

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa, 27 maja 2019 r.

DKPL.WK.10.2.9.2019.ŁK(20)

RM-10-63-19

UD172

Pan Marek KUCHCIŃSKI
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Cyfryzacji.

Z poważaniem,

Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw^{1), 2)}

Art. 1. W ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2062 oraz z 2018 r. poz. 1118) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) infrastruktura telekomunikacyjna o nieznacznym oddziaływaniu - kanalizację kablową, linię kablową podziemną i nadziemną, punkt dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu, instalację radiokomunikacyjną wraz z konstrukcją wsporczą do wysokości 5 m, szafy i słupki telekomunikacyjne oraz inne podobne urządzenia i obiekty, a także związany z nimi osprzęt i urządzenia zasilające, jeżeli nie są zaliczone do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub nie stanowią przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszary Natura 2000;”

b) w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 i 11 w brzmieniu:

„10) punkt dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu – niewielkie urządzenie radiowe o małej mocy, wyposażone w jedną lub więcej anten o krótkim zasięgu i niskim oddziaływaniu na krajobraz, pozwalające użytkownikom uzyskać

---

¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającą Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach, ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ustawę z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej oraz ustawę z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych.

bezprzewodowy dostęp do sieci telekomunikacyjnej niezależnie od rodzaju tej sieci – ruchomej lub stacjonarnej;

- 11) publiczna infrastruktura techniczna – infrastrukturę techniczną w przestrzeni publicznej, będącą własnością albo w zarządzie jednostki samorządu terytorialnego, państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej, nadającą się pod względem technicznym do umieszczania w niej lub na niej punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu lub niezbędną do połączenia takich punktów z siecią telekomunikacyjną, taką jak: latarnie, konstrukcje wsporcze znaków drogowych, konstrukcje wsporcze sygnalizatorów świetlnych, konstrukcje wsporcze urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, billboardy, a także przystanki kolejowe, autobusowe i tramwajowe oraz stacje kolejowe i metra.”;
- 2) tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie:

„Działalność jednostek samorządu terytorialnego w zakresie telekomunikacji, Fundusz Szerokopasmowy oraz zasady dostępu do infrastruktury technicznej”;
- 3) w art. 3 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Działalność polegająca na budowie infrastruktury telekomunikacyjnej i sieci telekomunikacyjnych może być podjęta, jeżeli na danym obszarze:

  - 1) nie istnieje infrastruktura telekomunikacyjna i sieci telekomunikacyjne;
  - 2) istniejąca infrastruktura telekomunikacyjna i sieci telekomunikacyjne nie są dostępne lub nie odpowiadają zapotrzebowaniu jednostki samorządu terytorialnego.”;
- 4) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. 1. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego może udzielić podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i nieprowadzącym działalności gospodarczej dotacji celowej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji, związanych z zaspokojeniem potrzeb tych podmiotów w zakresie dostępu do szybkiej sieci telekomunikacyjnej w lokalizacji użytkownika końcowego.

2. Zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 1, obejmujące w szczególności kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania oraz tryb

postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określa organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego w drodze uchwały.

3. Udzielenie dotacji celowej, o której mowa w ust. 1, następuje na podstawie umowy zawartej przez jednostkę samorządu terytorialnego. Do umowy stosuje się odpowiednio art. 221 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.”;

5) po art. 16 dodaje się art. 16a w brzmieniu:

„Art. 16a. 1. Tworzy się Fundusz Szerokopasmowy, zwany dalej „Funduszem”, którego dysponentem jest minister właściwy do spraw informatyzacji.

2. Fundusz jest państwowym funduszem celowym.

3. Przychodami Funduszu są:

- 1) wpływy z opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, o których mowa w art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne;
- 2) 15% wpływów z opłat za prawo do dysponowania częstotliwością, o których mowa w art. 185 ust. 1 ustawy określonej w pkt 1;
- 3) wpływy z kar pieniężnych, o których mowa w art. 29d ust. 13 oraz art. 209 ust. 1 i 1¹ ustawy określonej w pkt 1;
- 4) odsetki od wolnych środków Funduszu przekazanych w zarządzanie na podstawie art. 78d ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

4. Środki Funduszu przeznacza się na:

- 1) działania wspierające rozwój szybkich sieci telekomunikacyjnych, poprzez dofinansowanie lub udzielanie pożyczek na budowę lub przebudowę tych sieci oraz wykonywanie przyłączy telekomunikacyjnych do lokalizacji użytkownika końcowego;
- 2) działania mające na celu pobudzenie popytu użytkowników końcowych na usługi związane z szerokopasmowym dostępem do Internetu, poprzez dofinansowanie zakupu usług telekomunikacyjnych, zakupu urządzeń multimedialnych oraz organizacji lub udziału w szkoleniach rozwijających kompetencje cyfrowe;
- 3) koszty związane z obsługą Funduszu.

5. Wsparcia ze środków Funduszu udziela się w drodze otwartego i niedyskryminacyjnego naboru wniosków o udzielenie wsparcia, z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej.

6. Warunkiem ubiegania się o wsparcie ze środków Funduszu jest spełnienie wymagań określonych każdorazowo dla danego naboru wniosków o udzielenie wsparcia.

7. Wsparcia ze środków Funduszu udziela się na podstawie umowy zawartej pomiędzy dysponentem Funduszu a beneficjentem.

8. Dysponent Funduszu może, w drodze umowy, powierzyć, za wynagrodzeniem, instytucji mu podległej lub przez niego nadzorowanej wykonywanie w jego imieniu zadań w zakresie udzielania wsparcia, w tym zawierania umów o udzielenie wsparcia oraz kontroli i rozliczania udzielonego wsparcia. Wynagrodzenie instytucji jest kosztem związanym z obsługą Funduszu.

9. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb udzielania wsparcia ze środków Funduszu, mając na uwadze przeznaczenie środków Funduszu, racjonalne gospodarowanie tymi środkami i uwzględniając przepisy dotyczące pomocy publicznej.”;

6) po art. 17 dodaje się art. 17a–17l w brzmieniu:

„Art. 17a. 1. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna zapewnia przedsiębiorcom telekomunikacyjnym dostęp do publicznej infrastruktury technicznej w celu umieszczania w niej lub na niej punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu.

2. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, jest nieodpłatny.

Art. 17b. 1. Warunki dostępu do publicznej infrastruktury technicznej, w tym techniczne i eksploatacyjne warunki współpracy, strony ustalają w umowie o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej, zawartej na piśmie pod rygorem nieważności.

2. Prezes UKE może wezwać jednostkę samorządu terytorialnego, państwową lub samorządową jednostkę organizacyjną do przedstawienia informacji w sprawie warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej.

3. Po przedstawieniu przez jednostkę samorządu terytorialnego, państwową lub samorządową jednostkę organizacyjną informacji w sprawie warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej Prezes UKE, kierując się kryteriami określonymi w art. 22 ust. 1, może, w drodze decyzji, określić warunki zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej.

4. Decyzję w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej wydaje się w uzgodnieniu z:

1) Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki, zwanym dalej „Prezesem URE” – w odniesieniu do publicznej infrastruktury technicznej zapewnianej na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji gazu, energii elektrycznej lub ciepła;

2) Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego, zwanym dalej „Prezesem UTK” – w odniesieniu do publicznej infrastruktury technicznej zapewnianej na potrzeby transportu kolejowego.

5. Niezajęcie stanowiska przez podmioty, o których mowa w ust. 4, w terminie 30 dni od dnia przedstawienia im projektu decyzji w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej uznaje się za brak zastrzeżeń do projektu.

6. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna, której wydano decyzję w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej, jest obowiązana do zawierania umów, o których mowa w ust. 1, na warunkach nie gorszych niż określone w tej decyzji.

7. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna, której wydano decyzję w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej, zamieszcza na swojej stronie internetowej aktualne warunki zapewnienia tego dostępu.

8. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna, której wydano decyzję w sprawie określenia warunków dostępu do publicznej infrastruktury technicznej, przekazuje Prezesowi UKE informację o adresie swojej strony internetowej w terminie 7 dni od dnia zamieszczenia na niej warunków zapewnienia tego dostępu. Informacja o adresie strony internetowej jest udostępniana przez punkt informacyjny do spraw telekomunikacji dla terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej „punktem informacyjnym do spraw telekomunikacji”.

9. Prezes UKE może zmienić decyzję w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej:

- 1) na wniosek jednostki samorządu terytorialnego, państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej, której tę decyzję wydano;
- 2) z urzędu, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług świadczonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, państwową lub samorządową jednostkę organizacyjną lub użytkowników końcowych lub zapewnienia ochrony skutecznej konkurencji.

10. W postępowaniu w sprawie zmiany decyzji w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej przepisy ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.

Art. 17c. 1. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna jest obowiązana prowadzić negocjacje w sprawie zawarcia umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej, na wniosek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

2. Informacje uzyskane w związku z negocjacjami mogą być wykorzystane wyłącznie zgodnie z ich przeznaczeniem i podlegają obowiązkowi zachowania poufności.

3. W razie niemożności doręczenia pisma w toku negocjacji w sprawie zawarcia umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej stosuje się odpowiednio przepisy art. 139 § 1–2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, z późn. zm.³⁾).

4. Wniosek o dostęp do publicznej infrastruktury technicznej określa infrastrukturę szybkiej sieci telekomunikacyjnej, planowaną do realizacji, wraz ze wstępnym harmonogramem jej realizacji.

5. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna może odmówić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu dostępu do publicznej infrastruktury technicznej, jeżeli:

- 1) umieszczenie elementów sieci telekomunikacyjnej w publicznej infrastrukturze technicznej objętej wnioskiem nie jest możliwe ze względów technicznych;
- 2) nie ma dostępnej przestrzeni do umieszczenia elementów sieci telekomunikacyjnej, z uwzględnieniem przyszłego zapotrzebowania jednostki samorządu terytorialnego, państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej na miejsce w publicznej infrastrukturze technicznej objętej wnioskiem, co wynika z przedstawionego przez ten podmiot harmonogramu planowanej do realizacji inwestycji obejmującej pozostałe miejsce w publicznej infrastrukturze technicznej;
- 3) nie jest możliwe wykorzystanie publicznej infrastruktury technicznej ze względu na bezpieczeństwo publiczne, zdrowie publiczne, integralność i bezpieczeństwo sieci, w szczególności infrastruktury krytycznej;
- 4) planowane usługi telekomunikacyjne mogą spowodować poważne zakłócenia w świadczeniu innych usług za pośrednictwem tej samej publicznej infrastruktury technicznej;

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1467, 1499, 1544, 1629, 1637, 1693, 2385 i 2432 oraz z 2019 r. poz. 55 i 60.

- 5) zapewnia przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu inny niż określony we wniosku, skuteczny dostęp do publicznej infrastruktury technicznej, który:
- a) spełnia potrzeby przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w zakresie zapewnienia szybkich sieci telekomunikacyjnych,
  - b) jest oferowany na warunkach niezakłócających uczciwej konkurencji.

6. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna jest obowiązana przedstawić wnioskodawcy na piśmie szczegółowo uzasadnione przyczyny odmowy dostępu do publicznej infrastruktury technicznej nie później niż w terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku.

Art. 17d. Prezes UKE może z urzędu, w drodze decyzji, zmienić treść umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej lub zobowiązać strony umowy do jej zmiany w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług świadczonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, państwową lub samorządową jednostkę organizacyjną oraz użytkowników końcowych.

Art. 17e. 1. W przypadku odmowy udzielenia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej przez jednostkę samorządu terytorialnego, państwową lub samorządową jednostkę organizacyjną lub niezawarcia umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o taki dostęp każda ze stron może zwrócić się do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej.

2. Do wniosku do Prezesa UKE o wydanie decyzji w sprawie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej dołącza się:

- 1) wniosek w sprawie zawarcia umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej;
- 2) potwierdzenie doręczenia drugiej stronie lub potwierdzenie nadania przesyłką poleconą wniosku, o którym mowa w pkt 1;
- 3) dokumenty z negocjacji prowadzonych z drugą stroną, o ile druga strona podjęła negocjacje;
- 4) projekt umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia.

3. Strony są obowiązane przedłożyć Prezesowi UKE, na jego żądanie, w terminie 14 dni, swoje stanowiska wobec rozbieżności oraz dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku.

Art. 17f. 1. Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o jej wydanie, biorąc pod uwagę w szczególności konieczność zapewnienia niedyskryminacyjnych i proporcjonalnych warunków dostępu.

2. Decyzja w sprawie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej w zakresie nią objętym zastępuje umowę o tym dostępie.

3. Decyzję w sprawie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej wydaje się w uzgodnieniu z:

- 1) Prezesem URE – w odniesieniu do publicznej infrastruktury technicznej zapewnianej na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji gazu, energii elektrycznej lub ciepła;
- 2) Prezesem UTK – w odniesieniu do publicznej infrastruktury technicznej zapewnianej na potrzeby transportu kolejowego.

4. Niezajęcie stanowiska przez podmioty, o których mowa w ust. 3, w terminie 30 dni od dnia przedstawienia im projektu decyzji w sprawie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej uznaje się za brak zastrzeżeń do projektu.

5. W przypadku zawarcia przez zainteresowane strony umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej, decyzja o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej wygasa z mocy prawa w części objętej umową.

6. Decyzja w sprawie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej może zostać zmieniona przez Prezesa UKE na wniosek każdej ze stron, której ona dotyczy, lub z urzędu, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług świadczonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, państwową lub samorządową jednostkę organizacyjną, ochroną interesów użytkowników końcowych lub zapewnienia ochrony skutecznej konkurencji.

7. W postępowaniu w sprawie zmiany decyzji w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej przepisy ust. 2–5 stosuje się odpowiednio.

Art. 17g. Do decyzji w sprawie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej stosuje się odpowiednio przepisy działu I rozdziału 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne.

Art. 17h. 1. Strona umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej przekazuje tekst tej umowy Prezesowi UKE w terminie 14 dni od dnia jej podpisania.

2. Umowa o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej jest jawna.

3. Na wniosek strony umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej Prezes UKE może wyrazić zgodę, aby niektóre postanowienia umowy były wyłączone z obowiązku jawności.

4. Na wniosek zainteresowanego podmiotu Prezes UKE nieodpłatnie udostępnia przekazane mu umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej.

Art. 17i. 1. Do zmiany umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej przepisy art. 17c–17h stosuje się odpowiednio.

2. Do wniosku o zmianę umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej dołącza się tekst tej umowy, a w przypadku umowy, która była co najmniej raz zmieniona, dołącza się jednolity tekst tej umowy, zawierający wszelkie dokonane w niej zmiany.

Art. 17j. 1. W celu umożliwienia przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu ubiegania się o dostęp do publicznej infrastruktury technicznej jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna jest obowiązana udostępnić mu informacje dotyczące tej infrastruktury na obszarze, na którym przedsiębiorca ten planuje umieścić punkty dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują:

- 1) lokalizację, w tym przebieg publicznej infrastruktury technicznej;
- 2) charakterystykę i aktualny sposób użytkowania publicznej infrastruktury technicznej;
- 3) dane kontaktowe jednostki samorządu terytorialnego, państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej w sprawach dostępu do infrastruktury technicznej.

3. W celu uzyskania informacji, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorca telekomunikacyjny składa do jednostki samorządu terytorialnego, państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej wniosek w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 700, 730 i 848), w którym określa obszar na którym planuje umieścić punkty dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu.

4. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna udostępnia informacje, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3.

5. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna może odmówić udostępnienia informacji, o których mowa w ust. 1, w zakresie, w jakim:

- 1) są one dostępne za pośrednictwem punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji;
- 2) jest to niezbędne ze względu na bezpieczeństwo i integralność publicznej infrastruktury technicznej, zdrowie publiczne, obronność, bezpieczeństwo państwa, bezpieczeństwo i porządek publiczny lub ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa, z zastrzeżeniem art. 29 ust. 6b.

6. W przypadku odmowy udostępnienia informacji, o których mowa w ust. 1, jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna jest obowiązana przedstawić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3, szczegółowo uzasadnione przyczyny swojej odmowy.

7. W przypadku gdy jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna odmówiła udostępnienia informacji, o których mowa w ust. 1, ze względu na ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa, Prezes UKE w decyzji, o której mowa w art. 171 ust. 1, może uchylić to zastrzeżenie, jeżeli uzna, że informacje te są niezbędne dla realizacji szybkich sieci telekomunikacyjnych. Przepis art. 29 ust. 6b stosuje się odpowiednio.

8. Informacje, o których mowa w ust. 1, mogą być wykorzystane wyłącznie do celów związanych z uzyskaniem dostępu do publicznej infrastruktury technicznej i realizacji szybkiej sieci telekomunikacyjnej, a przedsiębiorca telekomunikacyjny, któremu zostały one udostępnione, jest obowiązany do podejmowania niezbędnych środków w celu zachowania ich poufności.

Art. 17k. 1. W celu umożliwienia przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu ubiegania się o dostęp do publicznej infrastruktury technicznej jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna jest obowiązana umożliwić mu dokonanie inspekcji określonych elementów publicznej infrastruktury technicznej w miejscu, w którym ona się znajduje.

2. W celu dokonania inspekcji, o której mowa w ust. 1, przedsiębiorca telekomunikacyjny składa do jednostki samorządu terytorialnego, państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej wniosek w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, w którym określa elementy infrastruktury telekomunikacyjnej związane z planowaną realizacją szybkiej sieci telekomunikacyjnej.

3. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna jest obowiązana uwzględnić wniosek, o którym mowa w ust. 2, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania. Przepisy art. 17j ust. 5 pkt 2 oraz ust. 6–8 stosuje się odpowiednio.

Art. 17l. 1. Z zastrzeżeniem ust. 3, spory w sprawach, o których mowa w art. 17j i art. 17k, między jednostką samorządu terytorialnego, państwową lub samorządową jednostką organizacyjną a operatorem wnioskującym o udostępnienie informacji, o których mowa w art. 17j ust. 1, lub o umożliwienie dokonania inspekcji, o której mowa w art. 17k ust. 1, rozstrzyga Prezes UKE, w drodze decyzji, na wniosek jednej ze stron.

2. Prezes UKE wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o jej wydanie, kierując się niedyskryminacyjnymi i proporcjonalnymi kryteriami.

3. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje się w uzgodnieniu z:

- 1) Prezesem URE – w odniesieniu do publicznej infrastruktury technicznej zapewnianej na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji gazu, energii elektrycznej lub ciepła;
- 2) Prezesem UTK – w odniesieniu do publicznej infrastruktury technicznej zapewnianej na potrzeby transportu kolejowego.

4. Niezajęcie stanowiska przez podmioty, o których mowa w ust. 3, w terminie 30 dni od dnia przedstawienia im projektu decyzji jest równoznaczne z uzgodnieniem projektu.”;

7) w art. 18:

- a) w ust. 3 w zdaniu pierwszym wyrazy „art. 22 ust. 1 i 2” zastępuje się wyrazami „art. 22 ust. 1–3”,
- b) w ust. 4 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:
„1) Prezesem URE – w odniesieniu do przedsiębiorstw energetycznych;

- 2) Prezesem UTK – w odniesieniu do przedsiębiorstw zapewniających infrastrukturę techniczną na potrzeby transportu kolejowego.”,
- c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
„4a. Uzgodnienie, o którym mowa w ust. 4, nie obejmuje finansowych warunków współpracy. W tym zakresie podmioty, o których mowa w ust. 4, przedstawiają opinię.”,
- d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
„5. Niezajęcie stanowiska przez podmioty, o których mowa w ust. 4, w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu decyzji w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej, uznaje się za brak zastrzeżeń do projektu w zakresie podlegającym uzgodnieniu.”,
- e) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
„5a. Niewydanie opinii, o której mowa w ust. 4a zdanie drugie, w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu decyzji w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej, uznaje się za brak zastrzeżeń do projektu w zakresie finansowych warunków współpracy.”,
- f) w ust. 8 w zdaniu drugim skreśla się wyrazy „dla terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej „punktem informacyjnym do spraw telekomunikacji””,
- g) dodaje się ust. 9 i 10 w brzmieniu:
„9. Prezes UKE może zmienić decyzję w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej:
1) na wniosek operatora sieci, któremu tę decyzję wydano;
2) z urzędu, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług świadczonych przez podmioty wykonujące zadania z zakresu użyteczności publicznej lub użytkowników końcowych lub zapewnienia ochrony skutecznej konkurencji.
10. W postępowaniu w sprawie zmiany decyzji w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej przepisy ust. 2–5a stosuje się odpowiednio.”;
- 8) w art. 19 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. W razie niemożności doręczenia pisma w toku negocjacji w sprawie zawarcia umowy o dostępie do infrastruktury technicznej stosuje się odpowiednio przepisy art. 139 § 1–2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.”;

9) w art. 21 ust. 2 i 2a otrzymują brzmienie:

„2. W przypadku odmowy udzielenia dostępu do infrastruktury technicznej przez operatora sieci lub niezawarcia umowy o dostępie do infrastruktury technicznej w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o taki dostęp każda ze stron może zwrócić się do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej.

2a. Do wniosku do Prezesa UKE o wydanie decyzji w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej dołącza się:

- 1) wniosek w sprawie zawarcia umowy o dostępie do infrastruktury technicznej;
- 2) potwierdzenie doręczenia drugiej stronie lub potwierdzenie nadania przesyłką poleconą wniosku, o którym mowa w pkt 1;
- 3) dokumenty z negocjacji prowadzonych z drugą stroną, o ile druga strona podjęła negocjacje;
- 4) projekt umowy o dostępie do infrastruktury technicznej, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia.”;

10) w art. 22:

a) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Uzgodnienie, o którym mowa w ust. 6, nie obejmuje finansowych warunków współpracy. W tym zakresie podmioty, o których mowa w ust. 6, przedstawiają opinię.”,

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Niezajęcie stanowiska przez podmioty, o których mowa w ust. 6, w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu decyzji w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej, uznaje się za brak zastrzeżeń do projektu w zakresie podlegającym uzgodnieniu.”,

c) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Niewydanie opinii, o której mowa w ust. 6a zdanie drugie, w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu decyzji w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej, uznaje się za brak zastrzeżeń do projektu w zakresie finansowych warunków współpracy.”,

d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W przypadku zawarcia przez zainteresowane strony umowy o dostępie do infrastruktury technicznej, decyzja o dostępie do infrastruktury technicznej wygasa z mocy prawa w części objętej umową.”,

e) dodaje się ust. 9 i 10 w brzmieniu:

„9. Decyzja w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej może zostać zmieniona przez Prezesa UKE na wniosek każdej ze stron, której ona dotyczy, lub z urzędu, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług świadczonych przez podmioty wykonujące zadania z zakresu użyteczności publicznej lub użytkowników końcowych lub zapewnienia ochrony skutecznej konkurencji.

10. W postępowaniu w sprawie zmiany decyzji w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej przepisy ust. 1–7a stosuje się odpowiednio.”;

11) w art. 25c ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Obowiązek udzielenia informacji, o którym mowa w art. 17j ust. 1, art. 18 ust. 2 i art. 25a ust. 1, oraz obowiązek umożliwienia dokonania inspekcji, o którym mowa w art. 17k ust. 1 i art. 25b ust. 1, nie dotyczą publicznej infrastruktury technicznej i infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury krytycznej, której wykorzystanie do celów szybkich sieci telekomunikacyjnych jest niemożliwe ze względu na bezpieczeństwo i integralność publicznej infrastruktury technicznej i infrastruktury technicznej, zdrowie publiczne, obronność, bezpieczeństwo państwa lub bezpieczeństwo i porządek publiczny. Informacje te nie są przekazywane do punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji.”;

12) w art. 29:

a) w ust. 1:

– wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Prezes UKE sporządza dla terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i na bieżąco aktualizuje, w formie elektronicznej, inwentaryzację przedstawiającą.”,

– w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) informacje o przebiegu światłowodowych i innych niż światłowodowe linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W celu wykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1:

- 1) państwowe jednostki organizacyjne, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 1, 2, 4, 5 i 8 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne,
  - 2) jednostki samorządu terytorialnego prowadzące działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1, w formie niewyodrębnionej w ramach ich osobowości prawnej oraz jednostki organizacyjne, którym jednostka samorządu terytorialnego powierzyła prowadzenie działalności, o której mowa w art. 3 ust. 1,
  - 3) podmioty wykonujące zadania z zakresu użyteczności publicznej,
  - 4) przedsiębiorcy telekomunikacyjni
- przekazują aktualne, zgodne ze stanem faktycznym, kompletne oraz adekwatne do potrzeb wykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, informacje o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej, przebiegu światłowodowych linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz posiadane w postaci elektronicznej informacje o przebiegu innych niż światłowodowe liniach kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu, a także informacje o publicznych sieciach telekomunikacyjnych, budynkach umożliwiających kolokację, świadczonych usługach telefonicznych, usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu i usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych.”,
- c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:
- „2a. Informacje o:
- 1) posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej, publicznych sieciach telekomunikacyjnych, przebiegu światłowodowych linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz posiadane w postaci elektronicznej informacje o innych niż światłowodowe liniach kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu – przekazuje się w terminie:
    - a) do dnia 31 sierpnia za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca oraz
    - b) do dnia 28 lutego za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia;
  - 2) budynkach umożliwiających kolokację, świadczonych usługach telefonicznych, usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy

dostęp do Internetu i usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych – przekazuje się corocznie w terminie do dnia 31 marca, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

2b. Podmioty, o których mowa w ust. 2, które nie posiadają infrastruktury telekomunikacyjnej, publicznych sieci telekomunikacyjnych, budynków umożliwiających kolokację i nie świadczą usług telefonicznych, usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu oraz usług rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych, przekazują Prezesowi UKE, corocznie w terminie do dnia 31 marca według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego, oświadczenie, że nie posiadają infrastruktury telekomunikacyjnej, publicznych sieci telekomunikacyjnych, budynków umożliwiających kolokację i nie świadczą usług telefonicznych, usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu oraz usług rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych.”,

d) w ust. 6 wyrazy „otrzymania z nich wypisów i wrysów” zastępuje się wyrazami „pobierania i otrzymywania danych z niej pochodzących”;

13) w art. 29b:

a) w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu” zastępuje się wyrazami „operatorowi sieci”,

b) w ust. 4 wyrazy „przedsiębiorców telekomunikacyjnych” zastępuje się wyrazami „operatorów sieci”;

14) w art. 29c:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Operator sieci przekazuje Prezesowi UKE, w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 29b ust. 2, posiadane w postaci elektronicznej informacje, o których mowa w art. 29b ust. 1 pkt 3 lub 4, w celu ich udostępniania przez punkt informacyjny do spraw telekomunikacji. Operator sieci przekazuje informacje corocznie w terminie do dnia 31 marca według stanu faktycznego i prawnego aktualnego na dzień 31 grudnia poprzedniego roku. Obowiązek wskazany w zdaniu poprzedzającym dotyczy również aktualizacji informacji przekazanych Prezesowi UKE, w celu ich udostępniania przez punkt informacyjny do spraw telekomunikacji.”,

b) uchyla się ust. 2;

15) w art. 29d:

a) w ust. 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Właściwy zarządca drogi przekazuje Prezesowi UKE, w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 29b ust. 2, posiadane w postaci elektronicznej informacje:”

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Wójt (burmistrz, prezydent miasta), starosta i marszałek województwa przekazują Prezesowi UKE, w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 29b ust. 2, informacje o stawkach opłaty, o której mowa w art. 29b ust. 1 pkt 6, w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie uchwały, o której mowa w art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.”

c) dodaje się ust. 12–14 w brzmieniu:

„12. W przypadku stwierdzenia przez Prezesa UKE niewypełnienia przez podmioty, o których mowa w ust. 4 i 6, obowiązku przekazania w terminie informacji, o których mowa w art. 29b ust. 1 pkt 3, 4 i 6, Prezes UKE wzywa właściwy podmiot do realizacji obowiązku w terminie wyznaczonym przez Prezesa UKE.

13. W przypadku gdy podmiot, wezwany przez Prezesa UKE zgodnie z ust. 12, nie przekaże żądanych informacji w terminie wyznaczonym przez Prezesa UKE, Prezes UKE wymierza temu podmiotowi, w drodze decyzji, karę w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki. Wpływy z kar stanowią przychód Funduszu.

14. Karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, o której mowa w ust. 13. W przypadku nieuiszczenia kary pieniężnej, o której mowa w ust. 13, podlega ona ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”;

16) po rozdziale 2a dodaje się rozdział 2b w brzmieniu:

„Rozdział 2b

System Informacyjny o Instalacjach Wytwarzających Promieniowanie

Elektromagnetyczne

Art. 29g. 1. System Informacyjny o Instalacjach Wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne, zwany dalej „systemem informacyjnym PEM” jest publiczną bazą

danych zawierającą informacje o polu elektromagnetycznym w środowisku, prowadzoną przez ministra właściwego do spraw informatyzacji.

2. System informacyjny PEM jest prowadzony w systemie teleinformatycznym, który zapewnia gromadzenie, aktualizację i udostępnianie informacji, o których mowa w ust. 1, w sposób jednolity dla obszaru całego kraju.

Art. 29h. 1. System informacyjny PEM zapewnia publiczny, nieodpłatny dostęp do prezentowanych na stronie internetowej w postaci map cyfrowych i tabel następujących informacji:

- 1) o poziomach pola elektromagnetycznego pochodzących z pomiarów lub badań:
  - a) o których mowa w art. 122a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.⁴⁾),
  - b) o których mowa w art. 123 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, zgromadzonych w systemie informatycznym Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet”,
  - c) o których mowa w art. 17 ust. 3a ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 1471 i 1479 oraz z 2019 r. poz. 125 i 730),
  - d) prowadzonych przez podmioty inne niż wymienione w art. 122a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, lub instytucje, poza Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska, i wykonanych przez akredytowane laboratoria w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2019 r. poz. 155);
- 2) o lokalizacjach instalacji radiokomunikacyjnych wykorzystywanych na cele ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych, z wyłączeniem informacji o infrastrukturze krytycznej;
- 3) o rozkładzie natężeń pola elektromagnetycznego pochodzącego z instalacji, o których mowa w pkt 2;
- 4) wynikających z pozwoleń, o których mowa w art. 143 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne;
- 5) pochodzących z rejestru urządzeń, o którym mowa w art. 144c ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne;

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1356, 1479, 1564, 1590, 1592, 1648, 1722, 2161 i 2533 oraz z 2019 r. poz. 42, 412 i 452.

- 6) o zgłoszeniach, o których mowa w art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, oraz o ponownych zgłoszeniach, o których mowa w art. 152 ust. 6 pkt 2 tej ustawy, dotyczących instalacji radiokomunikacyjnych emitujących pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W.

2. System informacyjny PEM umożliwia:

- 1) bezpośrednie wprowadzanie informacji, o których mowa w ust. 1, do bazy danych oraz ich aktualizowanie przez stronę internetową systemu informacyjnego PEM;
- 2) identyfikację podmiotu wprowadzającego lub aktualizującego informacje;
- 3) sporządzanie analiz, agregację oraz przetwarzanie informacji, o których mowa w ust. 1, dla dowolnie wybranej lokalizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie modeli obliczeniowych;
- 4) przeprowadzanie symulacji dodania nowych instalacji emitujących pole elektromagnetyczne o określonych parametrach i obliczenia ich wpływu na natężenie pola elektromagnetycznego w środowisku;
- 5) generowanie zgłoszenia instalacji, o którym mowa w art. 152 ust. 1 lub ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

3. Dostęp do systemu informacyjnego PEM w zakresie, o którym mowa w ust. 2, posiadają:

- 1) przedsiębiorcy telekomunikacyjni prowadzący instalacje emitujące pola elektromagnetyczne lub będący użytkownikami takich instalacji lub planujący nowe instalacje emitujące pole elektromagnetyczne;
- 2) akredytowane laboratoria w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności;
- 3) Prezes UKE;
- 4) organy Inspekcji Ochrony Środowiska, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska;
- 5) organy ochrony środowiska, o których mowa w art. 376 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 6) organy inspekcji sanitarnej, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59);

- 7) podmioty inne niż wymienione w art. 122a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, lub instytucje, poza Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska, prowadzące pomiary pola elektromagnetycznego.

Art. 29i. 1. Prowadzący instalację radiokomunikacyjną lub użytkownik takiej instalacji, która emituje pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, udostępnia w systemie informacyjnym PEM wyniki pomiarów, o których mowa w art. 122a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, w terminie 30 dni od dnia wykonania tych pomiarów.

2. Wojewódzki inspektor ochrony środowiska udostępnia w systemie informacyjnym PEM wyniki kontroli, o której mowa w art. 17 ust. 3a ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, w terminie 30 dni od dnia wykonania pomiarów.

3. Podmioty inne niż wymienione w art. 122a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, lub instytucje, poza Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska, prowadzące pomiary pól elektromagnetycznych wykonane przez akredytowane laboratoria w rozumieniu ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności udostępniają w systemie informacyjnym PEM wyniki pomiarów, o których mowa w art. 122a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, w terminie 30 dni od dnia wykonania tych pomiarów.

4. Organy ochrony środowiska udostępniają w systemie informacyjnym PEM informacje o zgłoszeniach, o których mowa w art. 152 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, oraz o ponownych zgłoszeniach, o których mowa w art. 152 ust. 6 pkt 2 tej ustawy, dotyczących instalacji radiokomunikacyjnych emitujących pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, w terminie 3 dni od dnia dokonania zgłoszenia lub ponownego zgłoszenia.”;

17) w art. 30:

- a) w ust. 1:
- we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „w szczególności”,
  - pkt 5 otrzymuje brzmienie:

- „5) umożliwieniu utrzymywania, eksploatacji, przebudowy lub remontu przyłącza telekomunikacyjnego lub instalacji telekomunikacyjnej budynku będących własnością tego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego,”
- dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
- „6) umożliwieniu wejścia na teren nieruchomości, w tym do budynku, w zakresie niezbędnym do korzystania z dostępu, o którym mowa w pkt 1-5 oraz w ust. 3”,
- b) ust. 1c otrzymuje brzmienie:
- „1c. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do korzystania z dostępu, o którym mowa w ust. 1 i 3, w sposób możliwie najmniej uciążliwy dla właściciela, użytkownika wieczystego oraz osób, którym przysługują inne prawa do nieruchomości, a także do przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego, niezwłocznie po doprowadzeniu przyłącza telekomunikacyjnego, wykonaniu instalacji telekomunikacyjnej budynku, doprowadzeniu kolejnego kabla telekomunikacyjnego do budynku lub umieszczeniu takiego kabla w istniejącej kanalizacji kablowej.”,
- c) ust. 1f otrzymuje brzmienie:
- „1f. Właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości jest obowiązany udzielić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu informacji, o których mowa w ust. 1e pkt 1, 2, 4 i 5, oraz – o ile są w jego posiadaniu – informacji, o których mowa w ust. 1e pkt 3, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku w tej sprawie. Jeżeli podmiot, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, nie posiada informacji, o których mowa w ust. 1e pkt 3, informuje o tym przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w tym samym terminie.”,
- d) uchyla się ust. 1g,
- e) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Właściciel kabla telekomunikacyjnego, instalacji telekomunikacyjnej budynku lub przyłącza telekomunikacyjnego, niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym ani właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą nieruchomości, na której znajduje się ta infrastruktura, jest obowiązany udostępnić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu takie przyłącze, instalację, całość lub część kabla, w tym w szczególności włókno światłowodowe, jeżeli doprowadzenie przyłącza telekomunikacyjnego, wykonanie instalacji telekomunikacyjnej budynku,

doprowadzenie kolejnego kabla telekomunikacyjnego do budynku lub umieszczenie takiego kabla w istniejącej kanalizacji kablowej byłoby ekonomicznie nieopłacalne lub technicznie niemożliwe.”,

f) ust. 5–5b otrzymują brzmienie:

„5. Do dostępu, o którym mowa w ust. 1 i 3, stosuje się odpowiednio przepisy art. 19 ust. 2 i 2a, art. 20, art. 21, art. 22 ust. 1, 5 i 8–10, art. 23 oraz art. 24a, z tym że:

- 1) termin zawarcia umowy o dostęp wynosi 30 dni od dnia wystąpienia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z wnioskiem o jej zawarcie;
- 2) Prezes UKE wydaje decyzję o dostępie, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, także wówczas, jeżeli dla istniejącej instalacji telekomunikacyjnej budynku lub istniejącego przyłącza telekomunikacyjnego warunki dostępu nie są określone w umowie, o której mowa w ust. 4, lub umowa taka wygasła, chyba, że przedsiębiorca telekomunikacyjny wykonał instalację telekomunikacyjną budynku lub doprowadził przyłącze telekomunikacyjne bez tytułu prawnego do dysponowania nieruchomością na ten cel oraz wbrew woli lub bez wiedzy właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości;
- 3) Prezes UKE określa warunki dostępu, o którym mowa w ust. 1, kierując się potrzebą jak najefektywniejszego wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej znajdującej się na nieruchomości, w tym w budynku;
- 4) we wniosku o wydanie decyzji o dostępie, o którym mowa w ust. 1, wskazuje się numer księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości, do której ma być zapewniony dostęp.

5a. Umowa zawarta w formie pisemnej albo ostateczna decyzja o dostępie, o którym mowa w ust. 1, stanowią podstawę do dokonania wpisu w księdze wieczystej. W przypadku, gdy podstawą do dokonania wpisu jest ostateczna decyzja o dostępie, wpisu można dokonać także na wniosek Prezesa UKE.

5b. Stronami postępowania w sprawie wydania decyzji o dostępie, o którym mowa w ust. 1, są przedsiębiorca telekomunikacyjny oraz właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, do którego przedsiębiorca telekomunikacyjny wystąpił z wnioskiem o zapewnienie tego dostępu. W razie zmiany zarządcy nieruchomości, ustania zarządu albo utraty przez dotychczasowego zarządcę uprawnienia do zawarcia umowy o dostęp, o którym mowa w ust. 1, w jego

miejsce wstępuje nowy zarządca nieruchomości, a w przypadku jego braku – właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości.”,

g) po ust. 5b dodaje się ust. 5ba w brzmieniu:

„5ba. W przypadku zmiany właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości po wystąpieniu z wnioskiem o zawarcie umowy o dostęp, o którym mowa w ust. 1, a przed złożeniem wniosku o wydanie decyzji o dostępie do Prezesa UKE, przepis ust. 5b oraz art. 30 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60 i 730) stosuje się odpowiednio.”,

h) po ust. 5e dodaje się ust. 5f w brzmieniu:

„5f. Dostęp, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, 3, 5 i 6, jest obowiązany zapewnić także właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości będący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. Przepisy ust. 1a-1f oraz ust. 3a-5d stosuje się.”,

i) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W celu zapewnienia świadczenia użytkownikom usług telefonicznych, usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu oraz usług rozprowadzania cyfrowych programów radiowych i telewizyjnych w wysokiej rozdzielczości przez różnych dostawców usług, inwestor wyposaża budynek, zgodnie z przepisami w sprawie warunków techniczno-budowlanych wydanymi na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, z późn. zm.⁵⁾), w instalację telekomunikacyjną stanowiącą część składową nieruchomości, umożliwiającą przyłączenie do publicznych sieci telekomunikacyjnych wykorzystywanych do świadczenia tych usług, przy zachowaniu zasady neutralności technologicznej.”,

j) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W przypadku gdy inwestor występuje z wnioskiem o pozwolenie na budowę albo dokonuje zgłoszenia rozbudowy, nadbudowy lub przebudowy budynku mieszkalnego wielorodzinnego, budynku zamieszkania zbiorowego lub budynku użyteczności publicznej związanej z rozbudową, nadbudową lub przebudową instalacji technicznej wewnątrz budynku, a:

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1276, 1496, 1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 51, 630, 695 i 730.

- 1) budynek jest wyposażony w instalację, o której mowa w ust. 6 – do wniosku o pozwolenie na budowę lub zgłoszenia dołącza się oświadczenie, składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, o istnieniu w budynku takiej instalacji;
  - 2) budynek nie jest wyposażony w instalację, o której mowa w ust. 6 – wnioskiem albo zgłoszeniem należy objąć również wykonanie takiej instalacji.”;
- 18) w art. 33 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. Umieszczanie punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu na nieruchomościach, o których mowa w ust. 1, stanowiących obszar kolejowy, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 710 i 730), jest nieodpłatne.”;
- 19) w art. 46 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. Nie stosuje się ustaleń planu miejscowego w zakresie ustanowionych zakazów lub przyjętych w nim rozwiązań, o których mowa w ust. 1, jeżeli taka inwestycja jest zgodna z przepisami odrębnymi.”;
- 20) w art. 50 uchyla się ust. 4.

Art. 2. W ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 oraz z 2019 r. poz. 698 i 730) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 39:
  - a) w ust. 3b skreśla się zdanie drugie,
  - b) po ust. 3b dodaje się ust. 3ba i 3bb w brzmieniu:

„3ba. Kary pieniężne nałożone przez organy, o których mowa w ust. 3b, są przekazywane na wyodrębnione rachunki bankowe tych organów.

3bb. Środki z kar, o których mowa w ust. 3b, gromadzone na wyodrębnionych rachunkach bankowych organów, o których mowa w ust. 3ba, są przekazywane w terminie 2 dni roboczych następujących po zakończeniu tygodnia, w którym wpłynęły, na rachunek:

    - 1) Krajowego Funduszu Drogowego – w przypadku, gdy kara nałożona została na zarządcę drogi, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1;
    - 2) Funduszu Dróg Samorządowych – w przypadku, gdy kara nałożona została na zarządcę drogi, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 2–4 i ust. 5.”,
  - c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Zarządca drogi jest obowiązany zlokalizować kanał technologiczny w pasie drogowym:

- 1) w trakcie budowy dróg publicznych;
- 2) w trakcie przebudowy dróg publicznych, chyba że w pasie drogowym przebudowywanej drogi została już zlokalizowana kanalizacja kablowa lub kanał technologiczny.”,

d) uchyla się ust. 6a i 6b,

e) w ust. 6c zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Wniosek do ministra właściwego do spraw informatyzacji składa się najpóźniej na 3 miesiące przed dniem złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, o pozwoleniu na budowę albo przed dniem zgłoszenia przebudowy dróg.”;

2) po art. 39 dodaje się art. 39a w brzmieniu:

„Art. 39a. 1. W pasie drogowym dróg, o których mowa w art. 2 ust. 1, mogą być instalowane punkty dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, zwane dalej „punktami dostępu”.

2. Punkty dostępu mogą instalować przedsiębiorcy telekomunikacyjni w rozumieniu ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, jednostki samorządu terytorialnego wykonujące działalność w zakresie telekomunikacji oraz podmioty wykonujące zadania z zakresu użyteczności publicznej.

3. Punkty dostępu i ich instalacja nie mogą:

- 1) powodować zagrożeń dla bezpieczeństwa użytkowników drogi;
- 2) zakłócać funkcjonowania ITS;
- 3) zmniejszać czytelności i zrozumiałości znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego uczestnikom ruchu drogowego;
- 4) zakłócać prawidłowości poboru opłat, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 i ust. 2, oraz opłat za przejazd autostradą, o których mowa w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym.

4. Instalowanie punktów dostępu wymaga uzgodnienia z:

- 1) zarządcą drogi – w zakresie, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 i 2;
- 2) organem zarządzającym ruchem – w zakresie, o którym mowa w ust. 3 pkt 3;

3) podmiotami pobierającymi opłaty, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 i ust. 2, oraz opłaty za przejazd autostradą, o których mowa w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym – w zakresie, o którym mowa w ust. 3 pkt 4.

5. Uzgodnienie, o którym mowa w ust. 4, następuje w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące, licząc od dnia przekazania przez podmiot, o którym mowa w ust. 2, propozycji instalacji punktów dostępu. Niezajęcie stanowiska w tym terminie uznaje się za brak zastrzeżeń do propozycji.

6. Do instalowania w pasie drogowym punktów dostępu nie stosuje się przepisów art. 40 ust. 1 i 3.”;

3) w art. 40:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2c w brzmieniu:

„2a. W przypadku robót budowlanych prowadzonych w ramach koordynacji robót budowlanych, o której mowa w art. 36a ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, dwóch lub więcej zajmujących pas drogowy może złożyć wspólny wniosek do zarządcy drogi o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego w celu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, a zarządca drogi może wydać decyzję administracyjną o zezwoleniu na zajęcie pasa drogowego, w której określi prawa i obowiązki każdego z zajmujących pas drogowy.

2b. W przypadku gdy właściwy organ nie wyda decyzji, o której mowa w ust. 1, w odniesieniu do infrastruktury telekomunikacyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne i decyzji, o której mowa w ust. 2a, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku organ wyższego stopnia, a w przypadku braku takiego organu – organ nadzorujący, wymierza temu organowi, w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, karę pieniężną w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki.

2c. Do kar, o których mowa w ust. 2b, przepisy art. 39 ust. 3ba–3d stosuje się odpowiednio.”,

b) po ust. 6b dodaje się ust. 6c w brzmieniu:

„6c. Od linii telekomunikacyjnych lub elektroenergetycznych umieszczonych w kanalizacji kablowej nie pobiera się opłaty, o której mowa w ust. 5.”,

c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego. Stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 200 zł, z tym że w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 20 zł.”,

d) w ust. 11 dodaje się zdanie drugie i trzecie w brzmieniu:

„W sytuacji, o której mowa w ust. 2a, opłatę, o której mowa w ust. 3, ustala się proporcjonalnie do planowanego okresu zajęcia pasa drogowego przez każdego z zajmujących pas drogowy, wskazanego przez nich we wspólnym wniosku o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego. Ustalając opłatę, właściwy zarządca drogi uwzględnia także ustalenia umowy, o której mowa w art. 50a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506), art. 50a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 511) i art. 59a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512).”;

4) art. 40d otrzymuje brzmienie:

„Art. 40d. 1. W przypadku nieterminowego uiszczenia opłat, o których mowa w art. 39 ust. 7ab pkt 5 i art. 40 ust. 3, opłat wynikających z umów zawieranych zgodnie z art. 22 ust. 2 oraz kar pieniężnych, o których mowa w art. 13k ust. 1 i 2, art. 29a ust. 1 i 2 i art. 40 ust. 12, pobiera się odsetki ustawowe za opóźnienie.

2. Opłaty, o których mowa w art. 39 ust. 7ab pkt 5 i art. 40 ust. 3, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, opłaty, o których mowa w art. 13f ust. 1, oraz kary pieniężne, o których mowa w art. 13k ust. 1 i 2, art. 29a ust. 1 i 2 i art. 40 ust. 12, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie podlegają przymusowemu ściągnięciu w trybie określonym w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Obowiązek uiszczenia opłat, o których mowa w art. 13f ust. 1, art. 39 ust. 7ab pkt 5 i art. 40 ust. 3, oraz kar pieniężnych, o których mowa w art. 13k ust. 1 i 2, art. 29a ust. 1 i 2 oraz w art. 40 ust. 12, przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym opłaty lub kary powinny zostać uiszczone.”;

5) uchyla się art. 40f.

Art. 3. W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 18 w ust. 2 w pkt 9 w lit. i średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. j w brzmieniu:

„j) wyrażenia zgody na zawarcie umowy, o której mowa w art. 50a;”;

2) po art. 50 dodaje się art. 50a w brzmieniu:

„Art. 50a. 1. Gmina może zawrzeć z inwestorem umowę, na mocy której w zamian za realizację inwestycji zaspokajającej zbiorowe potrzeby wspólnoty, związanej z zajęciem przez inwestora pasa drogowego w celu umieszczenia w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, ustali w tej umowie stawkę opłaty za zajęcie pasa drogowego w wysokości niższej niż w uchwale, o której mowa w art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. Zawarcie umowy następuje z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej.

2. Gmina ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej gminy oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty na obszarze gminy, komunikat o zamiarze zawarcia umowy. Komunikat zawiera co najmniej wskazanie rodzaju inwestycji zaspokajającej zbiorowe potrzeby wspólnoty, której realizacji przez inwestora gmina oczekuje, oraz informację o terminie, w jakim inwestorzy mogą zgłaszać zainteresowanie zawarciem umowy.

3. Zawarcie umowy poprzedzają negocjacje z inwestorami, którzy zgłosili zainteresowanie zawarciem umowy.

4. Zawarcie umowy nie może nastąpić przed upływem 30 dni od dnia upływu terminu na zgłoszenie zainteresowania zawarciem umowy, wskazanego w komunikacie.

5. Umowa określa co najmniej:

- 1) rodzaj inwestycji wraz ze wskazaniem celu, któremu ma służyć jej zawarcie z punktu widzenia zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty;
- 2) sposób, miejsce i szczegółowe warunki realizacji inwestycji;
- 3) wysokość stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego w odniesieniu do umieszczanych w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej związanych z realizacją tej inwestycji.

6. Wysokość stawki opłaty, o której mowa w ust. 5 pkt 3, ustala się:

- 1) w oparciu o dane o przewidywanej liczbie metrów kwadratowych pasa drogowego zajętych przez urządzenia infrastruktury technicznej niezwiązane z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, umieszczane w pasie drogowym w związku z realizacją inwestycji;
- 2) w oparciu o dane o przewidywanych przychodach inwestora z realizowanej inwestycji w terminie 5 lat od jej zakończenia;
- 3) na poziomie umożliwiającym odzyskanie przez inwestora różnicy pomiędzy przewidywaną wartością bieżącą netto inwestycji w terminie, o którym mowa w pkt 2, uwzględniającą obowiązek ponoszenia opłat za zajęcie pasa drogowego obliczonych według wysokości stawek opłat określonych w uchwale, o której mowa w art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, a przewidywaną wartością bieżącą netto inwestycji w tym terminie, uwzględniającą rozsądny zysk z inwestycji.

7. Umowa jest zawierana pod rygorem nieważności w formie aktu notarialnego.

8. Informacja o zawarciu umowy wraz z jej treścią podlega niezwłocznej publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej gminy oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty na obszarze gminy.

9. Do zmiany umowy stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2–8.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2018 r. poz. 2129 i 2161 oraz z 2019 r. poz. 83 i 125) art. 39b otrzymuje brzmienie:

„Art. 39b. 1. Nadleśniczy określa warunki zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2062 oraz z 2018 r. poz. 1118), oraz umieszczania na nieruchomości obiektów i urządzeń, o którym mowa w art. 33 ust. 1 tej ustawy, zwane dalej „warunkami dostępu”, z uwzględnieniem zasad gospodarki leśnej.

2. W warunkach dostępu określa się co najmniej:

- 1) sposób rozliczania z tytułu zapewnienia dostępu do nieruchomości, z uwzględnieniem ust. 4–6;
- 2) warunki związane z wybudowaniem, eksploatacją oraz naprawą lub przebudową infrastruktury telekomunikacyjnej, w szczególności warunki wejścia na teren nieruchomości;
- 3) sposób postępowania w przypadkach wystąpienia awarii;
- 4) procedurę rozstrzygania sporów.

3. Do warunków dostępu nadleśniczy załącza projekt umowy o dostęp, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, oraz projekt umowy o umieszczenie na nieruchomości obiektów i urządzeń, o którym mowa w art. 33 ust. 1 tej ustawy, uwzględniające co najmniej:

- 1) warunki dostępu;
- 2) postanowienia dotyczące stawki opłaty za dostęp;
- 3) postanowienia dotyczące zmiany lub rozwiązania umowy, w tym okresów wypowiedzenia.

4. Opłatę z tytułu umieszczania na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni nieruchomości zajętej przez rzut poziomy tych obiektów i urządzeń i stawki opłaty za zajęcie 1 m² nieruchomości, pobieranej za każdy rok umieszczenia na nieruchomości tych obiektów i urządzeń, przy czym za umieszczenie na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej przez okres krótszy niż rok opłata obliczana jest proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia tych obiektów i urządzeń na nieruchomości.

5. Stawka opłaty pobieranej za każdy rok umieszczenia na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej nie może przekroczyć 2,5 zł za zajęcie 1 m² nieruchomości.

6. Nie pobiera się opłaty, o której mowa w ust. 4, w przypadku gdy strony postanowią na podstawie art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych o nieodpłatnym udostępnieniu nieruchomości, a także wtedy, gdy przedsiębiorca telekomunikacyjny w związku z umieszczeniem na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej zapewnia dostęp do usług szerokopasmowego dostępu do Internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s w budynkach lub obiektach pozostających w zarządzie Lasów Państwowych.

7. Nadleśniczy jest obowiązany do zawierania umów o dostęp, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, oraz umów w sprawie umieszczenia na nieruchomości obiektów i urządzeń, o którym mowa w art. 33 ust. 1 tej ustawy, na warunkach nie gorszych niż określone w warunkach dostępu.

8. Nadleśniczy przekazuje warunki dostępu oraz projekty umów dyrektorowi regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych.

9. Dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych zamieszcza na swojej stronie internetowej aktualne warunki dostępu oraz projekty umów w terminie 7 dni od dnia przekazania przez nadleśniczego.

10. Dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych przekazuje Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej informacje o adresie swojej strony internetowej, w terminie 7 dni od dnia zamieszczenia na niej warunków dostępu. Informacja jest udostępniana przez punkt informacyjny, o którym mowa w art. 29a ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

11. W przypadku gdy warunki dostępu zostały określone w decyzji, o której mowa w art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, nadleśniczy jest obowiązany do zawierania umów o dostęp, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 tej ustawy, oraz umów w sprawie umieszczenia na nieruchomości obiektów i urządzeń, o którym mowa w art. 33 ust. 1 tej ustawy, na warunkach nie gorszych niż określone w decyzji.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 pkt 3a otrzymuje brzmienie:

„3a) obiekcie liniowym – należy przez to rozumieć obiekt budowlany, którego charakterystycznym parametrem jest długość, w szczególności droga wraz ze zjazdami, linia kolejowa, wodociąg, kanał, gazociąg, ciepłociąg, rurociąg, linia i trakcja elektroenergetyczna, linia kablowa nadziemna i, umieszczona bezpośrednio w ziemi, podziemna, wał przeciwpowodziowy oraz kanalizacja kablowa, przy czym kable w niej zainstalowane oraz kable zainstalowane w kanale technologicznym nie stanowią obiektu budowlanego lub jego części ani urządzenia budowlanego;”;
- 2) w art. 29 w ust. 1:
  - a) w pkt 19a uchyla się lit. e,
  - b) po pkt 20a dodaje się pkt 20aa w brzmieniu:

„20aa) podbudowy nadziemnej dla telekomunikacyjnych linii kablowych;”;
- 3) w art. 30:
  - a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

- „1) budowa, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 lit. b-d, pkt 1a-2b, 3, 3a, 9, 11, 12, 14, 16, 19, 19a, 20aa, 20b oraz 28;”;
- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. W zgłoszeniu budowy, o której mowa w ust. 1 pkt 4 i w art. 29 ust. 1 pkt 20aa, należy ponadto przedstawić projekt zagospodarowania działki lub terenu, wykonany przez projektanta posiadającego wymagane uprawnienia budowlane.”;
- 4) w art. 42 w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
- „Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do budowy lub rozbioru obiektów, dla których nie jest wymagane pozwolenie na budowę, z wyjątkiem budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1a, 2b, 19, 19a i 20aa.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 18 w pkt 19 w lit. f średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. g w brzmieniu: „g) wyrażenia zgody na zawarcie umowy, o której mowa w art. 59a;”;
- 2) po art. 59 dodaje się art. 59a w brzmieniu:

„Art. 59a. 1. Województwo może zawrzeć z inwestorem umowę, na mocy której w zamian za realizację inwestycji zaspokajającej zbiorowe potrzeby wspólnoty, związanej z zajęciem przez inwestora pasa drogowego w celu umieszczenia w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, ustali w tej umowie stawkę opłaty za zajęcie pasa drogowego w wysokości niższej niż w uchwale, o której mowa w art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 oraz z 2019 r. poz. 698 i 730). Zawarcie umowy następuje z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej.

2. Województwo ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej województwa oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty na obszarze województwa, komunikat o zamiarze zawarcia umowy. Komunikat zawiera co najmniej wskazanie rodzaju inwestycji zaspokajającej zbiorowe potrzeby wspólnoty, której realizacji przez inwestora oczekuje województwo, oraz informację o terminie, w jakim inwestorzy mogą zgłaszać zainteresowanie zawarciem umowy.

3. Zawarcie umowy poprzedzają negocjacje z inwestorami, którzy zgłosili zainteresowanie zawarciem umowy.

4. Zawarcie umowy nie może nastąpić przed upływem 30 dni od dnia upływu terminu na zgłoszenie zainteresowania zawarciem umowy, wskazanego w komunikacie.

5. Umowa określa co najmniej:

- 1) rodzaj inwestycji wraz ze wskazaniem celu, któremu ma służyć jej zawarcie z punktu widzenia zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty;
- 2) sposób, miejsce i szczegółowe warunki realizacji inwestycji;
- 3) wysokość stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego w odniesieniu do umieszczanych w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej związanych z realizacją tej inwestycji.

6. Wysokość stawki opłaty, o której mowa w ust. 5 pkt 3, ustala się:

- 1) w oparciu o dane o przewidywanej liczbie metrów kwadratowych pasa drogowego zajętych przez urządzenia infrastruktury technicznej niezwiązane z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, umieszczane w pasie drogowym w związku z realizacją inwestycji;
- 2) w oparciu o dane o przewidywanych przychodach inwestora z realizowanej inwestycji w terminie 5 lat od jej zakończenia;
- 3) na poziomie umożliwiającym odzyskanie przez inwestora różnicy pomiędzy przewidywaną wartością bieżącą netto inwestycji w terminie, o którym mowa w pkt 2, uwzględniającą obowiązek ponoszenia opłat za zajęcie pasa drogowego obliczonych według wysokości stawek opłat określonych w uchwale, o której mowa w art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, a przewidywaną wartością bieżącą netto inwestycji w tym terminie, uwzględniającą rozsądny zysk z inwestycji.

7. Umowa jest zawierana pod rygorem nieważności w formie aktu notarialnego.

8. Informacja o zawarciu umowy wraz z jej treścią podlega niezwłocznej publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej województwa oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty na obszarze województwa.

9. Do zmiany umowy stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2-8.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 511) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 12 w pkt 8 w lit. i średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. j w brzmieniu: „j) wyrażenia zgody na zawarcie umowy, o której mowa w art. 50a;”;
- 2) po art. 50 dodaje się art. 50a w brzmieniu:

„Art. 50a. 1. Powiat może zawrzeć z inwestorem umowę, na mocy której w zamian za realizację inwestycji zaspokajającej zbiorowe potrzeby wspólnoty, związanej z zajęciem przez inwestora pasa drogowego w celu umieszczenia w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, ustali w tej umowie stawkę opłaty za zajęcie pasa drogowego w wysokości niższej niż w uchwale, o której mowa w art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 oraz z 2019 r. poz. 698 i 730). Zawarcie umowy następuje z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej.

2. Powiat ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej powiatu oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty na obszarze powiatu, komunikat o zamiarze zawarcia umowy. Komunikat zawiera co najmniej wskazanie rodzaju inwestycji zaspokajającej zbiorowe potrzeby wspólnoty, której realizacji przez inwestora oczekuje powiat, oraz informację o terminie, w jakim inwestorzy mogą zgłaszać zainteresowanie zawarciem umowy.

3. Zawarcie umowy poprzedzają negocjacje z inwestorami, którzy zgłosili zainteresowanie zawarciem umowy.

4. Zawarcie umowy nie może nastąpić przed upływem 30 dni od dnia upływu terminu na zgłoszenie zainteresowania zawarciem umowy, wskazanego w komunikacie.

5. Umowa określa co najmniej:

- 1) rodzaj inwestycji wraz ze wskazaniem celu, któremu ma służyć jej zawarcie z punktu widzenia zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty;
- 2) sposób, miejsce i szczegółowe warunki realizacji inwestycji;
- 3) wysokość stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego w odniesieniu do umieszczanych w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej związanych z realizacją tej inwestycji.

6. Wysokość stawki opłaty, o której mowa w ust. 5 pkt 3, ustala się:

- 1) w oparciu o dane o przewidywanej liczbie metrów kwadratowych pasa drogowego zajętych przez urządzenia infrastruktury technicznej niezwiązane z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, umieszczane w pasie drogowym w związku z realizacją inwestycji;
- 2) w oparciu o dane o przewidywanych przychodach inwestora z realizowanej inwestycji w terminie 5 lat od jej zakończenia;

3) na poziomie umożliwiającym odzyskanie przez inwestora różnicy pomiędzy przewidywaną wartością bieżącą netto inwestycji w terminie, o którym mowa w pkt 2, uwzględniającą obowiązek ponoszenia opłat za zajęcie pasa drogowego obliczonych według wysokości stawek opłat określonych w uchwale, o której mowa w art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, a przewidywaną wartością bieżącą netto inwestycji w tym terminie, uwzględniającą rozsądny zysk z inwestycji.

7. Umowa jest zawierana pod rygorem nieważności w formie aktu notarialnego.

8. Informacja o zawarciu umowy wraz z jej treścią, podlega niezwłocznej publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej powiatu oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty na obszarze powiatu.

9. Do zmiany umowy stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2–8.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 122 otrzymuje brzmienie:

„Art. 122. 1. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, określi, w drodze rozporządzenia, zróżnicowane dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności, poprzez wskazanie:

- 1) zakresów częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne, charakteryzujących oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, do których odnoszą się poziomy pól elektromagnetycznych,
- 2) dopuszczalnych wartości parametrów fizycznych, o których mowa w pkt 1, dla poszczególnych zakresów częstotliwości, do których odnoszą się poziomy pól elektromagnetycznych

– mając na względzie zapewnienie ochrony zdrowia publicznego.

2. Minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz ministrem właściwym do spraw energii, określi, w drodze rozporządzenia, sposoby sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku poprzez wskazanie metod:

- 1) wyznaczania poziomów pól elektromagnetycznych, jeżeli w środowisku występują pola elektromagnetyczne, o których mowa w ust. 1, z różnych zakresów częstotliwości,
  - 2) wykonywania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dla poszczególnych zakresów częstotliwości, o których mowa w ust. 1
– mając na celu prawidłowe i obiektywne przeprowadzenie pomiarów poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku, odpowiednie do rodzajów instalacji, co do których sprawdzane jest dotrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych.”;
- 2) w art. 122a:
- a) w ust. 1:
    - pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) bezpośrednio przed rozpoczęciem użytkowania instalacji lub urządzenia;”,
    - w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) każdorazowo w przypadku zmiany istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości skutkującej zmianami w występowaniu miejsc dostępnych dla ludności w otoczeniu instalacji lub urządzenia – na pisemny wniosek właściciela lub zarządcy nieruchomości, na której nastąpiła ta zmiana.”,
  - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Pomiarów, o których mowa w ust. 1 pkt 3, nie przeprowadza się, o ile ostatnie pomiary nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych na terenie objętym wnioskiem. O wynikach ostatnich pomiarów informuje się wnioskodawcę.”,
  - c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Wyniki pomiarów, o których mowa w ust. 1, przekazuje się w postaci elektronicznej wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska i państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu, w terminie 30 dni od dnia wykonania pomiarów.”;
- 3) w art. 124 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Przez miejsca dostępne dla ludności rozumie się wszelkie miejsca, z wyjątkiem miejsc, do których dostęp ludności jest zabroniony lub niemożliwy bez użycia sprzętu technicznego, ustalane według istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości.”;

4) w art. 152:

a) w ust. 2 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) sprawozdanie z wykonanych pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych, o których mowa w art. 122a ust. 1 pkt 1 lub 2.”,

b) po ust. 4a dodaje się ust. 4b w brzmieniu:

„4b. Organ właściwy do przyjęcia zgłoszenia może z urzędu, przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 4, wydać zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu. Wydanie zaświadczenia wyłącza możliwość wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w ust. 4a, oraz uprawnia zgłaszającego do rozpoczęcia eksploatacji instalacji.”,

c) w ust. 6 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dokonać ponownego zgłoszenia instalacji, jeżeli zmiana wprowadzona w instalacji ma charakter istotnej zmiany lub w przypadku nierozpoczęcia eksploatacji instalacji przed upływem 12 miesięcy od dnia upływu terminu do wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w ust. 4, albo od dnia wydania zaświadczenia, o którym mowa ust. 4b.”,

d) ust. 7a otrzymuje brzmienie:

„7a. Organ ochrony środowiska przedkłada wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska oraz państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu niezwłocznie informacje zawarte w zgłoszeniu, o którym mowa w ust. 1 i w ust. 6 pkt 2, oraz informacje, o których mowa w ust. 6 pkt 1, dla instalacji, objętych obowiązkiem zgłoszenia z uwagi na wytwarzanie pól elektromagnetycznych, dla których nie wniesiono sprzeciwu lub dla których wydano zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu.”,

e) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Zgłoszenia oraz informacje, o których mowa w ust. 1, 6 i 7a, dokonuje się lub przekazuje w postaci papierowej lub elektronicznej.”;

5) po art. 152a dodaje się art. 152b w brzmieniu:

„Art. 152b. 1. Organ ochrony środowiska udostępnia na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ten organ następujące informacje o instalacjach wytwarzających pole elektromagnetyczne, objętych obowiązkiem zgłoszenia:

- 1) zgłoszenie, o którym mowa w art. 152 ust. 1 lub ust. 6 pkt 2;
- 2) informacje, o których mowa w art. 152 ust. 6 pkt 1;

- 3) sprzeciw, o którym mowa w art. 152 ust. 4, a w przypadku jego braku zaświadczenie, o którym mowa w art. 152 ust. 4b;
- 4) uwagi, o których mowa w ust. 3, oraz odpowiedzi na wniesione uwagi, o których mowa w ust. 6.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, udostępnia się nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia dokonania zgłoszenia, przedłożenia informacji, wniesienia sprzeciwu, upływu terminu na wniesienie sprzeciwu, wydania zaświadczenia, wniesienia uwag oraz odpowiedzi na uwagi.

3. Organizacja pozarządowa w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688), prowadząca działalność w zakresie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 pkt 6 i 18 tej ustawy, lub osoba, która zamieszkuje gminę na terenie której ma być lub jest eksploatowana instalacja, o której mowa w ust. 1, może wnieść do organu ochrony środowiska właściwego do przyjęcia zgłoszenia uwagi dotyczące okoliczności, o których mowa w art. 152 ust. 4a, wraz z ich szczegółowym uzasadnieniem uprawdopodobniającym zasadność ich wniesienia.

4. Uwagi, o których mowa w ust. 3, wnosi się w terminie 14 dni od dnia udostępnienia zgłoszenia lub informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

5. Treść uwag wniesionych w terminie przekazywana jest niezwłocznie prowadzącemu instalację lub użytkownikowi urządzenia, którego uwagi dotyczą.

6. Podmioty, o których mowa w ust. 5, mogą wnieść za pośrednictwem organu właściwego do przyjęcia uwag, odpowiedź na wniesione uwagi w terminie 14 dni od dnia ich otrzymania.”;

- 6) po art. 338a dodaje się art. 338b w brzmieniu:

„Art. 338b. Kto, będąc obowiązany do przekazywania wyników pomiarów pól elektromagnetycznych w środowisku, nie przekazuje ich w terminie określonym w art. 122a ust. 2, podlega karze grzywny.”;

- 7) w art. 342 w ust. 2:

- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) eksploatuje instalację pomimo wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w art. 152 ust. 4, albo rozpoczyna eksploatację instalacji przed upływem terminu do wniesienia sprzeciwu, chyba że wydano zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu;”;

- b) w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) eksploatuje instalację, co do której stwierdzono, w wyniku kontroli przeprowadzonej na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska, przekroczenie emisji pól elektromagnetycznych w miejscach dostępnych dla ludności ponad poziomy dopuszczalne w środowisku.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945 oraz z 2019 r. poz. 60, 235 i 730) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 17 w pkt 6 w lit. b:
- a) w tiret dziesiąte skreśla się wyraz „oraz” i dodaje się przecinek,
- b) po tiret dziesiąte dodaje się tiret jedenaste w brzmieniu:
„– Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego, jeżeli sposób zagospodarowania gruntów przyległych do linii kolejowej o znaczeniu państwowym lub zmiana tego sposobu mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo ruchu kolejowego, oraz”;
- 2) w art. 50:
- a) w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Warunek, o którym mowa w art. 61 ust. 1 pkt 4, stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 1a.”,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Przepisu art. 61 ust. 1 pkt 4 nie stosuje się do inwestycji celu publicznego w przypadkach uzasadnionych potrzebami obronności lub bezpieczeństwa państwa albo ochrony granicy państwowej, a także do inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.”;
- 3) w art. 53 w ust. 4 po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:
„9a) Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego – w odniesieniu do obszarów przyległych do linii kolejowej o znaczeniu państwowym;”;
- 4) w art. 61 uchyla się ust. 2a.

Art. 10. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244 i 2340) w art. 15:

- 1) w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

- „2) potrzebą realizacji inwestycji liniowych celu publicznego lub potrzebą realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze w celu związanym z zapewnieniem telekomunikacji na obszarze parku narodowego, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.”;
- 2) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) realizacji inwestycji liniowych celu publicznego lub realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze w celu związanym z zapewnieniem telekomunikacji na obszarze rezerwatu przyrody, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.”;
- 3) w ust. 7 pkt 6 otrzymuje brzmienie:
- „6) uzasadnienie braku rozwiązań alternatywnych względem planowanego wariantu w przypadku realizacji inwestycji liniowych celu publicznego lub w przypadku realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze w celu związanym z zapewnieniem telekomunikacji na obszarze parku narodowego lub rezerwatu przyrody;”;
- 4) w ust. 9 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
- „W odniesieniu do inwestycji liniowych celu publicznego lub inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze przewidzianych do realizacji w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzono ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zezwolenie, o którym mowa w ust. 3 pkt 2 lub ust. 4 pkt 2, zastępuje się uzgodnieniem warunków realizacji przedsięwzięcia, o którym mowa w art. 77 ust. 1 pkt 1a lub 1b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 oraz z 2019 r. poz. 630), odpowiednio z ministrem właściwym do spraw środowiska lub Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2018 r. poz. 1954, 2245 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 643 i 730) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 57 w ust. 2 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) zawarcia umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego, o której mowa w art. 57a, o ile realizacja takiego przyłącza jest niezbędna do świadczenia usług telekomunikacyjnych, w tym zapewnienia przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej.”;

2) po art. 57 dodaje się art. 57a w brzmieniu:

„Art. 57a. 1. Dostawca usług może zawrzeć z użytkownikiem końcowym umowę obejmującą wyłącznie realizację przyłącza telekomunikacyjnego do publicznej sieci telekomunikacyjnej, o którym mowa w art. 2 pkt 27b lit. a, zwaną dalej „umową o realizację przyłącza telekomunikacyjnego”. Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego nie stanowi umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, w tym również umowy o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej.

2. Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego zawiera postanowienia dotyczące co najmniej:

- 1) wysokości opłaty przyłączeniowej, ustalonej jako uzasadniona część kosztu realizacji przyłącza telekomunikacyjnego;
- 2) technologii realizacji przyłącza telekomunikacyjnego;
- 3) fizycznego przebiegu przyłącza telekomunikacyjnego w zakresie, w jakim dotyczy nieruchomości będącej własnością lub w posiadaniu albo w zarządzie użytkownika końcowego;
- 4) terminu realizacji przyłącza telekomunikacyjnego;
- 5) odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w szczególności odpowiedzialności dostawcy usług za niedotrzymanie terminu realizacji przyłącza telekomunikacyjnego;
- 6) okresu, na jaki została zawarta umowa, który nie może być dłuższy niż 60 miesięcy, oraz warunków jej rozwiązania;
- 7) sposobu uiszczenia opłaty przyłączeniowej.

3. Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego nie obejmuje zapewnienia telekomunikacyjnych urządzeń końcowych.

4. Do umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego stosuje się odpowiednio art. 57 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 i 5.

5. W przypadku niedotrzymania przez dostawcę usług terminu realizacji przyłącza telekomunikacyjnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, użytkownik końcowy jest uprawniony do wypowiedzenia umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego oraz

związanej z nią umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej.

6. W razie skorzystania z prawa do wypowiedzenia umowy dostawcy usług nie przysługuje opłata przyłączeniowa, a część opłaty przyłączeniowej uiszczona przez użytkownika końcowego do dnia wypowiedzenia umowy podlega zwrotowi.

7. Dostawca usług, który oferuje możliwość zawarcia umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego, publikuje na swojej stronie internetowej regulamin świadczenia usług w zakresie realizacji tych przyłączy.”;

3) w art. 59 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych określający w regulaminie świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych dane, o których mowa w art. 56 ust. 3 pkt 6–8 lub 10–21, jest obowiązany podać ten regulamin do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej i dostarczać go nieodpłatnie abonentowi będącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, najpóźniej wraz z umową o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, a także na każde jego żądanie. Dostawca usług dostarcza regulamin na papierze lub innym trwałym nośniku wybranym przez abonenta spośród oferowanych przez dostawcę usług.”;

4) w art. 61 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest obowiązany podać cennik do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej i dostarczać nieodpłatnie abonentowi będącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, najpóźniej wraz z umową o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, a także na każde jego żądanie. Dostawca usług dostarcza cennik na papierze lub innym trwałym nośniku wybranym przez abonenta spośród oferowanych przez dostawcę usług.”;

5) po art. 139 dodaje się art. 139a w brzmieniu:

„Art. 139a. 1. Jeżeli Prezes UKE uzna, że pokrycie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem ruchomych sieci telekomunikacyjnych nie jest wystarczające, może zawrzeć z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym umowę, zwaną dalej „umową inwestycyjną”, na mocy której, w zamian za obniżenie opłaty, o której mowa w art. 183

ust. 1 lub w art. 185 ust. 1, przedsiębiorca telekomunikacyjny zrealizuje inwestycję zapewniającą pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych na wskazanym przez Prezesa UKE obszarze, na którym takie pokrycie nie jest wystarczające. Zawarcie umowy następuje z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej.

2. Prezes UKE ogłasza na stronie podmiotowej BIP UKE komunikat o zamiarze zawarcia umowy inwestycyjnej. Komunikat zawiera co najmniej wskazanie rodzaju inwestycji zapewniającej pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych, określenie obszaru lub obszarów, którego ma dotyczyć inwestycja oraz informację o terminie, w jakim przedsiębiorcy telekomunikacyjni mogą zgłaszać zainteresowanie zawarciem umowy inwestycyjnej.

3. Zawarcie umowy inwestycyjnej nie może nastąpić przed upływem 30 dni od dnia upływu terminu na zgłoszenie zainteresowania zawarciem tej umowy.

4. Prezes UKE zawierając umowę inwestycyjną bierze pod uwagę potrzeby użytkowników końcowych, potrzeby rynku i rozwój techniki telekomunikacyjnej.

5. Umowa inwestycyjna zawiera postanowienia dotyczące co najmniej:

- 1) rodzaju inwestycji wraz ze wskazaniem obszaru na którym pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych nie jest wystarczające i którego ma dotyczyć inwestycja;
- 2) sposobu, miejsca i warunków realizacji inwestycji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego;
- 3) harmonogramu realizacji inwestycji wraz ze wskazaniem terminu, od którego na wyznaczonym obszarze ma być zapewnione pokrycie zasięgiem ruchomych sieci telekomunikacyjnych wynikające z realizacji umowy;
- 4) wskazania rodzaju opłat podlegających obniżeniu, kwot obniżenia tych opłat odpowiadających łącznie ustalonej wartości inwestycji oraz okresu, którego to obniżenie dotyczy.

6. Umowa inwestycyjna jest zawierana pod rygorem nieważności w formie aktu notarialnego.

7. Informacja o zawarciu umowy inwestycyjnej wraz z jej treścią podlega niezwłocznej publikacji na stronie podmiotowej BIP UKE.

8. Do zmiany umowy inwestycyjnej stosuje się odpowiednio przepisy ust. 2–7.

9. Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy publicznej w ramach umowy inwestycyjnej, kierując się koniecznością zachowania zgodności tych warunków i trybu z rynkiem wewnętrznym.”;

6) w art. 183 po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, ulega obniżeniu o kwotę wynikającą z umowy inwestycyjnej, o której mowa w art. 139a ust. 1.”;

7) w art. 185 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, ulega obniżeniu o kwotę wynikającą z umowy inwestycyjnej, o której mowa w art. 139a ust. 1.”;

8) art. 186 otrzymuje brzmienie:

„Art. 186. 1. Opłaty, o których mowa w art. 183–185, są pobierane przez UKE i stanowią dochód budżetu państwa lub przychód Funduszu Szerokopasmowego.

2. Prezes UKE przekazuje na rachunek Funduszu Szerokopasmowego, stanowiące przychód tego Funduszu środki pobrane z tytułu opłat, o których mowa w art. 184 ust. 1 i art. 185 ust. 1, w wysokości określonej w art. 16a ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w terminie 30 dni od dnia ich pobrania.”;

9) w art. 206 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. W sprawach, o których mowa w art. 139 oraz w art. 17 i art. 30 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, można wszcząć i prowadzić jedno postępowanie, jeżeli dotyczą one tych samych stron i związane są z realizacją tej samej inwestycji.”;

10) w art. 209:

a) w ust. 1:

– pkt 9a otrzymuje brzmienie:

„9a) używa urządzenia radiowego bez wymaganego wpisu do rejestru urządzeń, o którym mowa w art. 144c ust. 1 albo decyzji, o której mowa w art. 144a lub art. 144b, albo używa tego urządzenia niezgodnie z tym wpisem albo decyzją,”

– po pkt 12a dodaje się pkt 12b w brzmieniu:

„12b) nie wypełnia warunków określonych w umowie inwestycyjnej, o której mowa w art. 139a ust. 1,”

- b) w ust. 1¹ w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) nie wypełnia, z przyczyn leżących po jego stronie, obowiązku zapewnienia dostępu do nieruchomości, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.”;
- 11) w art. 210:
- a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1d w brzmieniu:
- „1a. W przypadku gdy podmiot w roku kalendarzowym poprzedzającym rok nałożenia kary nie osiągnął przychodu lub osiągnął przychód w wysokości nieprzekraczającej 500 000 zł, Prezes UKE nakładając karę pieniężną uwzględnia średni przychód osiągnięty przez podmiot w trzech kolejnych latach kalendarzowych, poprzedzających rok nałożenia kary.
- 1b. W przypadku gdy podmiot nie osiągnął przychodu w okresie, o którym mowa w ust. 1a, lub gdy przychód podmiotu w tym okresie nie przekracza 500 000 zł, Prezes UKE może nałożyć na podmiot karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 15 000 zł.
- 1c. W przypadku gdy przed wydaniem decyzji o nałożeniu kary pieniężnej podmiot nie dysponuje danymi finansowymi niezbędnymi do ustalenia przychodu za rok kalendarzowy poprzedzający rok nałożenia kary, Prezes UKE nakładając karę pieniężną uwzględnia:
- 1) przychód osiągnięty przez podmiot w roku kalendarzowym poprzedzającym ten rok;
  - 2) w przypadku, o którym mowa w ust. 1a – średni przychód osiągnięty przez podmiot w trzech kolejnych latach kalendarzowych poprzedzających ten rok; przepis ust. 1b stosuje się odpowiednio.
- 1d. W przypadku gdy podmiot powstał w wyniku połączenia lub przekształcenia innych podmiotów, obliczając wysokość jego przychodu, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE uwzględnia przychód osiągnięty przez te podmioty w roku kalendarzowym poprzedzającym rok nałożenia kary.”,
- b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. Kara stanowi przychód Funduszu Szerokopasmowego, o którym mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.”,
- c) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Prezes UKE przekazuje na rachunek Funduszu Szerokopasmowego środki pochodzące z kar w terminie 30 dni od dnia ich pobrania.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 785) po art. 43 dodaje się art. 43a w brzmieniu:

„Art. 43a. 1. Opłatę stałą w kwocie 40 zł pobiera się od wniosku o wpis służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

2. Opłatę stałą w kwocie 30 zł pobiera się od wniosku o wpis, o którym mowa w art. 30 ust. 5a ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2062 oraz z 2018 r. poz. 1118), oraz wniosku o wpis, o którym mowa w art. 33 ust. 3a tej ustawy.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1056) w art. 38a:

- 1) w ust. 1 w pkt 1 uchyla się lit. h;
- 2) w ust. 2 w pkt 1 uchyla się lit. b.

Art. 14. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 oraz z 2019 r. poz. 630) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 66 ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. Jeżeli planowane przedsięwzięcie stanowi inwestycję liniową celu publicznego lub inwestycję celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze, a proponowany przez wnioskodawcę wariant przebiega przez obszar parku narodowego lub rezerwatu przyrody, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien zawierać także dane pozwalające na ustalenie braku rozwiązań alternatywnych.”;

- 2) w art. 77 w ust. 1 pkt 1a i 1b otrzymują brzmienie:

„1a) uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z ministrem właściwym do spraw środowiska w zakresie istnienia rozwiązań alternatywnych realizacji przedsięwzięcia oraz przewidywanych działań mających na celu kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze parku narodowego – w przypadku inwestycji liniowych celu publicznego w ich części

przebiegającej przez obszar parku narodowego lub w przypadku inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze realizowanych na obszarze parku narodowego;

- 1b) uzgadnia warunki realizacji przedsięwzięcia z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w zakresie istnienia rozwiązań alternatywnych realizacji przedsięwzięcia oraz przewidywanych działań mających na celu kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze rezerwatu przyrody – w przypadku inwestycji liniowych celu publicznego w ich części przebiegającej przez obszar rezerwatu przyrody lub w przypadku inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze realizowanych na obszarze rezerwatu przyrody;”.

Art. 15. W ustawie z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (Dz. U. poz. 2184) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) świadczenie szkole usług bezpieczeństwa teleinformatycznego, obejmujących ochronę przed szkodliwym oprogramowaniem, monitorowanie zagrożeń i bezpieczeństwa sieciowego oraz przeciwdziałanie dostępowi do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju uczniów;”;
- 2) w art. 7 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Operator OSE rozpoczyna świadczenie usług, o których mowa w art. 5 pkt 2 i 3 albo art. 6, w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia zawarcia z organem prowadzącym szkołę albo dyrektorem szkoły, za zgodą tego organu, umowy o świadczenie tych usług.”;
- 3) w art. 8 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Operator OSE może korzystać z infrastruktury telekomunikacyjnej należącej do jednostek samorządu terytorialnego prowadzących działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2062 oraz z 2018 r. poz. 1118), lub korzystać z usług transmisji danych świadczonych przez te jednostki bez zachowania procedury, o której mowa w ust. 1.”;
- 4) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. 1. Operator OSE składa wnioski o udzielenie dotacji celowej do ministra właściwego do spraw informatyzacji na wezwanie tego ministra.

2. Wniosek dotyczy co najmniej 1 pełnego roku kalendarzowego i zawiera opis zadań planowanych do zrealizowania przez operatora OSE w okresie objętym wnioskiem wraz z uzasadnieniem ich celowości oraz oszacowanie wysokości środków niezbędnych do realizacji tych zadań w tym okresie.

3. Wniosek składa się najpóźniej w terminie 30 dni od dnia doręczenia operatorowi OSE wezwania ministra właściwego do spraw informatyzacji.”.

Art. 16. W ustawie z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych (Dz. U. poz. 2161 i 2383) w art. 5 w ust. 1 po pkt 8 dodaje się pkt 8a w brzmieniu:

„8a) kar pieniężnych, o których mowa w art. 39 ust. 3b i art. 40 ust. 2b ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, nałożonych na zarządcę drogi, o którym mowa w art. 19 ust. 2 pkt 2-4 i ust. 5 tej ustawy;”.

Art. 17. 1. Projekt pierwszego planu finansowego Funduszu Szerokopasmowego sporządza jego dysponent w terminie 14 dni od dnia utworzenia Funduszu.

2. Projekt pierwszego planu finansowego Funduszu Szerokopasmowego podlega uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych w terminie 14 dni roboczych od dnia jego przekazania przez dysponenta tego Funduszu.

3. Zmiana pierwszego planu finansowego Funduszu Szerokopasmowego podlega uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych w terminie 7 dni roboczych od dnia jego przekazania przez dysponenta tego Funduszu. Do zmiany pierwszego planu finansowego Funduszu Szerokopasmowego nie stosuje się przepisu art. 29 ust. 12 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869).

Art. 18. Podmioty, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przekazują informacje, o których mowa w art. 29 ust. 2 tej ustawy w brzmieniu dotychczasowym, za rok 2019 według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r., do dnia 31 marca 2020 r. oraz za rok 2020 według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. do dnia 31 marca 2021 r.

Art. 19. Wniosek w sprawie prowadzenia negocjacji złożony na podstawie art. 19 ust. 1 albo art. 30 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1 i nierozpatrzony przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy jest rozpatrywany na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 20. 1. Do postępowań w sprawie wydania decyzji o dostępie, o którym mowa w art. 17 ust. 1 albo art. 30 ust. 1 i 3 ustawy zmienianej w art. 1, wszczętych i niezakończonych przed

dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z wyjątkiem art. 21 ust. 2a i art. 30 ust. 5 pkt 4 tej ustawy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do postępowań odwoławczych dotyczących decyzji, o których mowa w ust. 1, wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 21. 1. Do postępowań dotyczących decyzji w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej, o których mowa w art. 18 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do postępowań odwoławczych dotyczących decyzji, o których mowa w ust. 1, wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 22. Do postępowań w sprawie ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w odniesieniu do obszarów, o których mowa w art. 33 ust. 2a tej ustawy, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 23. Przepis art. 39a ust. 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 2 stosuje się również do podmiotów, które zawarły umowę o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 24. Do postępowań w sprawie ustalenia nowej wysokości opłaty za zajęcie pasa drogowego, o których mowa w art. 40f ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 25. Do postępowań w sprawie pozwolenia na budowę, zatwierdzenia projektu budowlanego albo zgłoszenia budowy lub wykonywania robót budowlanych, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy

zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym oraz przepisy ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 26. Do postępowań w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 9, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 27. Do inwestycji drogowej, dla której przed dniem wejścia w życie ustawy został złożony wniosek o wydanie decyzji:

- 1) o środowiskowych uwarunkowaniach na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 oraz z 2019 r. poz. 630), lub
- 2) o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, o której mowa w art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1474)

– stosuje się art. 39 ust. 6–6c ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 28. Do instalacji, o których mowa w art. 152 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 8, zgłoszonych właściwemu organowi ochrony środowiska przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 8, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 29. Organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego dostosują, w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, wysokości stawek opłat określonych w uchwałach, o których mowa w art. 40 ust. 8 ustawy zmienianej w art. 2, do ich wysokości ustalonych niniejszą ustawą, w przypadku gdy obowiązujące stawki są wyższe niż stawki maksymalne wprowadzane niniejszą ustawą.

Art. 30. 1. Nadleśniczy dostosuje treść warunków zapewnienia dostępu, o których mowa w art. 39b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu dotychczasowym, do wymagań określonych w art. 39b ust. 2 ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Nadleśniczy po raz pierwszy przekazuje dyrektorowi regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych projekty umów, o których mowa w art. 39b ust. 3 ustawy zmienianej w art. 4 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 31. Przepis art. 43a ustawy zmienianej w art. 12 stosuje się do wniosków o wpis w księdze wieczystej służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorcy telekomunikacyjnego oraz wniosków o wpis, o którym mowa w art. 30 ust. 5a lub art. 33 ust. 3a ustawy zmienianej w art. 1, złożonych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 32. Kary, o których mowa w art. 29d ust. 13 ustawy zmienianej w art. 1 oraz w art. 209 ust. 1 i 1¹ ustawy zmienianej w art. 11 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nałożone do dnia 31 grudnia 2020 r., stanowią dochód budżetu państwa.

Art. 33. Do wniosków o świadczenie usług, o których mowa w art. 7 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 15, złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 15 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 34. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie:

- 1) art. 29 ust. 7 i art. 29e ustawy zmienianej w art. 1 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 29 ust. 7 i art. 29e ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 1 stycznia 2022 r., i mogą być zmieniane;
- 2) art. 122 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 8 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 122 ust. 1 i 2 ustawy zmienianej w art. 8 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 1 stycznia 2020 r.;
- 3) art. 152 ust. 9 ustawy zmienianej w art. 8 zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 152 ust. 9 ustawy zmienianej w art. 8, jednak nie dłużej niż do dnia 1 stycznia 2021 r.

Art. 35. Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłasza w swoim dzienniku urzędowym oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej komunikat określający termin wdrożenia systemu, o którym mowa w art. 29g ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1. Komunikat ogłasza się w terminie co najmniej 3 miesiące przed dniem wdrożenia systemu określonym w tym komunikacie.

Art. 36. Minister właściwy do spraw informatyzacji w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy dokona przeglądu jej wpływu na sytuację społeczno-gospodarczą oraz przedstawi sprawozdanie z tego przeglądu do wiadomości Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Art. 37. 1. W latach 2019–2028 maksymalny limit wydatków budżetu państwa przeznaczonych na wykonywanie zadań wynikających z niniejszej ustawy wynosi 5 260 000 zł, z tym że w poszczególnych latach limit wynosi w:

- 1) 2019 r. – 0 zł;
- 2) 2020 r. – 4 316 000 zł;
- 3) 2021 r. – 0 zł;
- 4) 2022 r. – 236 000 zł;
- 5) 2023 r. – 0 zł;
- 6) 2024 r. – 236 000 zł;
- 7) 2025 r. – 0 zł;
- 8) 2026 r. – 236 000 zł;
- 9) 2027 r. – 0 zł;
- 10) 2028 r. – 236 000 zł.

2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków stosuje się mechanizm korygujący polegający na racjonalizacji wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy lub ograniczeniu kosztów.

3. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków oraz odpowiedzialnym za wdrożenie mechanizmu korygującego jest minister właściwy do spraw środowiska.

Art. 38. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 11 pkt 3 i 4, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 1 pkt 5, art. 8 pkt 7 lit. b i art. 11 pkt 8 i pkt 11 lit. b i c, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.;
- 3) art. 1 pkt 12 lit. a, lit. b z wyjątkiem art. 29 ust. 2 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, oraz lit. c w zakresie art. 29 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

UZASADNIENIE

Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy

1) Kontekst ogólny

Technologie Informacyjno-Komunikacyjne dalej (ICT) obecne są we współczesnej gospodarce praktycznie w każdym sektorze i towarzyszą zarówno sferze zawodowej, jak i prywatnej coraz większej rzeszy ludzi. Obecnie bodźcem do wszelkiego rodzaju przemian przemysłowych są nowe technologie. Znaczenia nabiera szczególnie silny, obserwowany od kilku lat, trend mobilności usług elektronicznych – stają się one elementem codziennego życia „cyfrowego społeczeństwa” i bardzo szybko znajdują zastosowanie w procesie produkcji, w mediach, w logistyce, transporcie, zdrowiu, bankowości, czy wreszcie w sektorze publicznym. Zjawisko to jest na tyle wyraźne, a pozytywny wpływ ICT na gospodarkę stał się na tyle oczywisty, że całość tych przemian zaczęto określać mianem ery Przemysłu 4.0.

W Polsce na przestrzeni ostatnich lat zaobserwować można dynamicznie postępujący proces informatyzacji gospodarki. Jest on następstwem rozwoju technik ICT, w tym ciągłej miniaturyzacji sprawiającej, że ICT znajdują coraz szersze zastosowanie we wszystkich gałęziach życia społeczno-gospodarczego. Wchodzące na rynek rozwiązania ICT dokonują przemian m.in. w kontaktach międzyludzkich, sposobie prowadzenia biznesu, edukacji, medycynie, a także w administracji państwowej. Usługi oparte na technikach ICT tworzą nową przestrzeń nie tylko informacyjną, ale przede wszystkim w obszarze produkcji oraz dystrybucji towarów i usług.

W najbliższych latach należy spodziewać się dalszych zmian nie tylko w sposobie korzystania z internetu, a jednocześnie nowego wymiaru nabierze sama treść transmisji (przestanie mieć ona charakter czysto informacyjny, a coraz częściej będzie to interakcja obustronna).

Wraz z pojawieniem się coraz większej liczby bardziej dostępnych cenowo smartfonów, a także tabletów oraz rozwojem mobilnego dostępu do internetu, dynamicznie pojawiających się aplikacji, zwiększonej dostępności techniki LTE, a wkrótce także sieci 5-tej generacji (5G), polski jak i europejski rynek ICT wejdzie w fazę znaczących przemian, stając się istotnym elementem rozwoju Przemysłu 4.0.

We wrześniu 2018 r. Ministerstwo Cyfryzacji skierowało do konsultacji publicznych projekt aktualizacji Narodowego Planu Szerokopasmowego – rządowego programu rozwoju określającego cele w zakresie powszechnego dostępu do szybkiego i bardzo szybkiego

internetu, a także środki dla realizacji tych celów. W obliczu gwałtownie zmieniających się trendów technologicznych w telekomunikacji oraz współbieżnej do nich ewolucji potrzeb konsumentów i przedsiębiorców w zakresie jakości usług łączności elektronicznej, projekt aktualizacji NPS określił następujące główne cele Państwa w tym obszarze:

- 1) zapewnienie do 2025 roku powszechnego dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s w oparciu o sieci, które umożliwią także świadczenie usług o przepustowościach mierzonych w Gb/s;
- 2) zapewnienie do 2025 roku dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 1 Gb/s dla wszystkich miejsc stanowiących główną siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego (takich jak szkoły, placówki służby zdrowia, miejsca świadczenia usług publicznych, czy węzły transportowe);
- 3) zapewnienie łączności w sieciach 5G w co najmniej 1 głównym mieście do roku 2020 oraz w co najmniej wszystkich głównych ośrodkach miejskich i wzdłuż głównych kolejowych i drogowych szlaków komunikacyjnych do roku 2025.

Cele określone w aktualizacji NPS są spójne z celami europejskimi, określonymi przez Komisję Europejską w komunikacie *Łączność dla Konkurencyjnego Jednolitego Rynku Cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego*¹⁾, który stanowi kontynuację strategii polityki wspólnotowej w obszarze dostępu do szybkiego internetu, określonej w *Europejskiej Agendzie Cyfrowej*.

W NPS dokonano diagnozy rynku dostępu do usług łączności elektronicznej w Polsce, w tym istniejącego poziomu realizacji nowych celów NPS oraz wynikającej stąd luki w podaży infrastruktury realizującej te cele, a także oszacowano nakłady inwestycyjne niezbędne do zapewnienia tej infrastruktury. Zdefiniowano także mocne i słabe strony rynku oraz stojące przed nim szanse i zagrożenia, wśród których najważniejszym jest utrzymywanie się szeregu administracyjno-prawnych barier inwestycyjnych, które negatywnie wpływają na koszty i czasochłonność procesów inwestycyjnych w nowoczesną infrastrukturę telekomunikacyjną oraz na koszty jej późniejszego utrzymania, a przez to istotnie ograniczają potencjał inwestycyjny operatorów telekomunikacyjnych. Cierpią na tym w szczególności obszary oddalone (wiejskie), które już ze swej istoty (niska gęstość zaludnienia, rozproszona zabudowa itd.) nie stanowią obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie. Należy bowiem dodać, że inwestycje w infrastrukturę telekomunikacyjną – w odróżnieniu od inwestycji np. w infrastrukturę

---

¹⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, COM(2016)587.

transportową – są inwestycjami komercyjnymi, w związku z czym decyzje o podjęciu tych inwestycji podejmowane są w oparciu o przesłanki ekonomicznej opłacalności.

Jak wskazano powyżej, w projekcie aktualizacji NPS dokonano szacunków w zakresie potrzeb finansowych niezbędnych do zrealizowania przez operatorów telekomunikacyjnych inwestycji w infrastrukturę telekomunikacyjną w skali, jaka pozwoli osiągnąć cele określone w NPS, z uwzględnieniem szacunków w zakresie zdolności inwestycyjnych operatorów w okresie objętym programowaniem NPS. Dla celów w zakresie powszechnej podaży usług dostępu do bardzo szybkiego internetu koszty inwestycyjne zostały oszacowane na poziomie od 17,47 mld zł do 24,59 mld zł dla sieci przewodowych oraz od 5,93 mld zł do 10,47 mld zł dla sieci bezprzewodowych²⁾. Z kolei koszty inwestycji w sieci 5G zostały oszacowane na poziomie od 11,3 do 20,3 mld zł³⁾. Potencjalna luka finansowa realizacji celów NPS – jako różnica pomiędzy kosztami niezbędnych nakładów inwestycyjnych, a możliwościami finansowymi operatorów – została zaś oszacowana na poziomie od 11,13 mld zł do nawet 33,45 mld zł. Wartości te pokazują, jak ogromne wyzwanie stoi przed Polską i działającymi na polskim rynku operatorami w celu zapewnienia społeczeństwu i gospodarce równości szans oraz możliwości rozwoju i budowy przewag konkurencyjnych w oparciu o wykorzystanie najnowszych technologii informacyjno-komunikacyjnych.

W Polsce, od 2011 r., corocznie i z bardzo szczegółową dokładnością identyfikowane są tzw. białe plamy dostępu do internetu, czyli miejsca, w których nie istnieje infrastruktura umożliwiająca korzystanie z szybkiego internetu. W ujęciu globalnym na przestrzeni lat można co prawda zaobserwować stopniowy spadek liczby białych plam w Polsce, jednak tempa tego spadku nie można uznać za zadowalającego – w przeciągu 5 lat (pomiędzy 2013 r. a 2017 r.) liczba białych plam spadła o 14,6 p.p. Negatywny wydzźwięk tej obserwacji jest jednak niczym przy ustaleniu, że na koniec 2017 r. wciąż 32,3% gospodarstw domowych w Polsce było wykluczonych z dostępu do internetu o obecnie absolutnie podstawowej przepustowości co najmniej 30 Mb/s.

---

²⁾ Różnice w szacunkach – w szczególności przedziały kosztów – wynikają z przyjęcia 3 różnych scenariuszy samodzielnego, komercyjnego potencjału inwestycyjnego operatorów do roku 2025 (scenariusz bazowy – zakładający utrzymanie istniejącego potencjału, scenariusz optymistyczny – zakładający wzrost możliwości inwestycyjnych oraz scenariusz pesymistyczny – zakładający spadek tych możliwości) oraz z odrębnego traktowania inwestycji w sieci przewodowe i sieci bezprzewodowe, które umożliwią świadczenie usług określonych w celach NPS.

³⁾ Założono 3 modele budowy sieci 5G – kontynuację rynkowego modelu rozwoju sieci mobilnych w oparciu o samodzielne inwestycje w odrębne sieci przez 4 największych operatorów sieci mobilnych, współpracę tych operatorów w celu budowy sieci współdzielonej oraz zaangażowanie podmiotu publicznego w przejęcie części zobowiązań inwestycyjnych niezbędnych do zapewnienia sieci 5G w zakresie realizującym cele NPS.

Powyższy stan rzeczy nie został jednak spowodowany jakkolwiek biernością czy to ze strony operatorów telekomunikacyjnych, czy też ze strony agend rządowych. Polski rynek telekomunikacyjny należy do jednego z najbardziej konkurencyjnych w Europie, co zmusza działających na nim operatorów do prowadzenia skutecznej działalności konkurencyjnej, także w aspekcie infrastrukturalnym. I tak krajowi przedsiębiorcy telekomunikacyjni od wielu lat przeznaczają średnio ponad 1 mld zł rocznie wyłącznie na komercyjne inwestycje modernizujące dotychczasowe sieci w kierunku nowoczesnych technologii telekomunikacyjnych, a na wielu lokalnych rynkach użytkownicy mogą wręcz przebierać w ofertach usług realizowanych za pomocą różnych technologii transmisyjnych. Nie jest co prawda tajemnicą, że tego rodzaju konkurencja obecna jest przede wszystkim w dużych miastach, ale coraz częściej można ją spotkać także w mniejszych ośrodkach miejskich.

Komercyjne inwestycje operatorów uzupełniane są interwencjami publicznymi podejmowanymi ze środków polityki spójności, skierowanymi bezpośrednio na wyrównywanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szybkiego internetu poprzez budowę szybkich sieci właśnie na obszarach białych plam. W perspektywie finansowej 2007–2013 dzięki dostępności środków europejskich wyzwolono inwestycje zapewniające dostęp do szybkiego internetu dla prawie 360 tys. gospodarstw domowych na obszarach wiejskich. Doświadczenia z tego okresu pozwoliły przeformułować część założeń interwencyjnych dla dalszego wzmocnienia efektów kolejnych interwencji podejmowanych w trakcie perspektywy finansowej 2014–2020, w której środki na wsparcie budowy szybkich sieci zostały alokowane w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Dzięki tym środkom oraz „odświeżonym” założeniom interwencji, dostęp do bardzo szybkiego internetu zostanie zapewniony dla ponad 1,9 mln gospodarstw domowych w całej Polsce, a długość nowej infrastruktury telekomunikacyjnej (światłowodowej) przekroczy 105 tys. km, co stanowi ewenement na skalę europejską, wyróżniony w 2018 r. nagrodą Komisji Europejskiej w plebiscycie „European Broadband Awards”. Także i w tym miejscu należy wskazać, że środki PO PC wyzwoliły ogromne zaangażowanie komercyjnych zasobów operatorów, którzy do prawie 4 mld zł udzielonego dofinansowania dla projektów dołożyli ponad 2,6 mld zł ze środków własnych.

Jakkolwiek więc wartość inwestycji w nowoczesną infrastrukturę, realizowanych w Polsce od wielu lat zarówno wyłącznie na zasadach komercyjnych jak i z udziałem wsparcia publicznego, corocznie znacznie przekracza 1 mld zł, to budżet tych działań jest niewystarczający do zniwelowania terytorialnych różnic w możliwości dostępu do internetu o wysokich przepustowościach, na co wskazują dane o postępie czasowym w niwelowaniu białych plam

oraz liczba gospodarstw domowych wciąż pozostająca poza zasięgiem szybkich sieci na koniec 2017 r. Należy dodać, że duża część tego budżetu w rzeczywistości trafia do organów administracji publicznej w związku z kosztownymi, czasochłonnymi procedurami administracyjnymi, jakie inwestorzy obowiązani są spełnić w trakcie procesu inwestycyjnego. Fakt ten ma szczególne znaczenie dla inwestycji realizowanych z udziałem środków publicznych, bowiem stanowi on swoiste wypaczenie celu finansowego wsparcia Państwa, jakim jest zapewnienie gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom dostępu do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych. Jednocześnie wsparcie publiczne w sposób niebezpośredni pokrywa także publicznoprawne obciążenia związane z utrzymaniem wybudowanej infrastruktury (poziom wsparcia uzależniony jest bowiem od analizy kosztowo-przychodowej inwestycji w długiej perspektywie czasowej), co oznacza, że im wyższe są te obciążenia, tym wyższe musi być wsparcie publiczne, które skłoni potencjalnego beneficjenta do przeprowadzenia inwestycji. Tworzy to swoiste błędne koło, ograniczające efektywność dostępnego wsparcia finansowego. Biorąc zaś pod uwagę choćby osiągnięte efekty wsparcia ze środków PO PC (ponad 1,9 mln wspartych gospodarstw domowych) nie trudno byłoby sobie wyobrazić, o ile lepsze efekty tego wsparcia mogłyby zostać osiągnięte, gdyby proces inwestycyjny w infrastrukturę telekomunikacyjną był szybszy i mniej skomplikowany, a późniejsze utrzymanie tej infrastruktury mniej kosztochłonne niż dotychczas.

W dobie wyzwań stojących przed Polską oraz prawdopodobnym, znaczącym ograniczeniem funduszy możliwych do przeznaczenia na wsparcie publiczne inwestycji w szybkie sieci szerokopasmowe, należy zmienić dotychczasową optykę polityki państwa dotyczącą rozwoju powszechnej, szybkiej łączności elektronicznej, poprzez skupienie się w pierwszej kolejności na zniwelowaniu obciążeń administracyjno-prawnych – proceduralnych i finansowych – ograniczających komercyjny potencjał inwestycyjny operatorów telekomunikacyjnych. Dalsze uatrakcyjnienie krajowego otoczenia inwestycyjnego jest bowiem warunkiem realizacji przez Polskę celów NPS oraz zobowiązań w zakresie zapewnienia dostępu do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych, wynikających z członkostwa w Unii Europejskiej.

2) Wdrożenie sieci 5G

W ogólności systemy piątej generacji mają stanowić odpowiedź na zmieniające się – ale generalnie cały czas rosnące – oczekiwania użytkowników usług mobilnych w zakresie ich dostępności, jakości, przepływności i innych szeroko rozumianych parametrów jakościowych i usługowych. Z drugiej jednak strony sieci 5G będą również odzwierciedleniem zmieniającego się podejścia do sieci bezprzewodowych, w których coraz większą rolę odgrywa łączność typu

maszyna-maszyna (M2M), co skutkuje koniecznością obsługi ogromnych wolumenów danych i zapewnienia bardzo wysokich pojemności.

Sieci 5G będą stanowiły fundament dla rozwoju nowych usług i aplikacji, które dokonają znaczących zmian w wielu gałęziach gospodarki, doprowadzając w efekcie do radykalnej transformacji naszego codziennego życia. Umożliwią one na poziomie unijnym jak i krajowym realizację innowacyjnych projektów, takich jak inteligentne miasta, inteligentne systemy transportowe, przekształcając dotychczasowe modele biznesowe i wprowadzając nowe. Sieci 5G całkowicie zmienią sposoby interakcji pomiędzy urządzeniami mobilnymi i otaczającym użytkowników końcowych środowiskiem. Z tego względu sieć 5G dostępna od 2020 roku będzie prowadziła do wzmocnienia konkurencyjności i innowacyjności gospodarki kraju, dając szansę jego podmiotom gospodarczym na umocnienie swojej pozycji w technologicznie zaawansowanych obszarach. Aby wszyscy konsumenci i przedsiębiorstwa zarówno w Polsce jak i w Europie mogli czerpać korzyści z gigabitowego społeczeństwa, należy zniwelować różnice pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi oraz różnice w rozwoju cyfrowym/technologicznym w krajach UE.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej poparł inicjatywę Komisji Europejskiej dotyczącą stworzenia planu działań w procesie tworzenia i uruchamiania sieci 5G na terenie Unii Europejskiej. Jednocześnie, jak wskazano wcześniej, zgodnie z Komunikatem Komisji Europejskiej ws. społeczeństwa gigabitowego każdy kraj Unii Europejskiej jest zobowiązany zrealizować następujące cele związane z siecią 5G:

- 1) cel strategiczny na 2025 r.: niezakłócony dostęp do sieci 5G na wszystkich obszarach miejskich i na wszystkich głównych szlakach komunikacyjnych;
- 2) cel pośredni na 2020 r.: zapewnienie łączności 5G jako w pełni rozwiniętej usługi komercyjnej w co najmniej jednym głównym mieście w każdym z państw członkowskich w związku z wprowadzeniem sieci 5G na rynek w 2018 r.

W dniu 18 lipca 2017 r., podczas nieformalnego spotkania ministrów państw członkowskich UE odpowiedzialnych za sprawy telekomunikacji i konkurencyjności, została podpisana Deklaracja dotycząca sieci 5G – „Ministerial Declaration: Making 5G a success for Europe”. Deklaracja potwierdza wolę państw UE, by w skali globalnej uczynić Europę wiodącym rynkiem rozwoju sieci piątej generacji. Wymagać to będzie ustanowienia – także na poziomie europejskim – przejrzystych, przewidywalnych i przyszłościowych ram regulacyjnych, które umożliwią inwestycje w ramach konkurencyjnego rynku.

Symultaniczny rozwój sieci 5G na poziomie krajowym, jak i europejskim będzie katalizatorem nowych inwestycji i innowacji, zwiększających możliwość wykorzystania przez społeczeństwo nowych usług komunikacyjnych. Dzięki zapewnieniu każdemu obywatelowi i każdej firmie dostępu do nowoczesnych sieci o najwyższych parametrach technicznych, zwiększona zostanie konkurencyjność naszej gospodarki. Polska jako aktywny uczestnik procesu decyzyjnego Unii Europejskiej w pełni popiera działania zmierzające do powszechnego wdrożenia 5G jako nowego standardu łączności ruchomej, który umożliwi rozwój nowych gałęzi gospodarki i przyczyni się do powstania nowych miejsc pracy. To szczególnie ważna szansa dla startupów oraz małych i średnich przedsiębiorstw na tworzenie nowych i lepszych produktów i usług po niższych kosztach, z wykorzystaniem mniejszej liczby zasobów.

Sieć 5G, która powinna być dostępna od końca 2020 r., umożliwi powstanie nowych innowacyjnych usług, które przekształcą takie sektory, jak produkcja, energia, przemysł samochodowy i zdrowie, wprowadzając je w erę Internetu Rzeczy.

Sieć 5G nie będzie tylko kolejną generacją sieci telekomunikacyjnej, będzie to infrastruktura o kluczowym znaczeniu dla polskiej gospodarki i społeczeństwa. Wyraźnie także widać, jak ważne jest miejsce technologii mobilnych w kontekście *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*, w której wskazane projekty flagowe, takie jak telemedycyna, elektromobilność, e-busy, inteligentne systemy transportowe, inteligentna sieć energetyczna, projekt Żwirko i Wigura, czy wreszcie Cyberpark Enigma, nie wydarzą się bez nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych.

Uruchomienie komercyjnych usług 5G będzie również wymagało znacznych nakładów inwestycyjnych, dostępności odpowiednich zasobów widma oraz bliskiej współpracy pomiędzy operatorami telekomunikacyjnymi, kluczowymi branżami i organami administracji państwowej. Implementacja sieci 5G na poziomie europejskim jak i krajowym wymagać będzie określenia przejrzystych i przewidywalnych ram regulacyjnych, które umożliwią zarówno operatorom sieci jak i sektorom wertykalnym dokonanie odpowiednich inwestycji, umożliwiających pełne wykorzystanie potencjału nowych usług. W tych warunkach brak koordynacji pomiędzy działaniami poszczególnych państw w procesie rozmieszczania sieci 5G mógłby prowadzić do powstania istotnego ryzyka fragmentacji w zakresie dostępności widma, transgranicznej ciągłości usług (np. jeśli chodzi o autonomiczne pojazdy) oraz wdrażania norm. W rezultacie prowadziłyby to do opóźnień w osiągnięciu masy krytycznej dla innowacji związanych z siecią 5G na jednolitym rynku cyfrowym. Poparciem tej tezy są w szczególności wstępne opóźnienia w rozmieszczeniu sieci 4G w Europie: w 2015 r. ponad 75% ludności

Stanów Zjednoczonych miało dostęp do sieci 4G/LTE, podczas gdy w UE zaledwie 28% mieszkańców. Mimo, że luka ta stale się zmniejsza, różnice pomiędzy państwami członkowskimi pozostają znaczące. Dlatego też Komisja przedstawiła dokument „5G for Europe: An Action Plan”⁴⁾ jako sposób na zapewnienie właściwej koordynacji pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie wdrażania sieci 5G. Nadrzędnym celem stawianym w dokumencie jest zintensyfikowanie inwestycji w sieci 5G oraz stworzenie nowych innowacyjnych ekosystemów, aby tym samym zwiększyć konkurencyjność Europy i zapewnić społeczeństwu konkretne korzyści.

Strategia Komisji na rzecz Jednolitego Rynku Cyfrowego⁵⁾, czyli główny dokument programujący politykę Unii Europejskiej w obszarze cyfrowym podkreśla znaczenie sieci o bardzo dużej przepustowości, takich jak sieć 5G, jako kluczowego zasobu, umożliwiającego Europie skuteczną konkurencję na rynku globalnym. Szacuje się, że światowe przychody generowane przez usługi powiązane z siecią 5G powinny osiągnąć równowartość 225 mld EUR w 2025 roku. Inne źródła wskazują, że korzyści z wprowadzenia 5G w czterech kluczowych sektorach przemysłu (przemysł samochodowy, zdrowie, transport i energia) mogą osiągnąć 113 mld EUR rocznie⁶⁾. Komisja Europejska przyjmuje, że w pełni funkcjonalny jednolity rynek cyfrowy mógłby wnieść wkład w wysokości 415 mld EUR rocznie i przyczynić się do powstania setek tysięcy nowych miejsc pracy.

Wdrożenie sieci 5G i opartych o tę generację systemów telekomunikacyjnych jest czynnikiem warunkującym konkurencyjność i efektywność krajowej gospodarki w niedalekiej przyszłości. Przewiduje się, że 5G będzie fundamentem i jednocześnie nośnikiem dla nowych ekosystemów wzajemnie komunikujących się inteligentnych maszyn (urządzeń i sensorów o pełnych lub ograniczonych możliwościach obliczeniowych i energetycznych), umożliwiających przeobrażenie dotychczasowych ekonomicznych, biznesowych i administracyjnych strategii oraz dalszego eliminowania podziałów społecznych i kulturowych. 5G zapewni pełną cyfrową interakcję na każdym kroku naszego życia i dostarczy wydajną i ciągłą usługę komunikacyjną dla aplikacji biznesowych oraz platform e-usług administracji publicznej. W szczególności oczekuje się, że wpływ 5G na branżę motoryzacyjną, bezpieczeństwa publicznego,

---

⁴⁾ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/communication-5g-europe-action-plan-and-accompanying-staff-working-document>.

⁵⁾ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions A Digital Single Market Strategy for Europe {SWD(2015) 100 final}.

⁶⁾ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions 5G for Europe: An Action Plan {SWD(2016) 306 final}.

wytwarzania zaawansowanych technologii, usług cyfrowych i internetowych, ochrony zdrowia, usług finansowych, medialną i gier wideo oraz internetu rzeczy (IoT – Internet of Things), doprowadzą do radykalnej transformacji naszego codziennego życia. Dzięki wdrożeniu 5G wszystkie innowacyjne scenariusze zastosowań (autonomiczne samochody, inteligentne miasto – Smart City, inteligentny transport – Smart Transportation, inteligentne rolnictwo – Smart Farming, itd.), wymagające bardzo małych opóźnień, dużych przepływności, pełnego wsparcia dla niezawodności i mobilności jak również ciągłej dostępności usług komunikacyjnych, przełamią ostateczną barierę technologiczną, całkowicie zmieniając obecnie istniejącą koncepcję interakcji z maszynami. Wśród ekspertów oraz instytucji sektora telekomunikacyjnego panuje przekonanie, że 5G będzie skutkowało technologiczną rewolucją, gdyż w sposób wirtualny wszystko i wszędzie będzie ze sobą wzajemnie połączone, co w rezultacie wygeneruje znaczące dodatkowe dochody podmiotom gospodarczym oraz wykreuje miliony nowych miejsc pracy na całym świecie.

Technologia 5G ma kluczowe znaczenie także dla powstania nowoczesnego społeczeństwa informacyjnego. Społeczeństwa, w którym obywatel w czasie rzeczywistym korzysta z interaktywnych e-usług administracji publicznej, zaawansowanych metod diagnostyki e-zdrowia, czy chociażby uczestniczy w masowych wydarzeniach kulturalnych za pośrednictwem wysokiej jakości mediów cyfrowych. 5G będzie miało zasadnicze znaczenie dla rozwoju nowych technologii wspierających przyszłe społeczeństwo cyfrowe, w którym będzie umieszczona duża część transakcji handlowych. Również znacząca liczba e-usług oferowanych przez administrację publiczną będzie oparta na nowej sieci cyfrowej. Zadaniem 5G będzie integracja ogromnych ilości danych wraz ze wszechobecnym i wydajnym dostępem do infrastruktury sieciowej, celem udostępnienia społeczeństwu szeregu nowych usług i procesów cyfrowych będących wyznacznikiem cyfrowej rewolucji.

Jeżeli chcemy dorównać innym krajom w zakresie wdrażania sieci 5G, a tym samym zapewnić Polsce odpowiednią pozycję międzynarodową w kolejnej rewolucji przemysłowej, to już teraz musimy przygotować krajowe otoczenie prawno-administracyjne na wydarzenia technologiczne najbliższych lat. W ten sposób Polska może stać się wzorem legislacyjnym dla innych państw, jakim była już jednokrotnie w związku z przyjęciem tzw. megaustawy, tj. – ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, która stanowiła wzór dla przyjętej 4 lata później dyrektywy kosztowej.

Kolejnym ważnym aspektem jest rozwój sieci światłowodów. Światłowód jest szczególnie ważnym elementem infrastruktury, ponieważ stanowi podstawę nie tylko stałego dostępu

szerokopasmowego, ale także sieci mobilnych i WiFi. Ponieważ ruch danych w sieciach mobilnych wzrasta, operatorzy sieci komórkowych będą coraz częściej potrzebować dostępu do wydajnej infrastruktury światłowodowej, aby jak najlepiej wykorzystać dostępne i cenne widmo radiowe. Dla pełnego wykorzystania potencjału nowych technologii niezbędne są także zmiany tych przepisów prawa, które nie przystają do obecnych realiów i potrzeb społeczeństwa oraz nowoczesnej gospodarki opartej o dane. Tempo rozwoju technologii prześcignęło tempo prac legislacyjnych, co jest jedną z kluczowych barier dla inwestycji w nowoczesne rozwiązania. Zgodnie z raportem Banku Światowego „Doing Business 2018 Reforming to Create Jobs”, aby uzyskać w Polsce pozwolenie na budowę (np. stacji bazowej) trzeba przejść 12 procedur administracyjnych, które zajmują łącznie średnio 153 dni przy założeniu braku protestów, odwołań oraz sprawnego podejmowania decyzji przez zaangażowane w proces instytucje.

Wraz z rozwojem technologii pojawia się szereg obaw związanych z wdrażanymi rozwiązaniami. W zakresie infrastruktury mobilnej przede wszystkim kwestie te skupiają się na przypuszczalnym negatywnym oddziaływaniu pola elektromagnetycznego (PEM).

W internecie można znaleźć szereg materiałów, które są alarmistyczne w treści. Materiały te nie mają jednakże zakotwiczenia w rzeczywistości i są publikowane głównie ze względu na chęć przyciągnięcia widzów/czytelników, co przekładać się ma na zwiększenie ilości odsłon tych materiałów, a co za tym idzie wygenerowanie przychodu z reklam, lub osiągnięcie innych celów na których zależy autorom materiałów. Do takich materiałów należą powielane insynuacje, że wdrożenie sieci 5G rzekomo ma przelożyć się na wiele negatywnych zjawisk. Insynuacje te są pochodną braku wiedzy na temat sieci 5G. Szerzej na temat tego zjawiska można poczytać w materiałach opublikowanych przez NASK – Naukową Akademię Sieć Komputerową – Państwowy Instytut Badawczy: <https://www.saferinternet.pl/pliki/publikacje/Fakt%20czy%20fake.pdf>; <https://cyberpolicjacy.nask.pl/download/13/199/Fakenews-dezinformacja-w-swiecienowych-mediow.pdf>. Informacje o protestach ludzi zamieszkałych przy stacjach nadawczych i nierzetelne prace popularne owocują utwierdzeniem się w społeczeństwie przekonania o wyjątkowej szkodliwości pól elektromagnetycznych. W ten sposób problem medyczny przekształcił się w społeczny.

Braki wiedzy i niezrozumienie zjawisk fizycznych rodzą strach przed ich powszechnym wykorzystaniem. Tak było na przykład z elektrycznością – kiedy pojawiły się lampy elektryczne, zabraniano zbliżania się do nich. Obecnie tak dzieje się w przypadku PEM. Rozwój

technik radiowych wywodzi się z II wojny światowej w związku z powszechnym wykorzystywaniem przez wojsko radarów. W latach 50 i 60 ubiegłego wieku zostały przeprowadzone pierwsze badania z zakresu bioelektromagnetyki, zarówno przez armię USA jak i naukowców radzieckich. W czasach „zimnej wojny” Amerykanie ustanowili granicę bezpieczeństwa wynoszącą 100 W/m^2 , z kolei Rosjanie, co z punktu geopolitycznego było w tamtym czasie wg nich zasadne, wprowadzili surowe normy bezpieczeństwa, przyjęte także w krajach Europy Środkowej, będącej pod wpływem ZSRR. Co ważne, te radzieckie normy obowiązują w tej chwili jedynie w Polsce, Bułgarii i Rosji.

W zakresie oddziaływania pola elektromagnetycznego należy wyjaśnić, że **PEM to nie tylko instalacje telekomunikacyjne**, ale także linie elektroenergetyczne oraz wszelkie urządzenia elektryczne. Wyjaśnienia wymaga również fakt, że mobilne sieci telekomunikacyjne, które w powszechnie używanej nomenklaturze funkcjonują m.in. jako technologia GSM, UMTS, LTE, czy też 2G, 3G, 4G, 5G etc. oparte są na technologii radiowej. Sygnał radiowy, nadajniki, odbiorniki, anteny itd. są powszechnie użytkowane od ponad stu lat. Odnośnie kwestii sygnału radiowego, to niezależnie od tego, czy jest to technologia 2G czy 5G rządzą nim te same, niezmiennie prawa fizyki. Sieci 5G wykorzystują rozwiązania techniczne, które już są stosowane w sieciach komórkowych czy łączności satelitarnej.

Na początku lat 90-tych XX wieku Światowa Organizacja Zdrowia (ang. WHO) podjęła prace badawcze w zakresie biologicznych skutków oddziaływania fal o częstotliwościach radiowych. W 1998 r. Międzynarodowa Komisja Ochrony przed Promieniowaniem Niejonizującym (ang. ICNIRP) we współpracy z WHO, określiła wytyczne „Guidelines for limiting exposure to time-varying electric, magnetic and electromagnetic fields (up to 300 GHz)” dotyczące ograniczenia narażenia na PEM o częstotliwości do 300 GHz, mające zapewnić ochronę przed znanymi niekorzystnymi efektami zdrowotnymi. Na podstawie tych wytycznych opracowano zalecenie Rady 1999/519/EC z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczenia ekspozycji ogółu ludności na pola elektromagnetyczne, które ma uzupełniać politykę krajową mającą na celu poprawę stanu zdrowia; celem zalecenia jest opracowanie ram ograniczających narażenie ogółu ludności na pola elektromagnetyczne w oparciu o najlepsze dowody naukowe, a także stworzenie podstawy do monitorowania sytuacji. W zaleceniu tym zdefiniowano dwie wielkości: ograniczenia podstawowe (ang. Basic restrictions) odnoszące się do zjawisk bezpośrednio występujących w organizmach ludzi oraz poziomy odniesienia (ang. Reference levels) określone ze względu na potrzeby praktycznej oceny (czyli pomiaru) ryzyka przekroczenia ograniczeń podstawowych ekspozycji na PEM w środowisku.

Dział VI *Ochrona przed polami elektromagnetycznymi* ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* ma zapewnić najlepszy możliwy stan ochrony środowiska, utrzymując poziomy pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów dla zakresu częstotliwości pola elektromagnetycznego między 300 MHz a 300 GHz określa wartość graniczną składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego na poziomie 7 V/m, a gęstość mocy na poziomie 0,1 W/m² (podczas gdy w Zaleceniu 1999/519/EC, zgodnym z wytycznymi Międzynarodowej Komisji ds. Ochrony przed Promieniowaniem Niejonizującym ICNIRP dopuszczalna wartość sięga 10 W/m²).*

W tym kontekście należy wskazać, że obecny stan wiedzy na temat oddziaływania PEM na organizmy żywe, w przypadkach gdy jego natężenie mieści się w dopuszczalnych wartościach granicznych, nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, iż PEM jest szkodliwe. Pole elektromagnetyczne z zakresu częstotliwości radiowych zostało w związku z tym zaliczone przez działającą w ramach WHO Międzynarodową Agencję Badań Nad Rakiem do grupy 2B czynników „prawdopodobnie rakotwórczych”⁷⁾. Przyczyną takiej klasyfikacji jest fakt, że IARC stoi już od siedmiu lat na stanowisku, że dowody naukowe potwierdzające kancerogeny charakter tego promieniowania są zbyt słabe. Klasyfikacja IARC określa na podstawie analizy doniesień naukowych prawdopodobieństwo, że konkretny czynnik może być rakotwórczy, ale nie określa w jakim stopniu/stężeniu/natężeniu/dawce, czy okolicznościach może następować jego kancerogenne oddziaływanie. W grupie 2B zostało zaklasyfikowanych łącznie 311 czynników i oprócz PEM o częstotliwości radiowej należą do niej m.in. piklowane warzywa, talk dla dzieci, wyciąg z liści aloesu (Aloe Vera), chloroform, olej napędowy, benzyna czy też implantowane ciała obce zawierające metaliczny nikiel (kolczyki).

Kwestia oddziaływania PEM na organizm ludzki poddawana jest wnikliwym badaniom i analizom od wielu lat. W tym kontekście należy wymienić:

---

⁷⁾ Grupa 2B czynników przypuszczalnie kancerogennych dla człowieka, czyli takich dla których istnieje ograniczony dowód działania rakotwórczego u ludzi przy braku wystarczającego dowodu rakotwórczości u zwierząt doświadczalnych, a więc „prawdopodobnie rakotwórczych” dla ludzi. Przyczyną takiej klasyfikacji jest fakt, że badania na zwierzętach eksponowanych, niekiedy nawet całe życie, na pola o wartościach podobnych do komunalnych (a nawet wyższych) nie potwierdziły ich szkodliwego działania. Dowody zwiększonego ryzyka w oparciu o badania epidemiologiczne (np. Badanie Interphone) oceniono jako ograniczone. Podobnie oceniono wyniki badań na zwierzętach. W badaniach in vitro zaobserwowano jedynie słabe dowody na możliwe mechanizmy działania między wpływem pól elektromagnetycznych o częstotliwości radiowej a występowaniem nowotworu.

1. Arkusz informacyjny Światowej Organizacji Zdrowia pn. „Pola elektromagnetyczne i zdrowie publiczne: telefony komórkowe”, który przedstawia podsumowanie badań dotyczących wpływu pola elektromagnetycznego o częstotliwościach radiowych na aktywność mózgu, funkcje poznawcze, sen, tętno i ciśnienie krwi u ochotników. Do tej pory badania nie wykazały żadnych spójnych dowodów na negatywne skutki zdrowotne wynikające z narażenia na te pola elektromagnetyczne na poziomach poniżej tych, które powodują nagrzewanie tkanek. Co więcej, badania nie były w stanie wykazać związku przyczynowego między ekspozycją na pole elektromagnetyczne a zgłaszanymi objawami lub „nadwrażliwością elektromagnetyczną”.
2. Międzynarodowa Komisja ds. Ochrony przed Promieniowaniem Niejonizującym (ICNIRP) stwierdziła w swojej ocenie (2011 r.) na podstawie badań epidemiologicznych i na zwierzętach, że wzrost ryzyka raka u dorosłych jest mało prawdopodobny w ciągu 10–15 lat od pierwszego użycia telefonów komórkowych. W czasie oceny brakowało danych dotyczących guzów dziecięcych i okresów powyżej 15 lat.
3. Ze względu na rosnące wykorzystanie telefonów komórkowych i brak badań z dłuższymi okresami obserwacji trwającymi ponad 15 lat, Światowa Organizacja Zdrowia zaleciła dodatkowe badania, szczególnie w przypadku długotrwałego narażenia na telefony komórkowe (np. badanie COSMOS, badanie CEFALO i badanie MOBI-KIDS). Szczególnie dzieci i młodzież powinny być badane, ponieważ będą narażone na dłużej podczas życia niż dzisiejsi dorośli.
4. Brytyjska grupa doradcza ds. promieniowania niejonizującego (AGNIR) w swoim raporcie z 2012 r. wskazała, że chociaż przeprowadzono znaczną liczbę badań w dziedzinie oddziaływania PEM na zdrowie, nie ma przekonujących dowodów na to, że ekspozycje w polu RF poniżej przyjętych limitów powodują skutki zdrowotne u dorosłych lub dzieci.
5. Szwedzki Urząd ds. Bezpieczeństwa Promieniowania (SSM) w swoim raporcie z 2015 r. wskazuje, że brak jest przekonujących dowodów na występowanie raka mózgu lub jakichkolwiek innych niepożądanych skutków zdrowotnych spowodowanych przez pola elektromagnetyczne pochodzące z telefonów komórkowych.
6. Niemiecka Komisja ds. Ochrony Radiologicznej (SSK) stwierdziła w swojej ocenie, że nie ma wystarczających dowodów na związek między ryzykiem raka a narażeniem na komunikację mobilną. Niemiecki Federalny Urząd ds. Ochrony przed Promieniowaniem stwierdził na podstawie badań epidemiologicznych, dotyczących używania telefonów komórkowych, że u dorosłych nie występuje zwiększone ryzyko zachorowania na raka.

7. Raport Komitetu Ekspertów Norweskiego Instytutu Zdrowia Publicznego na zlecenie Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Ministerstwa Transportu i Łączności z 2012 r. Komitet nie znalazł dowodów na to, że pola niskiego poziomu wokół telefonów komórkowych i innych przekaźników zwiększają ryzyko zachorowania na raka, osłabiają męską płodność, powodują inne uszkodzenia rozrodcze lub prowadzą do innych chorób i niekorzystnych skutków zdrowotnych, takich jak zmiany w układzie hormonalnym i odpornościowym. W związku z tym stwierdzono, że wartości graniczne dla pól elektromagnetycznych wokół nadajników w telefonach komórkowych i innych urządzeniach powinny być takie same, jak zalecane przez Międzynarodową Komisję ds. Ochrony przed promieniowaniem niejonizującym (ICNIRP). Wartości progowe są oparte na polach powyżej pewnej mocy, która może powodować szkodliwe ogrzewanie tkanki. ICNIRP nie zaobserwował innych niekorzystnych skutków dla zdrowia na tym poziomie.

W 2011 r. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska opublikowała dokument pod nazwą „Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Informator dla administracji samorządowej”⁸⁾. W dziale 5 „Oddziaływanie pól elektromagnetycznych na elementy środowiska” stwierdzono, że:

Brak doniesień naukowych, które uzasadniałyby prowadzenie ochrony środowiska przyrodniczego przed polami elektromagnetycznymi. Standardy jakości środowiska, które dotyczą ochrony przed polami elektromagnetycznymi zostały ustanowione ze względu na konieczność ochrony ludności. Nie ma informacji o występowaniu istotnego wpływu pól elektromagnetycznych występujących w otoczeniu normalnie eksploatowanych i powszechnie używanych linii i stacji elektroenergetycznych, instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych na przyrodę ożywioną i oczywiście – nieożywioną. Nie wykazano wpływu takich pól elektromagnetycznych na przelatujące ptaki czy nietoperze. Nie ma doniesień o możliwości wpływu pól elektromagnetycznych na obszary Natura 2000 i tradycyjne, polskie rodzaje obszarów ochrony przyrody – rezerваты i parki narodowe.

Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w opublikowanym na początku 2017 r. opracowaniu pt. „Aspekty medyczne i biofizyczne promieniowania elektromagnetycznego o częstotliwości radiowej”⁹⁾, na podstawie dostępnych międzynarodowych wyników badań i opracowań w przedmiotowym zakresie przedstawiło zbiorczo aktualny stan wiedzy z badań oraz diagnostyki medycznej na temat oddziaływania fal elektromagnetycznych na organizm

---

⁸⁾ https://www.gdos.gov.pl/files/artykuly/5434/Ochrona_srodowiska_przed_polami_elektromagnetycznymi_Informator_dla_administracji_samorzadowej.pdf.

⁹⁾ https://pem.itl.waw.pl/documents/16/zal.3.-aspekty_medyczne_i_biofizyczne_promieniowania__c1gXbI6.pdf.

człowieka. Autorzy tego raportu wskazują, że do tej pory nie udowodniono w stopniu wystarczającym jakichkolwiek efektów zdrowotnych poza tymi, jakie związane są bezpośrednio z ogrzewaniem tkanek na skutek działania PEM. Pomimo wielu zakrojonych na szeroką skalę badań epidemiologicznych nie udało się dojść do konstruktywnych wniosków na temat wzrostu ryzyka zachorowalności na nowotwory mózgu, głowy i okolic szyi na skutek zwiększonej ekspozycji na pola elektromagnetyczne. Nie stwierdzono również jednoznacznie zwiększonej liczby nowotworów po tej stronie ciała, która absorbowwała większą energię promieniowania.

Według ostatnich ustaleń (z 27 stycznia 2015 r.) niezależnego Komitetu Naukowego UE ds. Pojawiających się i Nowo Rozpoznanych Zagrożeń dla Zdrowia (SCENIHR), która posiada stałe upoważnienie do oceny zagrożenia wynikającego z ekspozycji na pola elektromagnetyczne **trzy niezależne metody dowodowe** (badania epidemiologiczne, badania na zwierzętach i in vitro) wykazały, że jest mało prawdopodobne, by oddziaływanie telefonów komórkowych lub masztów telefonii komórkowej prowadziło do wzrostu zachorowań ludzi na raka. W tym miejscu stanowczo należy podkreślić, że wprowadzenie pod presją społeczną dodatkowych limitów do już istniejących regulacji, ustalonych w oparciu o wyniki badań naukowych, podważy wiarygodność nauki i dotychczasowych unormowań.

W lipcu 2018 r. ICNIRP przedstawiła do konsultacji publicznych projekt wytycznych w sprawie ograniczenia na zmienne w czasie pola elektryczne, magnetyczne i elektromagnetyczne (od 100 kHz do 300 GHz)¹⁰⁾ będących rewizją wytycznych z 1998 r. Głównym celem konsultowanego dokumentu jest ustalenie wytycznych dla ograniczenia narażenia na pola elektromagnetyczne, które zapewnią wysoki poziom ochrony dla wszystkich ludzi przed znanymi negatywnymi skutkami dla zdrowia z bezpośrednich, niemedycznych ekspozycji na krótko- i długoterminowe, ciągłe i nieciągłe pola elektromagnetyczne o częstotliwości radiowej. ICNIRP w projekcie wytycznych potwierdziła ustanowione wartości graniczne w 1998 r. jako bezpieczne dla ogółu społeczeństwa.

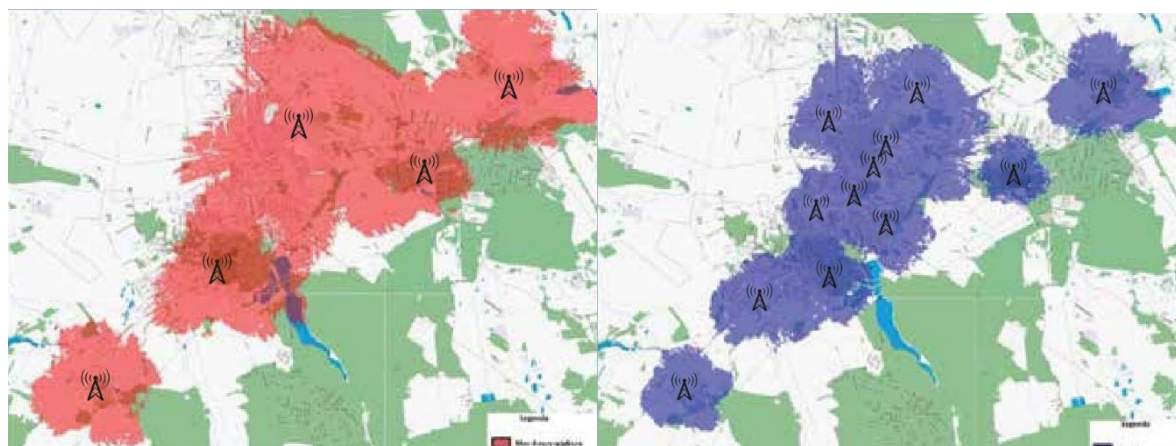
Stacje bazowe telefonii komórkowej oraz terminale ruchome (GSM/LTE) różnią się poziomem ekspozycji wytwarzanego PEM. Użytkowanie telefonów komórkowych powoduje wystawienie na działanie znacznie silniejszego pola elektromagnetycznego niż przebywanie w okolicy stacji bazowej. Pomimo tego, że stacje bazowe przekazują sygnały w trybie ciągłym, to poziomy

---

¹⁰⁾ <https://www.icnirp.org/en/activities/public-consultation/consultation-1.html> .

PEM, na jakie wystawione są osoby mieszkające nawet w pobliżu stacji bazowych, są niezwykle niskie.

Obecnie najtrudniejsza inwestycyjnie sytuacja, ze względu na wartości graniczne pola elektromagnetycznego, istnieje w dużych miastach, gdzie w świetle rozwoju technologicznego i wykorzystania dodatkowych zakresów częstotliwości, aktualnie obowiązująca wartość graniczna ekspozycji na pole elektromagnetyczne w miejscach dostępnych dla ludności nie pozwala na uruchomienie dodatkowych urządzeń radiowych pracujących w jednym miejscu. Na przykład, gdy stacja bazowa wyposażona w sprzęt działający w paśmie częstotliwości 2100 MHz spełnia ograniczenia dotyczące dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, dodanie urządzeń radiowych pracujących w zakresie pasma 1800 MHz umożliwiających realizację usług 4G/LTE jest istotnie utrudnione w obecnych ramach regulacyjnych. Wynika to także z regulacji, dotyczących dopuszczenia instalacji do użytkowania, gdzie pomiary i estymacje pola elektromagnetycznego wykonuje się dla instalacji pracującej z pełną możliwą mocą, co w praktyce nie występuje (urządzenia radiokomunikacyjne pracują zwykle w zakresie 60–70% swojej maksymalnej mocy). Dodatkowo ograniczenia w zakresie wartości granicznych pola elektromagnetycznego powodują potrzebę zwiększenia liczby instalacji niezbędnych do pokrycia zasięgiem sieci danego obszaru.

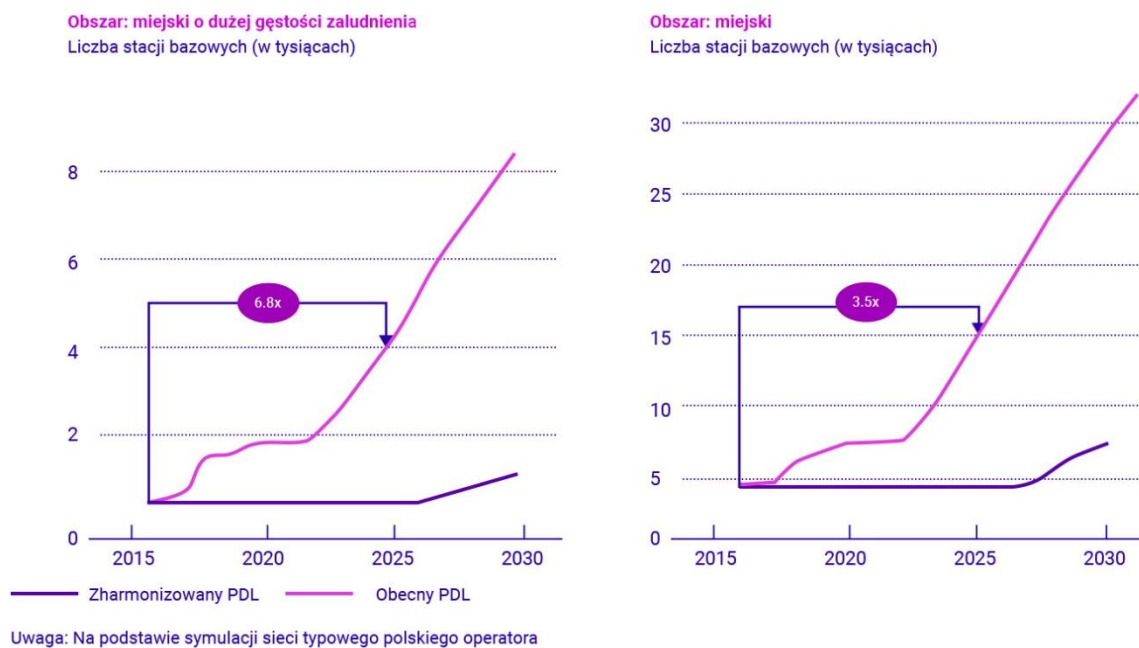

Rys.1. Wpływ limitów pola elektromagnetycznego na ilość stacji bazowych.¹¹⁾

Powyższa ilustracja obrazuje sytuację, w której ustanowienie wartości granicznych pola elektromagnetycznego na poziomie dostosowanym do Zalecenia 1999/519/EC oraz wytycznych ICNIRP powoduje znaczne zmniejszenie liczby stacji bazowych (w tym systemów antenowych) niezbędnych do pokrycia swoim zasięgiem tego samego obszaru (mapa po lewej

¹¹⁾ Arbitrary Radio Frequency exposure limits: Impact on 4G network deployment Case Studies Brussels, Italy, Lithuania, Paris and Poland, GSMA.

stronie). Obecny bardzo niski dopuszczalny poziom emisji pola elektromagnetycznego zmusza operatorów do budowy sieci w sposób nieoptymalny, co powoduje wzrost liczby obiektów telekomunikacyjnych w przestrzeni publicznej, a także wzrost nakładów inwestycyjnych niezbędnych dla zapewnienia wysokiej jakości usług (mapa po prawej stronie). Zgodnie z prognozami dotyczącymi m.in. wzrostu wolumenu danych generowanych przez użytkowników oraz związanego z tym zapotrzebowania na przepustowość sieci¹²⁾, przy obecnych limitach do 2025 r. liczba stacji bazowych musiałaby wzrosnąć nawet siedmiokrotnie, co prezentują poniższe wykresy.

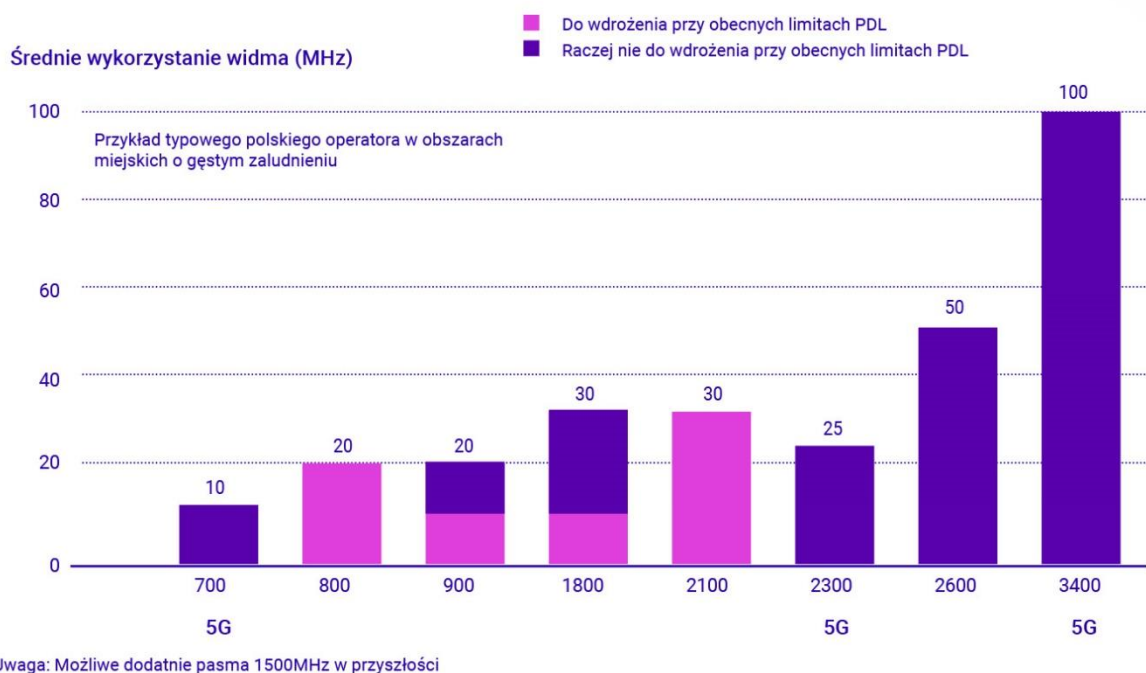
Wykres. 1 Estymacja liczby stacji bazowych w gęsto zaludnionych obszarach miejskich i obszarach miejskich. Źródło: BCG.

Aby zachować zgodność z wymaganiami dotyczącymi pól elektromagnetycznych, operatorzy zmuszeni są do powielania infrastruktury, co doprowadza do znacznego zanieczyszczenia środowiska poprzez zwiększone wykorzystanie materiałów budowlanych i energii do zasilania większej liczby instalacji. Polska w tym względzie powinna podążać za obecnymi trendami, polegającymi na współdzieleniu przez operatorów infrastruktury i aktywnych zasobów.

Brak kompleksowego podejścia do tematyki PEM z dużym prawdopodobieństwem, może skutkować niemożliwością wdrożenia sieci 5G w Polsce. Tym samym udział naszego kraju w czwartej rewolucji przemysłowej nie będzie możliwy na oczekiwanym w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju poziomie, a w krótkim horyzoncie wyczerpią się możliwości

¹²⁾ Wpływ limitów gęstości mocy (PDL – Power Density Limits) na łączność bezprzewodową: czy Polsce grożą opóźnienia w rozwoju 5G?, The Boston Consulting Group.

zaspokojenia popytu w sieciach 3G/4G. Zwrócono na to także uwagę w raporcie¹³⁾ z pomiarów PEM przeprowadzonych w 2017 r. przez Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy. Wyniki przeprowadzonych pomiarów selektywnych wskazują, że w wielu lokalizacjach nie będzie możliwe skuteczne zgłoszenie nowych instalacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony środowiska. To oznacza, że dopuszczalny poziom ekspozycji na pole elektromagnetyczne w miejscach dostępnych dla ludności nie pozwala na uruchomienie dodatkowych urządzeń radiowych, pracujących w jednym miejscu. Dotyczy to zwłaszcza tych lokalizacji, w których aktualnie już teraz faktyczny poziom PEM przekracza 50% dopuszczalnej wartości granicznej. Tym samym operatorzy telekomunikacyjni nie będą mogli wykorzystać dodatkowego widma radiowego przewidzianego dla sieci 5G (w szczególności z zakresu 700 MHz), co przekładać się będzie na ograniczenie lub wręcz brak przychodów budżetu państwa z tytułu rezerwacji nowych częstotliwości.

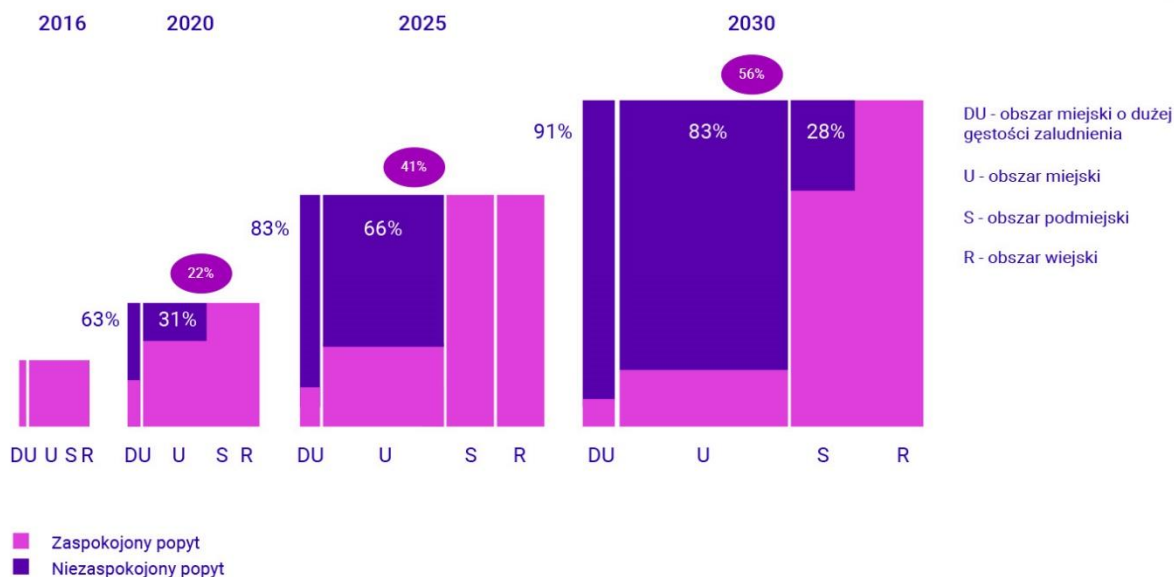

Wykres. 3 Średnie wykorzystanie widma. Źródło: BCG.

Wymienione powyżej ograniczenia, z uwzględnieniem prognoz popytu na transmisję danych, spowodują – począwszy od 2020 r. – powstawanie poważnych problemów w dostępie do mobilnych sieci oraz obniżenie jakości świadczonych usług na tych sieciach. Będzie to miało kluczowe znaczenie dla kwestii bezpieczeństwa publicznego i samych obywateli (połączenia alarmowe) oraz zarządzania kryzysowego.

¹³⁾ Raport: Pomiary pól elektromagnetycznych (PEM) wytwarzanych przez stacje bazowe telefonii komórkowej. Etap II – pomiary na terenie całego kraju. Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy. Grudzień 2017r.

Uwaga: Ruch stosunkowo do wielokrotności ruchu - indeksowany wg pobytu w 2016 roku (wskazany jako odniesienie)

Wykres. 4 Odsetek niezaspokojonego popytu na transmisję danych w sieciach komórkowych – estymacja. Źródło: BCG.

Dlatego też konieczne jest rozpoczęcie debaty naukowej na temat obowiązujących w Polsce dopuszczalnych poziomów PEM. Oprócz samych norm PEM pozostają jeszcze dodatkowe bariery około PEM-owe – m.in. metodologie pomiarów pól elektromagnetycznych w otoczeniu stacji bazowych¹⁴⁾ oraz definicja miejsc dostępnych dla ludności¹⁵⁾. Kluczową sprawą jest więc zapewnienie warunków zrównoważonego rozwoju dla technologii bezprzewodowych, nie poświęcając przy tym kwestii wpływu na środowisko i zdrowie obywateli. Dlatego należy wypracować kompromis, który z jednej strony zabezpieczy interes obywateli, m.in. poprzez

¹⁴⁾ Obecne przepisy regulujące sposób sprawdzenia dotrzymania wartości granicznych PEM w środowisku, w świetle wdrażanych systemów 5G, stają się nieadekwatne do rzeczywistości technologicznej i w związku z tym nie pozwalają odzwierciedlić prawdziwego stanu środowiska. Polskie regulacje bazują na pomiarze chwilowej wartości maksymalnej, co w żaden sposób nie określa panującego w danym punkcie natężenia PEM, w którym mogą potencjalnie przebywać ludzie. Mierzona wartość jest wartością, która może pojawić się na ekstremalnie krótki czas rzędu tysięcznych części sekundy, co nie jest miarodajne ze względu na dużą zmienność sygnałów w czasie i charakter ekspozycji, której podlegają ludzie poddani ekspozycji mierzonego PEM. Dodatkowo aktualne regulacje wymuszają pomiar wartości maksymalnej, a nie średniej, co jest niezgodne z naukowym podejściem do metodyki pomiarowej w dziedzinie natężeń PEM.

¹⁵⁾ Z punktu widzenia dopuszczalnego poziomu pola elektromagnetycznego polskie przepisy traktują jednakowo wszelkie miejsca dostępne dla ludności, a więc nie tylko miejsca długotrwałego przebywania (w tym miejsca zamieszkania), ale także miejsca, w których człowiek przebywa przez krótki czas (chodnik, przystanek) lub może się znaleźć zupełnie incydentalnie. Dla przykładu dla pasma 28 GHz akceptowalna odległość człowieka od nadajnika wynosi w większości krajów 1,1 m, natomiast w Polsce jest to już 11 m. Istotą sieci 5G, odróżniającą ją od tradycyjnych sieci komórkowych wcześniejszych generacji, jest komunikacja nie tylko ze stosunkowo daleko położoną stacją bazową, ale także z punktami dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu, zlokalizowanymi w takich miejscach jak infrastruktura komunalna (przystanki, latarnie itp.), infrastruktura drogowa itp. W tego typu przypadkach spełnienie obecnych sztywnych unormowań krajowych wymagałoby wygrodzenia i wyłączenia z dostępności strefy o promieniu kilku czy nawet kilkunastu metrów.

odpowiednią kontrolę czy też dostęp do informacji, a z drugiej strony nie zahamuje rozwoju gospodarczego kraju związanego z technologiami mobilnymi.

Infrastruktura mobilna to nie tylko systemy bezprzewodowe, ale również przewodowe sieci dosyłowe, które w znaczącym zakresie powinny być oparte na sieciach światłowodowych. W tym zakresie główną barierą inwestycyjną są stawki opłat za zajęcie pasa drogowego dla dróg samorządowych (gminnych, powiatowych i wojewódzkich). Art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych daje dużą swobodę w ustanawianiu wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego, które mogą wahać się od 0,01 zł do 200 zł. Jednocześnie brak jest precyzyjnych przesłanek, które wskazywałyby na sposób ich różnicowania przez organy stanowiące samorządu. W praktyce oznacza to, że w różnych częściach kraju za podobny odcinek drogi gminnej położony na porównywalnym obszarze stawka opłaty może wynieść zarówno 0,01 zł, jak i 200 zł.

Dla inwestycji telekomunikacyjnych oznacza to szereg negatywnych konsekwencji, które szeroko opisał Ministerstwo Cyfryzacji w materiale „Opłaty za zajęcie pasa drogowego w inwestycjach telekomunikacyjnych”¹⁶⁾, wskazując na prostą zależność: „*wysokie opłaty = brak infrastruktury w pasie drogowym = brak wpływów z tytułu zajęcia pasa drogowego*”.

Z perspektywy inwestorów telekomunikacyjnych obserwować można dwa główne skrajne trendy wynikające z możliwości kształtowania stawek w tak ogromnej rozpiętości. Z jednej strony jest to podwyższanie przez samorządy stawek do poziomu maksymalnego, z drugiej obniżanie stawek do możliwego minimum przez samorządy, które rozumieją znaczenie posiadania na swoim terytorium nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych. Paradoksalnie, to właśnie samorządy obniżające stawki, zamiast pochwały dla proinnowacyjnej postawy, spotykają się z zarzutami dotyczącymi niegospodarności oraz rezygnacji z osiągnięcia możliwych przychodów z tytułu opłat. Jednocześnie warto zwrócić uwagę, że infrastruktura telekomunikacyjna, jako jedna z kluczowych infrastruktur „komunalnych” budowana i utrzymywana jest, co do zasady, przez podmioty prywatne. Samorząd nie musi jej więc dotować w taki sposób, w jaki robi to w przypadku dróg, sieci gazowych, sieci wodociągowo-kanalizacyjnych, czy sieci ciepłowniczych i elektroenergetycznych.

Wielu operatorów na świecie i w Europie przyznaje się do strategii inercyjnych, czyli odkłada nowe inwestycje w 5G, modernizując najpierw sieci już eksploatowane. Operatorzy podkreślają, że obecne uwarunkowania rynkowe nie dają pewności zwrotu z inwestycji infrastrukturalnych niezbędnych dla realizacji pełnej funkcjonalności sieci 5G w oparciu o

---

¹⁶⁾ http://archiwum.mc.gov.pl/aktualnosci/oplaty-za-zajecie-pasa-drogowego-w-inwestycjach-telekomunikacyjnych_

możliwość sprzedaży usług. Dlatego niezbędne są działania propopytowe z zaangażowaniem znacznie szerszego grona interesariuszy, niż tylko sektor telekomunikacji. Bez zmiany organizacji rynku wysokie koszty i relatywnie niskie przychody jeszcze długo nie będą uzasadniać inwestycji.

Uzasadnienie szczegółowe

Art. 1 pkt 1 lit. a projektu

W art. 2 w pkt 4 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych rozszerzono definicję infrastruktury telekomunikacyjnej o nieznacznym oddziaływaniu o punkty dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu oraz linię kablową nadziemną.

Art. 1 pkt 1 lit. b projektu

W art. 2 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych dodano pkt 10 i 11 stanowiące nowe definicje – punktu dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu (pikokomórki), zgodną z Europejskim kodeksem łączności elektronicznej, oraz – publicznej infrastruktury technicznej.

Definicję publicznej infrastruktury technicznej dodano do słowniczka na potrzeby wyjaśnienia stosowania dalszych regulacji w zakresie umieszczania w przestrzeni publicznej punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu. Będzie ona wykorzystywana do umieszczania tych punktów. Definicja ta wywodzi się z treści art. 57 ust. 4 Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej. Zgodnie z tym przepisem *„Państwa członkowskie, stosując w odpowiednich przypadkach procedury przyjęte zgodnie z dyrektywą 2014/61/UE, zapewniają, aby operatorzy mieli prawo dostępu do każdej zarządzanej przez krajowe, regionalne lub lokalne organy publiczne infrastruktury technicznej, która nadaje się pod względem technicznym do umieszczania punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu lub która jest niezbędna do połączenia takich punktów dostępu z siecią szkieletową, w tym wyposażenia ulic, np. latarni, znaków ulicznych, sygnalizacji świetlnej, billboardów, przystanków autobusowych i tramwajowych oraz stacji metra. Organy publiczne spełniają wszystkie uzasadnione wnioski o dostęp na uczciwych, rozsądnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunkach, które są podawane do wiadomości w pojedynczym punkcie informacyjnym”*. Biorąc pod uwagę powyższe, po odpowiednich dostosowaniach, publiczna infrastruktura techniczna została zdefiniowana jako *„infrastruktura techniczna w przestrzeni publicznej, będąca własnością*

albo w zarządzie jednostki samorządu terytorialnego, państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej, nadająca się pod względem technicznym do umieszczania w niej lub na niej punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu lub niezbędna do połączenia takich punktów z siecią telekomunikacyjną, taka jak latarnie, konstrukcje wsporcze znaków drogowych, konstrukcje wsporcze sygnalizatorów świetlnych, konstrukcje wsporcze urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, billboardy, a także przystanki kolejowe, autobusowe i tramwajowe oraz stacje kolejowe i metra.”.

Art. 1 pkt 2 projektu

W związku z zaproponowanymi w projekcie zmianami ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych rozszerzono zakres całego rozdziału 2 o Fundusz Szerokopasmowy.

Art. 1 pkt 3 projektu

Dodanie w art. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych ust. 1a ma na celu wprowadzenie zakazu dublowania infrastruktury telekomunikacyjnej lub sieci telekomunikacyjnych przez samorządy z wyłączeniem przypadków gdy infrastruktura telekomunikacyjna (lub sieci telekomunikacyjne) nie istnieje na danym obszarze oraz nie jest możliwe wykorzystanie istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej w przypadku gdy jest ona niedostępna lub nie odpowiada zapotrzebowaniu samorządu. W aktualnym stanie prawnym jednostki samorządu terytorialnego w ramach działalności w zakresie telekomunikacji mogą m.in. budować infrastrukturę telekomunikacyjną i sieci telekomunikacyjne. Jakkolwiek, zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami, takie działanie musi mieć na celu zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej i powinno być wykonywane w sposób niezakłócający rozwoju równoprawnej i skutecznej konkurencji na rynkach telekomunikacyjnych, nadal istnieje możliwość, iż działalność jednostek samorządu terytorialnego w zakresie budowy infrastruktury telekomunikacyjnej i sieci telekomunikacyjnych (co stanowi dla samorządów działalność o charakterze dodatkowym) będzie konkurowała w poszczególnych konkretnych przypadkach z działalnością inwestycyjną przedsiębiorców telekomunikacyjnych, dla których budowa infrastruktury telekomunikacyjnej i sieci telekomunikacyjnych stanowi podstawową formę prowadzonej działalności gospodarczej. Aby zatem wyeliminować takie niepożądane zjawiska należy dookreślić w przepisach sytuacje, w których jednostka samorządu terytorialnego jest uprawniona do podjęcia działalności w zakresie telekomunikacji w postaci budowy infrastruktury telekomunikacyjnej i sieci telekomunikacyjnych.

Art. 1 pkt 4 projektu

Dodanie w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych art. 3a ma na celu wprowadzenie możliwości finansowania przez samorządy, w formie dotacji celowej, kosztów inwestycji, w szczególności przyłączy telekomunikacyjnych od granicy działki do budynku, co do tej pory jest kwestionowane przez Regionalne Izby Obrachunkowe (taka sytuacja miała miejsce w województwie świętokrzyskim).

Art. 1 pkt 5 projektu

W projektowanym art. 16a ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych proponuje się utworzenie Funduszu Szerokopasmowego jako instrumentu wsparcia rozwoju dostępności usług szerokopasmowego dostępu do internetu ze środków krajowych. Dotychczas bowiem jedynym źródłem finansowego wsparcia tego obszaru są środki europejskie, w perspektywie finansowej 2014–2020 alokowane w ramach I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014–2020. Ponadto ze środków I osi PO PC wspierane są wyłącznie projekty budowy szybkich sieci szerokopasmowych – z tego źródła nie są zaś wspierane działania w zakresie wzmocnienia popytu na usługi szerokopasmowe. Jednocześnie z analiz przeprowadzonych na potrzeby aktualizacji Narodowego Planu Szerokopasmowego (programu rozwoju, określającego krajowe cele w zakresie powszechnego dostępu do szybkiego i bardzo szybkiego internetu), zwanym dalej NPS, wynika, że potrzeby finansowe niezbędne do realizacji celów NPS (zarówno po stronie podaży usług, jak i popytu) przekraczają obecny i przyszły komercyjny potencjał finansowy operatorów telekomunikacyjnych oraz dostępne wsparcie europejskie skierowane na realizację celów podażowych, a także możliwości finansowe części konsumentów w zakresie zakupu nowoczesnych usług dostępowych – w związku z czym realizacja celów NPS wymaga dodatkowego zaangażowania środków krajowych z przeznaczeniem na wsparcie tego obszaru społeczno-gospodarczego. Na konieczność uruchomienia dodatkowego finansowania krajowego wskazuje także Europejski Trybunał Obrachunkowy, który skontrolował stan spełnienia przez Polskę celów Europejskiej Agendy Cyfrowej i działania podjęte w tym zakresie w ramach szerokiej kontroli możliwości spełnienia przez Unię założeń EAC, przeprowadzonej w 2017 r. Trybunał uznał bowiem, że nieprzeznaczenie środków krajowych jako dodatkowego źródła wsparcia działań z zakresu dostępności usług dostępu do internetu rodzi istotne ryzyko niespełnienia przez Polskę celów EAC.

W związku z powyższym proponuje się przygotowanie systemu wsparcia rynku usług dostępu do internetu ze środków krajowych w oparciu o następujące założenia:

- 1) celem tego systemu byłoby wspieranie możliwie szerokiego katalogu działań w obszarze zarówno zapewnienia podaży nowoczesnych usług telekomunikacyjnych, jak i korzystania z tych usług, w szczególności przez gospodarstwa domowe; w ramach strony popytowej wsparciu mogłyby podlegać także działania z zakresu rozwoju społeczeństwa informacyjnego czy też wsparcia rozwoju kompetencji cyfrowych społeczeństwa;
- 2) środki systemu zostałyby alokowane w modelu państwowego funduszu celowego, który umożliwia wspieranie oznaczonych celów publicznych ze skonkretyzowanych źródeł dochodów budżetu państwa (co stanowi wyjątek od zasady jedności materialnej budżetu, zgodnie z którą dochody budżetu państwa z nieokreślonych źródeł przeznacza się na nieokreślone z góry wydatki budżetu); co więcej, środki gromadzone w ramach państwowego funduszu celowego, na wyodrębnionym rachunku bankowym, nie wygasają z upływem roku budżetowego, w ciągu którego zostały zgromadzone – co pozwala na wydatkowanie tych środków w kolejnych latach w ramach kolejnych planów finansowych funduszu;
- 3) środki systemu pochodziłyby bezpośrednio z części danin i opłat stanowiących obecnie dochód budżetu państwa, wnoszonych przez podmioty działające na rynku telekomunikacyjnym – co w związku z celami funduszu oznacza, że środki funduszu byłyby redystrybuowane ponownie na ten rynek.

Na podstawie dotychczasowych, średniorocznych dochodów budżetu państwa, ze źródeł proponowanych jako źródła przychodów funduszu celowego można oszacować, że średnioroczne przychody Funduszu Szerokopasmowego wynosiłyby ok. 140 mln zł. Taka kwota pozwoli np. na dofinansowanie projektów budowy sieci szerokopasmowych zapewniających dostęp do bardzo szybkiego internetu dla prawie 40 tys. gospodarstw domowych¹⁷⁾.

Proponuje się, aby dysponentem środków Funduszu był minister właściwy do spraw informatyzacji, który zgodnie z ustawą o działach administracji rządowej jest organem właściwym w sprawach dotyczących rozwoju społeczeństwa informacyjnego i telekomunikacji. System instytucjonalny obsługi środków Funduszu może zaś zostać oparty

---

¹⁷⁾ Ekstrapolacja na podstawie danych o obszarach konkursowych, w tym maksymalnej kwoty dofinansowania i minimalnej liczby gospodarstw domowych wymaganej do objęcia zasięgiem projektów w ramach 1 rundy 3 naboru wniosków o dofinansowanie projektów budowy sieci szerokopasmowych w ramach działania 1.1 PO PC.

na istniejącym potencjale instytucjonalnym systemu wdrażania środków PO PC, w szczególności na Centrum Projektów Polska Cyfrowa, które jest obecnie Instytucją Pośredniczącą dla PO PC, a łącznie posiada już wiele lat doświadczenia w realizacji programów w zakresie cyfryzacji ekosystemu społeczno-gospodarczego. Projektowane przepisy regulują także podstawowe warunki i tryb udzielania wsparcia ze środków Funduszu. Dodatkowo przewiduje się delegację dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków i trybu ubiegania się o wsparcie.

Art. 1 pkt 6 projektu

W ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w projektowanych art. 17a–17l, dokonuje się modyfikacji zasad dostępu do infrastruktury technicznej w celu realizacji szybkiej sieci telekomunikacyjnej. W sposób odmienny, w stosunku do aktualnego stanu prawnego, uregulowany został dostęp do infrastruktury technicznej jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej nowodefiniowaną w projekcie ustawy publiczną infrastrukturę techniczną, poprzez wprowadzenie nieodpłatnego dostępu do takiej infrastruktury w celu umieszczania punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu. W związku z powyższym, w dodawanym art. 17a (stanowiącym wyjątek od generalnej regulacji aktualnie określonej w art. 17) przewidziano, iż dostęp do infrastruktury technicznej jednostek samorządu terytorialnego, a także państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej jest nieodpłatny. W pozostałym zakresie dodawane przepisy art. 17b–17l stanowią powielenie istniejących (a częściowo nowelizowanych) przepisów ustawy regulujących zasady dostępu do infrastruktury technicznej, w tym dostępu do informacji o niej.

Projektowane rozwiązanie ma istotne znaczenie dla możliwości zapewnienia powszechnego zasięgu bezprzewodowej łączności elektronicznej, umożliwiającej wdrażanie i funkcjonowanie rozwiązań technologicznych z zakresu inteligentnych miast czy autonomicznej mobilności. W tym celu konieczne jest umiejscowienie w przestrzeni publicznej dużej liczby punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu. Naturalnym i mało inwazyjnym rozwiązaniem jest wykorzystanie dla tego typu instalacji istniejącej infrastruktury „komunalnej”, takiej jak słupy, lampy uliczne, wiaty przystanków, itp. Rozwiązanie takie wpisuje się ponadto w uregulowania przewidziane w Europejskim kodeksie łączności elektronicznej (art. 57 ust. 4 i 5), zgodnie z którymi *„Państwa członkowskie, stosując w odpowiednich przypadkach procedury przyjęte zgodnie z dyrektywą 2014/61/UE, zapewniają, aby operatorzy mieli prawo dostępu do każdej zarządzanej przez krajowe, regionalne lub lokalne organy publiczne infrastruktury technicznej, która nadaje się pod względem technicznym do umieszczania punktów dostępu*

bezprzewodowego o bliskim zasięgu lub która jest niezbędna do połączenia takich punktów dostępu z siecią szkieletową, w tym wyposażenia ulic, np. latarni, znaków ulicznych, sygnalizacji świetlnej, billboardów, przystanków autobusowych i tramwajowych oraz stacji metra. Organy publiczne spełniają wszystkie uzasadnione wnioski o dostęp na uczciwych, rozsądnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunkach, które są podawane do wiadomości w pojedynczym punkcie informacyjnym” (ust. 4) oraz „Bez uszczerbku dla wszelkich umów handlowych uruchamianie punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu nie podlega żadnym opłatom niebędącym opłatami administracyjnymi zgodnie z art. 16” (ust. 5). W tym miejscu warto odwołać się nie tylko do treści art. 57 ust. 4 i 5 Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej, ale również do uzasadnienia rozwiązania w nim przewidzianego, wyrażonego w treści motywu 140 Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej, w którym wskazano, iż „Każdego dnia duża liczba użytkowników końcowych, która odwiedza budynki publiczne i korzysta z innych elementów infrastruktury publicznej, potrzebuje łączności, aby móc skorzystać z usług w obszarze e-administracji, e-transportu oraz innych usług. Pozostałe elementy infrastruktury publicznej, takie jak latarnie uliczne, sygnalizatory świetlne, stanowią – na przykład ze względu na gęstość ich rozmieszczenie – dogodne miejsca dla umieszczenia nadajników o małej mocy. Bez uszczerbku dla możliwości objęcia przez właściwe organy realizacji punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu indywidualnymi uprzednimi zezwoleniami, operatorzy powinni mieć prawo dostępu do tych publicznych miejsc, aby móc odpowiednio zaspokajać popyt. Dlatego państwa członkowskie powinny zapewnić, aby takie budynki publiczne i inne elementy infrastruktury publicznej były udostępniane na rozsądnych warunkach na potrzeby rozmieszczenia nadajników o małej mocy w celu uzupełnienia dyrektywy 2014/ 61/UE i bez uszczerbku dla zasad ustanowionych w niniejszej dyrektywie”. Przypomnieć również należy, że przepisy Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej powinny zostać implementowane do prawa krajowego w terminie 2 lat od jego wejścia w życie, a więc od dnia 20 grudnia 2018 r.

Art. 1 pkt 7, 9 i 10 projektu

Zmiany w art. 18, art. 21 i art. 22 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych wynikają z dotychczasowych doświadczeń związanych z prowadzeniem przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, dalej „Prezesa UKE”, postępowań administracyjnych w przedmiocie wydawania decyzji ustalających warunki dostępu do infrastruktury technicznej operatorów sieci. W pierwszej kolejności poprawiono odesłanie zawarte w art. 18 ust. 3 ustawy poprzez dodanie, że Prezes UKE określając warunki

zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej kieruje się kryteriami określonymi w art. 22 ust. 1–3 (a nie tylko 22 ust. 1 i 2 – jak w aktualnym brzmieniu ustawy). Pominięcie w aktualnym brzmieniu przepisów art. 22 ust. 3 (dotyczącego sposobu ustalania opłat z tytułu dostępu do infrastruktury technicznej podmiotu wykonującego zadania z zakresu użyteczności publicznej) należy uznać za niedopatrzanie ustawodawcy.

W drugiej kolejności wprowadzono zmiany usprawniające ustalanie treści decyzji Prezesa UKE dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej z innymi regulatorami sektorowymi, poprzez wyłączenie z przedmiotu uzgodnień kwestii dotyczących finansowych warunków współpracy, a więc m.in. opłat z tytułu dostępu do infrastruktury technicznej podmiotu wykonującego zadania z zakresu użyteczności publicznej. Należy wskazać, iż zgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy w jej aktualnym brzmieniu „*Opłaty z tytułu dostępu do infrastruktury technicznej podmiotu wykonującego zadania z zakresu użyteczności publicznej określa się w wysokości, która umożliwi zwrot części kosztów, które ponosi ten podmiot w związku z utrzymaniem tej infrastruktury*”. Powyższe oznacza, iż w części dotyczącej opłat z tytułu dostępu do infrastruktury technicznej podmiotu wykonującego zadania z zakresu użyteczności publicznej, Prezes UKE ma jednoznacznie ustawowo wskazane przesłanki (zgodne z Dyrektywą kosztową), którymi się kieruje przy ich ustalaniu. Z tych powodów brak jest podstaw, aby w części dotyczącej finansowych warunków współpracy, Prezes UKE był zobowiązany do dokonania uzgodnień z odpowiednimi regulatorami sektorowymi, a wystarczające będzie zasięgnięcie opinii. Celem zmiany jest przyspieszenie procesu wydawania decyzji w zakresie dostępu do infrastruktury technicznej. Instytucja opiniowania projektu decyzji jest wystarczającym narzędziem do uzyskania stanowiska regulatora sektorowego w konkretnej sprawie w części dotyczącej finansowych warunków współpracy, jednocześnie pozwala na zachowanie równowagi w procesie przygotowywania projektu decyzji. Dotychczasowe brzmienie przepisów wymaga akceptacji wszystkich kwestii (w tym także w zakresie finansowych warunków współpracy) zgłoszonych przez regulatora – Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: Prezes UKE) czy Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego (dalej: Prezes UTK), co znacząco wpływa na efektywność prowadzenia postępowania i osiągnięcie celu jakim jest realizacja szybkiej sieci telekomunikacyjnej. W skrajnych sytuacjach, w przypadku braku uzgodnienia projektu decyzji z innymi wymaganymi organami, może to doprowadzić do niemożliwości zakończenia postępowania administracyjnego wydaniem decyzji ustalającej warunki dostępu do infrastruktury technicznej. Z oczywistych względów takie rozwiązanie w praktyce może przełożyć się na opóźnienie czy też całkowite uniemożliwienie realizacji

szybkich sieci telekomunikacyjnych z wykorzystaniem dostępu do infrastruktury technicznej, co należy uznać za jedną z istotnych barier dla procesu inwestycyjnego w telekomunikacji.

Z całą stanowczością należy podkreślić, że zastąpienie – w części dotyczącej finansowych warunków współpracy – instytucji uzgodnienia instytucją zasięgnięcia opinii nie oznacza w żadnym wypadku, iż Prezes UKE w toku prowadzonych postępowań administracyjnych nie będzie zobowiązany do wzięcia pod uwagę także w tej części stanowisk do projektów rozstrzygnięć Prezesa UKE zgłoszonych przez organy opiniujące. Wprowadzona zmiana nie oznacza zatem możliwości pominięcia argumentacji organów opiniujących (Prezesa URE/Prezesa UTK), albowiem aby rozstrzygnięcie Prezesa UKE było zgodne z przepisami i tak musi spełniać wymogi wynikające z Kodeksu postępowania administracyjnego w zakresie jego kompletności, a więc zawierać m.in. – jak każda inna decyzja administracyjna – uzasadnienie faktyczne i prawne (art. 107 § 1 pkt 6 kpa). Zgodnie natomiast z art. 107 § 3 kpa, uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa. Powyższe oznacza, iż już z ogólnych przepisów kpa dotyczących niezbędnych elementów decyzji administracyjnej będzie wynikał obowiązek odniesienia się przez organ wydający decyzję do stanowiska zgłoszonego w toku postępowania przez organ opiniujący. Warto w tym miejscu zaznaczyć, iż jak podkreśla się w orzecznictwie w odniesieniu do charakteru prawnej opinii, jest ona *„jednym z elementów materiału dowodowego sprawy (...), podlegającym rozpatrzeniu przez organ wydający decyzję w takiej sprawie, według zasad określonych w art. 7 KPA oraz w trybie określonym w art. 77 par. 1, art. 80 i art. 107 par. 3 KPA”* (tak Naczelny Sąd Administracyjny w uchwale z dnia 18 września 1995 r., VI SA 10/95, Legalis 39626), a *„opinia taka jest jednym z elementów materiału dowodowego i będzie tak jak inne dowody podlegała rozpatrzeniu przez organ wydający decyzję”* (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 listopada 2001 r., II SA 2204/00, Legalis 76688). Biorąc pod uwagę powyższe, Prezes UKE, wydając decyzję dotyczącą dostępu do infrastruktury technicznej, nawet w przypadku instytucji zasięgnięcia opinii w odniesieniu do finansowych warunków współpracy, będzie zobowiązany do rozpatrzenia i ustosunkowania się do stanowisk wyrażonych w stosunku do przedłożonego projektu rozstrzygnięcia przez organy opiniujące.

Warto również dodać, iż wcześniejsze doświadczenia dotyczące prowadzonych postępowań o dostęp do infrastruktury technicznej (jeszcze w stanie prawnym, w którym decyzje Prezesa

UKE były wydawane właśnie po zasięgnięciu opinii Prezesa URE) potwierdzały powyższe twierdzenia, czego przykładem są choćby decyzje Prezesa UKE z dnia 21 grudnia 2015 r. (<https://archiwum.uke.gov.pl/decyzja-prezesa-uke-w-sprawie-dostepu-do-infrastruktury-elektroenergetycznej-17302#>), w których Prezes UKE dokonał wyczerpującego odniesienia się do stanowisk Prezesa URE, odnosząc się szczegółowo do każdej ze zgłoszonych przez organ opiniujący uwag.

Należy ponadto podkreślić, iż przepisy Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/61/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej (tzw. Dyrektywy kosztowej) w części dotyczącej dostępu do infrastruktury technicznej (art. 3), które zostały implementowane m.in. do przepisów dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej operatorów sieci, nie przewidują jakiegokolwiek formy obowiązku uzgadniania/opiniowania decyzji krajowego regulatora sektora telekomunikacyjnego z innymi krajowymi regulatorami sektorowymi. Dlatego przewidziane w ustawie dodatkowe obostrzenia (zarówno w aktualnej postaci, jak i w złagodzonej – zgodnie z projektem ustawy) i tak stanowią rozwiązania dalej idące niż przewidziane w tym zakresie w Dyrektywie kosztowej. W zakresie dostępu do infrastruktury technicznej podkreślenia wymaga również fakt, iż uzyskanie przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych dostępu do tego typu infrastruktury dla celów związanych z realizacją szybkich sieci telekomunikacyjnych jest znaczącym ułatwieniem w realizacji tego typu sieci, w szczególności na terenach o niskiej gęstości zaludnienia, gdzie realizacja tego typu sieci, bez uzyskania dostępu do już istniejącej infrastruktury technicznej, mogłaby być z przyczyn ekonomicznych w ogóle niemożliwa. Z powyższych względów niezwykle istotne jest, aby w przypadku braku osiągnięcia porozumienia pomiędzy stronami negocjującymi umowę o dostępie do infrastruktury technicznej, Prezes UKE w sposób prawidłowy, sprawny i przede wszystkim terminowy realizował swoje ustawowe obowiązki związane z prowadzeniem postępowań i wydawaniem decyzji administracyjnych zastępujących umowy o dostępie do infrastruktury technicznej. Wszelkie ewentualne nieprawidłowości i opóźnienia w tym zakresie powodują bowiem niemożność realizacji planowanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych inwestycji związanych z rozbudową sieci, a finalnie powodują ograniczenia w dostępie do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych dla użytkowników końcowych w Polsce. Warto również dodać, odnosząc się do kwestii ewentualnej niezbędności wiążącego uczestnictwa Prezesa URE w procesie ustalania warunków dostępu do infrastruktury technicznej operatorów sieci na rzecz przedsiębiorców telekomunikacyjnych, iż

znacząca część współpracy pomiędzy operatorami sieci a przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi odbywa się na podstawie zawartych umów o dostępie, a nie w drodze administracyjnej interwencji, a więc bez ingerencji organów administracji publicznej (tj. zarówno Prezesa UKE, jak i pośrednio Prezesa URE). Jak wynika z danych zawartych w piśmie Ministerstwa Energii z dnia 16 października 2018 r. (znak DE.VIII.071.16.2018) 5 największych OSD zawarło 2248 umów, których przedmiotem jest udostępnienie łącznie 712 563 słupów elektroenergetycznych. Natomiast zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 24 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, strona umowy o dostępie do infrastruktury technicznej przekazuje tekst tej umowy Prezesowi UKE w terminie 14 dni od dnia jej podpisania. Realizacja tego obowiązku przez operatorów sieci oznacza, iż Prezes UKE dysponuje szeroką bazą umów o dostępie do infrastruktury technicznej. Treść tych umów niewątpliwie może służyć pomocniczo Prezesowi UKE przy ustalaniu warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej w drodze decyzji administracyjnej, tak aby ustalone warunki dostępu odpowiadały m.in. realiom rynkowym w zakresie m.in. kwestii związanych z bezpieczeństwem dostępu do infrastruktury technicznej, czy stanowić benchmark w zakresie stosowanych komercyjnie opłat z tytułu dostępu do infrastruktury technicznej.

Celem zmian wprowadzonych w art. 18 ust. 9 i 10 oraz art. 22 ust. 9 i 10 ustawy jest wprowadzenie możliwości zmiany przez Prezesa UKE decyzji określającej warunki zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej lub decyzji w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej, co do tej pory nie było przewidziane przez ustawę. Projektowana zmiana wprowadza, w określonych warunkach, możliwość zmiany wydanej uprzednio decyzji Prezesa UKE, co wpłynie na efektywne regulacje, przystające do aktualnych warunków rynkowych. Podobna procedura, z podobnie określonymi przesłankami zastosowania, jest już aktualnie przewidziana w stosunku do innych kategorii decyzji administracyjnych wydawanych przez Prezesa UKE – dotyczy m.in. decyzji dotyczących dostępu telekomunikacyjnego (art. 28 ust. 6 oraz art. 29 ustawy – Prawo telekomunikacyjne). Warto przy tym dodać, iż jak wskazuje się w literaturze w odniesieniu do przepisu o podobnym charakterze (tj. art. 28 ust. 6 ustawy – Prawo telekomunikacyjne): *„W związku z przepisami KPA, które chronią trwałość decyzji administracyjnych, konieczne było rozstrzygnięcie w ust. 6 w sposób jednoznaczny o warunkach dokonywania zmian decyzji o dostępie telekomunikacyjnym. Decyzja o dostępie jest niewątpliwie źródłem uprawnień dla dysponentów połączonych sieci, a zatem zmiana decyzji przez Prezesa UKE wymagałaby zastosowania się do wymagań art. 155 KPA. Przepis art. 28 ust. 6 jest przepisem, o którym mówi art. 163 KPA, zezwalającym na zmianę decyzji o dostępie*

telekomunikacyjnym na zasadach innych niż kodeksowe. Zgodnie z przepisem ust. 6, Prezes UKE może zmienić decyzję o dostępie na wniosek każdej ze stron lub z urzędu, bez konieczności uzyskania zgody stron, jeżeli spełniona została co najmniej jedna przesłanka wymieniona w tym przepisie. Przesłanki dotyczące ochrony interesów użytkowników końcowych, skutecznej konkurencji i interoperacyjności usług należy rozpatrywać z uwzględnieniem celów ustawy i celów działalności regulacyjnej.” (Art. 28 Prawo telekomunikacyjne Komentarz S. Piątek 2019, wyd. 4/Piątek). Wprowadzane w projektowanej ustawie art. 18 ust. 9 i 10 oraz art. 22 ust. 9 i 10 umożliwiające Prezesowi UKE zmianę decyzji określającej warunki zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej lub decyzji w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej są zatem przepisami, o których mowa w art. 155 kpa, zezwalającymi na zmianę decyzji o dostępie do infrastruktury technicznej na zasadach innych niż kodeksowe. Natomiast przewidziane w projektowanych przepisach przesłanki „zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług świadczonych przez podmioty wykonujące zadania z zakresu użyteczności publicznej lub użytkowników końcowych lub zapewnienia ochrony skutecznej konkurencji” będą, podobnie jak w przypadku innych wyżej przywołanych i już obowiązujących przepisów o podobnym charakterze, rozpatrywane i oceniane z uwzględnieniem celów ustawy (w omawianym przypadku celów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych jak i celów ustawy Prawo telekomunikacyjne) i celów działalności regulacyjnej Prezesa UKE (określonych w ustawie Prawo telekomunikacyjne). Należy również pamiętać, iż jakkolwiek dostęp do infrastruktury technicznej operatorów sieci zapewniany przedsiębiorcom telekomunikacyjnym m.in. w drodze odpowiednich decyzji Prezesa UKE nie zapewnia wprost realizacji usług na rzecz użytkowników końcowych, natomiast warunki tego dostępu (zarówno ekonomiczne jak i techniczne) mają niewątpliwie przełożenie na kształt oferty usług telekomunikacyjnych świadczonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych w oparciu o infrastrukturę telekomunikacyjną zrealizowaną z wykorzystaniem dostępu do infrastruktury technicznej operatorów sieci jak i mogą mieć potencjalny wpływ na interes odbiorców usług świadczonych przez podmioty wykonujące zadania z zakresu użyteczności publicznej.

Art. 1 pkt 8 projektu

Zmiana w art. 19 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, polegająca na dodaniu ust. 2a, ma na celu rozwiązanie problemu, jakim w praktyce zdarza się być dokonanie przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego skutecznego doręczenia wniosku o zawarcie umowy o dostępie do infrastruktury technicznej oraz (poprzez odesłanie zawarte w art. 30 ust. 5) wniosku o zawarcie umowy o dostępie, o którym mowa

w art. 30 ust. 1 i 3. Skuteczne doręczenie wniosku o zawarcie powyższych umów ma kluczowe znaczenie przede wszystkim z tego punktu widzenia, iż inicjuje rozpoczęcie biegu ustawowego terminu po upływie którego (w przypadku braku osiągnięcia porozumienia przez strony negocjujące umowę) powstaje uprawnienie do złożenia przez stronę negocjacji wniosku do Prezesa UKE o wydanie decyzji zastępującej umowę o dostępie do infrastruktury technicznej lub o dostępie, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3. Problem ma istotne znaczenie przede wszystkim w odniesieniu do udzielania dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1, a więc dostępu do nieruchomości, w tym do budynku, w celu zapewnienia telekomunikacji, do którego udzielenia zobowiązani są właściciele, użytkownicy wieczysti lub zarządcy nieruchomości. Praktyka wskazała, iż zasadnicze problemy z doręczaniem pism istnieją przede wszystkim w przypadku wspólnot mieszkaniowych oraz zarządców nieruchomości. Biorąc pod uwagę powyższe praktyczne problemy, proponuje się wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą w razie niemożności doręczenia pisma w toku negocjacji w sprawie zawarcia umowy o dostępie do infrastruktury technicznej (i odpowiednio – z uwagi na zawarcie stosownego odesłania w art. 30 ust. 5 – umowy o dostępie, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3) stosuje się odpowiednio przepisy art. 139 § 1–2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, a więc przepisy dotyczące niemożności doręczenia pisma przesłanego za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, oraz na wypadek odmowy przyjęcia pisma przez adresata. Skorzystanie z przewidzianego w tych przepisach narzędzia w postaci fikcji doręczenia umożliwi wyeliminowanie sytuacji, w których podmioty zobowiązane do zapewnienia dostępu czy to do infrastruktury technicznej, czy do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji, uchylają się od ustawowych obowiązków związanych z udzieleniem dostępu poprzez nieodbieranie kierowanej do nich korespondencji (względnie odmowę jej odebrania) uniemożliwiając jednocześnie w praktyce rozpoczęcie biegu terminu, którego upływ uprawnia stronę do złożenia wniosku do Prezesa UKE o ustalenie warunków dostępu na drodze administracyjnoprawnej.

Art. 1 pkt 9 projektu

Zmiany w art. 21 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych mają charakter proceduralny i dotyczą kwestii związanych z jednoznacznym określeniem przypadków, w których powstaje uprawnienie stron negocjacji umowy o dostępie do infrastruktury technicznej do złożenia wniosku do Prezesa UKE o wydanie decyzji w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej oraz określenie niezbędnych dokumentów, które strona składająca wniosek do Prezesa UKE jest obowiązana do niego

dołączyć. Celem projektowanej w art. 21 ust. 2 ustawy zmiany jest rozwiązanie problemu identyfikacji przypadków niepodjęcia negocjacji w sprawie zawarcia umowy przez podmioty zobowiązanych do udzielenia dostępu. Biorąc pod uwagę, iż co do zasady umowa o dostępie do infrastruktury technicznej powinna być zawarta w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o taki dostęp, w trakcie biegu tego 60-dniowego terminu trudności może budzić dokonanie oceny zaistnienia przesłanki niepodjęcia negocjacji w sprawie zawarcia umowy o dostępie do infrastruktury technicznej przez operatora sieci. Przykładowo – nie jest wiadome czy milczenie operatora sieci w 20-tym dniu od dnia złożenia wniosku o taki dostęp jest spowodowane faktycznie czynnościami wewnętrznymi dokonywanymi przez operatora sieci (np. analiza przedstawionego przez wnioskującego o dostęp projektu umowy), czy też jest efektem całkowitej bierności operatora sieci i stanowi przejaw niepodjęcia negocjacji w sprawie zawarcia umowy o dostępie do infrastruktury technicznej. Z powyższych względów, w stosunku do aktualnego stanu prawnego, dokonano usunięcia przesłanki niepodjęcia negocjacji w sprawie zawarcia umowy o dostępie do infrastruktury technicznej przez operatora sieci pozostawiając jednoznaczne do oceny przesłanki odmowy udzielenia dostępu do infrastruktury technicznej przez operatora sieci lub niezawarcia umowy o dostępie do infrastruktury technicznej w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o taki dostęp. Ponadto propozycja zmiany jest zbieżna z brzmieniem art. 3 ust. 4 Dyrektywy kosztowej.

W zakresie określenia niezbędnych dokumentów, które strona składająca wniosek do Prezesa UKE jest obowiązana do niego dołączyć, dokonano odpowiedniej zmiany w art. 21 ust. 2a ustawy. Aktualne brzmienie art. 21 ust. 2a nie pozwala uznać, że nieprzedstawienie dokumentów świadczących o spełnieniu przesłanki podjęcia próby zawarcia umowy o dostępie jest warunkiem formalnym wniosku do Prezesa UKE. Należy zauważyć, iż jednoznaczne określenie kompletu dokumentów niezbędnych do dokonania przez Prezesa UKE oceny zaistnienia przesłanek uprawniających do złożenia wniosku o wydanie decyzji w praktyce wpłynie na przyspieszenie prowadzonych postępowań, eliminując konieczność dodatkowego wzywania przez Prezesa UKE, na podstawie art. 21 ust. 3, do złożenia uzupełnienia dodatkowych dokumentów z procesu negocjacji. Kompletność wniosku już na etapie jego składania do Prezesa UKE zapewni organowi możliwość niezwłocznego przystąpienia do merytorycznego rozpatrzenia sprawy.

Art. 1 pkt 10 projektu

Zmiany w art. 22 ustawy (dotyczące ust. 6a–7a) dotyczą zmiany trybu wydawania decyzji o dostępie do infrastruktury technicznej w zakresie, w jakim wydanie decyzji wymagać będzie

przedstawienia stanowisk przez właściwych regulatorów sektorowych – szczegółowe uzasadnienie do tych zmian zostało opisane w uzasadnieniu do projektowanego art. 1 pkt 7, 9 i 10. Z kolei zmiana przewidziana w art. 22 ust. 8 polega na wprowadzeniu uregulowania, zgodnie z którym w przypadku zawarcia przez zainteresowane strony umowy o dostępie do infrastruktury technicznej, decyzja o dostępie do infrastruktury technicznej wygasa z mocy prawa w części objętej umową. Celem proponowanej zmiany jest usunięcie zbędnej kompetencji Prezesa UKE. W aktualnym stanie prawnym Prezes UKE stwierdza bowiem, w drodze decyzji, wygaśnięcie decyzji o dostępie do infrastruktury technicznej w części objętej umową. Zmiana polega na zastosowaniu rozwiązania analogicznego jak w przypadku dostępu telekomunikacyjnego z art. 28 ust. 5 ustawy – Prawo telekomunikacyjne.

Art. 1 pkt 11 projektu

Nowelizacja art. 25c ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych polega na uzupełnieniu przepisu określającego wyłączenia stosowania obowiązku udzielenia informacji oraz umożliwienia dokonania inspekcji o publiczną infrastrukturę techniczną. Jak wskazano bowiem w uzasadnieniu do projektowanych przepisów art. 17a–17l, do dostępu do publicznej infrastruktury technicznej zastosowanie powinny mieć istniejące przepisy dotyczące dostępu do „zwykłej” infrastruktury technicznej – w tym także wyłączenie określone w art. 25c ust. 1 ustawy.

Art. 1 pkt 12 lit. a projektu

Zmiana w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych polega na zasygnalizowaniu zmian w zasadach prowadzenia inwentaryzacji infrastruktury i sieci telekomunikacyjnych. Obecnie taką inwentaryzację przeprowadza się raz w roku, w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy inwentaryzacja. Zmiany w tym zakresie obejmują zróżnicowanie częstotliwości prowadzenia inwentaryzacji w odniesieniu do informacji o infrastrukturze oraz informacji o świadczonych usługach telekomunikacyjnych. Celem zmiany jest zaś umożliwienie posiadania przez Prezesa UKE bardziej aktualnych niż dotychczas informacji o stanie pokrycia kraju infrastrukturą telekomunikacyjną. Jednocześnie zakres danych podlegających inwentaryzacji rozszerza się o przebiegi światłowodowych i innych niż światłowodowe linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do internetu. Celem tej zmiany jest poszerzenie zasobu wiedzy Prezesa UKE o rzeczywiste przebiegi zrealizowanej, najbardziej nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej, które do tej pory musiały być domniemywane przez Prezesa UKE na podstawie pozostałych danych

wskazujących na przestrzenne relacje innych elementów tej infrastruktury, wykazywanych przez podmioty objęte obowiązkiem inwentaryzacyjnym. Dostęp do tych danych istotnie wpłynie na jakość analiz rynku infrastrukturalnego, prowadzonych przez Prezesa UKE w związku z przysługującymi mu kompetencjami. Rozszerzenie katalogu raportowanych informacji nie powinno też negatywnie odbić się na podmiotach zobowiązanych. Dane o fizycznych przebiegach infrastruktury światłowodowej co do zasady podlegają inwentaryzacji geodezyjnej lub innego rodzaju inwentaryzacji przestrzennej sporządzanej w formie elektronicznej (a zatem są w posiadaniu podmiotów zobowiązanych), zaś w zakresie pozostałej infrastruktury kablowej ich właściciele przeprowadzają stopniową inwentaryzację ich przebiegów, a obowiązek inwentaryzacyjny w tym zakresie dotyczyć będzie wyłącznie danych posiadanych w postaci elektronicznej. Dodatkowo wejście w życie przedmiotowego rozszerzenia obowiązku inwentaryzacyjnego zostanie odroczone w czasie do 2022 r., co wystarczająco umożliwi zarówno Prezesowi UKE, jak i podmiotom zobowiązanym, przygotowanie się do prowadzenia rozszerzonej inwentaryzacji.

Art. 1 pkt 12 lit. b projektu

W zakresie zmiany w art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych należy wyjaśnić, iż z obowiązującego brzmienia art. 29 ust. 2 pkt 1 nie wynika, czy obowiązek przekazywania informacji w ramach inwentaryzacji obejmuje wszystkie formy prowadzenia działalności, o której mowa w art. 3 ust. 1 ustawy. W związku z tym, w celu zapewnienia kompletności danych zawartych w SIIS, w art. 29 ust. 2, określającym katalog podmiotów zobowiązanych do inwentaryzacji infrastruktury i sieci telekomunikacyjnych, należy wprost wskazać, że obowiązek przekazywania informacji dotyczy również jednostek samorządu terytorialnego prowadzących działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1 ustawy, w formie niewyodrębnionej w ramach ich osobowości prawnej oraz wszelkich innych jednostek organizacyjnych prowadzących taką działalność.

Art. 1 pkt 12 lit. c projektu

Celem dodawanego w art. 29 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych ust. 2a jest rozgraniczenie częstotliwości obowiązku przekazywania danych w ramach inwentaryzacji. Dla informacji o istniejącej infrastrukturze, sieciach telekomunikacyjnych, przebiegach światłowodowych linii kablowych zapewniających lub umożliwiających świadczenie usług szerokopasmowego dostępu do internetu oraz posiadanych w postaci elektronicznej informacji o przebiegach innych niż światłowodowe linii kablowych zapewniających lub umożliwiających świadczenie usług szerokopasmowego dostępu do

internetu – proponuje się, aby podmioty zobowiązane przekazywały te dane dwukrotnie w trakcie roku – odpowiednio za pierwsze półrocze do dnia 31 sierpnia i za drugie półrocze do dnia 28 lutego. Takie rozwiązanie nie będzie uciążliwe dla podmiotów zobowiązanych, zaś wciąż zapewni Prezesowi UKE dostęp do bardziej aktualnych danych o istniejącej infrastrukturze i sieciach telekomunikacyjnych.

Jednocześnie proponuje się pozostawienie istniejącego reżimu inwentaryzacyjnego dla informacji o świadczonych usługach telekomunikacyjnych i budynkach umożliwiających kolokację – dane w tym zakresie podmioty zobowiązane będą przekazywać Prezesowi UKE co najmniej raz w roku, do 31 marca wg stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

Ponadto proponuje się wprowadzenie ułatwienia dla podmiotów zobowiązanych do wykonywania obowiązków inwentaryzacyjnych, lecz nie posiadających infrastruktury lub sieci lub nieświadczących usług telekomunikacyjnych, poprzez umożliwienie im złożenia oświadczenia Prezesowi UKE, informującego o tym nieposiadaniu lub nieświadczeniu. Regulacja ta powinna zabezpieczać interesy podmiotów zobowiązanych przed potencjalnie nieuzasadnionymi postępowaniami Prezesa UKE mającymi na celu wymierzenie kary administracyjnej za niewykonywanie tych obowiązków, np. w sytuacji, w której w danym roku podmiot zobowiązany nie nabył albo nie zbył infrastruktury telekomunikacyjnej, w związku z czym w przeciągu tego roku ani razu nie przekazał sprawozdania inwentaryzacyjnego Prezesowi UKE.

Art. 1 pkt 12 lit. d projektu

Zmiany dotyczące art. 29 ust. 6 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych związane są z określeniem formy uzyskiwania przez zainteresowane podmioty danych pochodzących z inwentaryzacji. W projektowanej zmianie proponuje się rezygnację z nałożonego na Prezesa UKE obowiązku przekazywania informacji w formie wypisów i wyrysów. Uprawnienie do żądania informacji z SIIS i korelujący z nim obowiązek Prezesa UKE powinien być sformułowany w sposób bardziej ogólny, tak aby zapewniał on większą swobodę co do sposobu zapewnienia tych informacji zarówno organowi jak i podmiotowi zainteresowanemu. Należy jednocześnie wskazać, że już teraz szereg informacji pochodzących z inwentaryzacji Prezes UKE umieszcza na ogólnodostępnej stronie internetowej <https://wyszukiwarka.uke.gov.pl>, prezentującej dane o infrastrukturze i sieciach telekomunikacyjnych na podkładach mapowych.

Art. 1 pkt 13 projektu

Zmiany w art. 29b ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych polegają na rozszerzeniu dostępu do informacji zgromadzonych w Punkcie informacyjnym do spraw telekomunikacji także dla wszystkich operatorów sieci. Dotychczas dostęp do tych informacji mieli bowiem wyłącznie przedsiębiorcy telekomunikacyjni. Proponowana zmiana powinna przynieść wymierne korzyści wszystkim interesariuszom projektów infrastrukturalnych, jako że w Punkcie gromadzone są dane o wielu rodzajach infrastruktury technicznej lub dane o planowanych inwestycjach, finansowanych w całości lub w części ze środków publicznych, zaś sam Punkt prowadzony jest za pomocą systemu teleinformatycznego i jest dostępny poprzez stronę internetową.

Art. 1 pkt 14 projektu

Nowelizacja art. 29c ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych ma na celu poszerzenie dostępu do informacji o infrastrukturze technicznej, innej niż objęta inwentaryzacją Prezesa UKE, oraz o kanałach technologicznych, a także o planach inwestycyjnych dotyczących tej infrastruktury lub kanałów, które są następnie publikowane na stronie internetowej Punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji (dalej: PIT). Obecnie źródłem informacji PIT o istniejącej infrastrukturze technicznej są co do zasady – zgodnie z art. 29d ust. 1 i 2 ustawy – zasoby geodezyjne i kartograficzne, zaś o kanałach technologicznych, w tym o dotyczących ich planach – właściwi zarządcy dróg. Dodatkowe informacje o istniejącej infrastrukturze technicznej, nieujawnione w zasobach geodezyjnych, oraz o dotyczących jej planach inwestycyjnych, mogły być do tej pory przekazywane na zasadach dobrowolności lub na wezwanie Prezesa UKE. Takie rozwiązanie okazało się jednak nie spełniać założeń budowy bazy informacyjnej PIT w sposób możliwie najbardziej kompletny, w związku z czym proponuje się wprowadzenie obowiązku przekazywania, z mocy prawa, posiadanych przez operatorów sieci informacji o infrastrukturze technicznej i kanałach technologicznych, w tym o dotyczących ich planach inwestycyjnych. Rozwiązanie to nie będzie uciążliwe dzięki ograniczeniu tego obowiązku do informacji posiadanych przez operatorów sieci w postaci elektronicznej (które następnie będą mogły zostać przekazane za pomocą dedykowanego formularza PIT).

Art. 1 pkt 15 projektu

W odniesieniu do innych podmiotów niż przedsiębiorcy telekomunikacyjni wskazuje się, że przekazują one „posiadane w postaci elektronicznej informacje” (np. obecne brzmienie art. 29d ust. 4 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych). Powoduje to, że może wystąpić sytuacja w której podmiot przekaże takie informacje w postaci

papierowej i to bezpośrednio Prezesowi UKE, z pominięciem systemu teleinformatycznego, za pomocą którego prowadzony jest PIT (ten zaś powinien być jedynym narzędziem przekazywania danych w związku z obowiązkami przekazywania informacji do PIT, określonymi w art. 29d ustawy). W związku z powyższym w art. 29d w ust. 4 i 6 ustawy doprecyzowano, że informacje przekazuje się w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 29b ust. 2 (uzasadnienie jest analogiczne jak w przypadku zmiany w art. 29c ust. 2). Ponadto, na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 903) informacje, o których mowa w art. 29c i 29d powinny zostać przekazane po raz pierwszy do dnia 1 października 2016 r. Z uwagi na to, że w szczególności jednostki samorządu terytorialnego oraz zarządcy dróg publicznych, w zdecydowanej większości nie wywiązały się z tego obowiązku ustawowego, w art. 29d dodaje się ust. 12–14 wprowadzające możliwość nakładania kar pieniężnych przez Prezesa UKE w drodze decyzji na podmioty (wskazane w art. 29d ust. 4 i 6), które nie wypełniają tego obowiązku. Należy jednocześnie podkreślić, że celem projektodawcy nie jest generowanie dodatkowych wpływów budżetowych z tytułu niewykonywania przez – w rzeczywistości – jednostki samorządu terytorialnego ich ustawowych obowiązków, ale niejako „przymuszenie” tych jednostek do ich wykonywania, w związku z czym projektowane rozwiązanie przewiduje obligatoryjność wezwania przez Prezesa UKE właściwego podmiotu do wykonania obowiązku w wyznaczonym przez Prezesa UKE terminie, zaś kara wymierzana będzie dopiero po niewykonaniu przez wezwany podmiot obowiązku w wyznaczonym terminie.

Art. 1 pkt 16 projektu

W ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych dodano rozdział 2b (art. 29g–i) dotyczący utworzenia Systemu Informacyjnego o Instalacjach Wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne, czyli publicznej bazy danych zawierającej informacje o polu elektromagnetycznym w środowisku, którą będzie prowadził minister właściwy do spraw informatyzacji.

Zgodnie z kierunkami rozwoju gospodarczego, w tym Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (dalej: SOR), powszechny dostęp do nowoczesnych usług publicznych uwarunkowany jest szczególnie rozwojem sieci komunikacyjnych. Ograniczony dostęp do zasobów widma radiowego powoduje konieczność zwiększania liczby urządzeń nadawczych dla uzyskania zadowalających parametrów transmisyjnych, a tym samym zagwarantowania jakości tych usług. Obywatele coraz częściej oczekują od Państwa zapewnienia, iż systemy

łącności radiowej nie wpływają ujemnie na stan ich zdrowia i jakość życia. Jednym z istotnych elementów ochrony obywateli przed potencjalnymi zagrożeniami, jakie mogłyby mieć miejsce w sytuacji, gdyby wartości dopuszczalne poziomów pól elektromagnetycznych (dalej: PEM) występujących w środowisku nie byłyby dotrzymane, jest stworzenie i udostępnienie systemu bazującego na nowoczesnych narzędziach, zapewniającego skuteczną i sprawną kontrolę społeczną oraz monitoring źródeł promieniowania elektromagnetycznego. Zgodnie z zapisami SOR takim narzędziem, planowanym do wdrożenia do 2030 r., jest „jednolity system informatyczny, umożliwiający publiczny dostęp do danych technicznych instalacji oraz sprawozdań z pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych”.

Jednocześnie brak jest ogólnodostępnego i otwartego systemu monitoringu i kontroli emisji PEM, pozwalającego na realną, rzetelną, a przede wszystkim, co najistotniejsze, kompleksową ocenę sumarycznych wartości PEM będących superpozycją pól wytwarzanych przez różne instalacje radiokomunikacyjne oraz ocenę całości możliwych do wystąpienia zjawisk związanych z występowaniem kumulacji pól elektromagnetycznych, mogących mieć potencjalny wpływ na środowisko naturalne oraz zdrowie człowieka.

Utworzona i prowadzona w ramach zbudowanego systemu baza danych przyczyni się do:

- zapewnienia jednoznaczności, kompletności i spójności danych odnoszących się do instalacji radiowych wytwarzających pole elektromagnetyczne z radiowego zakresu częstotliwości;
- skutecznego monitorowania i raportowania wyników badania pól elektromagnetycznych z zakresu radiowego, przy czym raportowane wyniki dotyczące różnych instalacji radiokomunikacyjnych pozwolą na określenie wartości skumulowanych PEM, które będą istotne nie tylko ze względu na swój charakter społeczny, ale także w związku z planowaniem i projektowaniem nowych sieci radiokomunikacyjnych przez prowadzących instalacje, dając informacje o dostępnym zapasie poziomemu PEM w stosunku do określonej przepisem prawa wartości dopuszczalnej w środowisku – dzięki temu dotrzymanie właściwych poziomów PEM w środowisku będzie bardziej skuteczne;
- opracowania narzędzi teleinformatycznych oraz modeli obliczeniowych umożliwiających przetwarzanie danych administracyjnych, agregację i przetwarzanie danych pomiarowych z różnych dostępnych źródeł oraz precyzyjną estymację ciągłych rozkładów PEM w oparciu o pomiary i analizy symulacyjne wypadkowych wartości PEM na bazie opracowanych modeli matematycznych i inżynierskich;

- ułatwienia dostępu do istotnych danych środowiskowych, jakimi są dane dotyczące poziomów PEM, dla obywateli, administracji, przedsiębiorców, naukowców, etc.

Jednocześnie działania te przyczynią się do zwiększenia transparentności procesu podejmowania przez odpowiednie organy Państwa decyzji, mającej na celu wydawanie stosownych pozwoleń w tym obszarze, a także usprawnienia tego procesu w nadchodzącej erze technologii 5G.

W art. 29h w ust. 1 ustawy dookreślono do jakich informacji, prezentowanych za pomocą map cyfrowych i tabel, system zapewnia dostęp publiczny oraz wskazano, że udostępnianie informacji z systemu jest nieodpłatne. W przepisie ust. 2 wskazane zostały funkcjonalności systemu. W przepisie ust. 3 wymienione zostały podmioty posiadające dostęp do funkcjonalności systemu umożliwiających wykonywanie przez te podmioty obowiązków ustawowych. Z kolei w art. 29i wskazano kto, i w jakim terminie przekazuje informacje do systemu.

Art. 1 pkt 17 projektu

Zmiany w przepisach dotyczących zapewnienia dostępu do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji (art. 30 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych) wynikają przede wszystkim z doświadczeń związanych z praktyką stosowania tych przepisów, zarówno na etapie negocjacji pomiędzy przedsiębiorcą telekomunikacyjnym a właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą nieruchomości jak i na etapie prowadzenia przez Prezesa UKE postępowania w przedmiocie wydania decyzji ustalającej warunki dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 ustawy.

W pierwszej kolejności proponuje się usunięcie z art. 30 ust. 1 określenia „w szczególności” poprzedzającego listę przewidzianych form dostępu. Użycie, w aktualnym stanie prawnym, w tym przepisie określenia „w szczególności” wskazuje, iż katalog form dostępu przewidzianych w art. 30 ust. 1 ustawy jest otwarty i co za tym idzie istnieją formy dostępu do nieruchomości, w tym do budynku oraz punktu styku inne niż wymienione w pkt 1–5 tego przepisu (co więcej, są to formy dla których nie są przewidziane żadne warunki skorzystania z nich – tak jak w przypadku form dostępu wymienionych w pkt 1–5 przepisu). Ponadto, w praktyce nie spotyka się aby przedsiębiorcy występowali o inne formy dostępu do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji w budynku niż formy wymienione w tym przepisie. Aby natomiast dopełnić katalog możliwych form dostępu dodano w art. 30 ust. 1 ustawy pkt 6, a więc dostęp polegający na umożliwieniu wejścia na teren nieruchomości,

w tym do budynku w zakresie niezbędnym do korzystania z dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 1–5 oraz ust. 3. Przedmiotem dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 3 ustawy jest udostępnienie przyłącza telekomunikacyjnego, instalacji telekomunikacyjnej budynku, całości lub części kabla telekomunikacyjnego przez właściciela niebędącego przedsiębiorcą telekomunikacyjnym (w sytuacji gdy elementy te nie stanowią części składowej nieruchomości). Sam dostęp do nieruchomości, na której znajdują się te elementy infrastruktury, wydaje się być poza zakresem przedmiotowym tego przepisu, tym bardziej iż dotyczy w praktyce innego podmiotu (tj. właściciela nieruchomości). Nie ulega natomiast wątpliwości, iż sam fizyczny dostęp do nieruchomości jest niezbędny, w celu korzystania z dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 3. Natomiast w przypadku dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 1–5 dotychczasowa praktyka wskazywała, iż nie ma wątpliwości, iż w ramach tych form dostępu zawiera się także kwestia wejścia na teren nieruchomości, w tym do budynku. Aby jednak nie tworzyć wątpliwości interpretacyjnych, za zasadne należy uznać dodanie w art. 30 ust. 1 szóstej formy dostępu do nieruchomości, polegającej na umożliwieniu fizycznego dostępu (wstępu, wjazdu) na teren nieruchomości (budynek), w celu korzystania zarówno z dostępu, o którym mowa zarówno w art. 30 ust. 3 ustawy (co do tej pory budziło wątpliwości) jak i dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 pkt 1–5 (co było bezdyskusyjne również w aktualnym stanie prawnym).

Uzasadnieniem dla projektowanej w art. 30 ust. 1 pkt 5 zmiany jest fakt, że pojęcie „modernizacja” nie występuje już w prawie budowlanym, więc posługiwanie się nim jest problematyczne. Pojęcie „przebudowy” oraz „remontu” wyczerpuje przypadki, w których inwestycja polega na zmianie parametrów infrastruktury, ale bez zwiększania jej zakresu. Zmiana brzmienia tego punktu umożliwi Prezesowi UKE regulowanie zasad korzystania z już wykonanych elementów – zarówno tych, które ktoś wykona na podstawie decyzji, jak i tych, które podlegałyby „legalizacji”.

W art. 30 ust. 1c ustawy, nakładającym na przedsiębiorcę obowiązek korzystania z dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 w sposób nieuciążliwy, proponuje się dodać także dostęp, o którym mowa w art. 30 ust. 3. Realizacja dostępu z art. 30 ust. 3 (tj. dostępu do elementów infrastruktury niestanowiących części składowych nieruchomości) również wiąże się z koniecznością uzyskania fizycznego dostępu do nieruchomości na której znajdują się te elementy infrastruktury – z tego powodu zasadnym jest, aby obowiązek korzystania w sposób nieuciążliwy z dostępu do nieruchomości dotyczył nie tylko dostępu z art. 30 ust.1, ale również dostępu z art. 30 ust. 3. Druga zmiana w tym przepisie dotyczy doprecyzowania czego dotyczy

obowiązek z art. 30 ust. 1c. Art. 30 ust. 1 nie wspomina o samym kablu telekomunikacyjnym – jest to przykład pomieszczenia regulacji dotyczącej ust. 1 i ust. 3. W związku z powyższym, w projektowanej treści art. 30 ust. 1c wskazuje się, iż przewidziane w nim obowiązki mają być zrealizowane niezwłocznie po doprowadzeniu przyłącza telekomunikacyjnego, wykonaniu instalacji telekomunikacyjnej budynku, doprowadzeniu kolejnego kabla telekomunikacyjnego do budynku lub umieszczeniu takiego kabla w istniejącej kanalizacji kablowej (zamiast – jak w aktualnym stanie prawnym – niezwłocznie po wykonaniu przyłącza telekomunikacyjnego, kabla telekomunikacyjnego lub instalacji telekomunikacyjnej budynku).

W art. 30 ust. 1f dokonano modyfikacji polegającej na wskazaniu, iż w przypadku informacji, o których mowa w art. 30 ust. 1e pkt 3 ustawy (tj. informacji o innych przedsiębiorcach telekomunikacyjnych korzystających z kabla telekomunikacyjnego, instalacji telekomunikacyjnej budynku i przyłącza telekomunikacyjnego), obowiązek przekazania ich przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu ciąży na właścicielu, użytkowniku wieczystym lub zarządcy nieruchomości, o ile podmioty te są w posiadaniu tych informacji. Natomiast jeżeli podmiot, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, nie posiada informacji, o których mowa w ust. 1e pkt 3, informuje o tym przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w tym samym terminie. Należy wskazać, iż pozostałe informacje, o których mowa w art. 30 ust. 1e, wydają się być informacjami będącymi zawsze w posiadaniu dysponenta nieruchomości, natomiast w przypadku informacji, o których mowa w art. 30 ust. 1e pkt 3, dysponent nieruchomości, z uwagi na ich charakter, może nimi nie dysponować i obowiązek w tym zakresie należy złagodzić.

Uchylenie w art. 30 ust. 1g ustawy i związane z nim dodanie art. 30 ust. 5f ma charakter doprecyzowujący już aktualnie istniejące regulacje. Celem zmiany jest jednoznaczne wskazanie które przepisy mają zastosowanie w przypadku gdy podmiotem zobowiązanym do udzielenia dostępu jest właściciel, użytkownik wieczysty czy zarządca nieruchomości będący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym.

Celem zmiany wprowadzonej w art. 30 ust. 3 ustawy jest doprecyzowanie rozgraniczenia dostępu z art. 30 ust. 1 pkt 1 od dostępu z art. 30 ust. 3, które w aktualnym stanie prawnym nie jest oczywiste. Obecnie zakres stosowania obu przepisów wyznaczony został przez praktykę, przy czym art. 30 ust. 3 jest praktycznie martwy (brak wniosków kierowanych do Prezesa UKE o uregulowanie tego dostępu). W związku z powyższym doprecyzowano powyższy przepis poprzez wskazanie, iż chodzi w nim o właściciela kabla telekomunikacyjnego, instalacji

telekomunikacyjnej budynku lub przyłącza telekomunikacyjnego, niebędącego przedsiębiorcą telekomunikacyjnym (tak w aktualnym stanie prawnym) ale również niebędącego właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą nieruchomości, na której znajduje się ta infrastruktura.

W art. 30 ust. 5 ustawy dokonano szeregu zmian mających charakter doprecyzowujący aktualnie obowiązujące regulacje. W pierwszej kolejności dokonano zmiany zawartego w tym przepisie odesłania do odpowiedniego stosowania przepisów dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej. Celem zmiany jest poprawienie obecnego wadliwego odwołania – część wskazanych przepisów dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej nie może mieć w ogóle zastosowania w przypadku dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 (m.in. odpłatność, współdziałanie z innymi organami). W zmodyfikowanym odwołaniu wskazano wyłącznie te przepisy, które rzeczywiście mogą mieć zastosowanie w odniesieniu do dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3.

W ramach proponowanych zmian, usunięte zostało odwołanie do art. 24 ust. 1. W aktualnym stanie prawnym, zgodnie z art. 30 ust. 5 w związku z art. 24 ust. 1 strona umowy o dostępie do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji w budynku ma obowiązek przekazania tekstu tej umowy Prezesowi UKE w terminie 14 dni do dnia jej podpisania. Należy podkreślić, iż umowy o dostępie do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji w budynku są umowami powszechnie zawieranimi w obrocie gospodarczym. Biorąc pod uwagę, iż według danych GUS w Polsce istnieje prawie 600 tys. budynków wielomieszkaniowych (a tych w praktyce dotyczą zawierane umowy) oraz trwający aktualnie proces intensywnej modernizacji sieci telekomunikacyjnych w budynkach przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz fakt, że do każdego budynku dostęp, w celu zapewnienia telekomunikacji, może uzyskiwać nawet kilku przedsiębiorców telekomunikacyjnych, liczbę rokrocznie zawieranych umów o dostęp do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji pomiędzy przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi a odpowiednio właścicielami, użytkownikami wieczystymi lub zarządcami nieruchomości należy liczyć w tysiącach. Umowy te – jako że są zawierane pomiędzy danym przedsiębiorcą telekomunikacyjnym a właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub zarządcą określonej nieruchomości – dotyczą dostępu do poszczególnych, często pojedynczych nieruchomości. Ich treść – biorąc pod uwagę generalny ustawowy obowiązek zapewnienia dostępu tego typu przez właścicieli, użytkowników wieczystych lub zarządców nieruchomości – jest z reguły standardowa i zawiera podobne uregulowania. Co najistotniejsze, dostęp ten – z mocy art. 30 ust. 3a ustawy – jest nieodpłatny. Przekazywane

Prezesowi UKE przez ich strony umowy nie stanowią zatem źródła istotnych informacji mogących być przykładowo źródłem dla benchmarku wysokości opłat z tytułu udzielania dostępu do nieruchomości. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, obowiązek przekazywania przez strony umowy o dostępie do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji tekstu tej umowy Prezesowi UKE wydaje się być zbędnym, zarówno z punktu widzenia stron tych umów (generuje to konieczność podjęcia dodatkowych czynności – w praktyce najczęściej poprzez podpisywanie dodatkowego egzemplarza każdej umowy, który następnie przekazywany jest – często drogą pocztową, co generuje dodatkowe koszty – Prezesowi UKE) jak i Prezesa UKE (umowy te nie stanowią źródła istotnych informacji, mogących być później wykorzystanymi w działaniach regulacyjnych Prezesa UKE).

Ponadto zaproponowano zmianę w zapisach art. 30 ust. 5 pkt 2 ustawy. Celem zmiany jest doprecyzowanie w jakich przypadkach Prezes UKE może wydać decyzję „legalizacyjną” dotyczącą już istniejącej instalacji telekomunikacyjnej budynku lub istniejącego przyłącza telekomunikacyjnego, ze szczególnym wskazaniem przypadków kiedy nie ma podstaw do wydania decyzji pozytywnej. W aktualnym stanie prawnym przepis ten nie wyklucza sytuacji, w której przedsiębiorca telekomunikacyjny najpierw wykonał przyłącze do budynku lub instalację telekomunikacyjną bez wiedzy lub nawet wbrew woli właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, a następnie zwracał się o „zalegalizowanie” tak „siłowo” wykonanej instalacji do Prezesa UKE w drodze decyzji ustalającej warunki dostępu do nieruchomości. Wydaje się iż ustawodawca nie powinien promować tego typu negatywnych zachowań. W związku z powyższym w art. 30 ust. 5 pkt 2 dodano zastrzeżenie, iż wydanie decyzji „legalizacyjnej” przez Prezesa UKE w zakresie już istniejącej instalacji telekomunikacyjnej lub istniejącego przyłącza telekomunikacyjnego jest możliwe, chyba że przedsiębiorca telekomunikacyjny wykonał instalację telekomunikacyjną budynku lub doprowadził przyłącze telekomunikacyjne bez tytułu prawnego do dysponowania nieruchomością na ten cel oraz wbrew woli lub bez wiedzy właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości.

W art. 30 ust. 5 ustawy dodano również nowy pkt 3, zgodnie z którym Prezes UKE określa warunki dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1, kierując się potrzebą jak najefektywniejszego wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej znajdującej się na nieruchomości, w tym w budynku. Celem zmiany jest konieczność zachowania spójności z założeniami Dyrektywy kosztowej oraz zapewnienia ochrony praw dysponentów nieruchomości, tak aby ingerencja w ich prawa, jaką niewątpliwie jest udzielenie dostępu do nieruchomości, w tym do budynku na

cele telekomunikacyjne, miała możliwie najmniej uciążliwy charakter. W związku z powyższym zasadne jest jednoznaczne wskazanie, by decyzje Prezesa UKE umożliwiały powielanie elementów infrastruktury telekomunikacyjnej tylko wtedy, gdy jest to konieczne. Odwołanie się do samej zasady proporcjonalności (art. 22 ust. 1) jest niewystarczające.

Celem dodania, w art. 30 ust. 5 ustawy, nowego pkt 4 jest natomiast wpisanie obowiązku podania we wniosku o wydanie decyzji o dostępie numeru księgi wieczystej nieruchomości, której ma dotyczyć decyzja. Brak tej informacji powoduje konieczność podjęcia dodatkowych czasochłonnych działań przez Prezesa UKE w postaci wystąpienia o wypis z rejestru gruntów. Zmiana ta ma zatem na celu skrócenie czasu rozpatrywania wniosków o wydanie decyzji o dostępie, o którym mowa w art. 30 ust. 1. Należy przy tym zauważyć, iż przedsiębiorca telekomunikacyjny wnoszący o dostęp nie powinien mieć problemu z wcześniejszym uzyskaniem numeru księgi wieczystej. Po pierwsze służy temu możliwość przewidziana w art. 30 ust. 1e pkt 4, a więc możliwość zwrócenia się do właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości z wnioskiem o udzielenie mu informacji o numerze księgi wieczystej nieruchomości. Natomiast w przypadku gdyby nie udało się skorzystać z tego uprawnienia, przedsiębiorca telekomunikacyjny może skorzystać z uregulowań przewidzianych w art. 24 ust. 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2019 r. poz. 725 i 730) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 9 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2016 r. poz. 903), która weszła w życie w dniu 1 lipca 2016 r., zgodnie z którym „*Starosta udostępnia dane ewidencji gruntów i budynków zawierające dane podmiotów, o których mowa w art. 20 ust. 2 pkt 1, oraz wydaje wypisy z operatu ewidencyjnego, zawierające takie dane, na żądanie:*

(...)

2a) operatorów sieci w rozumieniu ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1537, 1920 i 2003 oraz z 2017 r. poz. 1529 i 1566);”.

Powyższe oznacza, iż w aktualnym stanie prawnym operatorzy sieci (a więc, zgodnie z definicją przewidzianą w art. 2 ust. 1 pkt 8, także przedsiębiorcy telekomunikacyjni) są uprawnieni do uzyskania tzw. uproszczonego wypisu z rejestru gruntów i budynków, który może zawierać numer księgi wieczystej nieruchomości.

Celem zmiany w art. 30 ust. 5a ustawy jest usunięcie z możliwości wpisu do księgi wieczystej obciążenia wynikającego z art. 30 ust. 3, który dotyczy dostępu do już istniejących w budynku

elementów infrastruktury telekomunikacyjnej innego operatora. Tym samym w ramach dostępu uzyskanego na podstawie ust. 3 przedsiębiorca telekomunikacyjny bazuje na już istniejącym obciążeniu powstałym w momencie posadowienia na budynku instalacji telekomunikacyjnej operatora, do której następuje dostęp zgodnie z ust. 3. Na podstawie ust. 3 nie powstaje zatem podstawa do wpisu nowego obciążenia do księgi wieczystej nieruchomości. Ponadto, dokonano doprecyzowania, iż chodzi o umowę zawartą w formie pisemnej. W przeciwnym razie umowy te, w celu dokonania wpisu w księdze wieczystej, wymagałyby co najmniej formy pisemnej z podpisami notarialnie poświadczonymi, na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece. Warto dodać, że już w aktualnym stanie prawnym, w odniesieniu do innej umowy dotyczącej dostępu do nieruchomości podlegającej wpisowi w księdze wieczystej (umowy, o której mowa w art. 33 ust. 3 w związku z ust. 3a), także jest mowa o umowie zawieranej na piśmie.

Zmiany w art. 30 ust. 5b ustawy oraz dodanie nowego art. 30 ust. 5ba związane są z koniecznością jednoznacznego rozwiązania problemu związanego ze zmianą podmiotu uprawnionego do zapewnienia dostępu zarówno przed złożeniem wniosku do Prezesa UKE, jak i w trakcie postępowania. W związku z powyższym w art. 30 ust. 5b wprowadzono dodatkowe uregulowanie, zgodnie z którym w razie zmiany zarządcy nieruchomości, ustania zarządu albo utraty przez dotychczasowego zarządcę uprawnienia do zawarcia umowy w sprawie dostępu, o którym mowa w ust. 1, w jego miejsce wstępuje nowy zarządca nieruchomości, a w przypadku jego braku – właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości. Natomiast w nowododanym art. 30 ust. 5ba przewidziano, iż w przypadku zmiany właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości po wystąpieniu z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie, o którym mowa w ust. 1, a przed złożeniem wniosku o wydanie decyzji w sprawie tego dostępu do Prezesa UKE, ust. 5b oraz art. 30 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio. Powyższe rozwiązania należy uznać za w pełni uzasadnione. Niezależnie bowiem od ewentualnych zmian po stronie zarządcy nieruchomości, obowiązek zapewnienia dostępu do nieruchomości, w tym do budynku, w celu zapewnienia telekomunikacji (w przypadku zaistnienia przesłanek wskazanych w przepisie art. 30 ust. 1) przez podmiot, któremu przysługuje najszerszy zakres uprawnień do nieruchomości (tj. właściciela lub użytkownika wieczystego) nadal istnieje. Brak jest zatem jakichkolwiek podstaw merytorycznych, aby ewentualna zmiana po stronie zarządcy nieruchomości (wskazana w projektowanym przepisie zmiana zarządcy nieruchomości, ustanie zarządu albo utrata przez dotychczasowego zarządcę uprawnienia do zawarcia umowy o dostęp, o którym

mowa w ust. 1) miała w jakikolwiek sposób rzutować na kwestię istnienia obowiązku zapewnienia dostępu, czy choćby w jakikolwiek sposób przekładać się na ocenę właściwego przeprowadzenia negocjacji. Z drugiej strony rozwiązanie takie uniemożliwi sytuacje, w których podmiot zobowiązany do udzielenia dostępu, w którego dyspozycji aktualnie znajduje się nieruchomość (tj. właściciel lub użytkownik wieczysty) będzie się starał uniknąć realizacji ustawowego obowiązku zapewnienia dostępu do nieruchomości, w tym do budynku, w celu zapewnienia telekomunikacji, dokonując zmian zarządcy nieruchomości, czy innych zmian własnościowych.

W art. 30 ust. 6 ustawy dokonano zmiany polegającej na przesądzeniu, iż instalacja telekomunikacyjna budynku, o której mowa w tym przepisie i rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422 oraz z 2017 r. poz. 2285) (dalej: „rozporządzenie budynkowe”) ma stanowić część składową nieruchomości. W odniesieniu do powyższej zmiany wskazać należy, iż zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 30 ust. 6 ustawy, w celu zapewnienia świadczenia użytkownikom usług telefonicznych, usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu oraz usług rozprowadzania cyfrowych programów radiowych i telewizyjnych w wysokiej rozdzielczości przez różnych dostawców usług, budynek powinien być wyposażony, zgodnie z przepisami w sprawie warunków techniczno-budowlanych wydanych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, z późn. zm.), w instalację telekomunikacyjną umożliwiającą przyłączenie do publicznych sieci telekomunikacyjnych wykorzystywanych do świadczenia tych usług, przy zachowaniu zasady neutralności technologicznej. Kwestie związane z warunkami technicznymi dotyczącymi instalacji telekomunikacyjnych w budynkach są uregulowane przepisami rozporządzenia budynkowego. Zgodnie z uregulowaniami tego rozporządzenia, instalacja telekomunikacyjna budynku powinna m.in.: umożliwiać świadczenie usług telekomunikacyjnych przez różnych dostawców usług oraz zapewniać kompatybilność i możliwość podłączenia do publicznej sieci przy zachowaniu zasady neutralności technologicznej (§ 192f ust. 4). Punkt połączenia instalacji budynkowej z publiczną siecią telekomunikacyjną (punkt styku) powinien natomiast m.in. zapewniać możliwość przyłączenia przedsiębiorców telekomunikacyjnych do instalacji telekomunikacyjnej budynku, na zasadzie równego dostępu (§ 192f ust. 1). Rozporządzenie budynkowe określa również w sposób bardzo szczegółowy parametry techniczne, którym muszą odpowiadać poszczególne elementy instalacji telekomunikacyjnej (§192f ust.

5 i następne). Pomimo obowiązywania powyższych regulacji, napływające do Ministerstwa Cyfryzacji sygnały wskazują, że instalacje telekomunikacyjne budynków mieszkalnych wielorodzinnych, budynków zamieszkania zbiorowego i budynków użyteczności publicznej wykonywane są w sposób niezgodny z przepisami, w szczególności w sposób uniemożliwiający przyłączenie różnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych na zasadzie równego dostępu i przy zachowaniu zasady neutralności technologicznej, co stanowi tak naprawdę istotę powyższych regulacji i umożliwia równoprawną konkurencję pomiędzy przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi oraz dostęp użytkowników końcowych do zróżnicowanej oferty dostawców usług. Jednocześnie usunięcie ewentualnych nieprawidłowości związanych z wykonaniem budynkowych instalacji telekomunikacyjnych zgodnie z wymogami wynikającymi z wyżej przywołanych przepisów po oddaniu budynku do użytkowania może być znacząco utrudnione czy wręcz niemożliwe. Jednym z narzędzi, które pozwoli zapobiec występowaniu wyżej opisanych negatywnych zjawisk rynkowych, jest przesądzenie, że instalacja telekomunikacyjna budynku, o której mowa w art. 30 ust. 6 ma stanowić część składową nieruchomości. Pozwoli to na wyeliminowanie sytuacji, w których inwestor zawiera porozumienie z określonym jednym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, który wykonuje taką instalację w zamian za uzyskanie „wyłączności” lub pierwszeństwa w korzystaniu z niej. Dochodzi do sytuacji w której budynek mieszkalny wielorodzinny, budynek zamieszkania zbiorowego lub budynek użyteczności publicznej jest co prawda „wyposażony” w instalację telekomunikacyjną, zgodnie z przepisami art. 30 ust. 6 ustawy oraz rozdziału 8a rozporządzenia budynkowego, ale instalacja ta należy do innego podmiotu (określonego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego) i nie spełnia kryteriów funkcjonalnych (dostępności), o których mowa powyżej. W ocenie projektodawcy nie ulega wątpliwości, iż pożądanym stanem w omawianym zakresie jest stan, w którym każdy nowobudowany budynek określonych kategorii będzie wyposażony w ogólnodostępną instalację telekomunikacyjną, z której będzie mógł nieodpłatnie skorzystać każdy przedsiębiorca telekomunikacyjny zainteresowany świadczeniem w danym budynku usług telekomunikacyjnych, bez jednoczesnej ingerencji w samą substancję budynku (układanie nowych instalacji), co będzie w interesie użytkowników końcowych mogących korzystać z nowoczesnych usług telekomunikacyjnych świadczonych w oparciu o powyższy dostęp. Przyjęte rozwiązanie ma na celu wyeliminowanie wyżej opisanych zjawisk, które są negatywne z punktu widzenia zarówno rozwoju konkurencji na rynku usług telekomunikacyjnych jak i interesów użytkowników końcowych.

W odniesieniu do powyższej zmiany warto podkreślić, iż obowiązek, o którym mowa w art. 30 ust. 6 (zarówno w brzmieniu aktualnym jak i projektowanym) jest obowiązkiem skierowanym do inwestora. Jak wskazuje się w literaturze, *„Obowiązek wyposażenia budynku w odpowiednią instalację spoczywa na inwestorze, choć oczywiście również projektant budynku czy poszczególnych instalacji obowiązany jest uwzględnić wymóg z komentowanego przepisu. Ustawa nie przesądza jednak, że to inwestor ma ponosić koszty wykonania instalacji telekomunikacyjnej. Nie ma przeszkód prawnych, żeby w ramach porozumienia z inwestorem wykonał ją na własny koszt przedsiębiorca telekomunikacyjny. Nie może to jednak prowadzić do ograniczenia dostępu innych dostawców usług do budynku oraz możliwości ich wyboru przez użytkowników”* (W. Knopkiewicz w: T. Grossmann, W. Knopkiewicz, J. Sebzda-Załużka, M. Szydło, J. Wilczewski, Ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Komentarz, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2013 r.). Aby jednak wyeliminować ewentualne wątpliwości interpretacyjne związane z użyciem w aktualnym brzmieniu przepisu wyrażenia „budynek powinien być wyposażony”, zastąpiono je jednoznacznym wyrażeniem „inwestor wyposaża budynek”. Projektowana zmiana, polegająca na dookreśleniu, iż wymagana art. 30 ust. 6 instalacja telekomunikacyjna budynku ma stanowić jego część składową nie zmienia zatem faktu, iż adresatem omawianego obowiązku nadal jest inwestor. Należy w związku z tym jednoznacznie podkreślić, iż wymóg wynikający z art. 30 ust. 6 w nowym brzmieniu:

- nadal jest skierowany do inwestora, a zatem nie nakłada w tym zakresie jakichkolwiek obowiązków na przedsiębiorców telekomunikacyjnych;
- nie stanowi przeszkody dla realizacji przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych (zarówno na etapie realizacji jak i użytkowania budynku) instalacji, która będzie instalacją dodatkową w stosunku do instalacji telekomunikacyjnej budynku, o której mowa w art. 30 ust. 6, do której zapewnienia jest obowiązany inwestor na etapie realizacji (lub w przypadku, o którym mowa w art. 30 ust. 8) budynku;
- w żadnym wypadku nie stanowi o wyłączeniu jakichkolwiek elementów instalacji telekomunikacyjnej przedsiębiorców telekomunikacyjnych, zarówno już zrealizowanych w istniejących budynkach, jak i wykonywanych w przyszłości jako instalacja dodatkowa w stosunku, do instalacji, o której mowa w art. 30 ust. 6;
- nie stoi w sprzeczności z przepisem art. 49 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, zgodnie z którym urządzenia służące do doprowadzania lub odprowadzania

płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz inne urządzenia podobne nie należą do części składowych nieruchomości, jeżeli wchodzi w skład przedsiębiorstwa, albowiem dotyczy instalacji telekomunikacyjnej, która od początku jest realizowana przez inwestora jako część składowa nieruchomości, a nie jako instalacja, która „wchodzi w skład przedsiębiorstwa” przesyłowego;

- w sposób jednoznaczny możliwe jest rozgraniczenie instalacji budynkowej, do której zapewnienia zobowiązany jest inwestor od innych instalacji telekomunikacyjnych należących do przedsiębiorców telekomunikacyjnych, albowiem chodzi o wyposażenie budynku „zgodnie z przepisami w sprawie warunków techniczno-budowlanych wydanych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r.”, tj. o instalację telekomunikacyjną, której elementy jednoznacznie określone są w rozdziale 8a rozporządzenia budynkowego.

Z uwagi na fakt, iż projektowana w art. 30 ust. 6 ustawy zmiana zaostrza wymóg przewidziany w tym przepisie, konieczne było wprowadzenie odpowiedniego przepisu przejściowego. W związku z powyższym przewidziano, iż wymóg, o którym mowa w art. 30 ust. 6, w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą dotyczy nowych inwestycji (tj. inwestycji dla których odpowiednie przewidziane przepisami prawa budowlanego czynności związane z realizacją inwestycji zostały dokonane po wejściu w życie projektowanej ustawy), natomiast w pozostałych przypadkach stosuje się art. 30 ust. 6 i 8 w brzmieniu dotychczasowym.

W art. 30 ust. 8 ustawy dodano natomiast, dopełniając aktualnie obowiązującą regulację, dokonanie zgłoszenia (obok przewidzianego – w aktualnym stanie prawnym – wystąpienia z wnioskiem o pozwolenie na budowę) przez inwestora, jako sytuacji, w której inwestor musi podjąć działania przewidziane w pkt 1 lub 2 tego przepisu. Należy uznać, że w aktualnym stanie prawnym regulacja ta jest niepełna i z nieuzasadnionych powodów odnosi się wyłącznie do przypadku występowania przez inwestora z wnioskiem o pozwolenie na budowę dotyczącym rozbudowy, nadbudowy, lub przebudowy budynku mieszkalnego wielorodzinnego, budynku zamieszkania zbiorowego lub budynku użyteczności publicznej związanej z rozbudową, nadbudową, lub przebudową instalacji technicznej wewnątrz budynku, w sytuacji gdy powyższe formy związane z modyfikacjami konstrukcyjnymi instalacji technicznej wewnątrz budynku mogą być również realizowane w trybie dokonania zgłoszenia przez inwestora.

Art. 1 pkt 18 projekt

W art. 33 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych dodano ust. 2a, zgodnie z którym umieszczanie punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim

zasięgu na nieruchomościach stanowiących obszar kolejowy, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, będzie nieodpłatne. Powyższe rozwiązanie wpisuje się w jeden z głównych celów strategicznych Komunikatu Gigabit Society (powielanego także w dokumentach krajowych), a mianowicie zapewnienia do roku 2025 niezakłóconego dostępu do sieci 5G na wszystkich obszarach miejskich i na wszystkich głównych szlakach komunikacyjnych (a więc także kolejowych). W celu stworzenia przyjaznych warunków dla realizacji nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych służących zapewnieniu dostępu do usług telekomunikacyjnych na szlakach kolejowych, uzasadnione jest zatem, aby dostęp do nieruchomości, stanowiących obszar kolejowy, w celu umieszczania na nich punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu, był nieodpłatny. Beneficjentem takiej regulacji będą nie tylko przedsiębiorcy telekomunikacyjni, ale przede wszystkim pasażerowie korzystający z transportu kolejowego, którzy będą mieli możliwość uzyskania dostępu, w trakcie korzystania z transportu kolejowego, do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych realizowanych przy wykorzystaniu punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu. Możliwość korzystania z nowoczesnych usług telekomunikacyjnych w trakcie korzystania z transportu kolejowego stanowić będzie również niewątpliwą zachętę dla pasażerów do korzystania z tego typu transportu, a zatem jest potencjalnie korzystna także z punktu widzenia przewoźników kolejowych, w tym podmiotów zapewniających dostęp do nieruchomości stanowiących obszar kolejowy. Wskazać należy również, iż tego typu rozwiązania przewidujące pewnego rodzaju „uprzywilejowanie” określonej formy dostępu do nieruchomości czy określonej infrastruktury w związku z uznaniem istotności celu, który będzie realizowany za pomocą tak uzyskanego dostępu już teraz występują w przepisach, zarówno na poziomie krajowym jak i unijnym. Tytułem przykładu wskazać można choćby nieodpłatny dostęp do nieruchomości w celu związanym z zapewnieniem telekomunikacji na danej nieruchomości (przewidziany w art. 30 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych) czy przewidziany w art. 57 ust. 4 i 5 Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej (a znajdujący odzwierciedlenie w projektowanym art. 17a) nieodpłatny dostęp „do każdej zarządzanej przez krajowe, regionalne lub lokalne organy publiczne infrastruktury technicznej, która nadaje się pod względem technicznym do umieszczenia punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu lub która jest niezbędna do połączenia takich punktów dostępu z siecią szkieletową”. W tym miejscu warto również podkreślić, iż jak zostało wskazane w SOR „Cyfryzacja i innowacyjność potrzebują odpowiedniej infrastruktury telekomunikacyjnej. Dostęp do szybkiego internetu napędza rozwój społeczno-gospodarczy i jest jedną z podstawowych potrzeb, której zaspokojenie umożliwia

społeczeństwu korzystanie z usług i aplikacji ułatwiających życie codzienne. Dzięki sieciom szerokopasmowym możliwe jest ograniczenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, m.in. poprzez nowe modele biznesowe, lepsze zautomatyzowanie produkcji czy dostęp do nowych narzędzi cyfrowych. Coraz bardziej zaawansowane usługi cyfrowe wymagają coraz wyższych przepustowości. Rozwój sieci w tym kierunku jest zatem kołem zamachowym innowacji wzmacniających konkurencyjność gospodarki i poziom życia obywateli. (...) Szerokopasmowy dostęp do internetu, podobnie jak inne techniki informacyjno-komunikacyjne (ICT), stanowi katalizator wzrostu gospodarczego, zarówno w skali globalnej, jak i regionalnej. (...) Podstawowym wymogiem wystąpienia tych efektów jest dostępność nowoczesnej infrastruktury, dlatego rolą państwa w tym zakresie jest tworzenie przyjaznych warunków dla budowy sieci szerokopasmowych (mobilnych i stacjonarnych) oraz interwencja publiczna ze środków krajowych i unijnych maksymalizująca pozytywny wpływ tych sieci na gospodarkę i społeczeństwo.”. Wprowadzenie nieodpłatnego dostępu do nieruchomości stanowiących obszar kolejowy na cele związane z umieszczaniem punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu stanowi właśnie wyraz realizacji roli państwa w zakresie „tworzenia przyjaznych warunków dla budowy sieci szerokopasmowych (mobilnych i stacjonarnych)”.

Art. 1 pkt 19 projektu

W odniesieniu do nowododanego, w art. 46 ustawy, ust. 1a wskazać należy, że pomimo obowiązującego zakazu (art. 46 ust. 1) ustanawiania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zakazów i ograniczeń w zakresie lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej (w tym m.in. stacji bazowych telefonii komórkowej), nadal w praktyce zdarzają się sytuacje, iż obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zawierają tego typu zakazy bądź ograniczenia. Sytuacja taka utrzymuje się pomimo faktu, iż zakaz przewidziany w art. 46 ust. 1 ustawy znalazł się już w pierwotnym brzmieniu ustawy, a więc obowiązuje od 2010 r. Należy przy tym zauważyć, iż w pierwotnym brzmieniu ustawy znalazło się uregulowanie przewidziane w art. 75 ust. 2, zgodnie z którym w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, gminy miały dostosować treść planów miejscowych obowiązujących na obszarze ich właściwości do wymagań określonych w art. 46 ust. 1. Regulacja ta została uchylona mocą ustawy z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1256). Nie wprowadzono natomiast żadnej innej regulacji zastępczej, która sprzyjałaby eliminacji z miejscowych planów zagospodarowania

przestrzennego zakazów niezgodnych z art. 46 ust. 1. W związku z powyższym proponuje się wprowadzić dodatkowe uregulowanie w art. 46 ust. 1a, zgodnie z którym nie stosuje się ustaleń planu miejscowego w zakresie ustanowionych zakazów lub przyjętych w nim rozwiązań, których realizacja uniemożliwia lokalizowanie inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, jeżeli taka inwestycja jest zgodna z przepisami odrębnymi. Proponowana regulacja zapewni zatem, iż ewentualnie istniejące jeszcze w niektórych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zakazy czy ograniczenia w zakresie lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej (co przecież nie powinno mieć miejsca, jako wprost niezgodne z obowiązującym od 2010 r. art. 46 ust. 1) z mocy prawa nie mają zastosowania. Proponowane rozwiązanie domyka zatem całość regulacji związanych z zakazem ustanawiania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zakazów i ograniczeń w zakresie lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej. Należy dodatkowo wyjaśnić, że proponowane rozwiązanie jest odpowiedzią na przeważającą praktykę sądów dotyczącą wykładni postanowień planów zagospodarowania przestrzennego w kontekście inwestycji telekomunikacyjnych, zgodnie z którą dyspozycja istniejącego art. 46 ust. 1 ustawy w związku z uchyleniem przepisu przejściowego w art. 75 ust. 2 ustawy nie ma zastosowania do planów miejscowych uchwalonych przed dniem wejścia w życie ustawy w 2010 r. Sądy w tym miejscu zdają się nie dostrzegać, że wciąż obowiązującym przepisem ustawy jest przepis przejściowy art. 75 ust. 1, zgodnie z którym art. 46 ust. 1 stosuje się także do planów miejscowych obowiązujących w dniu wejścia w życie ustawy. Niemniej, tym bardziej uzasadnionym jest dookreślenie poprzez projektowany art. 46 ust. 1a, że ewentualne istniejące zakazy telekomunikacyjne w planach zagospodarowania przestrzennego z mocy prawa są nieważne i nie podlegają stosowaniu.

Art. 1 pkt 20 projektu

Na mocy art. 50 ust. 4 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa został zobowiązany do prowadzenia rejestru wydanych decyzji o ustaleniu lokalizacji regionalnych sieci szerokopasmowych. Jednakże z uwagi na fakt, że regionalne sieci, lokalizowane na podstawie warunków określonych w rozdziale 6 ustawy, zostały już wybudowane, dalsze utrzymywanie rejestru tych decyzji przez ministra właściwego jest niecelowe z punktu widzenia pierwotnych celów

utworzenia tego rejestru. W związku z powyższym, proponuje się uchylenie art. 50 ust. 4 ustawy i umożliwienie ministrowi właściwemu zarchiwizowanie zbioru objętego rejestrem.

Art. 2 pkt 1 lit. a i b projektu

Obowiązujący w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych art. 39 ust. 3b dotyczy nakładania kar pieniężnych na zarządców dróg, którzy w terminie 65 dni lub 45 dni, w odniesieniu do infrastruktury telekomunikacyjnej, nie wydali decyzji o lokalizacji infrastruktury obcej w pasie drogowym. Jednocześnie przepis ten wskazuje, że wpływy z kar pieniężnych stanowią dochód budżetu państwa. Proponowane rozwiązanie uściśla zasady przekazywania kar pieniężnych i rozdziela je sprawiedliwie w zależności od podmiotu, na który kara została nałożona. W przypadku gdy kara została nałożona na GDDKiA środki z kar będą przekazywane na rachunek Krajowego Funduszu Drogowego, zaś w przypadku, gdy kara została nałożona na zarządcę drogi samorządowej, środki z kar przezywane będą na Fundusz Dróg Samorządowych.

Art. 2 pkt 1 lit. c–e projektu

W art. 39 ust. 6 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych rozciągnięto obowiązek lokalizowania kanału technologicznego w pasie drogowym w sytuacji budowy dróg publicznych także na inne kategorie dróg niż drogi krajowe oraz w sytuacji przebudowy pozostałych dróg publicznych, chyba że w pasie drogowym przebudowywanej drogi została już zlokalizowana kanalizacja kablowa lub kanał technologiczny. W aktualnym stanie prawnym obowiązek zlokalizowania kanału technologicznego w pasie drogowym, w sytuacji budowy lub przebudowy dróg innych niż drogi krajowe (gdzie jest obligatoryjny), ma charakter fakultatywny, tj. obejmuje sytuacje, w których znajdzie się podmiot, który zgłosi zainteresowanie udostępnieniem przez zarządcę drogi kanału technologicznego. Wolne zasoby w kanale technologicznym uzasadniają bowiem odmowę udzielenia dostępu do pasa drogowego. W przypadku budowy nowych dróg, niezależnie od ich kategorii, kanał technologiczny powinien być lokalizowany bezwarunkowo. Jest to o tyle istotne, że w przypadku budowy nowej drogi kanał technologiczny będzie stanowił niewielką część kosztów inwestycji, a jego istnienie będzie stanowiło gwarancję braku konieczności dokonywania w przyszłości istotnych prac w pasie drogi w zakresie telekomunikacji. Natomiast w przypadku przebudowy dróg publicznych, za uzasadnione należy uznać rozwiązanie, zgodnie z którym istnieje obowiązek lokalizowania kanału technologicznego przez zarządcę drogi chyba że w pasie drogowym przebudowywanej drogi została już zlokalizowana kanalizacja kablowa lub kanał technologiczny. Biorąc pod uwagę, że w przypadku przebudowy dróg koszt

budowy kanału technologicznego w stosunku do całości inwestycji może być wyższy niż przy budowie dróg wszystkich kategorii, za w pełni uzasadnione należy uznać, aby obowiązek ten nie miał charakteru bezwarunkowego i aktualizował się w tych sytuacjach, gdy nie istnieje kanalizacja kablowa, stanowiąca funkcjonalną alternatywę dla kanału technologicznego, lub sam kanał technologiczny. Jednocześnie warto zwrócić uwagę, że wyżej opisane rozwiązania są o tyle ważne, że w przypadku aktualnego modelu fakultatywnego tylko w niewielu przypadkach potrzeby inwestorów telekomunikacyjnych spotykają się w jednym miejscu i czasie z potrzebami inwestora drogowego. Dodatkowo lokalizacja kanałów jest istotna z uwagi na możliwość ich wykorzystania na własne potrzeby zarządcy, czy szerzej całej jednostki samorządu terytorialnego w zakresie inteligentnych systemów zarządzania ruchem, oraz licznych rozwiązań z obszaru Smart Cities (takie rozwiązania np. miasto Wrocław stosuje już od wielu lat). Ponadto kanały technologiczne umożliwiają również lokalizację infrastruktury elektroenergetycznej. Dzięki lokalizacji doziemnej mogłoby to częściowo przynajmniej zapobiegać awariom tych sieci, występujących w przypadku klęsk żywiołowych – tak jak kilkakrotnie miało to miejsce w ostatnich latach w Polsce. Zmiany dotyczące art. 39 ust. 6a i 6b (uchylenie tych przepisów) oraz ust. 6c są konsekwencją modyfikacji, którą wprowadzono w art. 39 ust. 6.

Art. 2 pkt 2 projektu

W dodawanym art. 39a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych umożliwiono instalowanie w pasie drogowym dróg publicznych punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu oraz wskazano jakie podmioty mogą tego dokonywać. Dzięki temu lokalizowanie tych punktów w obrębie pasa drogowego nie będzie podlegało pod regulacje określone w art. 39 oraz art. 40 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. Dotychczasowe doświadczenia operatorów telekomunikacyjnych pokazują, że już obecnie występują duże problemy z zainstalowaniem urządzeń telekomunikacyjnych obsługujących podróżnych na szlakach komunikacyjnych (potrzeba występująca w szczególności w pobliżu punktów poboru opłat, parkingów). Podejmowane przez operatorów próby realizacji niezbędnej infrastruktury sieci bezprzewodowych w lokalizacjach takich jak Miejsca Obsługi Podróżnych (MOP), Obwody Utrzymania Autostrad, Punkty Poboru Opłat, czy wykorzystania urządzeń Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, spotykały się z odmowami ze strony GDDKiA, a także dzierżawców terenów MOP.

Problem jest istotny już obecnie, a w przypadku wdrażania systemów łączności bezprzewodowej dla rozwiązań autonomicznej mobilności okaże się barierą krytyczną dla tych aplikacji, które z założenia wymagają instalacji w obrębie dróg.

Należy wyjaśnić, że zgodnie z projektowanym art. 39a ustawy w pasie drogowym dróg publicznych mogą być instalowane punkty dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu. Przepis dotyczy zatem instalowania (czynności polegającej na umieszczeniu) małego urządzenia radiowego o małej mocy w pasie drogowym. Natomiast w przypadku konieczności budowy konstrukcji wsporczej, na której ma być zainstalowany taki niewielki punkt dostępu to wówczas zastosowanie znajdują przepisy art. 39 i art. 40 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

W przepisie ust. 2 wskazano, że infrastrukturę o której mowa w ust. 1, mogą instalować przedsiębiorcy telekomunikacyjni, jednostki samorządu terytorialnego wykonujące działalność w zakresie telekomunikacji oraz podmioty wykonujące zadania z zakresu użyteczności publicznej.

W ust. 3 sprecyzowano wymagania dotyczące funkcjonowania punktów dostępu w pasach drogowych dróg publicznych (w tym w kontekście przestrzennym), jak również wymagania dotyczące sposobów ich instalowania w tych pasach.

W ust. 4 określono wymaganie uprzedniego uzgodnienia lokalizacji punktu dostępu z zarządcą drogi, organem zarządzającym ruchem i podmiotami pobierającymi opłaty. Zgodnie zaś z ust. 5, uzgodnienie to powinno nastąpić najpóźniej w terminie 2 miesięcy od dnia przedstawienia przez podmiot zainteresowany zainstalowaniem punktów dostępu projektowanego usytuowania tych punktów w pasie drogowym, przy czym niezajęcie stanowiska przez właściwy podmiot będzie uznawane za brak zastrzeżeń do projektowanego umieszczenia punktów w pasie drogowym.

Art. 2 pkt 3 lit. a i d projektu

Zmiany wprowadzone w dodawanym, w art. 40 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, ust. 2a oraz w art. 40 ust. 11 dotyczą wprowadzenia możliwości złożenia wspólnego wniosku do zarządcy drogi przez dwóch lub więcej zajmujących pas drogowy o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego, o którym mowa w art. 40 ust. 2 pkt 1 (a więc prowadzenia robót w pasie drogowym). W takiej sytuacji zarządca drogi będzie mógł wydać jedną decyzję administracyjną o zezwoleniu na zajęcie pasa drogowego (art. 40 ust. 2a), w której opłata za zajęcie pasa drogowego będzie ustalona proporcjonalnie do planowanego

okresu zajęcia pasa drogowego przez każdego z zajmujących pas drogowy, wskazanego przez nich we wniosku o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego (art. 40 ust. 11). Powyższe rozwiązanie stanowi ułatwienie dla inwestorów wspólnie realizujących inwestycje w ramach instytucji koordynacji robót budowlanych, o której mowa w art. 36a ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Skorzystanie z tego uprawnienia ma oczywiście dobrowolny charakter, inwestorzy nadal będą mogli występować do zarządcy drogi o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego w drodze indywidualnych wniosków.

Zaproponowane nowe ust. 2b i 2c mają na celu usankcjonować termin na wydanie decyzji za zajęcie pasa drogowego, o których mowa w ust. 1 i 2a. Dodatkowo w przypadku przekroczenia terminu na wydanie tych decyzji przewiduje się możliwość nałożenia kary pieniężnej w drodze postanowienia przez organ wyższego stopnia, a w przypadku braku takiego organu – organ nadzorujący.

Art. 2 pkt 3 lit. b projektu

W nowododanym art. 40 ust. 6c ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych wskazuje się wprost, że nie pobiera się opłaty, o której w art. 40 ust. 5, od linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych umieszczonych w kanalizacji kablowej. Skoro bowiem właściciel umieszczanej w pasie drogowym kanalizacji kablowej dokonuje tego, w myśl art. 40 ust. 3 ustawy odpłatnie, brak jest podstaw, aby dodatkowa opłata za zajęcie pasa drogowego miałyby być pobierana za umieszczanie określonych elementów wewnątrz kanalizacji kablowej, a więc czynności które nie powodują w praktyce „powiększenia” zajęcia pasa drogowego. Ponieważ kanalizacja kablowa jest w sensie funkcjonalnym obiektem podobnym do kanału technologicznego, za uzasadnione należy przyjąć analogiczne rozszerzenie zwolnienia, o którym mowa w art. 39 ust. 7f ustawy, przewidzianego w aktualnym stanie prawnym wyłącznie dla obiektów umieszczanych w kanale technologicznym, także na kanalizację kablową. Brak takiego rozwiązania w aktualnym stanie prawnym oznacza natomiast sytuację, w której w praktyce kilkakrotnie pobierana jest opłata za zajęcie tej samej przestrzeni w pasie drogowym (tj. najpierw za umieszczenie w nim kanalizacji kablowej, a następnie od obiektów umieszczanych w tej kanalizacji kablowej), co należy uznać za rozwiązanie nielogiczne i nieuzasadnione. Brak takiego doprecyzowania powodowałby, że właściciele infrastruktury, w świetle orzecznictwa¹⁸⁾, dokonywaliby dodatkowych opłat za

---

¹⁸⁾ <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/C939B9AC8B>.

kolejne wprowadzane do kanalizacji kablowej (za którą już dokonuje się opłat z tytułu umieszczenia w pasie drogowym) linie i urządzenia.

Art. 2 pkt 3 lit. c i pkt 5 projektu

Zagadnienie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego ma w przypadku obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej kluczowe znaczenie z punktu widzenia opłacalności realizacji inwestycji w nowoczesne sieci szerokopasmowe. Zbyt wysoki poziom stawek opłat za zajęcie pasa drogowego jest jedną z kluczowych barier dotyczących procesu inwestycyjnego w telekomunikacji, w szczególności na terenach o niskim poziomie zaludnienia, gdzie koszty budowy, a następnie utrzymania sieci telekomunikacyjnej rozkładają się na mniejszą ilość użytkowników końcowych. W skrajnych przypadkach, zbyt wysoki poziom tych opłat skutkuje rezygnacją przedsiębiorców telekomunikacyjnych z realizacji inwestycji telekomunikacyjnych związanych z realizacją nowoczesnych sieci szerokopasmowych, co skutkuje brakiem dostępu do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych, a w efekcie powoduje wykluczenie cyfrowe mieszkańców tych obszarów.

Odnosząc się natomiast generalnie do kwestii zasadności, celowości i praktycznego znaczenia lokalizowania infrastruktury telekomunikacyjnej w pasach drogowych, podkreślić przede wszystkim należy, iż możliwość lokalizowania tejże infrastruktury w pasach drogowych ma niebagatelne znaczenie z punktu widzenia realizacji wszelkich projektów związanych z budową nowoczesnych sieci szerokopasmowych, w tym realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (PO PC) oraz na potrzeby budowy Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej. Sam fakt znaczenia rozbudowy nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej z punktu widzenia społeczno-gospodarczego również nie powinien budzić żadnych wątpliwości. Jak zostało wskazane w rządowej Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) *„Cyfryzacja i innowacyjność potrzebują odpowiedniej infrastruktury telekomunikacyjnej. Dostęp do szybkiego internetu napędza rozwój społeczno-gospodarczy i jest jedną z podstawowych potrzeb, której zaspokojenie umożliwia społeczeństwu korzystanie z usług i aplikacji ułatwiających życie codzienne. Dzięki sieciom szerokopasmowym możliwe jest ograniczenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, m.in. poprzez nowe modele biznesowe, lepsze zautomatyzowanie produkcji czy dostęp do nowych narzędzi cyfrowych. Coraz bardziej zaawansowane usługi cyfrowe wymagają coraz wyższych przepustowości. Rozwój sieci w tym kierunku jest zatem kołem zamachowym innowacji wzmacniających konkurencyjność gospodarki i poziom życia obywateli. (...) Szerokopasmowy dostęp do*

internetu, podobnie jak inne techniki informacyjno-komunikacyjne (ICT), stanowi katalizator wzrostu gospodarczego, zarówno w skali globalnej, jak i regionalnej. (...) Podstawowym wymogiem wystąpienia tych efektów jest dostępność nowoczesnej infrastruktury, dlatego rolą państwa w tym zakresie jest tworzenie przyjaznych warunków dla budowy sieci szerokopasmowych (mobilnych i stacjonarnych) oraz interwencja publiczna ze środków krajowych i unijnych maksymalizująca pozytywny wpływ tych sieci na gospodarkę i społeczeństwo.”. Należy także podkreślić, że usługi publiczne o charakterze technicznym, do których zaliczane są usługi transportowe, energetyczne, wodociągowo-kanalizacyjne i telekomunikacyjne, silnie warunkują możliwości rozwojowe na poziomie lokalnym. W SOR, jako jedno z działań służących realizacji celu w postaci rozwoju nowoczesnej sieci cyfrowej, wskazane zostało wspomaganie rozwoju i modernizacji infrastruktury teleinformatycznej i telekomunikacyjnej w szczególności na obszarach wiejskich.

W aktualnym stanie prawnym, zgodnie z art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, „Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego, z tym że stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 200 zł.”. Powyższy przepis pozwala na stosowanie bardzo zróżnicowanych rocznych stawek za zajęcie pasa drogowego na poziomie od 0,01 do 200 zł/m². Co istotne, wprowadzenie tak dużej rozpiętości, przy jednoczesnym ograniczeniu wysokości opłat za zajmowanie pasa drogowego w przypadku dróg krajowych zarządzanych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, gdzie stawki opłaty w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej nie mogą przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, za umieszczenie urządzenia w pasie drogowym nie może przekroczyć 20 zł wskazuje na niespójność ustawodawcy.

Skoro bowiem przy ustalaniu stawek przez jednostki samorządu terytorialnego (art. 40 ust. 9 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych) uwzględnia się:

- 1) kategorię drogi, której pas drogowy zostaje zajęty,
- 2) rodzaj elementu zajętego pasa drogowego,
- 3) procentową wielkość zajmowanej szerokości jezdni,
- 4) rodzaj zajęcia pasa drogowego,
- 5) rodzaj urządzenia lub obiektu budowlanego umieszczonego w pasie drogowym

to wydaje się oczywiste, że w przypadku dróg niższej kategorii aniżeli drogi krajowe maksymalna wysokość stawek przynajmniej nie powinna przekraczać wysokości opłat określonej dla dróg krajowych.

Pomimo tego, głównie ze względów fiskalnych mających na celu ochronę wpływów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, maksymalna wysokość opłat pozostaje od lat niezmienną, a ewentualne zaskarżanie pojedynczych uchwał jednostek samorządu terytorialnego pod kątem ewentualnej niezgodności uchwały z wytycznymi określonymi w art. 40 ust. 9 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych jest zbyt uciążliwe dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych (a często mogą oni nie mieć interesu prawnego pozwalającego im na zaskarżenie danej uchwały).

Istotę problemu związanego z wysokością opłat za zajęcia pasa drogowego, ale również rolę jednostek samorządu terytorialnego, trafnie oddaje opracowanie Ministerstwa Cyfryzacji „Opłaty za zajęcie pasa drogowego w inwestycjach telekomunikacyjnych”, które diagnozując stan obecny wskazuje: *„W przypadku inwestycji telekomunikacyjnych w pasie drogowym na chwilę obecną **najważniejszym problemem jest wysokość stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg samorządowych** oraz niepewność inwestycyjna związana z ich ewentualnym podnoszeniem przez organy stanowiące JST. **Rolą samorządu, jako gospodarza terenu powinno być takie ustalenie stawek, aby zachęcić do budowy lub rozbudowy infrastruktury. Obniżanie opłat za zajęcie pasa drogowego jest swoistą „zachętą inwestycyjną” i samo w sobie może zdecydować o zrealizowaniu lub zaprzestaniu inwestycji.**”¹⁹⁾*

Na dowód, że powyższa bariera ma istotne znaczenie w poniższej tabeli przedstawiono przegląd wysokości stawek stosowanych dla dróg powiatowych w obszarze zabudowanym w poszczególnych województwach, w oparciu o dane zamieszczone w opracowaniu Ministerstwa Cyfryzacji. Obok stawki dla infrastruktury telekomunikacyjnej podano również wysokość średniej stawki preferencyjnej, która najczęściej jest stosowana dla infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

---

¹⁹⁾ s. 6.

Województwo	Średnia stawka w obszarze zabudowanym dla infrastruktury telekomunikacyjnej	Średnia stawka preferencyjna w obszarze zabudowanym dla infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	Różnica
dolnośląskie	44,45 PLN/m ² /rok	32,84 PLN/m ² /rok	11,61 PLN/m ² /rok
kujawsko-pomorskie	83,92 PLN/m ² /rok	77,76 PLN/m ² /rok	6,16 PLN/m ² /rok
lubelskie	39,87 PLN/m ² /rok	32,86 PLN/m ² /rok	7,01 PLN/m ² /rok
lubuskie	29,23 PLN/m ² /rok	20,30 PLN/m ² /rok	8,93 PLN/m ² /rok
łódzkie	46,11 PLN/m ² /rok	36,66 PLN/m ² /rok	9,45 PLN/m ² /rok
małopolskie	46,89 PLN/m ² /rok	26,37 PLN/m ² /rok	20,52 PLN/m ² /rok
mazowieckie	34,21 PLN/m ² /rok	33,61 PLN/m ² /rok	0,60 PLN/m ² /rok
opolskie	30,45 PLN/m ² /rok	28,63 PLN/m ² /rok	1,82 PLN/m ² /rok
podkarpackie	50,56 PLN/m ² /rok	48,38 PLN/m ² /rok	2,18 PLN/m ² /rok
podlaskie	37,69 PLN/m ² /rok	27,25 PLN/m ² /rok	10,44 PLN/m ² /rok
pomorskie	84,06 PLN/m ² /rok	61,69 PLN/m ² /rok	22,37 PLN/m ² /rok
śląskie	38,64 PLN/m ² /rok	22,30 PLN/m ² /rok	16,34 PLN/m ² /rok
świętokrzyskie	12,31 PLN/m ² /rok	20,54 PLN/m ² /rok	-8,23 PLN/m ² /rok
warmińsko-mazurskie	119,21 PLN/m ² /rok	117,89 PLN/m ² /rok	1,31 PLN/m ² /rok
wielkopolskie	44,43 PLN/m ² /rok	33,52 PLN/m ² /rok	10,91 PLN/m ² /rok
zachodniopomorskie	49,50 PLN/m ² /rok	31,17 PLN/m ² /rok	18,33 PLN/m ² /rok

Tabela 1. Wysokość opłat za zajęcie pasa drogowego w drogach powiatowych w poszczególnych województwach Źródło: Na podstawie danych przedstawionych w opracowaniu Ministerstwa Cyfryzacji „Opłaty za zajęcie pasa drogowego w inwestycjach telekomunikacyjnych”.

Z powyższych danych można wyciągnąć kilka istotnych wniosków. Przede wszystkim pokazują one jasno, że opłaty za zajęcie pasa drogowego dla inwestycji w sieci telekomunikacyjne są dalekie od postulowanej maksymalnej opłaty na poziomie 20 zł/m²/rok. Jedynie w województwie świętokrzyskim średnie opłaty są poniżej poziomu 20 zł/m²/rok. Po wtóre, istnieje bardzo silna tendencja do ustalania preferencyjnych stawek opłat dla infrastruktury zarządzanej przez podmioty powiązane z daną jednostką samorządu terytorialnego.

W związku z powyższym w projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie, w zakresie uregulowań związanych z opłatami za zajęcie pasa drogowego, następujących rozwiązań szczegółowych:

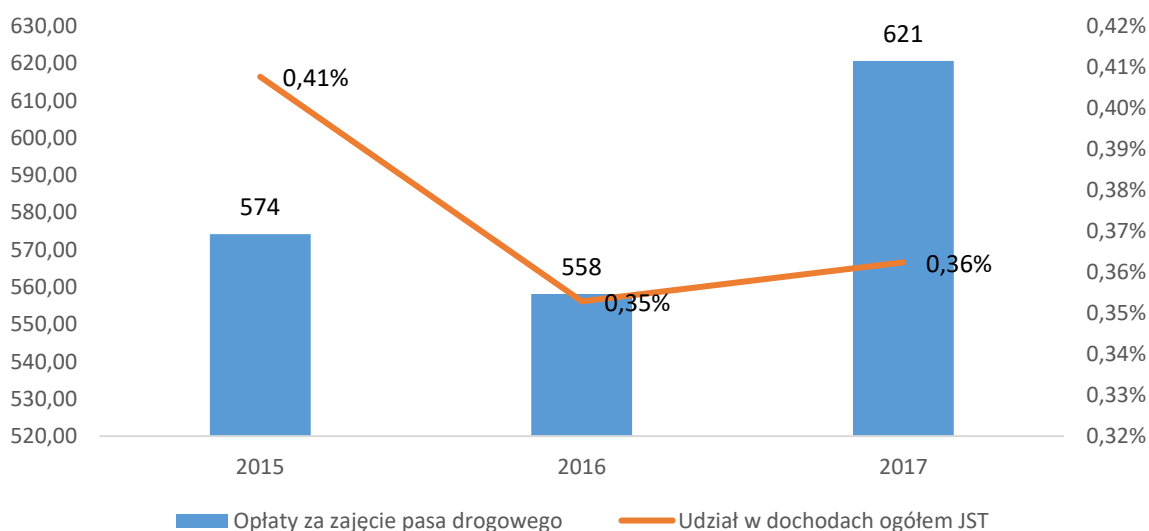
- 1) obniżenie opłat za zajęcie pasa drogowego w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej do poziomu 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawki opłaty za umieszczenie obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej do poziomu 20 zł za 1 m² na rok;
- 2) wprowadzenie możliwości zawarcia przez jednostkę samorządu terytorialnego z inwestorem tzw. umowy inwestycyjnej;
- 3) wprowadzenie obowiązku dostosowania przez organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, wysokości stawek określonych w uchwałach, do ich wysokości ustalonych niniejszą ustawą, w przypadku gdy obowiązujące stawki są wyższe niż stawki maksymalne wprowadzane niniejszą ustawą;
- 4) uchylenie przepisu zobowiązującego zarządców dróg do aktualizacji już wydanych decyzji o zajęciu pasa drogowego w przypadku, gdy organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określi w uchwale stawki niższe od stawek stanowiących podstawę obliczenia rocznej opłaty w wydanych decyzjach.

Ad. 1

W ramach projektu ustawy proponuje się obniżenie stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego do poziomu przewidzianego już aktualnie dla dróg krajowych, a więc w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 20 zł. Zasadność i celowość obniżenia stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dla inwestycji telekomunikacyjnych oraz jej znaczenie z punktu widzenia realizacji inwestycji związanych z nowoczesnymi sieciami szerokopasmowymi została już w sposób wyczerpujący omówiona powyżej. W tym miejscu, tytułem uzupełnienia wskazać należy, iż zgodnie z analizami przeprowadzonymi w ramach opracowań „*Analiza korzyści jst ze wspierania inwestycji w infrastrukturę szerokopasmową*” oraz „*Opłaty za zajęcie pasa drogowego w inwestycjach telekomunikacyjnych*” ograniczenie poziomu opłat przez samorządy lokalne dla inwestycji telekomunikacyjnych prowadzi do wygenerowania znacznych korzyści społeczno-ekonomicznych, których beneficjentami jest nie tylko ogół społeczeństwa w Polsce ale też sama jednostka samorządowa. Zgodnie z obliczeniami firmy Audyteł: „*Każde obniżenie opłat za światłowody należy traktować jako niezwykle rentowną inwestycję w przyszłość: analiza*

wskazuje że obniżenie opłat o 1 złotówkę powoduje zwiększenie spodziewanych przyszłych przychodów gminy o 4,45 zł!²⁰⁾”.

Nie można jednak zapominać, że opłaty te stanowią ważne źródła dochodów dla jednostek samorządu terytorialnego. Według analizy przeprowadzonej w raporcie „Analiza uwarunkowań w procesie aktualizacji narodowego Planu Szerokopasmowego”²¹⁾ zrealizowanym na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji, łączne wpływy uzyskiwane przez polskie samorządy z tytułu podatku od nieruchomości od osób prawnych oraz opłat za zajęcie pasa drogowego wynoszą rocznie około 17 miliardów zł²²⁾. Z analizy tej wynika również, iż wpływy z tytułu zajęcia pasa drogowego w przeciwieństwie do podatku od nieruchomości nie stanowią bardzo istotnego źródła dochodów dla jednostek samorządu terytorialnego w Polsce. Łączne dochody uzyskiwane przez wszystkie jednostki samorządowe z tego tytułu wynoszą około 600 milionów zł w skali roku, co odpowiada za około 0,4% dochodów samorządowych ogółem. Wykres poniżej przedstawia wartości w latach 2015–2017 dla całego kraju.

Wykres 5. Wpływy z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego (mln PLN). Źródło: Analiza AESCO Group Sp. z o.o.

Nawet w przypadku jednostek samorządowych, dla których opłaty te stanowią istotne uzupełnienie budżetu czyli powiatów udział ten nie przekraczał w ostatnich 3 latach poziomu 0,70% dochodów ogółem. W przypadku pozostałych jednostek samorządu terytorialnego (gmin i województw) skala wpływów nie przekracza 0,35% dochodów ogółem.

²⁰⁾ „Analiza korzyści jst ze wspierania inwestycji w infrastrukturę szerokopasmową”, Audytel, 2014 r. str. 22.

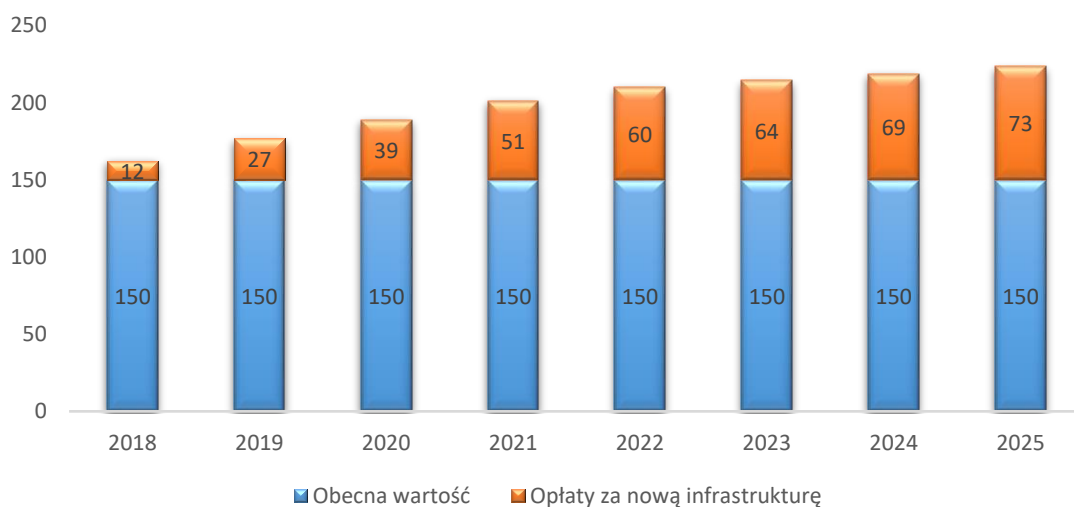
²¹⁾ „Analiza uwarunkowań w procesie aktualizacji narodowego Planu Szerokopasmowego”, InfoStrategia i GWW, 2018.

²²⁾ Średnia z ostatnich 3 lat na podstawie danych BESTI za lata 2015-2016 wykonanie budżetów JST, za rok 2017 szacunek na podstawie danych cząstkowych dostępnych w bazie Ministerstwa Finansów.

Jednocześnie udział opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego od operatorów telekomunikacyjnych z tytułu zajęcia pasa (umieszczenia urządzeń w pasie drogowym) stanowi istotną część całości opłat z tego tytułu. Szacunek dla obecnie wykorzystywanej infrastruktury to 140–160 milionów zł rocznie²³⁾, przy czym same sieci RSS ponoszą koszty rzędu 60 milionów zł rocznie²⁴⁾. Wielkość ta odpowiada więc za około 25% całości dochodów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu zajęcia pasa drogi.

Maksymalna wartość wpływów dla jednostek samorządu terytorialnego z tytułu umieszczenia urządzeń telekomunikacyjnych w pasie drogi mogłaby teoretycznie do roku 2025 wynieść nawet 400 milionów zł. Wymagałoby to jednak realizacji inwestycji w pełnym planowanym zakresie przy utrzymaniu obecnych poziomów opłat²⁵⁾, co należy uznać za wysoce nieprawdopodobne.

Realistyczne szacunki opłat za zajęcie pasa drogi przy utrzymaniu obecnej wysokości tych opłat wskazują na możliwość uzyskania przez jednostki samorządu terytorialnego wpływów na poziomie ponad 220 milionów zł rocznie. Szacunki w tym zakresie prezentuje wykres poniżej.

Wykres 6. Szacowane dochody JST w Polsce z tytułu zajęcia pasa drogi (mln PLN). Źródło: „Analiza uwarunkowań w procesie aktualizacji narodowego Planu Szerokopasmowego”, InfoStrategia i GW, 2018.

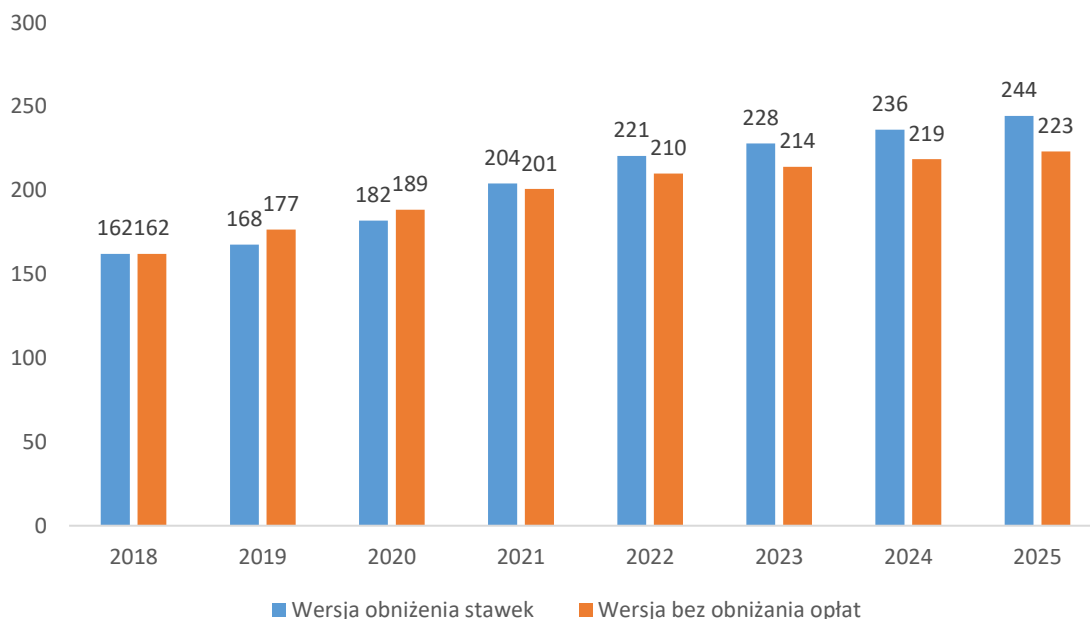
Obniżenie stawki do poziomu około 20 zł/m² na rok przyczyni się do zwiększenia wpływów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu opłat ze względu na znacznie większą skalę inwestycji w stosunku do scenariusza bazowego. Założono, że obniżenie stawek do tego poziomu umożliwi uzyskanie korzyści dla jednostek samorządu terytorialnego w wysokości 50

²³⁾ Szacunek AESCO Group Sp. z o.o.

²⁴⁾ Opłaty za zajęcia pasa drogowego w inwestycjach telekomunikacyjnych Ministerstwo Cyfryzacji.

²⁵⁾ Szacunek przy koszcie 200 tys. zł na 1 km sieci i 50% sieci lokowanych w pasie drogi.

milionów zł do roku 2025, a w kolejnych latach na poziomie 20 milionów zł rocznie. Porównanie dwóch wariantów prezentuje wykres poniżej.

Wykres 7. Porównanie wartości wpływów JST z tytułu opłat za pas drogowy dla wariantów utrzymania obecnych stawek oraz ich obniżenia do poziomu 20 PLN/m²/rok Źródło: „Analiza uwarunkowań w procesie aktualizacji narodowego Planu Szerokopasmowego”, InfoStrategia i GWW, 2018.

Ad. 2

W ramach projektu ustawy wprowadzona została możliwość zawarcia przez jednostkę samorządu terytorialnego tzw. umowy inwestycyjnej, na mocy której, w zamian za realizację przez inwestora określonej w umowie inwestycji zaspokajającej zbiorowe potrzeby wspólnoty, związanej z zajęciem przez inwestora pasa drogowego w celu umieszczenia w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, ustala w umowie stawkę opłaty za zajęcie pasa drogowego w wysokości niższej niż w uchwale, o której mowa w art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. W umowie określa się w szczególności: rodzaj inwestycji, sposób, miejsce i szczegółowe warunki jej realizacji przez inwestora oraz wysokość stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego w odniesieniu do umieszczanych w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej związanych z realizacją tej inwestycji, na poziomie umożliwiającym odzyskanie przez inwestora różnicy pomiędzy wartością netto inwestycji (NPV) w okresie 5 lat od jej zakończenia, gdyby jej wartość uwzględniała obowiązek ponoszenia opłat za zajęcie pasa drogowego w „standardowej” wysokości, a wartością netto inwestycji w tym okresie na poziomie uwzględniającym rozsądny zysk inwestora. Uwzględniając zaś możliwość dalszego

wystąpienia lub uznania potencjalnych korzyści inwestora za pomoc publiczną, zobowiązuje się jednostkę samorządu terytorialnego do stosowania właściwych przepisów dotyczących pomocy publicznej przy zawieraniu i realizacji umowy inwestycyjnej. Powyższe rozwiązanie ma na celu wprowadzenie możliwości podjęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego działań mających na celu zachęcenie do realizacji przez potencjalnych inwestorów określonych inwestycji, które realizowałyby zbiorowe potrzeby wspólnoty. Z drugiej strony, w ramach zachęty dla inwestorów, jednostka samorządu terytorialnego ustala w takiej umowie stawkę opłaty z tytułu zajęcia pasa drogowego w wysokości niższej niż ustalona w uchwale organu stanowiącego jednostkę samorządu terytorialnego dla celów realizacji tej konkretnej inwestycji, której dotyczy umowa pomiędzy jednostką samorządu terytorialnego a inwestorem. Podjęcie powyższych działań przez daną jednostkę samorządu terytorialnego będzie miało charakter dobrowolny i będzie wynikało z dokonania przez daną jednostkę samorządu terytorialnego oceny, czy istnieje zasadność stworzenia preferencyjnych warunków inwestycyjnych (związanych z ustaleniem obniżonej stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego) dla konkretnego zamierzenia inwestycyjnego, które będzie realizowało określone potrzeby wspólnoty, a które nie mogłyby być zrealizowane bez stworzenia przez jednostkę samorządu terytorialnego takiego korzystnego otoczenia inwestycyjnego. Takimi pożądanymi przed daną jednostką samorządu terytorialnego zamierzeniami inwestycyjnymi mogą być przykładowo realizacja nowoczesnych sieci szerokopasmowych, ale również inwestycje z zakresu innego rodzaju infrastruktury technicznej – np. sieci elektroenergetycznych, wodociągowych czy gazowych, czy także inwestycje związane z rozwiązaniami mającymi na celu polepszenie stanu środowiska na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego. Jest to zatem narzędzie o charakterze dodatkowym, stwarzającym możliwość podjęcia określonych działań proinwestycyjnych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Wynikająca z takiej umowy wysokość stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego będzie uwzględniana przez zarządcę drogi w decyzji administracyjnej właściwego zarządcy drogi przy udzielaniu zezwolenia na zajęcie pasa drogowego dla danej inwestycji.

Jednocześnie, aby zapewnić maksymalny poziom transparentności działań podejmowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego w powyższym zakresie, przewidziany został szereg dodatkowych narzędzi, które mają uczynić proces negocjowania i zawierania tego typu umowy w pełni przejrzystym, a mianowicie:

- zawarcie omawianej umowy musi być poprzedzone publikacją w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej jednostki samorządu terytorialnego, na okres minimum

30 dni, komunikatu o zamiarze jej zawarcia przez jednostkę samorządu terytorialnego, zawierającego co najmniej wskazanie rodzaju inwestycji zaspokajającej zbiorowe potrzeby wspólnoty, której realizacji przez inwestora jednostka samorządu terytorialnego oczekuje oraz informację o terminie, w jakim inwestorzy mogą zgłaszać zainteresowanie zawarciem umowy;

- zawarcie umowy poprzedzają negocjacje z inwestorami, którzy zgłosili zainteresowanie zawarciem umowy;
- umowa jest zawierana pod rygorem nieważności w formie aktu notarialnego;
- informacja o zawarciu umowy wraz z jej treścią podlega niezwłocznej publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej jednostki samorządu terytorialnego.

Podkreślić należy również, że instytucja tego typu jak umowa pomiędzy inwestorem a jednostką samorządu terytorialnego (czy szerzej – organem administracji publicznej) nie stanowi zupełnego novum w polskim systemie prawnym. Jako podobne rozwiązanie wskazać tu można wprowadzoną do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w art. 37i tzw. umowę urbanistyczną, dotyczącą inwestycji na obszarach objętych miejscowym planem rewitalizacji. W ramach umowy urbanistycznej również następuje swoiste porozumienie pomiędzy gminą a inwestorem, na mocy którego z jednej strony inwestor uzyskuje możliwość realizacji inwestycji głównej w zamian za realizację tzw. inwestycji uzupełniającej, która następnie nieodpłatnie jest przekazywana na rzecz gminy. Zawarcie umowy urbanistycznej zwalnia ponadto organ gminy z obowiązku pobrania opłat: jednorazowej związanej ze wzrostem wartości nieruchomości (art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) oraz adiacenckiej (art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami). Nie można również pominąć okoliczności, iż koncepcja wprowadzenia tzw. umowy administracyjnej jako dodatkowej formy działania administracji publicznej, umożliwiającej załatwienie określonych spraw na linii inwestor – organ administracji publicznej w drodze innej niż władcze rozstrzygnięcie organu administracji pojawia się od wielu lat w dyskusjach nad nowym kształtem procedury administracyjnej jako pomysł na bardziej partnerskie podejście w relacjach administracji z obywatelem. Proponowana w projektowanej ustawie instytucja jest zatem wyrazem otwarcia się administracji publicznej (w omawianym przypadku na poziomie samorządowym) na współpracę z inwestorami zainteresowanymi realizacją inwestycji, które będą zaspokajały zbiorowe potrzeby wspólnoty, a których to realizacja, bez stworzenia przez

jednostkę samorządu terytorialnego przyjaznych warunków inwestycyjnych mogłaby w ogóle nie dojść do skutku.

Z uwagi na uniwersalność przyjętego modelu umowy oraz jej związek z potencjalnie nieograniczonym katalogiem infrastruktury i urządzeń, lokalizowanych w pasie drogowym i wpływających na zaspokojenie zbiorowe potrzeby wspólnoty, przepisy dotyczące umowy inwestycyjnej zostały zamieszczone we właściwych ustawach samorządowych (przy czym omówienie rozwiązania następuje w tym miejscu z uwagi na bezpośredni związek z omawianą na gruncie zmian w ustawie o drogach publicznych kwestią wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego).

Ad. 3

Projektowane rozwiązania zakładają wprowadzenie obowiązku dostosowania przez organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, wysokości stawek określonych w uchwałach, do ich wysokości ustalonych niniejszą ustawą, w przypadku gdy obowiązujące stawki są wyższe niż stawki maksymalne wprowadzane niniejszą ustawą. Rozwiązanie takie zapewnia wystarczający termin dla organów jednostek samorządu terytorialnego dla dokonania zmian wysokości opłat wynikających z niniejszej ustawy.

Ad. 4

W związku ze zidentyfikowanymi wątpliwościami interpretacyjnymi oraz rozbieżnościami w stosowaniu obowiązku dostosowania, z urzędu przez właściwego zarządcę dróg, wydanych już decyzji o zajęciu pasa drogowego w celu umieszczenia infrastruktury telekomunikacyjnej, do wysokości tych stawek wynikającej z uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, proponuje się uchylene tego obowiązku. Należy bowiem wyjaśnić, że określenie wysokości opłaty za zajęcie pasa drogowego następuje w decyzji o zajęciu pasa drogowego. Nie jest zatem wydawana odrębna decyzja ustalająca wysokość opłaty. Pozostaje zatem wątpliwość, na podstawie których przepisów KPA zarządca drogi ma wydać decyzję ustalającą nową wysokość opłaty za zajęcie pasa drogowego, skoro w obiegu jest już ostateczna decyzja administracyjna, która rozstrzyga kwestię zarówno zajęcia pasa drogowego, jak i wysokości opłaty za zajęcie pasa drogowego. Ponadto stosowanie tego przepisu rodziło wątpliwości, czy art. 40f znajdzie również zastosowanie w przypadku zmiany kategorii drogi, czyli zastosowania art. 10 ust. 5–5f ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

Art. 2 pkt 4 projektu

Ustawą z dnia 9 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw znowelizowano m.in. zasady udzielania dostępu do kanałów technologicznych – z dotychczasowej umowy cywilnoprawnej pomiędzy zarządcą drogi a korzystającym na tryb administracyjny (w drodze decyzji). Jednocześnie w ramach procesu legislacyjnego ustawodawca przeoczył niektóre z obowiązujących przepisów, które należało dostosować do zmian w zakresie trybu dostępu do kanałów technologicznych. W związku z powyższym art. 40d ustawy, określający zasady uiszczania oraz ściągania opłat i kar pieniężnych określonych w ustawie, uzupełnia się o odesłania do opłaty, o której mowa w art. 39 ust. 7ab pkt 5, tj. opłaty za udostępnienie kanału technologicznego ustalonej w decyzji.

Art. 3 projektu

W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym wprowadzono kompetencję do zawierania umów inwestycyjnych dotyczących realizacji inwestycji zaspokajających zbiorowe potrzeby lokalnej wspólnoty, związanych z zajęciem pasa drogowego w celu umieszczenia w tym pasie urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego. Omówienie tej instytucji znajduje się w uzasadnieniu do zmian w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

Art. 4 projektu

W art. 39b ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach proponuje się dodanie przepisu (projektowany art. 39b ust. 2), który określa minimalny katalog postanowień, które powinny zawierać warunki zapewnienia dostępu o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz umieszczenia na nieruchomości obiektów i urządzeń, o którym mowa w art. 33 ust. 1 tej ustawy (zwane dalej „warunkami dostępu”), które już teraz zobowiązany jest sporządzić nadleśniczy na podstawie art. 39b ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach. Wprowadzone rozwiązanie ma na celu usunięcie problemów zgłaszanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie pozyskiwania dostępu do terenów leśnych, w tym w szczególności rozwiązać problem określania tego typu warunków dostępu w sposób zbyt lakoniczny, bez wszystkich elementów niezbędnych dla faktycznego rozpoczęcia negocjacji i zawarcia umowy dostępowej z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. Wśród katalogu postanowień niezbędnych, oprócz takich kwestii jak postanowienia dotyczące sposobu rozliczeń związanych z uzyskaniem

dostępu, warunków dotyczących realizacji i eksploatacji infrastruktury telekomunikacyjnej czy procedur rozstrzygnięcia sporów, przewidziano również obowiązek dołączenia do warunków dostępu projektu umowy dostępowej, uwzględniającego co najmniej warunki dostępu. Jako uzupełnienie powyższej regulacji, proponuje się rozwiązanie przewidziane w art. 39b ust. 7, zgodnie z którym nadleśniczy jest obowiązany do zawierania umów o dostęp, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, oraz umów w sprawie umieszczenia na nieruchomości obiektów i urządzeń, o którym mowa w art. 33 ust. 1 tej ustawy, na warunkach nie gorszych niż określone w warunkach dostępu. Należy zauważyć, że w obecnym brzmieniu art. 39b ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach nie ma przepisu, który pozwalałby przedsiębiorcom telekomunikacyjnym domagać się, aby umowa zawarta z nadleśniczym zawierała postanowienia odpowiadające co najmniej tym standardom, które zostały wskazane przez nadleśniczego w określonych przez niego warunkach dostępu. W rzeczywistości umowy mogą być zawierane na innych, mniej korzystnych warunkach. Aby wyeliminować powyższe negatywne zjawiska, zasadne jest zatem wprowadzenie dodatkowej regulacji w art. 39b ust. 7, o której mowa powyżej. Możliwość skorzystania z określonych w sposób wyczerpujący warunków dostępu, w tym przede wszystkim z wymaganego wprowadzaniem przepisem projektu umowy powinna przyspieszyć proces pozyskiwania dostępu do nieruchomości leśnych na cele telekomunikacyjne, tj. w ramach form dostępu już aktualnie przewidzianych w art. 30 ust. 1 i 3 oraz art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Ponadto proponuje się wprowadzenie art. 39b ust. 4, zgodnie z którym opłatę z tytułu umieszczenia na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych ustala się jako iloczyn liczby metrów kwadratowych powierzchni nieruchomości zajętej przez rzut poziomy tych obiektów i urządzeń i stawki opłaty za zajęcie 1 m² nieruchomości, pobieranej za każdy rok umieszczenia na nieruchomości tych obiektów i urządzeń, przy czym za umieszczenie na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej przez okres krótszy niż rok opłata obliczana jest proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia tych obiektów i urządzeń na nieruchomości. Zgodnie z przepisem ust. 5 stawka opłaty pobieranej za każdy rok umieszczenia na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej nie może przekroczyć 2,5 zł za zajęcie 1 m² nieruchomości.

Proponowane rozwiązanie wprowadza, w stosunku do infrastruktury telekomunikacyjnej, analogiczne rozwiązanie w zakresie wysokości opłaty z tytułu umieszczenia obiektów i infrastruktury telekomunikacyjnej, jak przewidziane już w chwili obecnej (w art. 39a ust. 2) za ustanowienie służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej. W aktualnym stanie prawnym, w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, warunki zapewnienia dostępu (w tym zatem i wysokość opłat) określa, zgodnie z art. 39b ust. 1 nadleśniczy, a następnie przekazuje informację w tym zakresie dyrektorowi regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych. Co do zasady podmiot ten dysponuje dowolnością w zakresie ustalania wysokości opłat, jedynym narzędziem, które może mieć wpływ na ich wysokość dysponuje Prezes UKE, który, na podstawie art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, kierując się potrzebą zapewnienia skutecznej konkurencji oraz zapewnienia telekomunikacji, może, w drodze decyzji, określić warunki zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3, lub umieszczania na nieruchomości obiektów i urządzeń, o którym mowa w art. 33 ust. 1, w tym wysokość opłat za umieszczanie na nieruchomości obiektów i urządzeń, o którym mowa w art. 33 ust. 1. Rozwiązanie takie należy uznać za niewystarczające, a wysokość opłat z tytułu umieszczania na tych terenach obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej należy uznać za jedną z istotniejszych barier związanych z rozbudową sieci telekomunikacyjnych, w szczególności w odniesieniu do inwestycji o charakterze liniowym, których długość może być liczona w dziesiątkach kilometrów. Bariery ekonomiczne związane z dostępem do nieruchomości są wskazywane przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych zarówno w korespondencji kierowanej do Ministerstwa Cyfryzacji jak i w ogólnodostępnych opracowaniach. Wskazać tu można na treść raportu Krajowej Izby Komunikacji Ethernetowej z listopada 2018 r. pt. *„Analiza zasad współpracy w przedmiocie dostępu przedsiębiorców telekomunikacyjnych do nieruchomości Lasów Państwowych”*²⁶⁾, w którym wskazano (s. 59) na następujące kluczowe bariery ekonomiczne w dostępie do nieruchomości Lasów Państwowych:

- *zbyt wysokie opłaty za korzystanie z nieruchomości LP (nieekonomiczność);*
- *nieproporcjonalność opłat w stosunku do wielkości wykorzystywanego pasa gruntu;*

---

²⁶⁾ pełna treść raportu dostępna pod adresem:
https://kike.pl/files/2018/GRAP/2018_11_08_raport_KIKE_itB_Lasy_Pa%C5%84stwowe.pdf?pdf=kike_

- *brak udostępnienia konkretnych warunków finansowych udostępnienia nieruchomości na stronach internetowych danych nadleśnictw;*
- *brak maksymalnych stawek za udostępnienie nieruchomości LP;*
- *brak ujednolicenia opłat w skali kraju, a tym samym brak przewidywalności opłat.*

Z powyższych względów w pełni uzasadnione jest zastosowanie w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej identycznej preferencji, z jakiej w chwili obecnej korzysta infrastruktura elektroenergetyczna. Sam fakt znaczenia rozbudowy nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej z punktu widzenia społeczno-gospodarczego nie powinien budzić żadnych wątpliwości. Jak zostało wskazane w rządowej Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) *„Cyfryzacja i innowacyjność potrzebują odpowiedniej infrastruktury telekomunikacyjnej. Dostęp do szybkiego internetu napędza rozwój społeczno-gospodarczy i jest jedną z podstawowych potrzeb, której zaspokojenie umożliwia społeczeństwu korzystanie z usług i aplikacji ułatwiających życie codzienne. Dzięki sieciom szerokopasmowym możliwe jest ograniczenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, m.in. poprzez nowe modele biznesowe, lepsze zautomatyzowanie produkcji czy dostęp do nowych narzędzi cyfrowych. Coraz bardziej zaawansowane usługi cyfrowe wymagają coraz wyższych przepustowości. Rozwój sieci w tym kierunku jest zatem kołem zamachowym innowacji wzmacniających konkurencyjność gospodarki i poziom życia obywateli. (...) Szerokopasmowy dostęp do internetu, podobnie jak inne techniki informacyjno-komunikacyjne (ICT), stanowi katalizator wzrostu gospodarczego, zarówno w skali globalnej, jaki i regionalnej. (...) Podstawowym wymogiem wystąpienia tych efektów jest dostępność nowoczesnej infrastruktury, dlatego rolą państwa w tym zakresie jest tworzenie przyjaznych warunków dla budowy sieci szerokopasmowych (mobilnych i stacjonarnych) oraz interwencja publiczna ze środków krajowych i unijnych maksymalizująca pozytywny wpływ tych sieci na gospodarkę i społeczeństwo.”*. Należy także podkreślić, że usługi publiczne o charakterze technicznym, do których zaliczane są usługi transportowe, energetyczne, wodociągowo-kanalizacyjne i telekomunikacyjne, silnie warunkują możliwości rozwojowe na poziomie zarówno krajowym jak i lokalnym. W SOR, jako jedno z działań służących realizacji celu w postaci rozwoju nowoczesnej sieci cyfrowej, wskazane zostało wspomaganie rozwoju i modernizacji infrastruktury teleinformatycznej i telekomunikacyjnej. Biorąc pod uwagę powyższe, projektowany art. 39b ust. 4 ustawy należy uznać za w pełni uzasadniony i wpisujący się w wyżej wskazane działania stwarzające przyjazne warunki dla rozwoju nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych.

Natomiast dodatkowa preferencja przewidziana w art. 39b ust. 6 związana jest z sytuacją w której przedsiębiorca telekomunikacyjny, w związku z umieszczeniem na nieruchomości obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, zapewnia dostęp do usług szerokopasmowego dostępu do Internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s w budynkach lub obiektach pozostających w zarządzie Lasów Państwowych. W takiej sytuacji, w ocenie projektodawcy, uzasadnione jest dodatkowe zwolnienie przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z opłat związanych z umieszczaniem infrastruktury telekomunikacyjnej na nieruchomości, albowiem infrastruktura ta spełnia dodatkowy cel w postaci zapewniania nowoczesnych usług telekomunikacyjnych w budynkach lub obiektach pozostających w zarządzie Lasów Państwowych.

W związku z szerokim zakresem zmian w art. 39b ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, za zasadne uznano nadanie mu w całości nowego brzmienia. Pozostałe, wyżej nieomówione zmiany w art. 39b ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, tj. projektowany art. 39b ust. 8 i następane, stanowią zatem co do zasady powielenie obowiązujących regulacji przewidzianych w aktualnym brzmieniu art. 39b ust. 2–4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach.

Art. 5 pkt 1 projektu

W definicji obiektu liniowego (art. 3 pkt 3a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane) dokonano doprecyzowania, że nie tylko kable zainstalowane w kanalizacji kablowej (aktualnie brzmienie) ale również i kable zainstalowane w kanale technologicznym (proponowana zmiana) nie stanowią obiektu budowlanego lub jego części ani urządzenia budowlanego. Biorąc pod uwagę, iż kanał technologiczny jest infrastrukturą o charakterze technicznym podobnym do kanalizacji kablowej (zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 15a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych kanał technologiczny składa się m.in. z ciągu osłonowych elementów obudowy oraz studni kablowych), uzasadnione jest uwzględnienie w zastrzeżeniu zawartym w definicji obiektu liniowego także kanału technologicznego, obok kanalizacji kablowej.

Art. 5 pkt 2–4 projektu

W art. 29 w ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, w pkt 19a uchylono lit. e. Przepis ten wskazywał, że nie wymaga pozwolenia na budowę budowa sieci telekomunikacyjnych, przy czym, zgodnie z odesłaniem zawartym w art. 30 ust. 1 pkt 1 budowa taka wymagała zgłoszenia. Dotychczasowe doświadczenie wskazuje, iż wprowadzony w 2015 r. przepis nie znalazł praktycznego zastosowania, a co najwyżej był źródłem szeregu

wątpliwości interpretacyjnych, związanych przede wszystkim z tym, iż poszczególne elementy sieci telekomunikacyjnej, takie jak przyłącze telekomunikacyjne, telekomunikacyjna linia kablowa czy kanalizacja kablowa były już wskazane w innych pkt art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, a co więcej jako – tak jak np. telekomunikacyjna linia kablowa – jako obiekty niewymagające nawet zgłoszenia. W związku z powyższym występowały wątpliwości co do klasyfikacji poszczególnych typów inwestycji telekomunikacyjnych, co miało istotne znaczenie praktyczne dla określenia trybu realizacji inwestycji. Kwalifikacja danego zamierzenia, jako sieci telekomunikacyjnej, zamiast np. kanalizacji lub linii kablowej podziemnej w aktualnym stanie prawnym ma również istotne skutki z punktu widzenia decyzji lokalizacyjnej na obszarach bez miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W przypadku kanalizacji lub linii kablowej podziemnej, które są zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych infrastrukturą o nieznacznym oddziaływaniu, nie powinna być wymagana decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Dla tej samej inwestycji, ale zakwalifikowanej, jako sieć telekomunikacyjna, która nie jest określona jako infrastruktura o nieznacznym oddziaływaniu, taka decyzja lokalizacyjna byłaby już wymagana. Wskazać zatem należy, iż kluczowe z punktu widzenia procedur budowlanych elementy infrastruktury telekomunikacyjnej zostały już wymienione w art. 29 ust. 1 i 2 oraz art. 29a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, zatem w pełni uzasadnione jest wykreślenie z art. 29 ust. 1 pkt 19a sieci telekomunikacyjnych jako kategorii ogólnej. Powyższe nie oznacza w żadnym wypadku, iż po zmianie wprowadzonej projektowaną ustawą w przypadku realizacji sieci telekomunikacyjnej wymagane jest pozwolenie na budowę. Właściwe organy dokonując odpowiedniej kwalifikacji danego zamierzenia budowlanego nie powinny bowiem kwalifikować jako sieci telekomunikacyjnej jej różnych elementów wprost wskazanych w poszczególnych przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

Dokonano ponadto odpowiedniej zmiany w treści art. 29 ust. 1 ustawy poprzez dodanie nowego pkt 20aa w brzmieniu „20aa) *podbudowy nadziemnej dla telekomunikacyjnych linii kablowych*”. Użycie określenia „podbudowy nadziemnej” jest zgodne z terminologią jaką posługuje się w tym zakresie rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie. Dodanie do treści art. 29 ust. 1 nowego pkt 20aa dotyczącego podbudowy nadziemnej dla telekomunikacyjnych linii kablowych jest także związane z wyżej omówionym uchyleciem w art. 29 w ust. 1, w pkt 19a, lit. e (dot. sieci

telekomunikacyjnych), albowiem domyka katalog różnych rodzajów infrastruktury telekomunikacyjnej, która może być w praktyce realizowana, a co powinno mieć swoje odzwierciedlenie w treści art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. Przewidziano zachowanie reżimu budowlanego (zmiany wprowadzone w treści art. 30 ust. 1 pkt 1, ust. 4 oraz art. 42 ust. 3) dla realizacji obiektów w postaci podbudowy słupowej dla linii telekomunikacyjnych, albowiem praktyka wskazywała, iż do tej pory tego typu prace nie korzystały ze zwolnienia dotyczącego telekomunikacyjnych linii kablowych (art. 29 ust. 1 pkt 20a w aktualnym brzmieniu – bez zgłoszenia), a kwalifikowane było jako budowa sieci telekomunikacyjnej (art. 29 ust. 1 pkt 19a lit. e w aktualnym brzmieniu), a więc jako prace wymagające zgłoszenia. Wskazać należy, iż zasadniczo budowa nowej podbudowy słupowej dla linii telekomunikacyjnych nie jest przypadkiem bardzo częstym (rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie dopuszcza jej realizację jako wyjątek od zasady umieszczania linii kablowych w kanalizacji kablowej lub na już istniejącej podbudowie telekomunikacyjnej, elektroenergetycznej i trakcyjnej – § 4 i § 5 ust. 1–3), a same prace tego typu należy uznać za prace o niewielkim stopniu uciążliwości, w związku z czym wystarczające w tym zakresie będzie dokonywanie zgłoszenia budowy.

Art. 6 projektu

W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa wprowadzono kompetencję do zawierania umów inwestycyjnych dotyczących realizacji inwestycji zaspokajających zbiorowe potrzeby lokalnej wspólnoty, związanych z zajęciem pasa drogowego w celu umieszczenia w tym pasie urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego. Omówienie tej instytucji znajduje się w uzasadnieniu do zmian w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

Art. 7 projektu

W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym wprowadzono kompetencję do zawierania umów inwestycyjnych dotyczących realizacji inwestycji zaspokajających zbiorowe potrzeby lokalnej wspólnoty, związanych z zajęciem pasa drogowego w celu umieszczenia w tym pasie urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego. Omówienie tej instytucji znajduje się w uzasadnieniu do zmian w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.

Art. 8 pkt 1 projektu

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska zmieniony został art. 122 zgodnie z którym rozporządzenie określające zróżnicowane dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku będzie wydane przez ministra właściwego do spraw zdrowia publicznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, z kolei rozporządzenie określające sposoby sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów tych pól będzie wydane przez ministra właściwego do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz ministrem właściwym do spraw energii.

Zmiany te wynikają przede wszystkim z faktu, że kwestie związane z ochroną zdrowia (tj. dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku) wiążą się z zadaniami ministra właściwego do spraw zdrowia z uwagi na problematykę mieszczącą się w zakresie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej, a także fakt, że Zalecenie Rady 1999/519/WE z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczenia narażenia ludności na pola elektromagnetyczne (od 0 Hz do 300 GHz) zostało wydane na podstawie art. 152 ust. 1 Traktatu, w którym jest mowa o uzupełnianiu polityk krajowych w celu poprawy zdrowia publicznego, zapobiegania chorobom i dolegliwościom ludzkim oraz usuwania źródeł zagrożeń dla zdrowia ludzkiego.

Art. 8 pkt 2 projektu

W art. 122a ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska zmieniono brzmienie pkt 1 tak, aby pomiary PEM wokół instalacji lub urządzeń były wykonywane bezpośrednio przed uruchomieniem instalacji lub urządzenia. Zmiana ta jest związana z wprowadzeniem obowiązku dołączania do zgłoszeń instalacji nie wymagających pozwolenia sprawozdania z wyników pomiarów PEM co umożliwi przeprowadzenie procedury oceny zgłoszenia przez organ ochrony środowiska w sposób rzetelny. Dodatkowo dodano pkt 3 który, poprzez konieczność wykonania pomiarów PEM, na pisemny wniosek właściciela lub zarządcy nieruchomości, na której nastąpiła zmiana istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości skutkującego zmianami w występowaniu miejsc dostępnych dla ludności w otoczeniu instalacji lub urządzenia. Właściciel lub zarządca nieruchomości będzie miał wiedzę o instalacjach lub urządzeniach emitujących pole elektromagnetyczne znajdujących się w pobliżu nieruchomości, a także o danych kontaktowych do prowadzących instalację lub użytkowników urządzeń podmiotach z Systemu informacyjnego i instalacjach wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne, prowadzonym przez ministra właściwego do spraw informatyzacji. Nakładać to będzie z kolei na prowadzącego instalację wytwarzającą pole

elektromagnetyczne dorozumiany obowiązek dokonania odpowiedniej rekonfiguracji instalacji radiokomunikacyjnej, w przypadku gdy wartości graniczne PEM zostałyby przekroczone dla miejsc dostępnych dla ludności. Wprowadzone rozwiązanie z jednej strony powinno wyeliminować sytuacje, w których właściwe organy będą dokonywały odmowy wydania pozwolenia na budowę lub przyjęcia zgłoszenia robót budowlanych z przyczyn związanych z potencjalnymi uciążliwościami lub ograniczeniami w zabudowie sąsiednich nieruchomości, z drugiej natomiast strony zapewni odpowiednią ochronę przed polami elektromagnetycznymi w sytuacji, gdy w wyniku zmiany istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości w zasięgu oddziaływania istniejącej instalacji radiokomunikacyjnej powstanie „miejsce dostępne dla ludności” w rozumieniu art. 124 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Jednocześnie proponuje się zwolnić prowadzących instalacje z obowiązku przeprowadzania pomiarów na wniosek, jeżeli ostatnie przeprowadzone pomiary nie wykazały przekroczenia limitów emisji PEM w miejscu objętym wnioskiem.

Zmienione zostało brzmienie art. 122a ust. 2 ustawy poprzez określenie terminu, w którym prowadzący instalację powinien przekazać wyniki pomiarów tj. 30 dni do dnia wykonania pomiarów, wprowadzono postać elektroniczną przekazywanych wyników oraz przywrócono obowiązujący od 1 stycznia 2019 r. obowiązek przekazywania wyników pomiarów wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska zamiast Głównemu Inspektorowi Ochrony Środowiska. Po wdrożeniu Systemu Informacyjnego o Instalacjach Wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne i ocenie jego efektywności możliwe będzie zrezygnowanie z tego obowiązku wobec prowadzących instalację lub użytkowników urządzeń emitujących pole elektromagnetyczne.

Art. 8 pkt 3 projektu

Obowiązujące przepisy prawa nie przesądzają jednoznacznie, czy przy ustalaniu „*miejsc dostępnych dla ludności*” należy opierać się wyłącznie na istniejącym stanie zagospodarowania i zabudowy nieruchomości, czy też konieczne jest uwzględnienie planowanego, czy nawet tylko hipotetycznego stanu możliwego zagospodarowania i zabudowy w granicach przeznaczenia nieruchomości (np. określonej w planie miejscowym lub warunkach zabudowy). Jednakże przy wykładni tego przepisu przez organy stosujące prawo oraz sądy ukształtowała się interpretacja zgodnie z którą bierze się pod uwagę stan hipotetyczny. Dla przykładu można wskazać wyroki NSA z ostatniego okresu, w których jednolicie wskazuje się:

- ✓ „Przez określenie „*miejsc dostępnych dla ludności*”, o którym mowa w art. 124 ust. 2 p.o.ś. oraz w rozporządzeniu z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących

znacząco oddziaływać na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 71 z późn. zm.), w kontekście oddziaływania na nie pól elektromagnetycznych należy rozumieć oddziaływanie takich pól zarówno na tereny, na których istnieje legalnie wzniesiona zabudowa z przeznaczeniem na pobyt ludzi, jak i na tereny, na których taka zabudowa może być wznoszona zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym. Przez zwrot „miejsca dostępne dla ludności” należy rozumieć miejsca, gdzie choćby potencjalnie może powstać zabudowa zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym zgodnie z ustaleniami prawa miejscowego.” (tak wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 października 2017 r., sygn. akt II OSK 289/16, LEX nr 2395743);

- ✓ *„Przy określeniu miejsc dostępnych dla ludności, o których mowa w art. 124 ust. 2 p.o.ś., w kontekście oddziaływania na nie pól elektromagnetycznych należy rozumieć oddziaływanie takich pól na tereny, na których istnieje legalnie wzniesiona zabudowa, jak i na tereny, na których taka zabudowa może być wzniesiona zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym.” (tak wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 18 lipca 2017 r. sygn. akt II OSK 2883/15, LEX nr 2353965).*

Warto wskazać, że można znaleźć również wyroki przedstawiające odmienne, od ww., stanowisko. Dla przykładu w wyroku z dnia 27 lipca 2017 r. (sygn. akt II OSK 2922/15), Naczelny Sąd Administracyjny określił miejsca dostępne dla ludności w następujący sposób: *„W tym miejscu Naczelny Sąd Administracyjny wyjaśnia, że przez „miejsca dostępne dla ludzi”, którym prawodawca posłużył się w rozporządzeniu z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (aktualnie – w rozporządzeniu z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko), należy rozumieć miejsca dostępne dla ludzi przy stanie zagospodarowania terenu istniejącym w dniu kwalifikowania przedsięwzięcia emitującego promieniowanie elektromagnetyczne, w przestrzeni od 0,3 m do 2 m nad powierzchnią ziemi albo nad innymi powierzchniami, na których w normalnych warunkach mogą przebywać ludzie. Z uwagi na brak definicji tego pojęcia w rozporządzeniu z dnia 9 listopada 2004 r. (obecnie w rozporządzeniu z dnia 9 listopada 2010 r.) należy sięgnąć do kryterium, które przyjęto na potrzeby badania pól elektromagnetycznych w środowisku w Załączniku nr 2 pkt 7 i 11 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (tak: J. Szuma, Stacje bazowe telefonii komórkowej jako przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, „Przegląd Prawa Ochrony Środowiska” 2011,*

nr 1, s. 49 i nast., por. też wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 18 listopada 2010 r., II OSK 602/09, orzeczenia.nsa.gov.pl).”.

Istnienie tak istotnych rozbieżności w orzecznictwie dodatkowo uzasadnia interwencję legislacyjną w celu zapewnienia spójności, stabilności i przejrzystości stanowionych norm prawnych.

Proponowana zmiana ma na celu doprecyzowanie pojęcia „miejsc dostępnych dla ludności”, poprzez jednoznaczne przesądzenie, że miejsca takie ustala się według istniejącego stanu zagospodarowania i zabudowy nieruchomości na dzień dokonywania kwalifikacji określonego przedsięwzięcia. Nieuprawnione bowiem jest ustalanie tych miejsc przy uwzględnieniu planowanej, czy nawet czysto potencjalnej, hipotetycznej możliwości zabudowy nieruchomości, która może (ale nie musi) mieć miejsce w przyszłości. W „*miejscach dostępnych dla ludności*” dokonuje się pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych i nie ma wątpliwości, że pomiary takie powinny być wykonywane w tych miejscach, do których aktualnie możliwy jest dostęp ludności, a nie w miejscach, w których dostęp taki byłby możliwy, gdyby w przyszłości zrealizowano jakąś nową zabudowę (przykładowo za „miejsce dostępne dla ludności” nie może być uznana przestrzeń powyżej 30 m nad gruntem tylko dlatego, że hipotetycznie dopuszczalne – na gruncie przepisów regulujących warunki zabudowy dla tej nieruchomości – byłoby wybudowanie na tym gruncie budynku o więcej niż 10 kondygnacjach), ale brak jest jakichkolwiek planów, czy inwestycji mających na celu wybudowanie takiej nieruchomości. Z uwagi na fakt, że pojęcie „*miejsca dostępne dla ludności*” zostało wprowadzone na potrzeby wykonywania pomiarów pól elektromagnetycznych, to ustalenie takich miejsc powinno być okolicznością faktyczną ustaloną w oparciu o rzeczywisty stan, a nie badanie potencjalnego, hipotetycznego sposobu zagospodarowania nieruchomości. Dodatkową przesłanką za wprowadzaną zmianą jest wprowadzany również niniejszą ustawą obowiązek dla prowadzącego instalację lub użytkownika urządzenia przeprowadzenia pomiarów pól elektromagnetycznych w miejscach dostępnych dla ludności, w przypadku pojawienia się nowych takich miejsc (art. 122a ust. 1 pkt 3).

Art. 8 pkt 4 projektu

W art. 152 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska dodany został pkt 9 zgodnie z którym jednym z elementów zgłoszenia instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia, mogąca negatywnie oddziaływać na środowisko jest sprawozdanie z wykonanych pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych, o którym mowa w art. 122a ust. 1 lub 2.

Do art. 152 ustawy dodany także został ust. 4b, który ma na celu usprawnienie procedury zgłoszenia instalacji radiokomunikacyjnych organom ochrony środowiska. Przepis ten umożliwi wydanie zaświadczenia o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu przed upływem 30-dniowego terminu na wniesienie sprzeciwu, co umożliwi sprawniejsze i szybsze rozpoczęcie eksploatacji instalacji przez zgłaszającego. W ust. 6 pkt 2 wprowadzono również wymóg ponownego zgłoszenia eksploatacji instalacji w przypadku, w którym nierozpoczęcia jej eksploatacji przed upływem 12 miesięcy liczonym od dnia upływu terminu do wniesienia sprzeciwu, o którym mowa w ust. 4 albo od dnia wydania zaświadczenia, o którym mowa ust. 4b.

Natomiast w ust. 7a zobowiązano organ ochrony środowiska do przekazania informacji zawartych w zgłoszeniu również do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska i państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego oraz umożliwiono ich przekazanie w postaci papierowej albo elektronicznej.

Wprowadzenie ust. 8a ma na celu wprowadzenie możliwości przekazywania informacji lub dokonywania zgłoszeń w postaci elektronicznej. Aktualnie obowiązujące przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska nie przesądzają w jakiej postaci ma być dokonywane organowi ochrony środowiska zgłoszenie instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia, mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko lub ponowne zgłoszenie instalacji, jeżeli zmiana wprowadzona w instalacji ma charakter istotnej zmiany, a także w jakiej postaci ma nastąpić przekazanie wyników pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska i państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu. W związku z tym mogą powstawać praktyczne wątpliwości, czy uprawnione jest dokonywanie tego typu zgłoszeń w postaci elektronicznej, czy też dopuszczalna jest wyłącznie forma papierowa. Należy przy tym wskazać na postępujący proces odchodzenia od postaci papierowej na rzecz postaci elektronicznej, która staje się formą preferowaną przez zainteresowanych w kontaktach z organami administracji. Taka forma dokonywania zgłoszeń wpisuje się w pełni w cele Ministerstwa Cyfryzacji w zakresie informatyzacji usług i procedur administracyjnych.

Art. 8 pkt 5 projektu

Do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska dodano również art. 152b zgodnie z którym organ ochrony środowiska udostępnia na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ten organ informacje o instalacjach objętych obowiązkiem zgłoszenia z uwagi na wytwarzanie pola elektromagnetycznego. Udostępniane będą przede wszystkim zgłoszenia

oraz ponowne zgłoszenia instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia mogąca negatywnie oddziaływać na środowisko (art. 152 ust. 1 i ust. 6 pkt 2), informacje o informacji o rezygnacji z rozpoczęcia eksploatacji instalacji, zakończenia eksploatacji instalacji, zmianie w zakresie danych lub informacji (ust. 6 pkt 1), informacje o sprzeciwie (ust. 4), a w przypadku jego braku- zaświadczenie o braku podstaw do wydania sprzeciwu (ust. 4b), a także uwagi zgłaszane przez organizacje pozarządowe oraz odpowiedzi na nie, dotyczące przekroczenia standardów emisyjnych lub standardów jakości środowiska lub braku spełniania przez instalację wymagań ochrony środowiska wykonanie wymaganych przepisami lub określonych w decyzjach administracyjnych środków technicznych chroniących środowisko i zastosowanie odpowiednich rozwiązań technologicznych, wynikających z ustaw lub decyzji. Po wdrożeniu Systemu Informacyjnego o Instalacjach Wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne i ocenie jego efektywności możliwe będzie zrezygnowanie z tego obowiązku. Ust. 2 wprowadza termin na udostępnienie tych informacji przez organ.

W ust. 3 wprowadza się możliwość wniesienia do organu ochrony środowiska przez organizację pozarządową w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688), prowadząca działalność w zakresie ochrony zdrowia ludności lub ochrony środowiska przed zanieczyszczeniami lub osobę, która zamieszkuje gminę na terenie której ma być lub jest eksploatowana instalacja, o której mowa w ust. 1, uwag dotyczących okoliczności, o których mowa w art. 152 ust. 4a.

W ust. 4–6 doprecyzowuje się kwestie dotyczące uwag, o których mowa w ust. 3.

Art. 8 pkt 6 projektu

Do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska dodany został również art. 338b wprowadzający karę grzywny wobec podmiotu, który będąc obowiązany do przekazania wyników pomiarów pól elektromagnetycznych w środowisku nie przekazał ich w określonym terminie.

Art. 8 pkt 7 projektu

W art. 342 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, w ust. 2, dodano pkt 3 wprowadzający karę grzywny wobec podmiotu, który eksploatuje instalację, z której stwierdzono, w wyniku przeprowadzonej przez organ inspekcji ochrony środowiska, przekroczenie w miejscach dostępnych dla ludności dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Art. 9 pkt 1 i 3 projektu

Zmiany w art. 17 pkt 6 i art. 53 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym związane są z koniecznością zwiększenia zakresu ochrony bezpieczeństwa ruchu kolejowego zapewnianego przez urządzenia łączności zdalnej, która to łączność może ulegać zakłóceniom lub degradacji w wyniku realizacji inwestycji w okolicach linii kolejowych o znaczeniu państwowym. W związku z tym proponuje się uzupełnienie katalogu podmiotów, z którymi należy uzgodnić:

- 1) projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- 2) projekt decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

– o Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego.

Art. 9 pkt 2 i 4 projektu

Zmiany w art. 50 i 61 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym mają na celu usunięcie wątpliwości interpretacyjnych, co do konieczności uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych w przypadku realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej na terenach nieobjętych planem miejscowym (tj. wymóg wynikający z art. 61 ust. 4 w związku z art. 50 ust. 1 ustawy). Zgodnie z art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, jeżeli lokalizacja inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej nie jest umieszczona w planie miejscowym, dopuszcza się jej lokalizowanie, jeżeli nie jest to sprzeczne z określonym w planie przeznaczeniem terenu ani nie narusza ustanowionych w planie zakazów lub ograniczeń. Przeznaczenie terenu na cele zabudowy wielorodzinnej, rolnicze, leśne, usługowe lub produkcyjne nie jest sprzeczne z lokalizacją inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, a przeznaczenie terenu na cele zabudowy jednorodzinnej nie jest sprzeczne z lokalizacją infrastruktury telekomunikacyjnej o nieznacznym oddziaływaniu. Ponieważ ustawodawca stwierdza jednoznacznie w treści art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, że przeznaczenie terenu na cele rolnicze, leśne nie jest sprzeczne z lokalizacją inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, to w rezultacie niekonsekwentnym pozostaje wymaganie od inwestora spełnienia warunku, o jakim mowa w art. 61 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, czyli badanie czy teren objęty wnioskiem o wydanie decyzji lokalizacyjnej wymaga uzyskania zgody ministra na zmianę przeznaczenia na cele nierolne i nieleśne. Brak sprzeczności pomiędzy rolnym i leśnym

przeznaczeniem terenu a zamiarem lokalizacji inwestycji z zakresu łączności publicznej, przesądza w istocie o braku konieczności uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia i jednocześnie uzasadnia zmiany wprowadzane w art. 50 i art. 61 ustawy.

W tym miejscu należy wskazać, że jakkolwiek przepis art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych odnosi się wprost do określanego przeznaczenia terenu (w tym na cele rolnicze) w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, to tworzy on również swoistą regułę interpretacyjną i wyraża generalną wolę ustawodawcy związaną z kwestią nieutrudniania inwestycji telekomunikacyjnych na określonych obszarach, w tym ustawodawca wprost wskazuje, że lokalizowanie inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej na terenie rolnym nie jest sprzeczne z przeznaczeniem takiego terenu (rolnego). Powyższe znajduje jednoznaczne potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych. Wskazać tu można wnioski płynące z wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 grudnia 2016 r. sygn. II OSK 734/15 (Legalis nr 1639950), w którym Sąd ten wskazał, iż: *„Należy podzielić stanowisko autora skargi kasacyjnej, że przy rozważaniu „odpowiedniego” stosowania przepisu art. 61 ust. 1 pkt 4 PlanZagospU przy ustalaniu lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej nie można pominąć regulacji, przewidzianej w art. 46 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U.2010.106.675 ze zm.). Regulacja tego przepisu zawiera swoiste reguły interpretacyjne, które należy wziąć pod uwagę przy uchwalaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (art. 46 ust. 1) oraz interpretacji zapisów planów miejscowych obowiązujących w dniu wejścia w życie tej ustawy (art. 75) w zakresie możliwości lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej. W ust. 2 art. 46 stwierdzono, że przeznaczenie terenu na cele rolnicze (...) nie jest sprzeczne z lokalizacją inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej. Sąd I instancji winien zatem rozważyć przy odpowiednim stosowaniu przepisu art. 61 ust. 1 pkt 4 PlanZagospU także reguły interpretacyjne wynikające z innych ustaw dotyczących inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym głównie ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych i możliwość odstąpienia od zastosowania tego przepisu w sprawie, której przedmiotem jest ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.”* Wprost do przedmiotowej kwestii odniósł się także Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 14 marca 2018 r. II SA/Gd 843/17 (Legalis nr 1742111), w którym wskazał, iż: *„ze względu na wyraźne stwierdzenie przez ustawodawcę, że przeznaczenie terenu m.in. na cele rolnicze i leśne, nie jest*

sprzeczne z lokalizacją inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, nie może budzić wątpliwości, iż od wnioskodawcy nie można wymagać spełnienia warunku, o którym mowa w art. 61 ust. 1 pkt 4 PlanZagospU. Brak sprzeczności pomiędzy rolnym i leśnym przeznaczeniem terenu a zamiarem lokalizacji inwestycji z zakresu łączności publicznej przesądza bowiem w istocie o braku konieczności uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia. Na taki sposób rozumienia prawa materialnego pozwala też instytucja odpowiedniego stosowania przepisu odesłania wyrażona w art. 50 ust. 1 PlanZagospU, która uprawnia organ do takiej wykładni i stosowania przepisów odesłania, jaka najpełniej uwzględnia specyfikę prowadzonego postępowania, determinowaną charakterem rozstrzyganej sprawy. Powyższe stanowisko jest jednocie prezentowane w orzecznictwie sądów administracyjnych (por. wyroki: WSA w Łodzi z dnia 19 października 2017 r., II SA/Łd 571/17, WSA w Rzeszowie z dnia 24 maja 2017 r., II SA/Rz 336/17, WSA w Gdańsku z dnia 31 stycznia 2018 r., II SA/Gd 780/17, dostępne na stronie <https://orzeczenia.nsa.gov.pl>).” Aby wyeliminować zatem pojawiające się nieprawidłowości w stosowaniu przez organy administracji art. 61 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w stosunku do inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, za w pełni uzasadnione należy uznać rozstrzygnięcie tej kwestii wprost w przepisach, poprzez uzupełnienie treści aktualnie obowiązującego art. 61 ust. 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (przeniesionego w projektowanej ustawie do art. 50 ust. 1a) o odpowiednie wyłączenie dla tego rodzaju inwestycji.

Przy okazji powyższej zmiany, dokonano odpowiedniego przeniesienia uregulowania powyższej kwestii z dotychczasowego art. 61 ust. 2a ustawy do nowododanego art. 50 ust. 1a ustawy. Przepisy art. 61 ustawy dotyczą bowiem wydawania decyzji o warunkach zabudowy, w tym obowiązującej zasady tzw. dobrego sąsiedztwa, i nie mają zastosowania do postępowań o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego, za wyjątkiem warunku określonego w art. 61 ust. 1 pkt 4 ustawy. Zgodnie z postanowieniami art. 50 ust. 1 ustawy inwestycja celu publicznego jest lokalizowana na podstawie planu miejscowego, a w przypadku jego braku – w drodze decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Obecne brzmienie art. 61 ust. 2a w związku z art. 50 ust. 1 ustawy jest zatem wadliwe, co wynika z zakresu stosowania art. 61 w sprawach ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Art. 10 projektu

W aktualnym stanie prawnym ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody przewiduje zakaz budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych,

z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego albo rezerwatu przyrody. Art. 15 ust. 3 ustawy przewiduje delegację dla ministra właściwego do spraw środowiska w zakresie określenia odstępstw w tym zakresie, m.in. uzasadnionych potrzebą realizacji inwestycji liniowych celu publicznego, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. W przypadku rezerwatów przyrody zgodę na odstępstwa wydaje Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, po zasięgnięciu opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska (art. 15 ust. 4).

Zauważyć trzeba, iż z uwagi na znaczną powierzchnię tego typu obszarów (przykładowo, w zakresie parków narodowych, od 21,46 km² (Ojcowski Park Narodowy) do aż 592,23 km² (Biebrzański Park Narodowy)) znacząco utrudnione lub czasem wręcz uniemożliwione jest objęciem zasięgiem usług mobilnych spoza terenu objętego zakazem. Warto także podkreślić, że parki narodowe, w tym największe, jak np. Roztoczański Park Narodowy czy Białowieski Park Narodowy znajdują się na obszarach z niską penetracją usług o wysokich przepustowościach. Problemy te nie tylko ograniczają możliwości objęcia zasięgiem terenów poza parkiem narodowym lub rezerwatem przyrody, ale utrudniają zapewnienie podstawowych usług mobilnych na terenie takiego parku lub rezerwatu, co powinno być uzasadnione chociażby względami zapewnienia bezpieczeństwa.

W celu zniesienia powyższej bariery proponuje się zatem wprowadzenie zmian mających na celu umożliwienie – w ściśle określonych przypadkach i po spełnieniu określonych wymogów – instalacji infrastruktury telekomunikacyjnej o nieliniowym charakterze na terenach parków narodowych oraz rezerwatów przyrody w celu związanym z zapewnieniem telekomunikacji na tych obszarach. W związku z powyższym, projektowane zmiany w art. 15 ust. 3 pkt 2, ust. 4 pkt 2, ust. 7 pkt 6 oraz ust. 9 przewidują wpisanie – w ramach już istniejących procedur przewidujących możliwość pewnych odstępstw od generalnych zakazów – możliwości realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze w celu związanym z zapewnieniem telekomunikacji na obszarze parku narodowego lub rezerwatu przyrody. Możliwość taka będzie istniała po dopełnieniu procedur już teraz przewidzianych w ustawie, a więc w przypadku parków narodowych po uzyskaniu zezwolenia ministra właściwego do spraw środowiska (który zasięga opinii dyrektora parku narodowego), w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (art. 15 ust. 3 pkt 2). W przypadku natomiast rezerwatów przyrody niezbędne

będzie uzyskanie zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (który zasięga opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska), a działanie takie będzie możliwe także wyłącznie w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (art. 15 ust. 3 pkt 2). Podkreślenia wymaga fakt, iż projektowane rozwiązania w żadnej mierze nie wprowadzają możliwości nieograniczonego lokalizowania tego typu infrastruktury (w dużej mierze stacji bazowych telefonii komórkowej) na terenie parków narodowych i rezerwatów przyrody, a jedynie stwarzają możliwość – poprzez poszerzenie katalogu wyjątków, przy zachowaniu pełni wymagań w ramach narzędzi już aktualnie przewidzianych dla tego typu wyjątków procedur. Projektowane przepisy zakładają zatem pełne poszanowanie dla charakteru obszarów jakim są parki narodowe i rezerваты przyrody. Zauważyć również należy, iż aktualnie stosowane w telekomunikacji rozwiązania umożliwiają zapewnienie odpowiedniego zakamuflowania urządzeń stacji bazowych telefonii komórkowej (przykładowo w formie przypominającej drzewa czy pomniki), tak by zapewnić odpowiednie wkomponowanie ich w krajobraz i nie naruszać walorów estetycznych czy środowiskowych na obszarach parków narodowych i rezerwatów przyrody.

Art. 11 pkt 1 i 2 projektu

Zgodnie z projektowanymi art. 57 ust. 2 pkt 3 oraz art. 57a ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne wprowadza się dodatkową możliwość zawarcia przez dostawcę usług z użytkownikiem końcowym umowy obejmującej wyłącznie realizację przyłącza telekomunikacyjnego do publicznej sieci telekomunikacyjnej (tj. umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego), która to umowa nie stanowi umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, w tym również umowy o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej. Zgodnie z projektowaną regulacją, dostawca usług może uzależnić zawarcie umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej od zawarcia umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego, o ile realizacja takiego przyłącza jest niezbędna do świadczenia usług telekomunikacyjnych, w tym zapewnienia przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej. Co ważne, zawarcie umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego nie może uniemożliwiać abonentowi późniejszej zmiany dostawcy usługi. Przepis wskazuje także *essentialia negotii* tego typu umowy. Należy podkreślić, że ustawa wprowadza uprawnienie do zawierania umów o realizację przyłącza telekomunikacyjnego, co oznacza że dostawca usług nie jest obowiązany do zawierania tego

rodzaju umowy. Uzasadniając to rozwiązanie wskazać należy, iż dominującym modelem finansowania budowy sieci (w tym przyłączy abonenckich) jest finansowanie jej w całości przez operatora telekomunikacyjnego bez udziału użytkownika końcowego. W praktyce, regulaminy świadczenia usług uzależniają możliwość zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych od posiadania na danym obszarze sieci oraz warunków technicznych. W obecnej sytuacji i przyjętym modelu fundusze unijne nie stanowią rozwiązania umożliwiającego zapewnienie realizacji celów publicznej strategii obejmujących objęcie wszystkich gospodarstw domowych w Polsce zasięgiem sieci o przepływności 100 Mb/s. Rozwiązaniem, które ułatwi realizację stawianych w tym zakresie celów, może być umożliwienie bezpośredniej partycypacji abonentów w kosztach realizacji niezbędnej sieci dla użytkowników. Rozwiązania tego typu, dotyczące partycypacji finansowej odbiorców usług funkcjonują już obecnie w ustawach: Prawo energetyczne (art. 7 ust. 8) oraz o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (art. 15 ust. 2). Wydaje się zatem zasadnym, aby podobne narzędzie zostało wprowadzone również na rynku telekomunikacyjnym. Za wprowadzeniem powyższego rozwiązania przemawiają także następujące okoliczności:

- brak wyraźnych podstaw prawnych w ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, wg której umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych (jej elementem może być przyłączenie do sieci) w przypadku pierwszego kontraktu dla konsumenta z danym operatorem ogranicza czas trwania umowy do 24 miesięcy;
- wynikającym z art. 49 § 2 Kodeksu cywilnego ryzykiem dotyczącym możliwości wysunięcia roszczenia – ze strony osoby, która poniosła koszty budowy urządzeń i jest ich właścicielem – o nabycie ich własności za odpowiednim wynagrodzeniem (budowa przyłączenia przez użytkownika).

Co istotne, zgodnie z projektowaną regulacją, w przypadku braku realizacji przyłącza telekomunikacyjnego w terminie określonym w umowie, wprowadzone zostało uprawnienie użytkownika końcowego do wypowiedzenia umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego oraz związanej z nią umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do sieci. W razie skorzystania z prawa do wypowiedzenia umowy, o którym mowa powyżej, dostawcy usług nie przysługuje określona w umowie opłata przyłączeniowa, a uiszczona do dnia wypowiedzenia umowy część opłaty przyłączeniowej podlega zwrotowi użytkownikowi końcowemu. Natomiast w zakresie samej umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w tym o

zapewnienie przyłączenia do sieci, odpowiednią ochronę zapewnia już obowiązujący art. 57 ust. 6 zdanie drugie ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, mówiący o tym, że *„roszczenie nie przysługuje w przypadku rozwiązania przez konsumenta umowy przed rozpoczęciem świadczenia usług, chyba że przedmiotem ulgi jest telekomunikacyjne urządzenie końcowe”*. W omawianym przypadku, z uwagi na brak fizycznej realizacji przyłącza telekomunikacyjnego, do rozpoczęcia świadczenia usług po prostu nie dojdzie. Projektowane regulacje zapewniają zatem pełną ochronę użytkownika końcowego przed ewentualnymi negatywnymi skutkami sytuacji (związanymi z zawarciem dwóch umów), w której dostawca usług nie zrealizuje przyłącza telekomunikacyjnego w umówionym terminie, co uniemożliwi w ogóle rozpoczęcie świadczenia usług.

Jednocześnie biorąc pod uwagę fakt, że omawiana umowa dotyczy realizacji usługi o charakterze „dodatkowym” polegającej na fizycznej realizacji przyłącza telekomunikacyjnego, za zasadne uznano, aby w odniesieniu do tej umowy odpowiednie zastosowanie znalazły jedynie niektóre przepisy (wskazane w projektowanym art. 57a ust. 4) dotyczące zawierania umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, w tym również umowy o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej.

Wskazać również należy, iż powyższe uregulowanie wpisuje się w rozwiązania zawarte w Europejskim kodeksie łączności elektronicznej, który dopuszcza możliwość zawierania przez abonenta z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym umowy o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej przewidującej okres zobowiązania dłuższy niż 24 miesiące (umowa o uruchomienie fizycznego łącza – art. 105 ust. 1 Kodeksu).

Art. 11 pkt 3 i 4 projektu

Nowelizacja będzie stanowić kolejny istotny element wspierający Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, jak również ważny program rządowy „Paperless/Cashless Poland”. Przedstawiona propozycja jest wypracowanym kompromisem pomiędzy oczekiwaniami przedsiębiorców telekomunikacyjnych, a użytkowników końcowych.

Obecnie, od 12 grudnia 2018 r., regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych powinien być przekazany abonentowi na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej zawarta została umowa, nawet jeżeli abonent przy zawarciu umowy wyraził wolę otrzymania regulaminu w innej formie. Projektowane przepisy usuwają ten wymóg, co umożliwi przekazywanie regulaminu i cennika w formie uzgodnionej przez strony.

W przypadku uniezależnienia formy dostarczania regulaminu od formy zawarcia umowy niezbędne było wskazanie, w jakiej formie to doręczenie ma nastąpić. Zaproponowano przyjęcie rozwiązania tożsamego z art. 14 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2019 r. poz. 134) polegającego na zastosowaniu zapisu „na papierze lub innym trwałym nośniku”. Jednocześnie w przepisach wskazano, że to abonent dokonuje wyboru postaci trwałego nośnika. Zauważyć należy, że istnieją różne postaci trwałego nośnika, inne niż poczta elektroniczna, której adresu abonent z różnych przyczyn może nie chcieć udostępniać przedsiębiorcy. Można przyjąć, że zazwyczaj wybieranym nośnikiem zapewne będzie wskazana przez abonenta poczta elektroniczna, niemniej jednak to abonent powinien mieć zagwarantowaną przepisami prawa możliwość dokonania wyboru trwałego nośnika. Forma pisemna będzie wybierana przede wszystkim przez użytkowników niekorzystających z Internetu i obowiązek dostarczenia im dokumentów na papierze ma wyeliminować stosowane obecnie praktyki przekazywania regulaminów i cenników w formie, która w praktyce uniemożliwia zapoznanie się z nimi. Przykładowo – dostawca przekazuje te dokumenty na założone przez siebie konto abonenckie lub mailowe osobie, która w ogóle nie korzysta z Internetu. Zabezpieczono również interes dostawców usług, aby abonent nie mógł domagać się dowolnej postaci trwałego nośnika, a jedynie spośród oferowanych przez dostawcę usług.

Forma udostępniania regulaminu i cennika na papierze lub innym trwałym nośniku dotyczy zarówno doręczenia regulaminu abonentowi najpóźniej wraz z umową o świadczenie usług telekomunikacyjnych, jak i późniejszego złożenia żądania dostarczenia mu regulaminu lub cennika.

Art. 11 pkt 5–7 projektu

Projektowana regulacja przewiduje możliwość zawarcia przez Prezesa UKE porozumienia zasięgowego dotyczącego realizacji inwestycji zapewniających pełny, niezakłócony zasięg usług telekomunikacyjnych świadczonych w technologiach mobilnych na danym obszarze. Struktura proponowanej instytucji odpowiada strukturze projektowanych przepisów o umowie inwestycyjnej dotyczącej zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty, zawieranej pomiędzy jednostką samorządu terytorialnego a inwestorem lokalizującym infrastrukturę w pasie drogowym. Obydwie te instytucje realizują zbliżone cele, przy czym w przypadku umowy zasięgowej celem tego rozwiązania jest zainteresowanie operatorów świadczących usługi w technologiach bezprzewodowych dokonaniem inwestycji zapewniających pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych na wskazanym przez Prezesa UKE obszarze, na którym takie pokrycie nie jest wystarczające. Rozwiązanie takie ma istotne

znaczenie w obszarach, na których w „standardowych” warunkach inwestycyjnych (jednak przede wszystkim z uwagi na niekorzystne uwarunkowania geograficzne) brak jest zachęt do utrzymywania na nich infrastruktury wysokiej jakości. Należy bowiem wskazać, iż jakkolwiek w ostatnich latach nastąpił bardzo intensywny rozwój sieci mobilnych, to nadal występują na obszarze kraju miejsca pozbawione ich zasięgu. W ujęciu populacyjnym, nasz kraj pokryty jest w 100% siecią 3G i w 99,9% siecią 4G/LTE. 100% zasięg 3G oferuje jeden z przedsiębiorców posiadających własną infrastrukturę. Pozostali operatorzy infrastrukturalni również oferują usługi w takich technologiach, przy czym korzystać z nich może nieco mniejsza liczba mieszkańców. Operator z najmniejszym zasięgiem sieci 3G deklaruje, że już 94,7% ludności może korzystać z usług świadczonych w jego sieci. Również zasięg sieci LTE zwiększa się z roku na rok i coraz większa liczba abonentów może wykorzystać możliwości tych sieci. W 2017 r., podobnie jak rok wcześniej, usługi docierały do 99,9% ludności. Inaczej natomiast jest w zakresie pokrycia geograficznego sieciami mobilnymi. Fizyczne zasięgi sieci ruchomych sprawozdawane są przez przestrzenne wskazanie punktów adresowych znajdujących się w technologicznym zasięgu stacji bazowych. Ze sprawozdanych danych wynika, że dostępu do internetu pozbawionych jest 2 837 miejscowości w Polsce. Ich liczba zmniejszyła się o ok. 8 p.p. w stosunku do roku 2016, gdy zidentyfikowano 3 080 takich miejscowości. Należy zaznaczyć, że miejscowości te to bardzo małe jednostki osadnicze, skupiające kilka-kilkanaście budynków. Zidentyfikowano 3722 miejscowości bez dostępu do internetu w technologii LTE, dla których sprawozdano jednakże zasięg mniej zaawansowanych technologii²⁷⁾. Oczywistym jest również fakt odczuwalnego braku dostępu do usług mobilnych w mniejszych miejscowościach, obszarach przygranicznych, szlakach komunikacyjnych (drogi i kolej), gminach uzdrowiskowych oraz parkach narodowych. Ministerstwo Cyfryzacji otrzymuje wiele próśb obywateli o zapewnienie im zasięgu sieci mobilnych. Jednym z takich przykładów jest petycja prawie stu mieszkańców jednej z polskich gmin z połowy ubiegłego roku, którzy apelowali o wpłynięcie na prywatne firmy świadczące usługi mobilne w celu zamontowania stacji bazowej telefonii komórkowej poprawiającej zasięg. Jako argumentację wskazywali przede wszystkim niedogodność związaną z połączeniami alarmowymi. Z racji tego, że gmina ta jest na pograniczu dwóch województw, w chwili ratowania czyjegoś zdrowia lub życia połączenia kierowane są do sąsiedniego województwa – bo stamtąd telefony obywateli odbierają sygnał stacji bazowej – a nie do właściwego miasta powiatowego oddalonego

---

²⁷⁾ źródło: Raport o stanie rynku telekomunikacyjnego w Polsce w 2017 roku
https://www.uke.gov.pl/download/gfx/uke/pl/defaultaktualnosci/36/93/1/raport_o_stanie_ryнку_telekomunikacyjnego_-_2017_r..pdf.

zaledwie o 6 kilometrów. W tym kontekście pamiętać należy także o nadrzędnej roli telekomunikacji – łączności kryzysowej i alarmowej. Z powyższych względów, w ocenie projektodawcy w pełni uzasadnione jest wprowadzenie do ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne dodatkowego narzędzia dla Prezesa UKE, które umożliwi mu realizację działań zapewniających pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych na wskazanych przez niego obszarach, w których zostały zdiagnozowane problemy z pokryciem zasięgiem. Zachętą do podjęcia inwestycji polepszających zasięg na danym obszarze będzie obniżenie opłat za prawo do korzystania z częstotliwości radiowych lub opłaty telekomunikacyjnej. Warto wskazać, iż zgodnie z projektowanymi rozwiązaniami, kwota obniżenia opłat, o których mowa w art. 183 ust. 1 lub w art. 185 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, ma odpowiadać łącznie ustalonej wartości inwestycji objętej umową inwestycyjną. Powyższe oznacza, że przedsiębiorcy telekomunikacyjni będą mogli skierować część środków, które do tej pory uiszczali jako ww. opłaty telekomunikacyjnej, na realizację inwestycji związanych z zapewnieniem pokrycia zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych na obszarach na których do tej pory, przy aktualnie istniejących mechanizmach rynkowych oraz narzędziach regulacyjnych przysługujących Prezesowi UKE, nie byli zdecydowani na realizację tych inwestycji. Zakłada się, że projektowana instytucja przyczyni się do rozwiązania wciąż dotkliwego w wielu obszarach kraju problemu braku lub słabego zasięgu usług bezprzewodowych (w szczególności telefonii mobilnej). Jednocześnie aby zapewnić maksymalny poziom transparentności działań podejmowanych przez Prezesa UKE w powyższym zakresie, przewidziany został szereg dodatkowych narzędzi, które mają uczynić proces negocjowania i zawierania tego typu umowy w pełni przejrzystym, a mianowicie:

- zawarcie omawianej umowy musi być poprzedzone publikacją na stronie podmiotowej BIP UKE, na okres minimum 30 dni, komunikatu o zamiarze jej zawarcia przez Prezesa UKE, zawierającego co najmniej wskazanie rodzaju inwestycji zapewniającej pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych, określenie obszaru lub obszarów, którego ma dotyczyć inwestycja oraz informację o terminie, w jakim przedsiębiorcy telekomunikacyjni mogą zgłaszać zainteresowanie zawarciem umowy inwestycyjnej;
- umowa jest zawierana pod rygorem nieważności w formie aktu notarialnego;
- informacja o zawarciu umowy inwestycyjnej wraz z jej treścią podlega niezwłocznej publikacji na stronie podmiotowej BIP.

Ponownie należy wskazać, iż instytucja tego typu jak umowa pomiędzy inwestorem a organem administracji publicznej nie stanowi zupełnego novum w polskim systemie prawnym. Jako podobne rozwiązanie wskazać tu można wprowadzoną do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w art. 37i, tzw. umowę urbanistyczną, dotyczącą inwestycji na obszarach objętych miejscowym planem rewitalizacji. W ramach umowy urbanistycznej również następuje swoiste porozumienie pomiędzy organem administracji a inwestorem, na mocy którego z jednej strony inwestor uzyskuje możliwość realizacji inwestycji głównej w zamian za realizację tzw. inwestycji uzupełniającej, która następnie nieodpłatnie jest przekazywana na rzecz gminy. Zawarcie umowy urbanistycznej zwalnia ponadto organ gminy z obowiązku pobrania opłat: jednorazowej związanej ze wzrostem wartości nieruchomości (art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) oraz adiacenckiej (art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami). Nie można również pominąć okoliczności, iż koncepcja wprowadzenia tzw. umowy administracyjnej jako dodatkowej formy działania administracji publicznej, umożliwiającej załatwienie określonych spraw na linii inwestor – organ administracji publicznej w drodze innej niż władcze rozstrzygnięcie organu administracji pojawia się od wielu lat w dyskusjach nad nowym kształtem procedury administracyjnej jako pomysł na bardziej partnerskie podejście w relacjach administracji z obywatelem. Proponowana w projektowanej ustawie instytucja jest zatem wyrazem otwarcia się administracji publicznej na współpracę z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi zainteresowanymi realizacją inwestycji zwiększających pokrycie zasięgiem ruchomych sieci telekomunikacyjnych, których to realizacja, bez stworzenia przez organ administracji przyjaznych warunków inwestycyjnych mogłaby w ogóle nie dojść do skutku.

Jednocześnie, z uwagi na świadomość potencjalnej możliwości wystąpienia pomocy publicznej w ramach zawierania i wykonywania umowy, przewiduje się możliwość uregulowania przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, w drodze rozporządzenia, szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy publicznej w ramach tej umowy. Należy mieć na uwadze, że takie rozporządzenie byłoby programem pomocowym w rozumieniu ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, a jego wejście w życie uzależnione zostałoby od otrzymania akceptacji Komisji Europejskiej w ramach procedury notyfikacji.

Art. 11 pkt 8 projektu

Zgodnie z projektowanymi przepisami dotyczącymi Funduszu Szerokopasmowego, Fundusz ten ma być zasilany m.in. ze środków pochodzących z opłat telekomunikacyjnych, opłat za

wykorzystywanie numeracji oraz opłat za prawo do korzystania z częstotliwości radiowych. Opłaty te – zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami – stanowią dochód budżetu państwa. Aby zapewnić spójność systemu prawa oraz zgodność projektowanych i istniejących regulacji z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w art. 186 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne doprecyzowuje się, że ww. opłaty stanowią dochód budżetu państwa, a w zakresie określonym w projektowanych przepisach o Funduszu Szerokopasmowym – bezpośrednio przychody tego Funduszu, przekazywane przez Prezesa UKE na rachunek Funduszu w terminie 30 dni od dnia ich pobrania.

Art. 11 pkt 9 projektu

Celem zmiany przewidzianej w art. 206 ust. 1a ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne jest uzupełnienie istniejącej luki prawnej. Ratio legis przepisu art. 206 ust. 1a była bowiem możliwość rozstrzygnięcia w jednej decyzji sporu dotyczącego dostępu do infrastruktury (kabli) i dostęp do budynku. Nie został natomiast uwzględniony w treści art. 206 ust. 1a przypadek, w którym spór poza dostępem do kabli i do budynku, dotyczy również dostępu do infrastruktury technicznej (w tym infrastruktury elektroenergetycznej), udostępnianej na podstawie art. 17 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Z uwagi na okoliczność, iż przedmiotem postępowań prowadzonych przed Prezesem UKE były wnioski obejmujące:

- 1) dostęp do infrastruktury technicznej w zakresie kanalizacji kablowej lub infrastruktury elektroenergetycznej przedsiębiorstwa energetycznego posiadającego także status przedsiębiorcy telekomunikacyjnego (art. 17 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych),
- 2) dostęp do instalacji telekomunikacyjnej budynków (w zakresie dostępu do kabli telekomunikacyjnych) lub dostęp do nieruchomości, w tym budynków oraz infrastruktury telekomunikacyjnej przedsiębiorstwa energetycznego posiadającego także status przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, którego podstawę prawną stanowi art. 139 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne,
- 3) dostęp do nieruchomości, w tym budynków, którego podstawę prawną stanowi art. 30 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych

jak również, że w przyszłości może zająć potrzeba wykorzystania w jednej sprawie łącznie dwóch (w różnych konfiguracjach, a nie tylko – tak jak obecnie – art. 139 ustawy z dnia 16 lipca

2004 r. – Prawo telekomunikacyjne oraz art. 30 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych) lub trzech podstaw prawnych, celowe wydaje się dokonanie nowelizacji art. 206 ust. 1a ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, poprzez dodanie w jego treści art. 17 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. W przeciwnym wypadku konieczny jest, stosownie do art. 62 kpa, podział postępowania na dwa odrębne, których rozstrzygnięcia należy logicznie powiązać.

Art. 11 pkt 10 projektu

Nowelizowany art. 209 ust. 1 pkt 9a ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne uzupełnia katalog czynów podlegających administracyjnej karze pieniężnej nakładanej przez Prezesa UKE, o eksploatację urządzenia radiowego niezgodnie z warunkami wynikającymi z wpisu urządzenia do rejestru urządzeń lub z decyzją o czasowym używaniu urządzenia radiowego lub używaniu urządzenia radiowego w celu prowadzenia testów (badań itd.).

Z kolei dodawany w ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne w art. 209 w ust. 1 pkt 12b przewiduje sankcję o charakterze administracyjnej kary pieniężnej za niewykonywanie umowy zasięgowej, o której mowa w projektowanych przepisach art. 139a ust. 1, jak również za wykonywanie jej niezgodnie z warunkami w niej określonymi. Rozwiązanie to bezpośrednio ogranicza swobodę ustalenia zasad odpowiedzialności operatora za nieprawidłowe wykonywanie umowy zasięgowej bezpośrednio w tej umowie.

Natomiast dodany art. 209 w ust. 1¹ pkt 3 ustawy wprowadza możliwość nałożenia przez Prezesa UKE kary na podmiot, który nie wypełnia, z przyczyn leżących po jego stronie, obowiązku zapewnienia dostępu do nieruchomości, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Projektowany przepis ma na celu wyeliminowanie przypadków, w których zobowiązane podmioty z nieuzasadnionych przyczyn nie realizują ustawowego obowiązku polegającego na udzieleniu dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w drodze umowy. Projektowana kara jest zatem odrębnym rozwiązaniem od regulacji przewidzianej w art. 209 ust. 1 pkt 22b, który odnosi się do podmiotu, który nie wypełnia warunków wynikających z decyzji wydawanych w trybie art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, a więc dotyczy sytuacji, w której istnieje już podstawa (decyzja Prezesa UKE) do współpracy pomiędzy stronami. Natomiast proponowana regulacja umożliwi Prezesowi UKE ukaranie podmiotów, które intencjonalnie i z nieuzasadnionych przyczyn nie udzielają dostępu w drodze

umowy, oczywiście w sytuacji gdy w świetle przepisów udzielenie takiego dostępu jest wymagane.

Oczywistym jest, iż podstawą uzyskania dostępu do nieruchomości, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, jest zawsze albo zawarta umowa o dostępie albo decyzja Prezesa UKE zastępująca taką umowę. Projektowany przepis umożliwi natomiast podjęcie działań w stosunku do podmiotów, które celowo przedłużają procedurę uzyskania dostępu do nieruchomości licząc na przedłużające się postępowanie przed Prezesem UKE, a następnie faktycznie realizują postanowienia decyzji o dostępie (co wyłącza możliwość ukarania na podstawie aktualnie obowiązującego art. 209 ust. 1 pkt 22b ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne). Problem przesunięcia w czasie uzyskania dostępu do nieruchomości (o okres niezbędny na przeprowadzenie negocjacji oraz przeprowadzenie postępowania przez Prezesa UKE – co, biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia, trwało łącznie nawet kilka lat) jest podnoszony przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych jako okoliczność skutkująca zaburzeniem konkurencji pomiędzy przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi. W skrajnych przypadkach (uzyskanie dostępu po kilku latach) przedsiębiorca telekomunikacyjny, z uwagi na zmianę warunków rynkowych, może być w ogóle nie zainteresowany skorzystaniem z dostępu uzyskanego po takim okresie czasu. Niewątpliwie taki przepis będzie miał również walor dyscyplinujący wobec podmiotów zobowiązanych do zapewnienia dostępu do nieruchomości i może przyczynić się do zmniejszenia liczby postępowań prowadzonych przez Prezesa UKE. Warto przy tym zaznaczyć, iż projektowana kara ma być wprowadzona nie do art. 209 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (który ma charakter obligatoryjny) a do art. 209 ust. 1¹ ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, który ma charakter fakultatywny („Prezes UKE, jeżeli przemawia za tym charakter lub zakres naruszenia, może nałożyć karę pieniężną na podmiot, który...”). Umożliwi to zatem Prezesowi UKE podejmowanie działań w przypadkach szczególnie rażących i uzasadnionych, a nie w każdym, w którym uzyskanie dostępu do nieruchomości nastąpiło dopiero w drodze administracyjnej.

Art. 11 pkt 11 lit. a projektu

Dodawane, do art. 210 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, ust. 1a – 1c zawierają regulacje służące rozwiązaniu problemu ustalenia podstawy wymiaru kary pieniężnej nakładanej w drodze decyzji przez Prezesa UKE na podmioty nieposiadające przychodów lub posiadające bardzo małe przychody. Zgodnie z art. 210 ust. 1 w obowiązującym brzmieniu za podstawę wymiaru kary pieniężnej przyjmuje się kwotę przychodu ukaranego podmioty,

osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym. Z tego względu przepis w chwili obecnej uniemożliwia ukaranie podmiotów, które nie posiadają przychodów, posiadają bardzo małe przychody albo w roku poprzednim wygenerowały stratę. W związku z tym proponuje się określenie zasady, iż w przypadku, gdy podmiot w poprzednim roku kalendarzowym nie osiągnął przychodu lub osiągnął przychód w wysokości nieprzekraczającej 500 000 zł, Prezes UKE nakładając karę ustala przychód stanowiący podstawę wymiaru kary wg średniego przychodu podmiotu w trzech kolejnych latach kalendarzowych, poprzedzających rok nałożenia kary. Jeżeli zaś tak ustalony przychód nie przekroczy 500 000 zł, Prezes UKE będzie mógł wymierzyć karę do wysokości 15 000 zł.

Art. 11 pkt 11 lit. b i c projektu

Zmiany w art. 210 ust. 5 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne i dodanie ust. 6, związane są – podobnie jak zmiany w art. 186 – z dookreśleniem, że administracyjne kary pieniężne, nakładane przez Prezesa UKE, stanowią przychód Funduszu Szerokopasmowego, a nie jak dotychczas dochód budżetu państwa.

Art. 12 projektu

Jednym z istotnych kosztów wpływających na wzrost kosztów inwestycyjnych w telekomunikacji jest często wskazywana przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych wysokość opłat za wpis do księgi wieczystej w przypadku umów (decyzji Prezesa UKE) z art. 30 i 33 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz w przypadku ustanowienia służebności przesyłu (art. 305¹ i następne Kodeksu cywilnego). W aktualnym stanie prawnym, zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, opłatę stałą w kwocie 200 zł pobiera się od wniosku o wpis w księdze wieczystej własności, użytkowania wieczystego lub ograniczonego prawa rzeczowego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Natomiast, zgodnie z art. 43 ww. ustawy opłatę stałą w kwocie 150 zł pobiera się od wniosku o wpis:

- 1) własności, użytkowania wieczystego, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu nabytego w wyniku podziału majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami;
- 2) własności nieruchomości rolnej o powierzchni do 5 ha;
- 3) praw osobistych i roszczeń;
- 4) zmiany treści ograniczonych praw rzeczowych.

W konsekwencji, w przypadku dokonania wpisu służebności przesyłu, przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany uiścić opłatę stałą w wysokości 200 zł, a w przypadku wpisu roszczeń wynikających z umów z art. 30 lub art. 33 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, opłata stała wynosi 150 zł. W przypadku pojedynczej nieruchomości (budynku) wysokość opłaty nie wydaje się wysoka. Jednakże, zważywszy na masowy charakter inwestycji telekomunikacyjnych, skutkuje to istotnym wzrostem kosztów operacyjnych.

W konsekwencji zasadne wydaje się ustanowienie odrębnych przepisów dla wpisu ograniczonych praw rzeczowych (służebność przesyłu) oraz wpisu praw i roszczeń wynikających z umów, o których mowa w art. 30 oraz art. 33 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, gdzie wysokość opłaty stanowiłaby 20% obecnej wysokości opłat stałych o których mowa w art. 42 i art. 43 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W związku z powyższym, po art. 43 tej ustawy proponuje się dodanie art. 43a, zgodnie z którym 40 zł (piątą część aktualnie przewidzianej opłaty) pobiera się od wniosku o wpis w księdze wieczystej służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, zaś 30 zł (ponownie piątą część aktualnie przewidzianej opłaty) od wniosku o wpis w księdze wieczystej, o którym mowa w art. 30 ust. 5a ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, oraz wniosku o wpis w księdze wieczystej, o którym mowa w art. 33 ust. 3a ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Propozycja taka wpisuje się także, podobnie jak w przypadku projektowanej zmiany w ustawie o lasach dotyczącej wysokości opłat z tytułu umieszczania obiektów i infrastruktury telekomunikacyjnej, w działania stwarzające przyjazne warunki dla rozwoju nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych, w tym w cele wskazane w rządowej Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR).

Warto również podkreślić, że wprowadzenie niższych opłat, zwłaszcza dla wpisu praw i roszczeń z umów z art. 30 oraz art. 33 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, istotnie poprawi stabilność uprawnień przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, którzy w obecnym stanie prawnym często nie ujawniają swoich praw i roszczeń w księdze wieczystej ze względu na wysoki koszt wpisu.

Art. 13 projektu

W odniesieniu do projektowanych zmian w art. 38a ust. 1 pkt 1 lit. h oraz ust. 2 w pkt 1 lit. b ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych wskazać należy, iż w aktualnym stanie prawnym przepisy te zakładają całkowity zakaz budowy stacji bazowych telefonii ruchomej w strefie uzdrowiskowej „A” tj. strefie dla której procentowy udział terenów zieleni wynosi nie mniej niż 65%, a w przypadku strefy uzdrowiskowej „B” tj. strefy dla której procentowy udział terenów zieleni wynosi nie mniej niż 50%, obejmując obszar przyległy do strefy „A” i stanowiący jej otoczenie, zakazuje budowy urządzeń emitujących fale elektromagnetyczne, będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 oraz z 2019 r. poz. 630), oddziałujących na strefę „A” ochrony uzdrowiskowej polami elektromagnetycznymi o poziomach wyższych niż dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych – charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych – dla miejsc dostępnych dla ludności, określone na podstawie art. 122 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.).

W konsekwencji, na skutek wprowadzenia zakazów na obszarach uzdrowiskowych w strefie „A”, która może być strefą stosunkowo rozległą, nie ma możliwości zainstalowania stacji bazowych telefonii ruchomej, co istotnie ogranicza możliwość świadczenia usług telekomunikacyjnych dla osób przebywających w danej strefie (w tym i kuracjuszy), względnie jakość tych usług jest znacznie poniżej przeciętnego poziomu ich świadczenia. Należy podkreślić, iż obszary te mogą charakteryzować się na tyle dużą powierzchnią, że brak jest możliwości ich „oświetlenia” sygnałem radiowym z zewnątrz.

W przypadku obszarów uzdrowiskowych należy również wziąć pod uwagę korzyści dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą związaną z charakterem danego obszaru (wynajem miejsc noclegowych, usługi hotelarskie, restauracje). Natomiast pogłębiający się brak możliwości skorzystania z nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych (w tym sieci 5G) i opartych o nich usług wynikający z istniejącego całkowitego zakazu budowy na obszarze uzdrowisk lub obszarze ochrony uzdrowiskowej w strefie „A” będzie powodował nie tylko wspomniane powyżej ograniczenie możliwości korzystania z usług telekomunikacyjnych lub istotną degradację ich jakości, ale może w przyszłości skutkować zmniejszeniem atrakcyjności

tych obszarów dla potencjalnych turystów czy osób korzystających z lecznictwa uzdrowiskowego.

Biorąc pod uwagę, iż obowiązujące aktualnie uregulowania nie mają swojego źródła w konieczności ochrony walorach estetycznych czy wizualnych, a ewidentnie odnoszą się do okoliczności, iż są to urządzenia „emitujące fale elektromagnetyczne” (przesłanka wskazana w obu omawianych przepisach), należy wskazać, iż nie ma żadnego merytorycznego uzasadnienia, które przemawiałoby za tym, aby akurat w przypadku terenów uzdrowisk zapewniany był wyższy poziom ochrony przed polami elektromagnetycznymi, niż w odniesieniu do wszystkich innych terenów, którym ochrona ta zapewniona jest przez regulacje wynikające z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska i jej aktów wykonawczych. Skoro bowiem, w aktualnym stanie prawnym, dopuszczalne jest, po spełnieniu ogólnie obowiązujących wymagań środowiskowych i budowlanych, lokalizowanie instalacji emitujących pole elektromagnetyczne (w tym stacji bazowych telefonii komórkowej) w pobliżu takich obiektów jak np. szpitale, szkoły, przedszkola czy parki miejskie, nie znajduje żadnego merytorycznego i logicznego uzasadnienia ograniczanie lokalizowania tego typu infrastruktury akurat na terenie uzdrowisk.

Zniesienie obowiązujących aktualnie w tym zakresie zakazów i ograniczeń umożliwi przedsiębiorcom telekomunikacyjnym realizację infrastruktury telekomunikacyjnej zapewniającej dostęp do nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych, z drugiej natomiast strony powszechnie obowiązujące regulacje ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska spowodują, iż zapewniony zostanie odpowiedni poziom ochrony przed urządzeniami emitującymi pole elektromagnetyczne. Dodać przy tym należy, iż odpowiedni poziom ochrony przed polami elektromagnetycznymi będzie także zapewniać (w tym i na terenach uzdrowisk) szereg innych nowych rozwiązań przewidzianych w niniejszym projekcie ustawy, dotyczących kwestii związanych z ochroną przed polami elektromagnetycznymi, w tym przede wszystkim planowane zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz ustawie o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (w części dotyczącej systemu informacyjnego PEM).

Art. 14 projektu

Zmiany wprowadzone w art. 66 ust. 2b oraz art. 77 ust. 1 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko są

natomiast konsekwencją wprowadzenia wyżej omówionych zmian w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i polegają na dopisaniu do tych przepisów przypadku inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze.

Art. 15 pkt 1 projektu

Celem zmiany w art. 5 pkt 3 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej jest skorelowanie obowiązków operatora OSE w zakresie świadczenia szkołom usług bezpieczeństwa z zakresem odpowiedzialności dyrektora szkoły z tytułu zapewnienia w szkole dostępu do szybkiego internetu, o jakim mowa w art. 27 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe – tj. uzupełnienie zakresu obowiązków operatora OSE także o działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.

Art. 15 pkt 2 projektu

Celem zmiany w art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej jest zmobilizowanie dyrektorów szkół oraz ich organów prowadzących do lepszej współpracy z operatorem OSE na etapie pomiędzy zgłoszeniem chęci korzystania przez szkołę z usług OSE, a zawarciem umowy o świadczenie usług. Dotychczasowe doświadczenia operatora OSE wskazują bowiem, że niektóre z tych podmiotów z nieuzasadnionych przyczyn przedłużają tę procedurę, co – w obliczu obecnie obowiązującej treści art. 7 ust. 4 – ogranicza czas dostępny dla operatora OSE na zorganizowanie usług dla danej szkoły, a który to proces zawiera wiele czasochłonnych elementów, które mogą zostać zainicjowane dopiero po zawarciu ze szkołą umowy o świadczenie usług. Jednocześnie należy wyjaśnić, że zmiana art. 7 ust. 4 nie pociąga za sobą zmian w zakresie trybu i warunków zawierania umów ze szkołami lub organami prowadzącymi, wynikających ze stosowania wprost właściwych przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne o świadczeniu usług telekomunikacyjnych.

Art. 15 pkt 3 projektu

Dodatkowy przepis w art. 8 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej, (dodawany ust. 1a), umożliwić ma operatorowi OSE korzystanie z przyłączy telekomunikacyjnych, doprowadzonych do szkół bezpośrednio przez ich organy prowadzące (jednostki samorządu terytorialnego wykonujące działalność w zakresie telekomunikacji), z pominięciem konkurencyjnej procedury uzyskiwania dostępu do tych przyłączy.

W rzeczywistości wiele szkół zostało już podłączonych przez ich organy prowadzące i jest to jedyna infrastruktura, z której może skorzystać operator OSE w celu umożliwienia tym szkołom korzystanie z usług OSE, w związku z czym nie jest celowe przeprowadzanie przez operatora OSE czasochłonnych postępowań dążących do uzyskania dostępu do tej infrastruktury. Jednocześnie projektowana zmiana nie wyłącza obowiązku zachowania przez operatora OSE transparentności w zakresie współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego.

Art. 15 pkt 4 projektu

Zmiana art. 12 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej polega na zniesieniu obowiązku przedkładania przez operatora OSE wniosku o udzielenie dotacji celowej na wykonywanie przez niego zadań ustawowych corocznie, na rzecz umożliwienia złożenia wniosku obejmującego więcej niż 1 pełny rok kalendarzowy. Wniosek ten będzie składany najpóźniej w terminie 30 dni od dnia wezwania przez ministra.

Projektowana zmiana wynika z dwuletniej już praktyki udzielania dotacji celowej operatorowi OSE na podstawie ustawy z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej. Obecny obowiązek przedkładania wniosku na każdy kolejny rok kalendarzowy powoduje konieczność corocznego powtarzania długotrwałej procedury sporządzania i uzgadniania wniosku o udzielenie dotacji oraz późniejszego zawierania umowy dotacji celowej. Zmiana umożliwi operatorowi OSE i ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji zachowanie większej elastyczności działania w ramach tych procesów, bez uszczerbku dla zobowiązań w zakresie dotacji celowych, wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 16 projektu

W związku ze zmianami w zakresie przekazywania kar pieniężnych, wymierzanych zarządom dróg na podstawie nowelizowanych przepisów ustawy o drogach publicznych, na rachunki odpowiednio Krajowego Funduszu Drogowego i Funduszu Dróg Samorządowych, konieczna jest konsekwentna nowelizacja ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych w zakresie katalogu przychodów tego Funduszu.

Art. 17 projektu

W związku z powołaniem Funduszu Szerokopasmowego konieczne było wprowadzenie regulacji związanych ze sporządzeniem pierwszego planu finansowego, tak aby istniała

podstawa prawna do sporządzenia jego projektu oraz odpowiedniego uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

Art. 18 projektu

W art. 18 określono terminy, w jakich jednostki samorządu terytorialnego prowadzące działalność w zakresie telekomunikacji, w formie niewyodrębnionej w ramach ich osobowości prawnej, oraz wszelkie inne samorządowe jednostki organizacyjne prowadzące taką działalność, będą obowiązane przekazywać Prezesowi UKE informacje podlegające inwentaryzacji na dotychczasowych zasadach (tj. do dnia wejścia w życie znowelizowanych przepisów). Dodatkowo określono terminy, do których podmioty zobowiązane do wykonywania obowiązków inwentaryzacyjnych, ale nieposiadające infrastruktury lub sieci, przekażą Prezesowi UKE oświadczenia o tym fakcie za rok 2019 i 2020.

Art. 19 i art. 20 projektu

W art. 19 i art. 20 przesądzono, które przepisy znajdą zastosowanie w przypadku prowadzonych negocjacji oraz postępowań Prezesa UKE dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej oraz dostępu do nieruchomości, wskazując, iż w obu sytuacjach zastosowanie będą mieć przepisy w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą (z wyjątkiem dwóch dodawanych przepisów, dotyczących treści wniosku o wydanie tych decyzji – aby wykluczyć konieczność ponownego przeprowadzania czynności faktycznych polegających na kontroli formalnej wniosków złożonych do Prezesa UKE przed wejściem w życie ustawy). Jedynie w przypadku postępowań odwoławczych dotyczących decyzji wydanych przed wejściem w życie ustawy, postępowania te będą prowadzone na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w brzmieniu dotychczasowym. Analogiczne rozwiązania znalazły zastosowanie także przy wcześniejszych nowelizacjach tej ustawy.

Art. 21 projektu

W art. 21 rozstrzygnięto, że do postępowań Prezesa UKE w przedmiocie określenia tzw. ramowych warunków dostępu do infrastruktury technicznej, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy, zastosowanie będą mieć przepisy znowelizowane, zaś do postępowań odwoławczych dotyczących decyzji określających ramowe warunki dostępu do infrastruktury technicznej zastosowanie będą mieć przepisy w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 22 projektu

W art. 22 przesądzono, że do postępowań prowadzonych przez starostów, dotyczących ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości stanowiących obszar kolejowy w celu przeprowadzenia przez nieruchomość przewodów lub urządzeń łączności publicznej, zastosowanie będą mieć przepisy w znowelizowanym brzmieniu.

Art. 23 projektu

Projektowany art. 39a ust. 4 i 5 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych zasadniczo nie obejmuje umów koncesjonariuszy zawartych przed 18 listopada 2011 r. czyli przed wejściem w życie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. poz. 1387), na podstawie której umowę o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady zawiera Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, a nie minister właściwy do spraw transportu. W związku z tym konieczne jest zawarcie przepisu dostosowującego, który umożliwi spółkom koncesyjnym uzgadnianie instalowania punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu w obrębie punktów poboru opłat.

Art. 24 projektu

W związku z projektowanym uchycieniem art. 40f ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, zobowiązującego zarządców dróg do zmiany wydanych decyzji o zajęciu pasa drogowego w przypadku zmiany uchwały jednostki samorządu terytorialnego ustalającej stawki opłaty za to zajęcie, oraz potencjalnym trwaniem postępowań wszczętych na podstawie uchylanego przepisu w dacie wejścia w życie ustawy, proponuje się, aby takie postępowania toczyły się nadal na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 25 projektu

W art. 25 rozstrzygnięto, że do trwających postępowań w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, odrębnej decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego albo w sprawie zgłoszenia budowy lub wykonywania robót budowlanych, zastosowanie będą mieć przepisy ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w brzmieniu dotychczasowym (odnosi się to w szczególności do brzmień nowelizowanego art. 30 ust. 6 – który na mocy ustawy określa wewnątrzbudynkową instalację telekomunikacyjną, realizowaną przez inwestora, jako część składową nieruchomości – oraz art. 30 ust. 8 – który na mocy nowelizacji uwzględnia istniejącą ma mocy odrębnych przepisów możliwość zgłoszenia rozbudowy, nadbudowy lub przebudowy budynku) oraz przepisy ustawy z dnia 7

lipca 1994 r. – Prawo budowlane w brzmieniu nadanym projektem ustawy (co ma na celu wyeliminowanie potencjalnych wątpliwości interpretacyjnych dotyczących procesu budowlanego dla inwestycji telekomunikacyjnych jeszcze na etapie postępowań budowlanych).

Art. 26 projektu

Art. 26 zobowiązuje właściwe organy do stosowania znowelizowanych przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do toczących się postępowań w przedmiocie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

Art. 27 projektu

W art. 27, w związku z rozszerzeniem katalogu przypadków, w jakich materializuje się obowiązek lokalizowania kanału technologicznego w pasie drogowym przez zarządcę drogi, przesądzono, iż w przypadku inwestycji, których realizacja została już rozpoczęta (tj. złożono wnioski o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji lub wniosków o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej), zastosowanie będzie mieć art. 39 ust. 6–6c ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 28 projektu

W art. 28 rozstrzygnięto, że nowelizowane przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, w szczególności w zakresie udostępniania informacji o zgłoszeniach instalacji, z których emisja nie wymaga pozwolenia, nie będą miały zastosowania do zgłoszeń, przekazanych właściwym organom ochrony środowiska przed dniem wejścia w życie ustawy. W związku z intensywnym rozwojem telekomunikacji bezprzewodowej i częstotliwością wykonywania pomiarów pól elektromagnetycznych przez operatorów zakłada się, że w niedługim czasie właściwe organy ochrony środowiska będą posiadać zaktualizowane informacje o wszystkich instalacjach objętych obowiązkiem zgłoszeniowym. Przez to za niezasadne uznano zobowiązanie właściwych organów do udostępniania na swoich stronach internetowych zgłoszeń dokonanych przed dniem wejścia w życie ustawy, które z punktu widzenia kontroli społecznej mają już co do zasady historyczny charakter.

Art. 29 projektu

Art. 29 nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek dostosowania uchwał ustalających stawki opłat za zajęcie pasa drogowego do maksymalnych wysokości stawek wynikających z nowelizowanej ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,

w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, jednakże wyłącznie w przypadku, gdy wysokości stawek ustalone dotychczas wydanymi uchwałami są wyższe niż stawki maksymalne wprowadzane niniejszą ustawą.

Art. 30 projektu

Art. 30 wskazuje, iż w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, nadleśniczy dostosuje treść tzw. ramowych warunków zapewnienia dostępu, o których mowa w art. 39b ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach do wymagań określonych w projektowanym art. 39b ust. 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, co wynika z faktu określenia w tym przepisie minimalnego katalogu elementów, które takie ramowe warunki mają zawierać. Dodatkowo, zobowiązuje się nadleśniczych do przekazania dyrektorom regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych projektów umów o dostęp oraz o umieszczanie na nieruchomości urządzeń (stanowiących nowy załącznik do ramowych warunków zapewnienia dostępu) także w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 31 projektu

W art. 31 przesądzono, że obniżone wysokości opłat od wniosków o wpis w księdze wieczystej służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorcy telekomunikacyjnego oraz wniosków o wpis praw lub roszczeń, o których mowa w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, stosować się będzie do wniosków złożonych po dniu wejścia w życie ustawy.

Art. 32 projektu

Przepis przejściowy wskazuje, że do czasu wejścia w życie przepisów dotyczących Funduszu Szerokopasmowego tj. do dnia 31 grudnia 2020 r. kary, o których mowa w art. 29d ust. 13 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz w art. 209 ust. 1 i 1¹ ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawa telekomunikacyjne, stanowiąc będą dochód budżetu państwa.

Art. 33 projektu

W związku z nowelizacją zasad ubiegania się przez szkoły lub ich organy prowadzące o korzystanie z usług Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej precyzuje się, że do wniosków o korzystanie z usług OSE, złożonych przed dniem wejścia w życie ustawy, zastosowanie będą mieć znowelizowany przepisy ustawy z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej.

Art. 34 projektu

Art. 34 określa termin pozostania w mocy dotychczasowych przepisów wykonawczych określających szczegółowo sposób prowadzenia inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych przez Prezesa UKE, określających dopuszczalne limity pól elektromagnetycznych w środowisku i sposoby sprawdzania ich dotrzymywania, jak również określających wymagania dotyczące zakresu zgłoszenia instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia. W związku ze zmianami proponowanymi w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, dotychczas wydane przepisy wykonawcze, których dotyczą te zmiany, straciłyby bowiem moc – zgodnie z regułami legislacyjnymi – w dniu wejścia w życie tych zmian. Jednocześnie niezbędne jest umożliwienie organom zobowiązanym prawidłowe przeprowadzenie procesów legislacyjnych dotyczących nowych przepisów wykonawczych, zakreślając im jednak odpowiednie terminy. Dodatkowo w związku ze znacznym odsunięciem w czasie wejścia w życie znowelizowanych zasad prowadzenia inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych oraz zasad gromadzenia danych w Punkcie informacyjnym do spraw telekomunikacji, proponuje się umożliwienie ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji nowelizację obowiązujących rozporządzeń dookreślających zasady prowadzenia inwentaryzacji i gromadzenia danych w Punkcie.

Art. 35 projektu

Z uwagi na istotę procesu przygotowania Systemu Informacyjnego o Instalacjach Wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne, uniemożliwiająca określenie daty jego udostępnienia w momencie przyjmowania niniejszego projektu, proponuje się zobowiązanie ministra właściwego ds. informatyzacji do ogłoszenia terminu udostępnienia tego systemu w drodze komunikatu umieszczonego w swoim dzienniku urzędowym oraz na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej na 3 miesiące przed dniem udostępnienia. Rozwiązanie tego rodzaju wpisuje się w katalog rozwiązań legislacyjnych towarzyszących udostępnianiu publicznych rejestrów i systemów informatycznych (jak np. w przypadku systemu CEPIK).

Art. 36 projektu

Minister właściwy do spraw informatyzacji zostaje zobowiązany do przeprowadzenia, po upływie pełnego roku budżetowego od dnia wejścia w życie ustawy (tj. w terminie ok. 2 pełnych lat kalendarzowych), badania wpływu rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy

na sytuację ekonomiczną jednostek samorządu terytorialnego oraz przedstawi sprawozdanie z tego badania do wiadomości Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Szczególnym elementem badania będzie wpływ na budżety JST projektowanego rozszerzenia katalogu przypadków, w których zarządcy dróg obowiązani będą zlokalizować kanał technologiczny w drodze publicznej – wnioski z tego badania będą stanowić podstawę ewentualnej aktualizacji rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie udostępniania kanału technologicznego przez zarządców dróg publicznych oraz wysokości stawek opłat za udostępnienie kanału technologicznego.

Art. 37 projektu

W art. 37 – zgodnie z dyspozycją ustawy o finansach publicznych – określono tzw. regułę budżetową związaną ze wzrostem wydatków budżetu państwa, wynikającym z projektu ustawy. Szerokie omówienie wydatków uwzględnionych w regule znalazło się w Ocenie Skutków Regulacji.

Art. 38 projektu

Art. 38 określa termin wejścia ustawy w życie. Ustawa wejdzie w życie w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) nowych zasad informowania konsumentów o cennikach i regulaminach, które wejdą w życie w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy;
- 2) przepisów dotyczących Funduszu Szerokopasmowego i przepisu wprowadzającego nowy przypadek czynu objętego sankcją w postaci administracyjnej kary pieniężnej wymierzonej przez właściwy organ ochrony środowiska, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.;
- 3) przepisów nowelizujących zasady prowadzenia inwentaryzacji Prezesa UKE, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2022 r., z wyjątkiem dwóch wskazanych przepisów objętych przepisem przejściowym art. 18, które wejdą w życie w terminie 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego

systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 362).

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. Ogłoszona w Dzienniku Ustaw ustawa zostanie przekazana do Komisji Europejskiej jako krajowy środek wykonawczy.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

<p>Nazwa projektu ustawa o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Cyfryzacji</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Wanda Buk, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Agnieszka Krauzowicz – Departament Telekomunikacji w Ministerstwie Cyfryzacji, tel. 22 245-59-18 Grzegorz Czwardon – Wydział Inwestycji Telekomunikacyjnych w Departamencie Telekomunikacji w Ministerstwie Cyfryzacji, tel. 22 245-59-18 Michał Ciach – Wydział Inwestycji Telekomunikacyjnych w Departamencie Telekomunikacji w Ministerstwie Cyfryzacji, tel. 22 245-59-18 Marcin Łukasiewicz – Wydział Inwestycji Telekomunikacyjnych w Departamencie Telekomunikacji w Ministerstwie Cyfryzacji, tel. 22 245-59-18</p>	<p>Data sporządzenia 11.05.2019 r.</p> <p>Źródło: Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju; Europejski kodeks łączności elektronicznej</p> <p>Nr w Wykazie prac UD172</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Technologie Informacyjno-Komunikacyjne dalej (ICT) obecne są we współczesnej gospodarce praktycznie w każdym sektorze i towarzyszą zarówno sferze zawodowej, jak i prywatnej coraz większej rzeszy ludzi. Tak jak wielkim skokiem cywilizacyjnym było pojawienie się w XVIII w. maszyny parowej, tak dziś bodźcem do wszelkiego rodzaju przemian przemysłowych są nowe technologie. Znaczenia nabiera szczególnie silny, obserwowany od kilku lat, trend mobilności usług elektronicznych – stają się one elementem codziennego życia „cyfrowego społeczeństwa” i bardzo szybko znajdują zastosowanie w procesie produkcji, w mediach, w logistyce, transporcie, zdrowiu, bankowości, czy wreszcie w sektorze publicznym. Zjawisko to jest na tyle wyraźne, a pozytywny wpływ ICT na gospodarkę stał się na tyle oczywisty, że całość tych przemian zaczęto określać mianem ery Przemysłu 4.0.

W Polsce na przestrzeni ostatnich lat zaobserwować można dynamicznie postępujący proces informatyzacji gospodarki. Jest on następstwem rozwoju technik ICT, w tym ciągłej miniaturyzacji sprawiającej, że ICT znajdują coraz szersze zastosowanie we wszystkich gałęziach życia społeczno-gospodarczego. Wchodzące na rynek rozwiązania ICT dokonują przemian m.in. w kontaktach międzyludzkich, sposobie prowadzenia biznesu, edukacji, medycynie, a także w administracji państwowej. Usługi oparte na technikach ICT tworzą nową przestrzeń nie tylko informacyjną, ale przede wszystkim w obszarze produkcji oraz dystrybucji towarów i usług.

W najbliższych latach należy spodziewać się dalszych zmian w sposobie korzystania z internetu, a jednocześnie nowego wymiaru nabierze sama treść transmisji (przestanie mieć ona charakter czysto informacyjny, a coraz częściej będzie to interakcja obustronna).

Wraz z pojawieniem się coraz większej liczby bardziej dostępnych cenowo smartfonów, a także tabletów oraz rozwojem mobilnego dostępu do internetu, dynamicznie pojawiających się aplikacji, zwiększonej dostępności techniki LTE, a wkrótce także kolejnej generacji systemów dostępu bezprzewodowego, polski jak i europejski rynek ICT wejdzie w fazę znaczących przemian, stając się istotnym elementem rozwoju Przemysłu 4.0.

We wrześniu 2018 r. Ministerstwo Cyfryzacji skierowało do konsultacji publicznych projekt aktualizacji Narodowego Planu Szerokopasmowego – rządowego programu rozwoju określającego cele w zakresie powszechnego dostępu do szybkiego i bardzo szybkiego internetu, a także środki dla realizacji tych celów. W obliczu gwałtownie zmieniających się trendów technologicznych w telekomunikacji oraz współbieżnej do nich ewolucji potrzeb konsumentów i przedsiębiorców w zakresie jakości usług łączności elektronicznej, projekt aktualizacji NPS określił następujące główne cele Państwa w tym obszarze:

- 1) zapewnienie do 2025 r. powszechnego dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s w oparciu o sieci, które umożliwią także świadczenie usług o przepustowościach mierzonych w Gb/s;
- 2) zapewnienie do 2025 r. dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 1 Gb/s dla wszystkich miejsc stanowiących główną siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego (takich jak szkoły, placówki służby zdrowia, miejsca świadczenia usług publicznych, czy węzły transportowe);
- 3) zapewnienie łączności w sieciach 5G w co najmniej 1 głównym mieście do roku 2020 oraz w co najmniej wszystkich głównych ośrodkach miejskich i wzdłuż głównych kolejowych i drogowych szlaków komunikacyjnych do roku 2025.

Cele określone w aktualizacji NPS są spójne z celami europejskimi, określonymi przez Komisję Europejską w komunikacie *Łączność dla Konkurencyjnego Jednolitego Rynku Cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego*¹, który stanowi kontynuację strategii polityki wspólnotowej w obszarze dostępu do szybkiego internetu, określonej w *Europejskiej Agencji Cyfrowej*.

W NPS dokonano diagnozy rynku dostępu do usług łączności elektronicznej w Polsce, w tym istniejącego poziomu realizacji nowych celów NPS oraz wynikającej stąd luki w podaży infrastruktury realizującej te cele, a także oszacowano nakłady inwestycyjne niezbędne do zapewnienia tej infrastruktury. Zdefiniowano także mocne i słabe strony rynku oraz stojące przed nim szanse i zagrożenia, wśród których najważniejszym jest utrzymywanie się szeregu administracyjno-prawnych barier inwestycyjnych, które negatywnie wpływają na koszty- i czasochłonność procesów inwestycyjnych w nowoczesną infrastrukturę telekomunikacyjną oraz na koszty jej późniejszego utrzymania, a przez to istotnie ograniczają potencjał inwestycyjny rynku telekomunikacyjnego. Cierpią na tym w szczególności obszary oddalone (wiejskie), które już ze swej istoty (niska gęstość zaludnienia, rozproszona zabudowa itd.) nie stanowią obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie. Należy bowiem dodać, że inwestycje w infrastrukturę telekomunikacyjną – w odróżnieniu od inwestycji np. w infrastrukturę transportową – są inwestycjami komercyjnymi, w związku z czym decyzje o podjęciu tych inwestycji podejmowane są w oparciu o przesłanki ekonomicznej opłacalności.

Jak wskazano powyżej w projekcie aktualizacji NPS dokonano szacunków w zakresie potrzeb finansowych niezbędnych do zrealizowania przez operatorów telekomunikacyjnych inwestycji w infrastrukturę telekomunikacyjną w skali, jaka pozwoli osiągnąć cele określone w NPS, z uwzględnieniem szacunków w zakresie zdolności inwestycyjnych operatorów w okresie objętym programowaniem NPS. Dla celów w zakresie powszechnej podaży usług dostępu do bardzo szybkiego internetu koszty inwestycyjne zostały oszacowane na poziomie od 17,47 mld zł do 24,59 mld zł dla sieci przewodowych oraz od 5,93 mld zł do 10,47 mld zł dla sieci bezprzewodowych². Z kolei koszty inwestycji w kolejne generacje sieci dostępu bezprzewodowego zostały oszacowane na poziomie od 11,3 do 20,3 mld zł³. Potencjalna luka finansowa realizacji celów NPS – jako różnica pomiędzy wielkością niezbędnych nakładów inwestycyjnych, a możliwościami finansowymi operatorów – została zaś oszacowana na poziomie od 11,13 mld zł do nawet 33,45 mld zł. Wartości te pokazują, jak ogromne wyzwanie stoi przed Polską i działającymi na polskim rynku operatorami w celu zapewnienia społeczeństwu i gospodarce równości szans oraz możliwości rozwoju i budowy przewag konkurencyjnych w oparciu o wykorzystanie najnowszych technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Państwo od wielu lat wspiera finansowo zwiększanie możliwości dostępu obywateli do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych, współfinansując inwestycje w infrastrukturę szerokopasmową na trwale wykluczonych cyfrowo obszarach tzw. białych plam (w obecnej perspektywie finansowej w ramach I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, dzięki której dostęp do szybkiego internetu zostanie zapewniony dla prawie 2 mln gospodarstw domowych i ponad 13 tys. szkół z terenów wiejskich i suburbanizowanych). Budżet tych działań jest jednak niewystarczający do zniwelowania terytorialnych różnic w możliwości dostępu do internetu o wysokich przepustowościach. Należy dodać, że duża część tego budżetu w rzeczywistości trafia do organów administracji publicznej w związku z kosztownymi, czasochłonnymi procedurami administracyjnymi, jakie beneficjenci wsparcia – operatorzy telekomunikacyjni – obowiązani są spełnić w trakcie procesu inwestycyjnego. Stanowi to swoiste wypaczenie celu finansowego wsparcia Państwa, jakim jest zapewnienie gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom dostępu do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych. Jednocześnie wsparcie publiczne w sposób niebezpośredni pokrywa także publicznoprawne obciążenia związane z utrzymaniem wybudowanej infrastruktury (poziom wsparcia uzależniony jest bowiem od analizy kosztowo-przychodowej inwestycji w długiej perspektywie czasowej), co oznacza, że im wyższe są te obciążenia, tym wyższe musi być wsparcie publiczne, które skłoni potencjalnego beneficjenta do przeprowadzenia inwestycji. Tworzy to swoiste błędne koło, ograniczające efektywność dostępnego wsparcia finansowego.

W dobie wyzwań stojących przed Polską oraz prawdopodobnym, znaczącym ograniczeniem funduszy możliwych do przeznaczenia na wsparcie publiczne inwestycji w szybkie sieci szerokopasmowe, należy zmienić dotychczasową optykę polityki państwa dotyczącą rozwoju powszechnej, szybkiej łączności elektronicznej, poprzez skupienie się w pierwszej kolejności na zniwelowaniu obciążeń administracyjno-prawnych – proceduralnych i finansowych – ograniczających komercyjny potencjał inwestycyjny na rynku telekomunikacyjnym. Dalsze uatrakcyjnienie krajowego otoczenia inwestycyjnego jest bowiem warunkiem realizacji przez Polskę celów NPS oraz zobowiązań w zakresie zapewnienia dostępu do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych, wynikających z członkostwa w Unii Europejskiej.

Celem ustawy jest zatem usunięcie istniejących barier administracyjno-prawnych, które stanowią przeszkodę w budowie tych sieci. Proponowane w ustawie rozwiązania stanowią rozwiązanie m.in. następujących problemów:

- 1) wysokich opłat za zajęcie pasa drogowego w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej w przypadku dróg zarządzanych przez JST;
- 2) skomplikowanego, czasochłonnego i pełnego wątpliwości interpretacyjnych procesu administracyjnego w zakresie spraw budowlanych związanych z budową i modernizacją stacji bazowych telefonii komórkowej oraz innego rodzaju infrastruktury telekomunikacyjnej;
- 3) utrudnień w uzyskaniu przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych dostępu do infrastruktury technicznej operatorów sieci

¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, COM(2016)587.

² Różnice w szacunkach – w szczególności przedziały kosztów – wynikają z przyjęcia 3 różnych scenariuszy samodzielnego, komercyjnego potencjału inwestycyjnego operatorów do roku 2025 (scenariusz bazowy – zakładający utrzymanie istniejącego potencjału, scenariusz optymistyczny – zakładający wzrost możliwości inwestycyjnych oraz scenariusz pesymistyczny – zakładający spadek tych możliwości) oraz z odrębnego traktowania inwestycji w sieci przewodowe i sieci bezprzewodowe, które umożliwiają świadczenie usług określonych w celach NPS.

³ Założono 3 modele budowy sieci 5G – kontynuację rynkowego modelu rozwoju sieci mobilnych w oparciu o samodzielne inwestycje w odrębne sieci przez 4 największych operatorów sieci mobilnych, współpracę tych operatorów w celu budowy sieci współdzielonej oraz zaangażowanie podmiotu publicznego w przejęcie części zobowiązań inwestycyjnych niezbędnych do zapewnienia sieci 5G w zakresie realizującym cele NPS.

oraz dostępu do nieruchomości zapewnianego przez właścicieli, użytkowników wieczystych i zarządców nieruchomości na cele związane z zapewnieniem telekomunikacji, zarówno na etapie zawierania umowy jak i w toku postępowania przez Prezesem UKE;

- 4) nadal występujących w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (MPZP) zakazów i ograniczeń w zakresie lokalizowania inwestycji telekomunikacyjnych;
- 5) wysokich opłat za dostęp do gruntów leśnych z tytułu umieszczania infrastruktury telekomunikacyjnej oraz trudności w zawieraniu umów o dostęp z tego zakresu;
- 6) istniejących zakazów i ograniczeń dotyczących nieliniowej infrastruktury telekomunikacyjnej na terenach uzdrowisk, parków narodowych oraz rezerwatów przyrody;
- 7) wątpliwości związanych z definiowaniem miejsc dostępnych dla ludności w kontekście przestrzegania norm dopuszczalnego promieniowania elektromagnetycznego w środowisku (PEM);
- 8) braków w zakresie regulacji mających na celu możliwie najszerszą elektronizację procesów przekazywania wyników pomiarów PEM w środowisku oraz zgłoszeń instalacji emitujących PEM, przedkładanych właściwym organom;
- 9) czasochłonności procedury zgłaszania instalacji emitujących PEM nowo zbudowanej lub zmienionej w sposób istotny;
- 10) problemów w zakresie pozyskania dostępu do infrastruktury drogowej, kolejowej itp. w celu zainstalowania urządzeń i linii telekomunikacyjnych;
- 11) odpłatności dostępu do infrastruktury komunalnej, ulicznej itp. w celu zainstalowania urządzeń radiowych małej mocy i doprowadzenia linii transmisyjnej;
- 12) nieprawidłowej realizacji przez inwestorów obowiązku wyposażania określonych kategorii budynków w instalację telekomunikacyjną zgodną z przepisami w sprawie warunków techniczno-budowlanych wydanych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, umożliwiającej przyłączenie do publicznych sieci telekomunikacyjnych wykorzystywanych do świadczenia tych usług, przy zachowaniu zasady neutralności technologicznej;
- 13) zbyt wysokich opłat za wpis do księgi wieczystej służebności przesyłu oraz roszczeń wynikających z umów z art. 30 lub 33 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;
- 14) braku podstawy prawnej umożliwiającej JST zawarcie z inwestorem umowy, która mogłaby przewidywać preferencyjne warunki inwestycyjne (związane z ustaleniem obniżonej stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego) dla konkretnego zamierzenia inwestycyjnego, które będzie realizowało określone potrzeby wspólnoty lokalnej, a które nie mogłyby być zrealizowane bez stworzenia przez JST takiego korzystnego otoczenia inwestycyjnego;
- 15) braku w pełni efektywnych mechanizmów koordynacji inwestycji w zakresie dostępu do pasa drogowego;
- 16) istniejącej możliwości dublowania infrastruktury telekomunikacyjnej przez jednostki samorządu terytorialnego (JST);
- 17) braku przepisów umożliwiających udzielanie przez zainteresowane JST dotacji celowych na przyłącza telekomunikacyjne NGA.

Oczywiście nie wszystkie wyżej przywołane problemy mają taką samą wagę z punktu widzenia procesu inwestycyjnego w telekomunikacji, założeniem ustawy jest natomiast wprowadzenie pełnego pakietu uzasadnionych ułatwień dla realizacji tego rodzaju inwestycji we wszystkich zdiagnozowanych obszarach problemowych. Takie kompleksowe podejście powinno zapewnić znaczące ułatwienie w procesie realizacji nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych. Projekt ustawy przewiduje zatem zmianę ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz kilkunastu innych ustaw i zakłada wprowadzenie w ponad trzydziestu obszarach szeregu zmian mających na celu ułatwienia w szeroko rozumianym procesie inwestycyjnym w telekomunikacji.

W pozostałym zakresie projekt ustawy rozwiązuje problem obaw społecznych związanych z niedostatecznym dostępem do informacji o stanie emisji promieniowania elektromagnetycznego w środowisku. Rozwiązania proponowane w projekcie sprzyjać będą transparentności procesów zgłaszania eksploatacji instalacji, z których emisja nie wymaga pozwolenia, jak również pozwolą udostępnić pierwszy w Europie ogólnodostępny system informacyjny o instalacjach wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne oraz o stanie emisji PEM w środowisku.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowana ustawa przewiduje środki, które mają na celu m.in.:

- 1) przyspieszenie procesu inwestycyjno-budowlanego dla infrastruktury telekomunikacyjnej (poprzez m.in. doprecyzowanie pojęć z zakresu Prawa budowlanego, doprecyzowanie procedury zgłaszania instalacji emitujących PEM, gwarantując jednocześnie udział społeczeństwa w tym procesie);
- 2) obniżenie kosztów budowy oraz eksploatacji nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych (poprzez m.in. obniżenie opłat z tytułu zajęcia pasa drogowego, obniżenie opłat za wpis do księgi wieczystej służebności przesyłu oraz roszczeń wynikających z umów z art. 30 lub art. 33 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych);
- 3) zwiększenie możliwości wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej na cele telekomunikacyjne, w tym obniżenie kosztów uzyskiwania dostępu do niej (poprzez m.in. wprowadzenie obowiązku zapewnienia nieodpłatnego dostępu do infrastruktury technicznej jednostek samorządu terytorialnego, państwowych lub samorządowych jednostek organizacyjnych na potrzeby umieszczania punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu);
- 4) przyspieszenie postępowania przed Prezesem UKE w zakresie uzyskiwania dostępu do infrastruktury technicznej oraz dostępu

do nieruchomości, w tym do budynków, w celu zapewnienia telekomunikacji (poprzez m.in. wprowadzenie ułatwień proceduralnych – uzupełnienie form współpracy Prezesa UKE z odpowiednimi organami na etapie wydawania decyzji zastępujących umowy o dostępie, dookreślenie elementów wniosku o wydanie decyzji w ww. sprawach oraz doprecyzowanie przepisów w miejscach, w których mogły budzić wątpliwości interpretacyjne);

- 5) dalsze ułatwienia w uzyskiwaniu dostępu do nieruchomości, w tym do budynków w celu zapewnienia telekomunikacji (m.in. poprzez sprecyzowanie, iż instalacja telekomunikacyjna budynku, w którą inwestor musi wyposażyć określone kategorie budynków na etapie ich realizacji, ma stanowić część składową nieruchomości);
- 6) ułatwienie w dostępie do terenów leśnych na cele związane z umieszczaniem infrastruktury telekomunikacyjnej oraz obniżenie kosztów tego dostępu (poprzez m.in. sprecyzowanie elementów warunków zapewnienia dostępu, które muszą opracowywać nadleśniczowie);
- 7) zwiększenie możliwości lokalizowania infrastruktury telekomunikacyjnej na obszarach na których do tej pory występował zakaz lub znaczące ograniczenia w tym zakresie, takich jak uzdrowiska, parki narodowe, rezerваты przyrody (poprzez m.in. zniesienie zakazów i ograniczeń w lokalizowaniu infrastruktury telekomunikacyjnej o nieliniowym charakterze na terenach uzdrowiskowych i poddanie tych obszarów ogólnemu reżimowi oraz umożliwienie – w ściśle określonych przypadkach i po spełnieniu określonych wymogów – instalacji infrastruktury telekomunikacyjnej o nieliniowym charakterze na terenach parków narodowych oraz rezerwatów przyrody w celu związanym z zapewnieniem telekomunikacji na tych obszarach);
- 8) zwiększenie uprawnień jednostek samorządu terytorialnego w zakresie kreowania przyjaznego otoczenia inwestycyjnego w zakresie inwestycji, które będą zaspokajały zbiorowe potrzeby wspólnoty, a które nie mogłyby być zrealizowane bez stworzenia przez jednostkę samorządu terytorialnego takiego korzystnego otoczenia inwestycyjnego poprzez wprowadzenie narzędzia tzw. umowy inwestycyjnej;
- 9) wprowadzenie nowych narzędzi umożliwiających przyspieszenie równomiernego rozwoju nowoczesnych sieci łączności elektronicznej na obszarze kraju, poprzez utworzenie Funduszu Szerokopasmowego wspierającego budowę podaży i popytu na usługi szybkiej łączności elektronicznej, jak również umożliwienie Prezesowi UKE zawierania z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi tzw. umów zasięgowych, dotyczących zwiększenia jakości zasięgu usług mobilnych na obszarach trudnych geograficznie;
- 10) doprecyzowanie istniejących przepisów odnoszących się do poziomów i pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych (poprzez zmiany dotyczące m.in., sposobu określania metod wykonywania pomiarów pól elektromagnetycznych w środowisku, formy przekazywania wyników pomiarów czy doprecyzowania pojęcia miejsc dostępnych dla ludności);
- 11) zwiększenie przejrzystości w zakresie wyników pomiarów poziomów emisji pól elektromagnetycznych w środowisku (poprzez m.in. umożliwienie przekazywania wyników pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w postaci elektronicznej, wprowadzenie obowiązku ich udostępniania na stronach internetowych organów, do których są przekazywane, czy umożliwienia zgłoszenia instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia i mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko również w postaci elektronicznej. Planowana jest także budowa systemu informacyjnego o instalacjach wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne).

Oczekiwanym efektem wdrożenia wszystkich środków przewidzianych w projektowanej ustawie jest przede wszystkim stworzenie przyjaznego otoczenia inwestycyjnego dla realizacji nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych, co umożliwi realizację celów wynikających z dokumentów UE i krajowych. Przyjęta w 2015 r. strategia Jednolitego Rynku Cyfrowego⁴ określiła tworzenie środowiska i warunków dla budowy sieci szerokopasmowych o bardzo dużej przepustowości jednym z głównych celów wspólnie z potrzebą maksymalizacji potencjału wzrostu gospodarczego związanego z gospodarką cyfrową. Ukazując trendy gospodarcze i społeczne w gospodarce cyfrowej wyjaśnia, że zapewniając mieszkańcom Europy i przedsiębiorcom znacznie lepszy dostęp do usług internetowych, nie chodzi już głównie o politykę spójności, rozumianą jako łagodzenie dysproporcji pomiędzy obszarami ubogimi i bogatymi w infrastrukturę. Najważniejszym strategicznym wyzwaniem jest zapewnienie bodźców rozwojowych dla całej europejskiej gospodarki poprzez cyfryzację.

Jak zostało natomiast wskazane w rządowej Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) „*Cyfryzacja i innowacyjność potrzebują odpowiedniej infrastruktury telekomunikacyjnej. Dostęp do szybkiego internetu napędza rozwój społeczno-gospodarczy i jest jedną z podstawowych potrzeb, której zaspokojenie umożliwia społeczeństwu korzystanie z usług i aplikacji ułatwiających życie codzienne. Dzięki sieciom szerokopasmowym możliwe jest ograniczenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, m.in. poprzez nowe modele biznesowe, lepsze zautomatyzowanie produkcji czy dostęp do nowych narzędzi cyfrowych. Coraz bardziej zaawansowane usługi cyfrowe wymagają coraz wyższych przepustowości. Rozwój sieci w tym kierunku jest zatem kołem zamachowym innowacji wzmacniających konkurencyjność gospodarki i poziom życia obywateli. (...) Szerokopasmowy dostęp do internetu, podobnie jak inne techniki informacyjno-komunikacyjne (ICT), stanowi katalizator wzrostu gospodarczego, zarówno w skali globalnej, jaki i regionalnej. (...) Podstawowym wymogiem wystąpienia tych efektów jest dostępność nowoczesnej infrastruktury, dlatego rolą państwa w tym zakresie jest tworzenie przyjaznych warunków dla budowy sieci szerokopasmowych (mobilnych i stacjonarnych) oraz interwencja publiczna ze środków krajowych i unijnych maksymalizująca pozytywny wpływ tych sieci na gospodarkę i społeczeństwo.*”

Realizacja powyższych, bardzo ambitnych celów o charakterze strategicznym, nie będzie zatem możliwa bez wprowadzenia pakietu ułatwień przewidzianych w projekcie ustawy związanych z szeroko rozumianym procesem inwestycyjnym w telekomunikacji. Rozwiązania przewidziane w projekcie ustawy w sposób oczywisty mają charakter działań mających na celu „*tworzenie przyjaznych warunków dla budowy sieci szerokopasmowych (mobilnych i stacjonarnych)*”.

⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy COM(2015) 192 final.

Zaznaczyć trzeba, że rozwój nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych, skutkujący m.in. zwiększeniem dostępnego ogółowi społeczeństwa dostępu do usługi Internetu o wysokich przepływnościach, ma niebagatelne znaczenie nie tylko z punktu widzenia wzmocnienia konkurencyjności polskiej gospodarki, ale również rozwoju społecznie wrażliwego i terytorialnie zrównoważonego. Dostępność infrastruktury szerokopasmowej, w szczególności na obszarach wiejskich, jest bowiem istotnym czynnikiem przyczyniającym się do wzrostu przedsiębiorczości, tworzenia nowych miejsc pracy, łagodzenia skutków ubóstwa, wyrównywania szans edukacyjnych. Jak wynika z analiz przeprowadzonych na potrzeby aktualizacji Narodowego Planu Szerokopasmowego, wyraźnie widoczne są różnice w dostępie do nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej pomiędzy wschodnią a zachodnią oraz północną a południową częścią kraju. Wynika to przede wszystkim z natury geograficznej i demograficznej Polski – wschodnie i północno-wschodnie obszary kraju to w przeważającej większości obszary wiejskie o niskiej lub bardzo niskiej gęstości zaludnienia i rozproszonej zabudowie. W takich warunkach prowadzenie inwestycji w nowoczesną infrastrukturę telekomunikacyjną, często nawet przy udziale intensywnych zachęt ze strony państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, w obliczu często wysokich kosztów utrzymania zrealizowanej infrastruktury przekraczających możliwe do uzyskania przychody, jest długoterminowo nieopłacalne.

Biorąc pod uwagę powyższe, podkreślenia wymaga fakt, że zdecydowana większość rozwiązań przewidzianych w projektowanej ustawie **ma niebagatelne znaczenie z punktu widzenia zapewnienia dostępu do nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych na obszarach wiejskich i oddalonych.** Takie rozwiązania jak choćby obniżenie opłat z tytułu zajęcia pasa drogowego, ułatwienia w dostępie do terenów leśnych na cele związane z umieszczaniem infrastruktury telekomunikacyjnej oraz obniżenie kosztów tego dostępu, utworzenie Funduszu Szerokopasmowego, zwiększenie uprawnień jednostek samorządu terytorialnego w zakresie kreowania przyjaznego otoczenia inwestycyjnego w zakresie inwestycji, które będą zaspokajały zbiorowe potrzeby wspólnoty (poprzez wprowadzenie narzędzia tzw. umowy inwestycyjnej) czy wyposażenie Prezesa UKE w narzędzie w postaci tzw. umowy zasięgowej (zapewniającej pokrycie zasięgiem sieci ruchomych na obszarach, gdzie występują z tym problemy), **służą wprost realizacji celu, jakim jest zapewnienie dostępu do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych na obszarach wiejskich i oddalonych, co przyczyni się do niwelowania różnic rozwojowych pomiędzy metropoliami i obszarami wiejskimi zapewniając rozwój terytorialnie zrównoważony.**

Zaprezentowana w projekcie ustawy **zmiana delegacji ustawowej nie powoduje zmian obowiązujących w Polsce wartości granicznych PEM, co trzeba stanowczo podkreślić.** Propozycja, aby kwestie norm w tym zakresie były ustanawiane przez Ministra Zdrowia, jest nie tylko zgodna z jego ustawowymi kompetencjami, ale także zgodne z podstawą prawną wydania zalecenia Rady 1999/519/EC z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczenia ekspozycji ogółu ludności na pola elektromagnetyczne, a więc z art. 152 ust. 1 Traktatu.

W zakresie oddziaływania pola elektromagnetycznego należy wyjaśnić, że **PEM to nie tylko instalacje telekomunikacyjne,** ale także linie elektroenergetyczne oraz wszelkie urządzenia elektryczne. Wyjaśnić trzeba także, że mobilne sieci telekomunikacyjne, które w powszechnie używanej nomenklaturze funkcjonują m.in. jako technologia GSM, UMTS, LTE, czy też 2G, 3G, 4G, 5G etc. oparte są na technologii radiowej. Sygnał radiowy, nadajniki, odbiorniki, anteny itd. są powszechnie użytkowane od ponad stu lat. Odnosnie kwestii sygnału radiowego, to niezależnie od tego, czy jest to technologia 2G czy 5G rządzą nim te same, niezmiennie prawa fizyki. Sieci 5G wykorzystują rozwiązania techniczne, które już są stosowane w sieciach komórkowych czy łączności satelitarnej.

Na początku lat 90-tych XX wieku Światowa Organizacja Zdrowia (ang. WHO) podjęła prace badawcze w zakresie biologicznych skutków oddziaływania fal o częstotliwościach radiowych. W 1998 roku Międzynarodowa Komisja Ochrony przed Promieniowaniem Niejonizującym (ang. ICNIRP) we współpracy z WHO, określiła **wytyczne** „Guidelines for limiting exposure to time-varying electric, magnetic and electromagnetic fields (up to 300 GHz)” dotyczące ograniczenia narażenia na PEM o częstotliwości do 300 GHz, **mające zapewnić ochronę przed znanymi niekorzystnymi efektami zdrowotnymi.**

Na podstawie tych wytycznych opracowano **zalecenie Rady 1999/519/EC, które ma uzupełniać politykę krajową mającą na celu poprawę stanu zdrowia.** Celem zalecenia jest opracowanie ram ograniczających narażenie ogółu ludności na pola elektromagnetyczne w oparciu o najlepsze dowody naukowe, a także stworzenie podstawy do monitorowania sytuacji. W zaleceniu tym zdefiniowano dwie wielkości: ograniczenia podstawowe (ang. Basic restrictions), odnoszące się do zjawisk bezpośrednio występujących w organizmach ludzi oraz poziomy odniesienia (ang. Reference levels), określone ze względu na potrzeby praktycznej oceny (czyli pomiaru) ryzyka przekroczenia ograniczeń podstawowych ekspozycji na PEM w środowisku.

Wartości graniczne PEM ustanowione w ww. dokumentach zawierają 10-krotny (dla ekspozycji zawodowej) oraz 50-krotny (dla ekspozycji w środowisku) współczynnik bezpieczeństwa od wartości granicznej występowania efektu termicznego. Unia Europejska zarówno przed wydaniem w 1999 r. zalecenia Rady w sprawie ograniczenia narażenia ogółu ludności na pola elektromagnetyczne (od 0 Hz do 300 GHz) (zalecenie Rady 1999/519/WE), jak i po jego wydaniu angażowała się i nadal angażuje się aktywnie w tę problematykę, zabiegając o najlepsze opinie naukowe i medyczne, przedstawiane przez szereg grup roboczych oraz działający przy Komisji Europejskiej Komitet Naukowy ds. Pojawiających się i Nowo Rozpoznanych Zagrożeń dla Zdrowia (SCENIHR). W rezultacie nieustannie napływają analizy, opracowania i opinie, które odzwierciedlają powagę, z jaką zagadnienie to traktowane jest przez władze oraz środowiska medyczne, badawcze i naukowe.

W lipcu 2018 r. ICNIRP przedstawił do konsultacji publicznych projekt wytycznych w sprawie ograniczenia na zmienne w czasie pola elektryczne, magnetyczne i elektromagnetyczne (od 100 kHz do 300 GHz)¹ będących rewizją wytycznych z 1998 r. Głównym celem konsultowanego pod koniec 2018 r. dokumentu jest ustalenie **wytycznych** dla ograniczenia narażenia na pola elektromagnetyczne, **które zapewnią wysoki poziom ochrony dla wszystkich ludzi przed znanymi negatywnymi skutkami dla zdrowia z bezpośrednich, niemedyzycznych ekspozycji na krótko- i długoterminowe, ciągle i nieciągle pola elektromagnetyczne o częstotliwości radiowej.** Zaproponowane wytyczne ograniczają pola elektromagnetyczne o częstotliwościach radiowych do poziomów, **które nie powodują żadnego znanego efektu zdrowotnego, wykorzystując**

relacje pomiędzy ekspozycją a ogrzewaniem tkanek, a także ogólniej ekspozycji i zdrowia. Chociaż wytyczne chronią przed znaczącym wzrostem temperatury z powodu odkładania się energii elektromagnetycznej w tkance, nie ograniczają innych źródeł ciepła (to jest nie z powodu pola elektromagnetycznego o częstotliwościach radiowych). ICNIRP w projekcie wytycznych potwierdziła ustanowione wartości graniczne w 1998 r. jako bezpieczne dla ogółu społeczeństwa.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów* dla zakresu częstotliwości pola elektromagnetycznego między 300 MHz a 300 GHz określa wartość graniczną składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego na poziomie 7 V/m, a gęstość mocy na poziomie 0,1 W/m² (podczas gdy w Zaleceniu 1999/519/EC, zgodnym z wytycznymi Międzynarodowej Komisji ds. Ochrony przed Promieniowaniem Niejonizującym ICNIRP dopuszczalna wartość sięga 10 W/m²).

W ostatnich latach zagadnienie to było przedmiotem dogłębnej analizy przez SCENIHR, które w swojej opinii⁵ na temat potencjalnych skutków zdrowotnych narażenia na działanie pól elektromagnetycznych (EMF) z dnia 27 stycznia 2015 r. stwierdza: „Ogólnie rzecz biorąc, istnieją dowody, że **narażenie na działanie pól o częstotliwości radiowej nie powoduje objawów ani nie wpływa na funkcje poznawcze u ludzi.** W swojej poprzedniej opinii Komitet Naukowy orzekł, że **pola elektromagnetyczne o częstotliwości radiowej – przy poziomach narażenia poniżej obowiązujących maksymalnych dopuszczalnych wartości – nie mają szkodliwego wpływu na rozrodczość ani na rozwój.** Uwzględnienie zaktualizowanych danych dotyczących ludzi i zwierząt nie zmienia tej oceny”.

W tym kontekście należy wskazać, że uwzględniając obecny stan wiedzy na temat oddziaływania PEM na organizmy żywe, kiedy jego natężenie mieści się w dopuszczalnych wartościach granicznych, **nie można jednoznacznie stwierdzić, iż PEM jest szkodliwe, jak też jednoznacznie stwierdzić, że jest nieszkodliwe.** Pole elektromagnetyczne zakresu częstotliwości radiowych zostało w związku z tym zaliczone przez działającą w ramach WHO Międzynarodową Agencję Badań Nad Rakiem do grupy 2B czynników „prawdopodobnie rakotwórczych”⁶. Przyczyną takiej klasyfikacji jest fakt, że IARC stoi już od siedmiu lat na stanowisku, że **dowody naukowe potwierdzające kancerogeny charakter tego promieniowania są zbyt słabe.** Klasyfikacja IARC określa na podstawie analizy doniesień naukowych prawdopodobieństwo, że konkretny czynnik może być rakotwórczy, ale nie określa w jakim stopniu/stężeniu/natężeniu/dawce, czy okolicznościach, może następować jego kancerogenne oddziaływanie. W grupie 2B zostało zaklasyfikowanych łącznie 311 czynników i **oprócz PEM o częstotliwości radiowej należą do niej m.in. piklowane warzywa, talk dla dzieci, czy wyciąg z liści aloesu (Aloe Vera), chloroform, olej napędowy, benzyna czy też implantowane ciała obce zawierające metaliczny nikiel (kolczyki).**

Kwestia oddziaływania PEM na organizm ludzki poddawana jest wnikliwym badaniom i analizom od wielu lat. W tym kontekście należy wymienić:

1. Arkusz informacyjny Światowej Organizacji Zdrowia pn. „Pola elektromagnetyczne i zdrowie publiczne: telefony komórkowe”, który przedstawia podsumowanie badań dotyczących wpływu pola elektromagnetycznego o częstotliwościach radiowych na aktywność mózgu, funkcje poznawcze, sen, tętno i ciśnienie krwi u ochotników. Do tej pory badania nie wykazały żadnych spójnych dowodów na negatywne skutki zdrowotne wynikające z narażenia na te pola elektromagnetyczne na poziomach poniżej tych, które powodują nagrzewanie tkanek. Co więcej, badania nie były w stanie wykazać związku przyczynowego między ekspozycją na pole elektromagnetyczne a zgłaszanymi objawami lub „nadwrażliwością elektromagnetyczną”.
2. Międzynarodowa Komisja ds. Ochrony przed Promieniowaniem Niejonizującym (ICNIRP) stwierdziła w swojej ocenie (2011 r.) na podstawie badań epidemiologicznych i na zwierzętach, że wzrost ryzyka raka u dorosłych jest mało prawdopodobny w ciągu 10–15 lat od pierwszego użycia telefonów komórkowych. W czasie oceny brakowało danych dotyczących guzów dziecięcych i okresów powyżej 15 lat.
3. Ze względu na rosnące wykorzystanie telefonów komórkowych i brak badań z dłuższymi okresami obserwacji trwającymi ponad 15 lat, Światowa Organizacja Zdrowia zaleciła dodatkowe badania, szczególnie w przypadku długotrwałego narażenia na telefony komórkowe (np. badanie COSMOS, badanie CEFALO i badanie MOBI-KIDS). Szczególnie dzieci i młodzież powinny być badane, ponieważ będą narażone na dłużej podczas życia niż dzisiejsi dorośli.
4. Brytyjska grupa doradcza ds. promieniowania niejonizującego (AGNIR) w swoim raporcie z 2012 r. wskazała, że chociaż przeprowadzono znaczną liczbę badań w dziedzinie oddziaływania PEM na zdrowie, nie ma przekonujących dowodów na to, że ekspozycje w polu RF poniżej przyjętych limitów powodują skutki zdrowotne u dorosłych lub dzieci.
5. Szwedzki Urząd ds. Bezpieczeństwa Promieniowania (SSM) w swoim raporcie z 2015 r. wskazuje, że brak jest przekonujących dowodów na występowanie raka mózgu lub jakichkolwiek innych niepożądanych skutków zdrowotnych spowodowanych przez pola elektromagnetyczne pochodzące z telefonów komórkowych.
6. Niemiecka Komisja ds. Ochrony Radiologicznej (SSK) stwierdziła w swojej ocenie, że nie ma wystarczających dowodów na związek między ryzykiem raka a narażeniem na komunikację mobilną. Niemiecki Federalny Urząd ds. Ochrony przed Promieniowaniem stwierdził na podstawie badań epidemiologicznych, dotyczących używania telefonów komórkowych, że u dorosłych nie występuje zwiększone ryzyko zachorowania na raka.

⁵ https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/scientific_committees/emerging/docs/scenihr_o_041.pdf.

⁶ Grupa 2B czynników przypuszczalnie kancerogennych dla człowieka, czyli takich dla których istnieje ograniczony dowód działania rakotwórczego u ludzi przy braku wystarczającego dowodu rakotwórczości u zwierząt doświadczalnych, a więc "prawdopodobnie rakotwórczych" dla ludzi. Przyczyną takiej klasyfikacji jest fakt, że badania na zwierzętach eksponowanych, niekiedy nawet całe życie, na pola o wartościach podobnych do komunalnych (a nawet wyższych) nie potwierdziły ich szkodliwego działania. Dowody zwiększonego ryzyka w oparciu o badania epidemiologiczne (np. Badanie Interphone) oceniono jako ograniczone. Podobnie oceniono wyniki badań na zwierzętach. W badaniach in vitro zaobserwowano jedynie słabe dowody na możliwe mechanizmy działania między wpływem pól elektromagnetycznych o częstotliwości radiowej a występowaniem nowotworu.

7. Raport Komitetu Ekspertów Norweskiego Instytutu Zdrowia Publicznego na zlecenie Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Ministerstwa Transportu i Łączności z 2012 r. Komitet nie znalazł dowodów na to, że pola niskiego poziomu wokół telefonów komórkowych i innych przekaźników zwiększają ryzyko zachorowania na raka, osłabiają męską płodność, powodują inne uszkodzenia rozrodcze lub prowadzą do innych chorób i niekorzystnych skutków zdrowotnych, takich jak zmiany w układzie hormonalnym i odpornościowym. W związku z tym stwierdzono, że wartości graniczne dla pól elektromagnetycznych wokół nadajników w telefonach komórkowych i innych urządzeniach powinny być takie same, jak zalecane przez Międzynarodową Komisję ds. Ochrony przed promieniowaniem niejonizującym (ICNIRP). Wartości progowe są oparte na polach powyżej pewnej mocy, która może powodować szkodliwe ogrzewanie tkanki. ICNIRP nie zaobserwował innych niekorzystnych skutków dla zdrowia na tym poziomie.

W 2011 r. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska opublikowała dokument pod nazwą „Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Informator dla administracji samorządowej”⁷. W dziale 5 „Oddziaływanie pól elektromagnetycznych na elementy środowiska” stwierdzono, że: *Brak doniesień naukowych, które uzasadniałyby prowadzenie ochrony środowiska przyrodniczego przed polami elektromagnetycznymi. Standardy jakości środowiska, które dotyczą ochrony przed polami elektromagnetycznymi zostały ustanowione ze względu na konieczność ochrony ludności. Nie ma informacji o występowaniu istotnego wpływu pól elektromagnetycznych występujących w otoczeniu normalnie eksploatowanych i powszechnie używanych linii i stacji elektroenergetycznych, instalacji radiokomunikacyjnych, radionawigacyjnych i radiolokacyjnych na przyrodężywioną i oczywiście – nieożywioną. Nie wykazano wpływu takich pól elektromagnetycznych na przelatujące ptaki czy nietoperze. Nie ma doniesień o możliwości wpływu pól elektromagnetycznych na obszary Natura 2000 i tradycyjne, polskie rodzaje obszarów ochrony przyrody – rezerваты i parki narodowe.*

Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w opublikowanym na początku 2017 r. opracowaniu pt. „Aspekty medyczne i biofizyczne promieniowania elektromagnetycznego o częstotliwości radiowej”, na podstawie dostępnych międzynarodowych wyników badań i opracowań w przedmiotowym zakresie, przedstawiło zbiorczo aktualny stan wiedzy z badań oraz diagnostyki medycznej na temat oddziaływania fal elektromagnetycznych na organizm człowieka. **Autorzy tego raportu wskazują, że do tej pory nie udowodniono w stopniu wystarczającym jakichkolwiek efektów zdrowotnych poza tymi, jakie związane są bezpośrednio z ogrzewaniem tkanek na skutek działania PEM.** Pomimo wielu zakrojonych na szeroką skalę badań epidemiologicznych nie udało się dojść do konstruktywnych wniosków na temat wzrostu ryzyka zachorowalności na nowotwory mózgu, głowy i okolic szyi na skutek zwiększonej ekspozycji na pola elektromagnetyczne. Nie stwierdzono również jednoznacznie zwiększonej liczby nowotworów po tej stronie ciała, która absorbowała większą energię promieniowania. Z końcem 2018 r. Collegium Medicum UJ przeprowadziło aktualizację ww. raportu o przegląd badań, które się pojawiły w latach 2016–2018. Główne założenia z raportu z 2017 r. pozostały aktualne. Autorzy wskazują, że do tej pory nierozwiązany problemem jest wywoływanie przez PEM o częstotliwościach radiowych w organizmie człowieka efektów nietermicznych zarówno w perspektywie krótko-, jak i długo-czasowej. **Obszerna literatura tematu nie dostarcza jednoznacznej odpowiedzi, czy ten rodzaj efektów występuje w organizmie człowieka.** Przeprowadzone oszacowania teoretyczne oparte na podstawowych prawach fizyki potwierdzają, że PEM o częstotliwościach radiowych może wywoływać w organizmie człowieka różne efekty nietermiczne. Próby eksperymentalnego potwierdzenia występowania efektów nietermicznych, przeprowadzone to tej pory, nie dostarczają jednak jednoznacznych wniosków. Wyniki zarówno badań epidemiologicznych jak i eksperymentów zwierzęcych są bardzo często sprzeczne i problem występowania efektów nietermicznych należy traktować, jako wymagający dalszych badań. Należy podkreślić, że niekiedy dokonywana jest w publikacjach naukowych nieobiektywna interpretacja wyników lub publikowane są wyniki eksperymentów wykonanych z zastosowaniem bardzo dyskusyjnej metodologii. Bazując na tendencyjnie wybranych pracach można dowodzić negatywnych skutków działania PEM o częstotliwościach radiowych na organizm człowieka. Podejście to, w połączeniu z niskim stanem wiedzy o oddziaływaniu PEM z układami biologicznymi wśród ogółu społeczeństwa, wytwarza nieuprawnioną przy obecnym stanie wiedzy opinię o szkodliwym działaniu PEM.

Problemem zupełnie pomijanym podczas omawiania działania PEM o częstotliwościach radiowych na organizm człowieka jest patologiczny aspekt efektów nietermicznych. Każdy czynnik fizyko-chemiczny działający na organizm, w zależności od stosowanych dawek (stężenia, natężenia, strumienia), może wywołać zarówno negatywne jak i pozytywne skutki lub być dla organizmu obojętny. Z reguły efekt jest skorelowany z zastosowaną dawką. **Uwzględniając diagnostyczne i terapeutyczne zastosowanie PEM, przyjmowanie a priori tezy o szkodliwości PEM o częstotliwościach radiowych jest, zdaniem projektodawcy, nieuprawnione.**

Warto także podkreślić, że pola elektromagnetyczne z różnych zakresów częstotliwości są stosowane do celów terapeutycznych i diagnostycznych od bardzo wielu lat. Stosowane metody są powszechnie uznane za całkowicie bezpieczne dla pacjenta, czego najlepszym przykładem jest tomografia rezonansu magnetycznego. Ciągłe testowane są i wprowadzane do praktyki klinicznej nowe metody diagnostyki i terapii oparte na zastosowaniu PEM. Ograniczając się do kilku przykładów można wymienić pobudzanie osteogenezy w różnych schorzeniach kości, obrazowanie mikrofalowe (~GHz) stosowane w diagnostyce nowotworów sutka, czy wykorzystanie rezonansowej absorpcji mikrofal (462 MHz, 930 MHz, 1395 MHz) do diagnostyki raka prostaty.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Dotychczas poszczególne kraje wdrażały w różnym zakresie i tempie rozwiązania mające na celu zmniejszenie kosztów i skrócenie czasu prowadzenia inwestycji szerokopasmowych, głównie poprzez wdrażanie rozwiązań legislacyjnych. W tym zakresie prowadzona była również nieformalna wymiana doświadczeń i dobrych praktyk.

⁷ [https://www.gdos.gov.pl/files/artykuly/5434/Ochrona_srodowiska_przed_polami_elektromagnetycznymi_Inf](https://www.gdos.gov.pl/files/artykuly/5434/Ochrona_srodowiska_przed_polami_elektromagnetycznymi_Infhttps://www.gdos.gov.pl/files/artykuly/5434/Ochrona_srodowiska_przed_polami_elektromagnetycznymi_Inf)[https://www.gdos.gov.pl/files/artykuly/5434/Ochrona_srodowiska_przed_polami_elektromagnetycznymi_Inf](https://www.gdos.gov.pl/files/artykuly/5434/Ochrona_srodowiska_przed_polami_elektromagnetycznymi_Infhttps://www.gdos.gov.pl/files/artykuly/5434/Ochrona_srodowiska_przed_polami_elektromagnetycznymi_Inf)

W styczniu 2016 r. Parlament Europejski podkreślił rolę, jaką w postępie cyfrowym odgrywają prywatne inwestycje w sieci dostępu do internetu, oraz znaczenie stabilnych ram prawnych w umożliwianiu wszystkim podmiotom inwestowania na wszystkich obszarach, w tym na obszarach wiejskich i oddalonych. Podobnie Rada Europejska wezwała w czerwcu 2016 r. do zapewnienia w całej Europie stałych i bezprzewodowych łączy szerokopasmowych o bardzo dużej przepustowości, co stanowi warunek przyszłej konkurencyjności, a także do przeprowadzenia reformy regulacyjnej w dziedzinie telekomunikacji w celu stworzenia zachęt do dużych inwestycji sieciowych, a jednocześnie wspierania efektywnej konkurencji i praw konsumentów. 14 września 2016 r. Komisja Europejska przedstawiła długo zapowiadaną kompleksową reformę regulacji telekomunikacyjnych. Jest to jeden z najambitniejszych projektów w ramach strategii Jednolitego Rynku Cyfrowego. Nowe przepisy zostały przedstawione w formie jednej dyrektywy – Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej. Towarzyszy im również pakiet dodatkowych dokumentów, w tym między innymi Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Łączność dla konkurencyjnego jednolitego rynku cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego”. W niniejszym komunikacie potwierdzono znaczenie dostępu do internetu dla jednolitego rynku cyfrowego i podkreślono, że Europie już teraz potrzebne jest rozmieszczenie sieci służących jej cyfrowej przyszłości. W tym celu w komunikacie przedstawiono wizję europejskiego „społeczeństwa gigabitowego”, w którym dostępność i wykorzystanie sieci o bardzo dużej przepustowości umożliwia powszechne korzystanie z produktów, usług i aplikacji w ramach jednolitego rynku cyfrowego. Realizacja tej wizji wymaga osiągnięcia do 2025 r. trzech celów strategicznych: zapewnienia gigabitowego dostępu do internetu w miejscach stanowiących siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego, aby w ten sposób wspierać wzrost i zatrudnienie w Europie; zapewnienia na wszystkich obszarach miejskich oraz na wszystkich głównych szlakach komunikacyjnych zasięgu sieci 5G, aby w ten sposób wspierać konkurencyjność Europy; zapewnienia we wszystkich gospodarstwach domowych w Europie dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s, aby w ten sposób wspierać spójność Europy.

Aby pomóc urzeczywistnić tę wizję, w komunikacie zaproponowano szereg inicjatyw służących stworzeniu odpowiednich warunków dla niezbędnych inwestycji, które mają być zrealizowane głównie przez rynek. Inicjatywy te obejmują istotną reformę ram regulacyjnych w dziedzinie łączności elektronicznej w postaci towarzyszącego wniosku ustawodawczego w sprawie europejskiego kodeksu łączności elektronicznej (kodeksu) i rozporządzenia w sprawie BEREK, plan działania w sprawie dostępu do sieci 5G dla Europy oraz dalsze środki finansowe i środki z zakresu polityki, wprowadzane zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym i lokalnym, w tym inicjatywy „Wi-Fi dla Europy”, która ma sprzyjać powszechnej dostępności połączeń Wi-Fi dla obywateli w całej UE. Celem jest ożywienie europejskiej gospodarki cyfrowej i zwiększenie konkurencyjności, zachęcenie społeczeństw do aktywnego uczestnictwa w jednolitym rynku cyfrowym oraz sprostanie coraz większym potrzebom Europejczyków w zakresie łączności.

Poniżej przedstawiono podsumowanie działań w krajach europejskich, skierowanych na zapewnienie równomiernego rozwoju szybkich sieci telekomunikacyjnych:

W zakresie kwestii dotyczących oddziaływania pól elektromagnetycznych:

Przeprowadzone analizy pozwalają na sformułowanie następujących wniosków:

- a. w większości państw obowiązują wewnętrzne regulacje prawne (ustawy i rozporządzenia) dotyczące zagadnień ochrony środowiska przed PEM;
- b. regulacje te bazują na zaleceniu Rady Europejskiej z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczania ekspozycji ludności w polach elektromagnetycznych o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz (1999/519/EC), przyjmując w zdecydowanej większości dopuszczalne wartości PEM w środowisku zgodne z zalecaniem i w kilku przypadkach wartości bardziej rygorystyczne (w szczególności Polska oraz zapobiegawczo lub regionalnie: Belgia, Bułgaria, Francja, Grecja, Litwa, Rosja, Słowenia, Włochy);
- c. organami nadzorującymi i kontrolnymi w obszarze badań pól elektromagnetycznych są podmioty zajmujące się ochroną zdrowia (4), ochroną środowiska (4), infrastrukturą (5), bądź równolegle dwa czy trzy różne podmioty (np. w Portugalii);
- d. w większości państw pomiary poziomów pól elektromagnetycznych prowadzone są przez operatorów lub akredytowane laboratoria w momencie uruchamiania nowych instalacji lub wprowadzania w nich istotnych zmian (w 9 na 17);
- e. w niektórych państwach nie jest wymagane przeprowadzanie pomiarów PEM w sytuacji, gdy analiza symulacyjna PEM wykaże, że nie jest przekroczony zdefiniowany przez administrację decyzyjny próg PEM (np. w Grecji, Francji i Szwajcarii);
- f. analizy symulacyjne PEM wykonywane są w takich przypadkach przez operatorów z wykorzystaniem będącego w ich posiadaniu, zwykle różniącego się znacznie od siebie, oprogramowania do modelowania rozkładu pola elektromagnetycznego;
- g. podjęte przez Francję próby opracowania krajowych wytycznych, określających jakie dane należy uwzględnić w obliczeniach symulacyjnych oraz jakie kryteria techniczne zastosować do symulacji i jak ujednolicić prezentację wyników, mają ułatwić urzędnikom i społeczeństwu analizę i ocenę przedstawianych przez operatorów symulacji;
- h. oprócz pomiarów prowadzonych w momencie uruchamiania/zmian instalacji, podobnie jak w Polsce, w większości państw prowadzone są badania kontrolne/interwencyjne oraz prowadzony jest monitoring PEM;
- i. badania na życzenie obywateli realizowane są np. we Francji;
- j. zdecydowanie rzadziej prowadzone są pomiary w zakresie pól niskich częstotliwości (pochodzących od sieci energetycznych);
- k. monitoring PEM realizowany jest w bardzo zróżnicowanym zakresie, zarówno z wykorzystaniem stałych, jak i zmiennych (także mobilnych) punktów pomiarowych;
- l. stosowane są zbliżone do siebie metodyki pomiarów, przy czym w większości przypadków wykonywane są pomiary szerokopasmowe, a jako wynik przyjmuje się wartość średnią z pomiaru w okresie dowolnych 6 minut, zgodnie z wytycznymi ICNIRP oraz zaleceniem 1999/519/EC;
- m. w większości przypadków wyniki monitoringu PEM są udostępniane publicznie;

- n. stosowane są różne formy prezentacji wyników pomiarów: roczne zbiorcze raporty, tabele z wynikami pomiarów, wykresy z wynikami pomiarów i zaznaczonymi dopuszczalnymi poziomami PEM, mapy z wynikami pomiarów i danymi o stacjach bazowych, itp.

W zakresie pobierania opłat za zajęcie pasa drogowego:

W świetle zgromadzonych informacji w zdecydowanej większości przeanalizowanych jurysdykcji brak jest regulacji przewidujących zwolnienie z opłaty lub obniżenie opłaty za korzystanie z drogi publicznej.

Część Państw Członkowskich (Węgry, Finlandia, Łotwa, Estonia), poza stałą i jednakową dla wszystkich rodzajów infrastruktury opłatą administracyjną, związaną z przyznaniem pozwolenia na prace, w ogóle nie pobiera opłat za zajęcie pasa ruchu drogi publicznej.

W innych państwach (np. Litwa), choć stosowane są opłaty z tytułu korzystania z pasa drogowego, nie przewidziano jakichkolwiek zwolnień lub obniżonych stawek dla podmiotów korzystających z dróg publicznych dla celów związanych z instalacją infrastruktury telekomunikacyjnej.

W Niemczech i Belgii opłaty pobiera się za wykorzystanie drogi publicznej dla celów związanych z instalacją infrastruktury innej niż telekomunikacyjna, a nie pobiera się opłat za korzystanie z dróg publicznych dla celów związanych z instalacją infrastruktury telekomunikacyjnej. We wskazanych krajach nie traktuje się ew. korzyści dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych (w porównaniu do właścicieli innej infrastruktury) jako pomocy publicznej. Przepisy belgijskie i niemieckie są zatem zbliżone do przepisów polskich w zakresie odmiennego uregulowania kwestii opłat w odniesieniu do infrastruktury telekomunikacyjnej w stosunku do pozostałych rodzajów infrastruktury. Zgodnie z polskimi przepisami w stosunku do infrastruktury telekomunikacyjnej stosuje się obniżone stawki opłat, natomiast przepisy belgijskie i niemieckie przewidują całkowite zwolnienie z opłat za korzystanie z dróg publicznych dla celów związanych z instalacją infrastruktury telekomunikacyjnej.

Wyłączenie zastosowania niektórych rodzajów opłat i świadczeń związanych z wykorzystaniem pasa ruchu dla instalacji sieci telekomunikacyjnych przewidziano we Włoszech. Wspomniane zwolnienia wprowadzone zostały w drodze ustawy, jednak oprócz przedsiębiorców telekomunikacyjnych, dotyczą one w jednakowym stopniu również pozostałych przedsiębiorców wykonujących inne rodzaje działalności użyteczności publicznej.

W części państw (Czechy, Wielka Brytania) opłata za zajęcie pasa ruchu ustalana jest w drodze indywidualnych negocjacji między zarządcami dróg a zainteresowanymi przedsiębiorcami lub też w drodze indywidualnej decyzji administracyjnej odpowiedniego organu (Słowacja, Hiszpania). W takich sytuacjach, choć wydaje się, że w konkretnych przypadkach mogłoby dojść do udzielenia poszczególnym przedsiębiorcom pomocy publicznej, nie zidentyfikowano żadnych przypadków notyfikacji takiej pomocy do Komisji. W zdecydowanej większości bowiem takie wsparcie nie przekracza zapewne progów ustalonych w Rozporządzeniu de minimis, nie stanowiąc tym samym pomocy publicznej.

Podobnie sytuacja wygląda w Rumunii, która, choć przewiduje pewne kategorie zwolnień z opłat za korzystanie z pasa ruchu, dotychczas nie notyfikowała przypadku udzielenia takiej pomocy do Komisji.

Natomiast Francja przewiduje specyficzne ograniczenie opłat za zajęcie pasa ruchu związanego z instalacją infrastruktury telekomunikacyjnej oraz zwolnienia dla pustych ciągów telekomunikacyjnych.

W pozostałym zakresie:

Austria

- Budowa kanalizacji kablowej ze środków publicznych w lokalizacjach, w których warunki rynkowe nie sprzyjają inwestycjom.
- Częściowa redystrybucja środków pochodzących z dywidendy cyfrowej na inwestycje w rozwój sieci szerokopasmowych.
- Udostępnienie dokumentów zawierających instrukcje dotyczące planowanych inwestycji w zakresie aspektów technicznych oraz organizacyjnych, takich jak finansowanie projektów.
- Planowane utworzenie bazy informacji o istniejącej infrastrukturze, najlepiej połączonej z informacją o planowanych pracach, aktualizowana regularnie co 6 miesięcy.
- Utworzenie funduszu o budżecie około 1 miliarda Euro umożliwiającego inwestycje w sieci dosyłowe i dostępne, jak również kanalizację kablową oraz instrumenty wzmacniające popyt na usługi.
- Wykorzystanie zarządzanych publicznie spółek celowych na potrzeby instalowania infrastruktury pasywnej, szczególnie na obszarach wiejskich.

Belgia⁸

- Likwidacja barier inwestycyjnych w zakresie usług szerokopasmowych opartych na technologii radiowej.
- Obniżenie kosztów budowy infrastruktury poprzez utworzenie centralnego wykazu obejmującego przyznane pozwolenia, prowadzenie wspólnych prac drogowych, wykorzystanie istniejącej infrastruktury, instrukcje w zakresie okablowania wewnątrzbudynkowego dla budynków nowych i remontowanych.
- Ograniczenie administracyjnych obciążeń i kosztów oraz kosztów instalacji infrastruktury ICT.
- Mapa istniejącej infrastruktury oraz lokalne bazy danych, uwzględniające (jak np. we Flandrii) informacje o planowanych pracach, zgłoszonych wnioskach o stosowne pozwolenia oraz operatorach infrastruktury.
- Utworzenie jednego punktu na potrzeby uzyskiwania pozwoleń związanych z inwestycjami w sieci szerokopasmowe.

⁸ <http://www.decroo.belgium.be/sites/default/files/articles/BreedbandENGdef.pdf>.

Bułgaria⁹

- Bezpłatny dostęp do powierzchni stanowiących własność publiczną.
- Ulgi podatkowe dla użytkowników usług.
- Wykorzystanie środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz środków krajowych na potrzeby współpracy z władzami lokalnymi.

Chorwacja¹⁰

- Możliwość pomocy państwowej w wysokości 100% kosztów inwestycji, najwyższa pomoc dla obszarów wiejskich, gdzie istnieje możliwość modernizacji istniejącej infrastruktury. Krajowy program pomocowy zawiera również wytyczne dla samorządów lokalnych w zakresie projektów, które również mogą korzystać z ewentualnej pomocy finansowej. Programy pomocowe dotyczą głównie sieci dosyłowej. Budowa elementów pasywnych ma być powierzona podmiotom publicznym. Zgodnie z założeniem właścicielem takiej infrastruktury pozostanie państwo/samorząd, przy czym infrastruktura będzie udostępniana na niedyskryminacyjnych warunkach operatorom.
- Wspieranie współkorzystania z infrastrukturą oraz utworzenie rejestru infrastruktury w kontekście projektów budowy sieci szerokopasmowych.
- Utworzenie rejestru istniejącej infrastruktury z uwzględnieniem informacji o dostępnych usługach z podaniem parametrów, jak również o planowanych inwestycjach.

Cypr¹¹

- Wykorzystanie środków publicznych tylko w sytuacji, w której brak jest zainteresowania rynkowego inwestycjami na danym obszarze i głównie w zakresie instrumentów zwrotnych.

Czechy¹²

- Rejestr i mapa istniejącej oraz planowanej (w perspektywie 3-letniej) infrastruktury.
- Przygotowywane utworzenie funduszu (około 500 mln Euro) na potrzeby inwestycji szerokopasmowych, głównymi beneficjentami mają być operatorzy (ale o dopłaty mogą ubiegać się również organizacje, gminy i regiony), dopłaty mają obejmować 50% kosztów inwestycji w infrastrukturę pasywną i sieci dosyłowe, na obszarach białych plan.
- Informowanie sektora publicznego o najlepszych praktykach w zakresie wspierania inwestycji, w tym zachęty do tworzenia infrastruktury, która może być w tym zakresie wykorzystana, rekomendacje w zakresie wysokości opłat za wykorzystanie nieruchomości publicznych, uwzględniających cele wykorzystania; utworzenie jednolitej metodologii w zakresie ustalania wysokości opłat za zapewnienie dostępu do nieruchomości i ustalenie górnego limitu opłaty z możliwością potrącenia ewentualnych ulepszeń; wyłączenie opodatkowania nieodpłatnego udostępnienia nieruchomości.

Dania

- Obniżone stawki najmu na potrzeby instalacji masztów/anten dla obszarów o niewielkiej populacji gęstości zaludnienia.
- Ulgi podatkowe dla mieszkańców modernizujących lub instalujących usługę szerokopasmową z pułapem 1600 Euro dla gospodarstwa domowego.
- Mniej restrykcyjne regulacje w zakresie instalacji anten na istniejącej infrastrukturze poza obszarami gęstej zabudowy; możliwość organizacji przez gminy konkursów w celu zwiększenia pokrycia.
- Rozwiązania prawne dotyczące redukcji robót ziemnych i poprawę koordynacji prac budowlanych oraz wprowadzenie dodatkowych środków ułatwiających koordynację i współpracę pomiędzy operatorami a samorządami.
- Program pomocowy adresowany jest do społeczności lokalnych skupiających popyt w celu wspólnego wniosku o przyznanie pomocy.
- Dwa rozwiązania dotyczące map infrastruktury: (i) rejestr istniejących i planowanych do instalacji anten oraz interaktywna mapa oferowanych i technicznie możliwych przepustowości, dostępnych technologii (z uwzględnieniem technologii stacjonarnych oraz mobilnych); Dodatkowo (ii) dostępne są mapy na poziomach lokalnym i regionalnym. W ramach mapy udostępniono narzędzie do pomiaru parametrów obecnie świadczonej użytkownikowi usługi.
- W ramach ogólnej strategii rozwoju ekonomicznego kraju utworzono fundusz szerokopasmowy przewidujący dotacje dla samorządów na potrzeby inwestycji szerokopasmowych w miejscowościach w których warunki rynkowe nie sprzyjają inwestycjom. Schemat dotacji oparty jest na zasadzie neutralności technologicznej (przy konieczności zachowania określonych parametrów), przy czym niezbędne jest wniesienie wkładu własnego a wybudowana infrastruktura podlega udostępnieniu na warunkach hurtowych. Wartość funduszu na lata 2016–2019 to 200 mln duńskich koron (ponad 100 mln złotych).
- Minister Gospodarki i Rozwoju opracował instrukcję dla samorządów i instytucji rządowych w zakresie zasadniczych warunków dotyczących udostępniania nieruchomości na potrzeby budowy masztów.

Estonia¹³

⁹ http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=7487.

¹⁰ [http://www.mcw.gov.cy/mcw/DEC/DEC.nsf/All/10849A48077172ADC2257FBE00248B9D/\\$file/Cyprus_Broadband_Plan.pdf?OpenElement](http://www.mcw.gov.cy/mcw/DEC/DEC.nsf/All/10849A48077172ADC2257FBE00248B9D/$file/Cyprus_Broadband_Plan.pdf?OpenElement).

¹¹ [http://www.mcw.gov.cy/mcw/DEC/DEC.nsf/All/10849A48077172ADC2257FBE00248B9D/\\$file/Cyprus_Broadband_Plan.pdf?OpenElement](http://www.mcw.gov.cy/mcw/DEC/DEC.nsf/All/10849A48077172ADC2257FBE00248B9D/$file/Cyprus_Broadband_Plan.pdf?OpenElement).

¹² https://www.mpo.cz/assets/en/e-communications-and-postal-services/electronic-communications/concepts-and-strategies/national-ngn-development-plan/2017/3/NPD-NGN_1.pdf.

¹³ https://www.mkm.ee/sites/default/files/digital_agenda_2020_estonia_engf.pdf.

- Program EstWin finansowany ze środków publicznych (unijnych), zakładający budowę sieci dosyłowej (6000 km) wraz z punktami dostępu przy założeniu budowy sieci dostępowej ze środków prywatnych (wspieranie budowy sieci dostępowej również jest możliwe, w szczególności na obszarach miejskich).
- Ograniczenie administracyjnych barier.
- Obowiązek budowy ostatniej mili dla wszystkich nowych obiektów finansowanych ze środków publicznych.
- Wspieranie inicjatyw samorządowych.
- Wspieranie budowy ostatnich mil.
- Utworzenie mapy z informacjami na temat dostępnych usług szerokopasmowych.

Finlandia¹⁴

- Państwowa pomoc finansowa w wysokości do 58/44 lub 33% kosztów oraz pomoc finansowana przez samorządy na poziomie odpowiednio 8/22 lub 33%. Możliwe wykorzystanie innych mechanizmów pomocowych (w szczególności dla obszarów wiejskich – tzw. projekty „Village Network”), dających łącznie do 100% dofinansowania.
- Promocja wspólnej budowy i wspólnego korzystania z sieci komunikacyjnych oraz energetycznych.
- Wsparcie inwestycji w sieci szkieletowe i dostępowe.
- Władze krajowe doradzają samorządom w zakresie tworzenia podmiotów mających budować sieć szerokopasmową w miejscowościach w których warunki rynkowe nie sprzyjają inwestycjom, np. poprzez tworzenie wspólnych inicjatyw przez sąsiednie samorządy lub partnerstwo publiczno-prywatne z operatorami przy założeniu finansowania ze środków samorządowych, państwowych i unijnych.

Francja

- Mapa dostępnych usług szerokopasmowych.
- Program pomocowy o wartości 3,3 miliarda Euro uwzględniający zarówno dotacje bezpośrednie jak i instrumenty zwrotne na potrzeby sieci dosyłowych, dostępowych, infrastruktury pasywnej oraz zapewnienia dostępu dla instytucji publicznych (szkoły, placówki zdrowotne, administracja), wsparcia dla usług WiMax oraz usług świadczonych satelitarnie, jak również studium wykonalności dla planowanych inwestycji.

Niemcy¹⁵

- Pożyczki oferowane przez bank znajdujący się w rękach niemieckiego skarbu państwa dla gmin na potrzeby wsparcia inwestycji. Podobne środki oferowane przez banki regionalne.
- Mapa infrastruktury oraz mapa dostępnych usług.
- Zmiany ustawowe wskazujące wymagania w zakresie wykorzystania infrastruktury o charakterze innym, niż telekomunikacyjna.
- W 2015 r. rząd niemiecki zainicjował krajowy program pomocowy o budżecie w wysokości około 4 miliardów Euro w celu likwidacji białych plam (Bundes-förderprogramm). Beneficjentami programu są samorządy oraz ich zrzeszenia. Budżet ma być początkowo zasilony wpływami z aukcji częstotliwości 700 MHz na obszarach wiejskich. Przewiduje się dwa możliwe modele: (i) przewidujący bezpośrednie świadczenie usług przez samorządy albo (ii) budowę sieci przez samorząd i oddanie jej operatorowi w zarządzanie. Najwyżej oceniane są projekty na obszarach, które nie są przedmiotem zainteresowania graczy rynkowych. Wsparcie możliwe do wysokości 50% kosztów (15 milionów Euro na jeden projekt), przy czym dopuszcza się możliwość wykorzystania innych programów pomocowych, organizowanych np. przez poszczególne regiony. Od 2016 r. zakłada się, że roczna wysokość pomocy będzie wynosiła około 3 miliardów Euro.
- Rozważane utworzenie instrumentu finansowego w postaci funduszu na potrzeby inwestycji szerokopasmowych (Premiumförderung Netzausbau).

Węgry¹⁶

- Utworzenie szczegółowej mapy infrastruktury.
- Dostęp do publicznej infrastruktury i nieruchomości podmiotów publicznych.
- Część budżetu z programu pomocowego wydawana poprzez instrumenty finansowe.
- Uproszczenie i skrócenie procedur pozwoleńowych.
- W miejscowościach w których warunki rynkowe nie sprzyjają inwestycjom przewiduje się kredyty lub procedury konkursowe (dot. np. wsparcia finansowego lub zwolnień podatkowych).
- Tworzenie sieci publicznych (sieci szkieletowych, za których utrzymanie również odpowiedzialne jest państwo), wspieranie lokalnej współpracy, pomoc państwowa, ulgi podatkowe, pożyczki, zarządzanie częstotliwościami.
- Poprawa koordynacji prac budowlanych.

Irlandia¹⁷

¹⁴ http://www.oph.fi/download/135323_productive_and_inventive_finland.pdf.

¹⁵ https://www.digitale-agenda.de/Content/DE/_Anlagen/2014/08/2014-08-20-digitale-agenda-engl.pdf?__blob=publicationFile&v=6.

¹⁶ http://www.kormany.hu/download/5/ff/70000/NIS_EN_clear.pdf.

¹⁷ <https://www.dcae.gov.ie/documents/National%20Broadband%20Plan.pdf>.

- Wykorzystanie sieci energetycznych w kontekście usług opartych na technologii światłowodowej.
- Uwzględnienie możliwości wykorzystania szeroko rozumianej infrastruktury podmiotów publicznych (w tym spółek i podmiotów o charakterze niekomercyjnym, m.in. z sektora energetycznego, spółek z sektora drogowego). Powyższe obejmuje również dostęp do nieruchomości będących własnością państwa.
- Działania w celu uproszczenia procesu inwestycyjnego poprzez standaryzację i uproszczenie procedur pozwoleńowych.
- W źródłach finansowania publicznego rozważane jest wykorzystanie środków pozyskanych ze sprzedaży środków należących do państwa, zaangażowania środków z krajowego funduszu rezerwy emerytalnej oraz strategicznego funduszu inwestycyjnego.
- Mapa infrastruktury oraz obszarów będących przedmiotem interwencji państwowej.
- W październiku 2015 r. rząd opublikował przewodnik dotyczący potencjalnych lokalizacji dla infrastruktury telekomunikacyjnej dotyczący umiejscowienia infrastruktury telekomunikacyjnej w sieci drogowej.

Włochy¹⁸

- Katalog ulg podatkowych związanych z budową infrastruktury (obowiązujący pilotażowo w 2015 r.).
- Cztery modele wsparcia w zależności od obszaru interwencji: (i) model bezpośredniej interwencji, polegającej na budowie infrastruktury udostępnianej na warunkach hurtowych, (ii) model partnerstwa publicznoprawnego (z uwzględnieniem emisji obligacji projektowych w celu pozyskania kapitału prywatnego), (iii) model zachęt (wsparcie finansowe w postaci ulg podatkowych) oraz (iv) model wsparcia w zakresie agregacji popytu.
- Każdy model budowy infrastruktury powinien uwzględniać wykorzystanie istniejącej infrastruktury, zarówno prywatnej jak i publicznej (w tym kanalizacji, instalacji oświetleniowej).
- Obniżanie kosztów budowy infrastruktury przez promocję instalacji napowietrznej, uproszczenie procesu administracyjnego, wymagania w zakresie wyposażenia nowych budynków, uproszczenia w zakresie instalacji urządzeń radiowych.
- Wsparcie dla użytkowników na terenach trudnodostępnych.
- Budowa rejestru infrastruktury naziemnej i doziemnej.
- W marcu 2017 r. rozpoczęto pilotażowo program budowy sieci 5g na terenie Mediolanu, Prato, L'Aquila, Bari i Matera.

Łotwa¹⁹

- Budowa sieci szkieletowej ze środków publicznych.
- Drugi program pomocowy w zakresie sieci optycznej dotyczący obszarów pozbawionych optycznych punktów dostępu (budowa sieci dostępowej ma być przedmiotem inwestycji operatorów, bez możliwości ubiegania się o dofinansowanie).
- Pomoc publiczna dla regionów, w których warunki rynkowe nie sprzyjają inwestycjom.
- Utworzenie bazy infrastruktury, do której państwo i operatorzy mogą uzyskać dostęp, zawierającej informację o całej infrastrukturze, która mogłaby zostać wykorzystana przy budowie infrastruktury telekomunikacyjnej.
- Wspieranie instalacji stacji bazowych.
- Ograniczenie barier i kosztów administracyjnych dla budowy infrastruktury, w tym uproszczenie procedur pozwoleńowych, rozważenie kwestii związanych z bezpłatnym korzystaniem z pasa drogowego oraz zwolnienia z podatków lokalnych.

Litwa

- Katalog istniejącej infrastruktury.
- Finansowanie z zasobów samorządowych, unijnych i innych zasobów publicznych.
- Utworzenie podmiotu non-profit ("Plačiajuostis internetas") zajmującego się realizacją NPS oraz funkcjonującego jako hurtowy operator infrastruktury na potrzeby rozwiązań FTTP. Infrastruktura budowana jest przez państwo z naciskiem na konkurencję usługową, co pozwala na uniknięcie duplikowania infrastruktury.

Luksemburg²⁰

- Zapewnienie dostępu do lokalnej pętli.
- Utworzenie krajowego rejestru prac budowlanych (drogowych), uwzględniającego wydane pozwolenia na prowadzenie prac oraz prace planowane przez podmioty publiczne.
- Utworzenie krajowego rejestru infrastruktury.
- Obowiązek zapewnienia udogodnień dla instalacji infrastruktury światłowodowej.
- Nałożenie na gminy oraz państwo obowiązku przygotowania infrastruktury niezbędnej do instalacji światłowodów przy prowadzeniu prac drogowych.
- Zapewnienie okablowania wewnątrzbudynkowego w nowych budynkach.

Malta²¹

- Wsparcie tylko dla technologii umożliwiających przyszłe modernizacje i rozwój.

¹⁸ <http://www.infratelitalia.it/wp-content/uploads/2015/03/Strategy.pdf>.

¹⁹ http://www.vvc.gov.lv/export/sites/default/docs/LRTA/Citi/Summary_of_the_Concept_for_the_Development_of_Next_Generation.doc.

²⁰ http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=4854.

²¹ <https://digitalmalta.org.mt/en/Documents/Digital%20Malta%202014%20-%202020.pdf>.

Holandia²²

- Zadania samorządu polegają na zapewnieniu odpowiednich warunków takich jak planowanie i koordynacja prac drogowych, skrócenie i redukcja kosztów procedur pozwoleńowych oraz promocja wykorzystania usług.
- W przypadku braku inwestycji rynkowych samorządy mogą ubiegać się i zapewniać pomoc publiczną i inne instrumenty finansowe (z możliwością wykorzystania środków unijnych).
- Charakterystycznym rozwiązaniem jest utworzony NGN Task Force który ma dookreślać rolę samorządów w budowie infrastruktury. Minister ds. gospodarki opublikował również dokument określający regulacyjne i ustawowe ramy działania samorządów. Rozpoczęto również działania na rzecz utworzenia platformy w celu koordynacji i dzielenia się doświadczeniem związanym z realizacją inwestycji. Niezależnie od tego zrzeszenie średniej wielkości gmin (G32) utworzyło fundację City Link wspierającą wspólne przedsięwzięcia oraz dzielenie się najlepszymi praktykami oraz zapewniające możliwość dyskusji pomiędzy gminami, prowincjami oraz władzami centralnymi. Gminy nie wchodzące w skład G32 również mogą działać w ramach City Link. Władze centralne rozważyły potrzebę utworzenia schematu parasolowego dotyczącego publicznego finansowania projektów szerokopasmowych przez samorządy w celu wsparcia procesu ubiegania się o finansowanie w kontekście unijnych wymogów. Proces realizacji inwestycji jest oceniany corocznie w formie "Monitora szerokopasmowego".
- Niezależnie od inicjatyw samorządów władze centralne wspierają również lokalne inicjatywy obywatelskie, szczególnie na terenach wiejskich.

Portugalia

- Zwiększenie znaczenia władz lokalnych oraz działania w zakresie zwiększenia zapotrzebowania na usługi celem pobudzenia inwestycji rynkowych.
- Wykorzystanie środków z Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz Banku Światowego.
- Mapa infrastruktury istniejącej i planowanej.
- Ulgi podatkowe.

Rumunia

- Ulgi podatkowe w zakresie inwestycji infrastrukturalnych na obszarach wiejskich.
- Działania na rzecz wykorzystania istniejącej infrastruktury.
- Poprawa przejrzystości i koordynacji prac budowlanych.
- Uproszczenie procedur pozwoleńowych dla inwestycji infrastrukturalnych.
- Ustalenie norm dla wyposażenia nowych budynków w infrastrukturę NGN.
- Poprawa ram regulacyjnych.
- Priorytet dla budowy infrastruktury światłowodowej możliwie najbliżej użytkowników końcowych.
- Wsparcie finansowe dla białych obszarów ze środków unijnych, w tym pożyczki i bezpośrednie dotacje.
- Działania w zakresie przejrzystości (centralny rejestr infrastruktury, mapa usług, uproszczenie procedur pozwoleńowych oraz regulacje w zakresie okablowania wewnątrzbudynkowego).

Słowacja²³

- Wsparcie finansowe dla inwestycji związanych z budową sieci dosyłowych. W przypadku sieci dostępowych wsparcie w formie dotacji oraz preferencyjnych instrumentów finansowych.
- Wsparcie finansowe ze środków unijnych na potrzeby budowy sieci dosyłowej i dostępowej na białych obszarach, dodatkowe środki dla inicjatyw lokalnych.
- Restrykcyjna polityka w zakresie dostępu do infrastruktury operatora zasiedziałego.
- Ułatwienia w procesie budowy infrastruktury (nowe budynki i budynki remontowane muszą być wyposażone w infrastrukturę gotową do świadczenia usług szerokopasmowych, ułatwienie i przyspieszenie procesu uzyskiwania zezwoleń dla budowy masztów i instalacji anten), koordynacja prac związanych z budową.
- Atlas pasywnej infrastruktury planowany na 2018 r.

Słowenia²⁴

- Wykorzystanie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.
- Ułatwienia w zakresie instalacji infrastruktury telekomunikacyjnej na nieruchomościach znajdujących się w rękach publicznych oraz prywatnych.
- Wykorzystanie technologii mobilnych i bezprzewodowych jako komplementarnych wobec sieci stacjonarnych.
- Inwestycje na terenach białych plam finansowane ze środków państwowych i unijnych.

²² <https://www.government.nl/binaries/government/documents/reports/2017/04/11/digital-agenda-for-the-netherlands-innovation-trust-acceleration/Digitale+Agenda+ENGELSE+VERSIE.pdf>.

²³ www.informatizacia.sk/ext_dok-strategicky_dokument_2014_2020_en/16622c.

²⁴ http://www.mju.gov.si/fileadmin/mju.gov.si/pageuploads/DID/Informacijska_druzba/NGN_2020/NGN_2020_Slovenia_EN.pdf.

- Zachęcenie władz lokalnych i regionalnych do udziału w projektach inwestycyjnych poprzez finansowanie, partnerstwo publiczno-prywatne oraz inne modele biznesowe. Podmioty utworzone w ramach partnerstwa mogą ubiegać się o wsparcie w ramach programów finansowych. Wśród kryteriów wyboru wymienia się m.in. najwyższy wkład własny, najwyższą efektywność inwestycji, wykorzystanie istniejącej infrastruktury, synergii z innymi inwestycjami w infrastrukturze publicznej, pokrycie usługami powyżej 100 Mb/s. Rola podmiotów publicznych w projekcie ma polegać również na zapewnieniu dostępu do nieruchomości bez opłat, budowie kanalizacji oraz udostępnieniu wraz z inną infrastrukturą, zapewnienie odpowiedniego nastawienia społeczności lokalnej dla realizowanych inwestycji.
- Zachęcenie władz lokalnych do poprawy procedur administracyjnych (np. w zakresie pozwoleń), udostępnienie pasywnej infrastruktury użyteczności publicznej.
- Inwestycje z zakresu infrastruktury publicznej powinny zapewniać możliwość prowadzenia równoległych prac związanych z budową infrastruktury telekomunikacyjnej. W przypadku, gdy budowa infrastruktury publicznej (w tym telekomunikacyjnej) jest finansowana ze środków publicznych inwestor jest zobowiązany do zapewnienia kanalizacji, o ile budowa kanalizacji nie jest planowana a inwestor nie zapewnił udziału drugiego inwestora w tym zakresie.
- Istotne znaczenie ram regulacyjnych i prawnych jako zachęt do inwestycji.
- Wzrost znaczenia wspólnych inwestycji oraz wykorzystania istniejącej infrastruktury, w tym każdej infrastruktury publicznej, która może być wykorzystana przy inwestycjach telekomunikacyjnych.

Hiszpania²⁵

- Promocja budowy infrastruktury i efektywne zarządzanie częstotliwościami poprzez stabilne i efektywne ramy regulacyjne i prawne i zapobieganie tworzeniu barier.
- Sprzyjanie inwestycjom w sieci stacjonarne (poprzez ograniczenie kosztów, lepsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury i koordynację z innymi działami administracji) oraz sieci mobilne (przyspieszenie budowy sieci 4G dzięki udostępnieniu dodatkowych częstotliwości, uproszczenie procedur budowlanych, powszechny dostęp do mobilnych sieci (30 Mb/s) w miejscowościach poniżej 5000 mieszkańców, ustalenie standardów w zakresie budowy sieci).
- Finansowe wsparcie dla inwestycji na obszarach, dla których brak zyskowności wstrzymuje inwestycje rynkowe.
- Symetryczny obowiązek zapewnienia dostępu do kanalizacji.
- Instrumenty w zakresie bezpośredniego wsparcia finansowego oraz instrumenty zwrotne (pożyczki).

Szwecja²⁶

- Rola władz centralnych sprowadza się do zapewnienia sprzyjających warunków regulacyjnych. Uruchomiono forum szerokopasmowe służące wymianie informacji oraz współpracy w zakresie budowy sieci szerokopasmowych. Forum ma pełnić również funkcję zapewnienia gminom wskazówek w zakresie inwestycji infrastrukturalnych.
- Gminy odgrywają kluczową rolę przy budowie sieci poprzez kontrolę dostępu do nieruchomości gminnych oraz udzielanie pozwoleń operatorom budującym sieci. Proces związany z udzielaniem pozwoleń jest postrzegany jako istotny w kontekście barier stawianych operatorom, zarówno w zakresie terminów wydania pozwoleń oraz warunków zawartych w takich pozwoleniach. W kontekście ułatwień zwraca się uwagę na konieczność objęcia nimi również sektora energetycznego z uwagi na zależność pomiędzy budową infrastruktury telekomunikacyjnej a istnieniem infrastruktury energetycznej. W celu ułatwienia inwestycji w zakresie rozwiązań radiowych gminy powinny również dokonywać analizy w kontekście lokalizacji wież i masztów. Przygotowywane plany zagospodarowania powinny uwzględniać infrastrukturę telekomunikacyjną i pozwalać na możliwość rezerwacji miejsca pod budowę takiej infrastruktury.
- Dostyc popularnym rozwiązaniem jest świadczenie usług przez gminne sieci (wiele z nich posiada lub operuje sieciami światłowodowymi – w 2008 r. posiadały około 25–30% całej szwedzkiej infrastruktury światłowodowej) oraz spółki deweloperskie (również usług hurtowych).
- W celu ograniczenia kosztów budowy infrastruktury, bezpośrednich inwestycji w budowę kanalizacji dokonuje państwo (np. w okresie 2012–2014 przeznaczono na ten cel 120 milionów koron) z możliwością wsparcia finansowego z funduszy unijnych
- Mapa infrastruktury oraz świadczonych usług.
- Przewidziano regularny monitoring w zakresie oceny postępów w budowie sieci szerokopasmowych.

Wielka Brytania²⁷

- System kuponów dla małych i średnich przedsiębiorstw na potrzeby podłączenia do sieci NGA. W okresie 2013–2015 wydano łącznie około 90.000 kuponów o wartości do 3.000 funtów.
- Ustalono schemat pozwoleń związany z pracami publicznymi mającymi związek z budową sieci szerokopasmowych w celu uproszczenia procedur (np. w kontekście instalacji szaf ulicznych), ograniczając tereny, na których możliwość instalacji takiej infrastruktury była wyłączona, rezygnując z wymogu doziemnej instalacji infrastruktury na wybranych obszarach oraz ułatwiając rozbudowę istniejących masztów i wież.
- Udostępnienie zasobów publicznych (np. kanalizacji) na potrzeby obniżenia kosztów instalacji infrastruktury.

²⁵ <http://www.agendadigital.gob.es/digital-agenda/Documents/digital-agenda-spain-slideshow-presentation.pdf>

²⁶ <http://www.government.se/496173/contentassets/afe9f1cfeaac4e39abcdd3b82d9bee5d/sweden-completely-connected-by-2025-eng.pdf>

²⁷

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/418567/UK_Next_Generation_Network_Infrastructure_Deployment_Plan_March_15.pdf

- Rząd koncentruje się na wspieraniu prywatnych inwestycji poprzez tworzenie stabilnej polityki i wspieraniu rynku.
- Rozważa się naziemne instalacje infrastruktury stacjonarnej jako rozwiązania o niższych kosztach niż w przypadku instalacji doziemnej.
- Wysokie zaangażowanie środków publicznych – 780 milionów funtów na poziomie centralnym, z możliwością uzupełnienia programami lokalnymi, koncentrujące się na bezpośrednich dotacjach dla operatorów.
- Projekty lokalne stanowią istotne wsparcie w realizacji celów Agendy Cyfrowej, władze lokalne odpowiedzialne za zarządzanie programami pomocy finansowej oraz wsparcie finansowe we własnym zakresie; dodatkowo fundusz 200 milionów funtów na projekty lokalne poprzedzone działaniami w celu agregacji popytu.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	1	-	<ul style="list-style-type: none"> – zmiany w procedurze dotyczącej wydawania decyzji o dostępie do infrastruktury technicznej i dostępie do nieruchomości; – wprowadzenie większej częstotliwości prowadzenia inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych; – możliwość zawierania z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi tzw. umów zasięgowych.
Minister właściwy do spraw informatyzacji	1	-	<ul style="list-style-type: none"> – prowadzenie Systemu Informacyjnego o Instalacjach Wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne; – współdziałanie z ministrem właściwym ds. zdrowia oraz właściwym ds. środowiska w celu wydania rozporządzeń określających dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposoby sprawdzania dotrzymania tych poziomów; – zwalnianie zarządców dróg z obowiązku lokalizacji kanałów technologicznych.
Minister właściwy do spraw zdrowia	1	-	<ul style="list-style-type: none"> – określenie w drodze rozporządzenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.
Minister właściwy do spraw środowiska	1	-	<ul style="list-style-type: none"> – określenie w drodze rozporządzenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz ministrem właściwym ds. energii sposobów sprawdzania dotrzymania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku;

			<ul style="list-style-type: none"> – wydawanie zezwoleń na odstępstwa od zakazów budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego, w zakresie realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze w celu związanym z zapewnieniem telekomunikacji na obszarze rezerwatu przyrody.
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	1	-	<ul style="list-style-type: none"> – częściowe opiniowanie – obok uzgodnienia – projektów decyzji Prezesa UKE o dostępie do infrastruktury technicznej.
Prezes Urzędu Transportu Kolejowego	1	-	<ul style="list-style-type: none"> – częściowe opiniowanie – obok uzgodnienia – projektów decyzji Prezesa UKE o dostępie do infrastruktury technicznej.
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni	Ok. 6370	Rejestr Przedsiębiorców Telekomunikacyjnych prowadzony przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej;	<ul style="list-style-type: none"> – przyspieszeniu prowadzenia szeroko rozumianego procesu inwestycyjnego w telekomunikacji; – obniżeniu kosztów budowy oraz eksploatacji nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych; – zwiększeniu możliwości wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej na cele telekomunikacyjne, w tym obniżeniu kosztów uzyskiwania dostępu do niej; – ułatwienia w uzyskiwaniu dostępu do nieruchomości, w tym do budynków w celu zapewnienia telekomunikacji; – ułatwienia w dostępie do terenów leśnych na cele związane z umieszczeniem infrastruktury telekomunikacyjnej oraz obniżeniu kosztów tego dostępu; – zwiększenie możliwości lokalizowania infrastruktury telekomunikacyjnej na obszarach na których do tej pory występował zakaz lub znaczące ograniczenia w tym zakresie, takich jak uzdrowiska, parki narodowe, rezerwaty przyrody; – zmiana obciążeń w zakresie obowiązków związanych z inwentaryzacją infrastruktura (wprowadzenie obowiązku 2-

			krotnego – w ciągu roku – raportowania o zrealizowanej infrastrukturze, sieciach oraz przebiegach światłowodowych linii kablowych).
Operatorzy sieci elektroenergetycznych	176 operatorów systemów dystrybucyjnych energii oraz 1 operator systemu przesyłowego	Bip.ure.gov.pl	<ul style="list-style-type: none"> – usprawnienie procedury uruchamiania instalacji, z których emisja nie wymaga zezwolenia, mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, przez możliwość skrócenia procedury zgłoszenia przez odpowiedni organ ochrony środowiska; – ułatwienie składania dokumentów w formie elektronicznej – zapisanie wprost możliwości dokonania zgłoszenia wspomnianych instalacji oraz ponownego zgłoszenia w przypadku wprowadzenia w instalacji istotnej zmiany, do organu ochrony środowiska w postaci papierowej albo w postaci elektronicznej. – obowiązek przekazywania wyników pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w postaci elektronicznej; – rozszerzenie obowiązków informacyjnych w przypadku uruchamiania instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia.
Operatorzy nadajników radiowych i telewizyjnych	Ok. 3 operatorów nadajników radiowych i telewizyjnych	Decyzje regulacyjne UKE dla rynku 18/2003; weryfikacja danych na stronach poszczególnych nadawców	<ul style="list-style-type: none"> – obowiązek przekazywania wyników pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w postaci elektronicznej.
Organy ochrony środowiska (wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast oraz starostowie i marszałkowie województw, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, regionalny dyrektor ochrony środowiska)	16 województw 380 powiatów 2478 gmin 1 GDOŚ 16 rdoś	-	<ul style="list-style-type: none"> – ułatwienie przyjmowania m.in. wyników pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w postaci elektronicznej; – obowiązek umieszczania na stronach internetowych dokumentów zawierających pomiary poziomu pola elektromagnetycznego (m.in. sprawozdania z pomiarów, zgłoszenia instalacji; wydane sprzeciwy; uwagi zgłoszone w procesie wydawania sprzeciwu); – wydawanie zezwoleń (opiniowanie) na odstępstwa od zakazów budowy lub przebudowy obiektów

			<p>budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody, w zakresie realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze w celu związanym z zapewnieniem telekomunikacji na obszarze rezerwatu przyrody.</p>
Przedsiębiorcy z branży kolejowej	10 przedsiębiorców, będących zarządcami infrastruktury kolejowej oraz 22 operatorów (użytkowników/właścicieli) kolei wąskotorowych	-	<ul style="list-style-type: none"> - obowiązek udostępniania infrastruktury technicznej i nieruchomości stanowiących obszar kolejowy na potrzeby umieszczenia punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu; - obowiązek uzgadniania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w części dotyczącej obszarów przyległych do obszarów kolejowych.
Zarządcy dróg publicznych	2 808 (zarządcy dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych) + GDDKiA	-	<ul style="list-style-type: none"> - obowiązek udostępniania infrastruktury technicznej na potrzeby budowy sieci telekomunikacyjnych; - obniżenie stawek opłat za zajęcie pasa drogowego lub umieszczenie w pasie drogowym infrastruktury telekomunikacyjnej; - poszerzony obowiązek lokalizowania kanałów technologicznych w drogach publicznych.
Jednostki samorządu terytorialnego	2808 (16 województw, 314 powiatów (ziemskich) i 2478 gmin (w tym 66 miast na prawach powiatu) (w tym 273 jednostki samorządu terytorialnego wpisanych do Rejestru JST prowadzących działalność, w zakresie telekomunikacji, prowadzonego przez Prezesa UKE)	Baza Jednostek Samorządu Terytorialnego (baza TERYT)	<ul style="list-style-type: none"> - obniżenie limitów wysokości opłat za zajęcie pasa drogowego oraz za umieszczenie w pasie drogowym infrastruktury telekomunikacyjnej dla dróg, których zarządcami są jednostki samorządu terytorialnego; - obowiązki związane z ułatwieniem dostępu do infrastruktury technicznej dla operatorów telekomunikacyjnych; - możliwość zawarcia umowy inwestycyjnej z operatorami sieci.
Przedsiębiorcy z branży energetycznej	223 (operatorów systemów elektroenergetycznych: przesyłowych i dystrybucyjnych + operatorów systemów	-	<ul style="list-style-type: none"> - możliwość zawarcia z JST umowy inwestycyjnej.

	gazowych: przesyłowych i dystrybucyjnych)		
Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 7 stycznia 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków	4627	-	– możliwość zawarcia z JST umowy inwestycyjnej.
Jednostki samorządu terytorialnego – powiaty	380 powiatów (w tym 66 miast na prawach powiatu)	Baza Jednostek Samorządu Terytorialnego (baza TERYT)	– zmniejszenie liczby prowadzonych postępowań w zakresie zgłoszeń robót budowlanych oraz udzielania pozwoleń na budowę.
Dyrektorzy parków narodowych	23 parki narodowe	-	– opiniowanie odstępstw od zakazów budowy lub przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom parku narodowego, w zakresie realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze w celu związanym z zapewnieniem telekomunikacji na obszarze rezerwatu przyrody.
Gminy uzdrowiskowe	45	-	– zniesienie zakazów i ograniczeń w zakresie budowy w strefach ochrony uzdrowiskowej „A” i „B” urządzeń emitujących pole elektromagnetyczne.
Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe	1	-	– obniżenie opłat z tytułu umieszczania na nieruchomości obiektów i urządzeń, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.
Nadleśniczowie Lasów Państwowych	430	-	– obowiązek dostosowania warunków zapewnienia dostępu, o których mowa w art. 39b ust. 1 ustawy o lasach do znowelizowanych wymagań ustawowych.
Podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych	Brak możliwości oszacowania	-	– możliwość otrzymania dotacji celowej z budżetu JST na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji związanych z zaspokojeniem potrzeb tych podmiotów w zakresie dostępu do szybkiej sieci telekomunikacyjnej w lokalizacji użytkownika końcowego.
Podmioty gospodarcze budujące budynki			– obowiązek wyposażania określonych kategorii

<p>mieszkalne wielorodzinne, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, w tym: deweloperzy, towarzystwa budownictwa społecznego, spółdzielnie mieszkaniowe</p>			<p>budynków w instalację telekomunikacyjną zgodną z przepisami w sprawie warunków techniczno-budowlanych wydanych na podstawie ustawy – Prawo budowlane, umożliwiającą przyłączenie do publicznych sieci telekomunikacyjnych wykorzystywanych do świadczenia tych usług, przy zachowaniu zasady neutralności technologicznej, która stanowi (zmiana wynikająca z projektu) część składową nieruchomości.</p>
---	--	--	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt ustawy został poddany konsultacjom publicznym, które trwały 30 dni i były dostępne dla wszystkich zainteresowanych osób. Równocześnie w ramach konsultacji publicznych oraz opiniowania projekt został skierowany do następujących podmiotów:

1. Business Centre Club – Związek Pracodawców,
2. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji,
3. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Automatyki i Telekomunikacji PKP,
4. Forum Związków Zawodowych,
5. Fundacja Bezpieczna Cyberprzestrzeń,
6. Fundacja Nowoczesna Polska,
7. Fundacja Panoptykon,
8. Fundacja Projekt Polska,
9. Instytut Elektrotechniki ,
10. Instytut Kolejnictwa,
11. Instytut Tele-I Radiotechniczny,
12. Internet Society Poland,
13. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji,
14. Krajowa Izba Gospodarcza,
15. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej,
16. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”,
17. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
18. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,
19. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej,
20. Polska Izba Radiodifuzji Cyfrowej,
21. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
22. Polski Fundusz Rozwoju,
23. Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej,
24. Polskie Towarzystwo Informatyczne,
25. Polska Izba Handlu,
26. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
27. Przemysłowy Instytut Telekomunikacji S.A / PIT-Radwar,
28. Rada Dialogu Społecznego,
29. Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Oddział Elektroniki, Informatyki, Telekomunikacji,
30. Stowarzyszenie Inżynierów Telekomunikacji,
31. Stowarzyszenie Teletechników Polskich XXI w.,
32. Unia Metropolii Polskich,
33. Unia Miasteczek Polskich,
34. Wojskowy Instytut Łączności,
35. Zakład Doświadczalny Budownictwa Łączności Sp. z o.o.,
36. Związek Gmin Wiejskich RP,
37. Związek Miast Polskich,
38. Związek Powiatów Polskich,
39. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom,
40. Związek Telewizji Kablowych w Polsce, Izba Gospodarcza,
41. Związek Województw RP,
42. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska,
43. Fundacja Digital Poland,
44. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki,
45. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego,

46. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad,
47. Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego,
48. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
49. Główny Geodeta Kraju,
50. Polska Izba Inżynierów Budownictwa,
51. Instytut Badawczy Dróg i Mostów,
52. Polski Kongres Drogowy,
53. Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa,
54. Związku Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT – ZIPSEE „Cyfrowa Polska”,
55. Prezes Urzędu Transportu Kolejowego,
56. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Projekt ustawy został również przekazany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W dniu 12 marca 2019 r. Zespół ds. Społeczeństwa Informacyjnego – z upoważnienia KWRiST – wydał pozytywną opinię o projekcie.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowana ustawa została udostępniona na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej MC oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W konsultacjach społecznych i opiniowaniu udział wzięli:

1. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji,
2. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej,
3. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,
4. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej,
5. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
6. Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej,
7. Związek Telewizji Kablowych w Polsce, Izba Gospodarcza,
8. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
9. T-Mobile Polska S.A.,
10. EXATEL S.A.,
11. Polska Izba Inżynierów Budownictwa,
12. Fundacja Widzialni,
13. Federacja „Porozumienie Zielonogórskie”,
14. Centrum Rozwoju Innowacji Strategicznych INSTYTUT PÓLNOCNY,
15. Polska Rada Centrów Handlowych,
16. Patrizia Frankfurt Kapitalverwaltungsgesellschaft mbh spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Oddział w Polsce,
17. Stowarzyszenie „Nasze Bielany”,
18. Wojewódzki Związek Pszczelarzy w Szczecinie,
19. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki,
20. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego,
21. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
22. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych,
23. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej.
24. osoby prywatne,
25. Starostwo Powiatowe w Pyrzycach,
26. Radny Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego,
27. Instytut Ochrony Zdrowia,
28. Medexpress.pl,
29. Czasopismo medyczne „Służba zdrowia”,
30. Instytut Komunikacji Zdrowotnej,
31. Smak Zdrowia.

Podsumowanie wyników konsultacji (zgłoszonych uwag oraz stanowisk projektodawcy) zostało zawarte w tabeli podsumowującej, opublikowanej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny stałe z 2018 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	32	54	71	78	86	94	94	94	94	94	791
budżet państwa	0	0	- 137,1803	- 137,1803	- 137,1803	- 137,1803	- 137,1803	- 137,1803	- 137,1803	- 137,1803	- 137,1803	- 1234,6227
JST	0	32	54	71	78	86	94	94	94	94	94	791
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	1234,6227
Wydatki ogółem	0	4,316	137,1803	137,4163	137,1803	137,4163	137,1803	137,4163	137,1803	137,4163	137,1803	1239,8827

budżet państwa	0	4,316	0	0,236	0	0,236	0	0,236	0	0,236	0	5,26
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	1234,6227
Saldo ogółem	0	27,684	-83,1803	-66,4163	-59,1803	-51,4163	-43,1803	-43,4163	-43,1803	-43,4163	-43,1803	- 448,8827
budżet państwa	0	- 4,316	- 137,1803	- 137,4163	- 137,1803	- 137,4163	- 137,1803	- 137,4163	- 137,1803	- 137,4163	- 137,1803	- 1239,8827
JST	0	32	54	71	78	86	94	94	94	94	94	791
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania

Budżet państwa – część 41 – Środowisko

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Wydatki/oszczędności/przychody szacowalne

- Wdrożenie oraz funkcjonowanie Funduszu Szerokopasmowego. Fundusz Szerokopasmowy zasilany będzie dochodami budżetu państwa pochodzącymi z tytułów wymienionych w projekcie ustawy, tj. z tytułu opłaty za gospodarowanie numeracją (100% wpływów), 15% opłat za dysponowanie częstotliwościami oraz kar i grzywien, nakładanych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (100% wpływów). Dane o wysokości tych dochodów ustalono na podstawie Sprawozdania z działalności Prezesa UKE za 2017 r. oraz Planu dochodów UKE na 2018 r., które wynosiły lub były planowane na kwotę:

- 1) z tytułu opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji – 85,332 mln zł;
- 2) z tytułu opłat za prawo do wykorzystywania częstotliwości – 301,222 mln zł;
- 3) z tytułu kar i grzywien – 6,665 mln zł.

Z ostrożności przyjęto, że w poszczególnych latach dochody z ww. tytułów odpowiadać będą dochodom bazowym, osiągniętym w 2017 r. lub planowanym do osiągnięcia w 2018 r.. Jednak największe składniki przychodowe Funduszu – w postaci opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji oraz opłat za prawo do wykorzystywania częstotliwości – wynikają z decyzji administracyjnych określających wysokość tych zobowiązań w okresie wieloletnim i są wartościami co do zasady stałymi. Składnik przychodowy w postaci kar i grzywien ma charakter szacunkowy.

Przychody Funduszu Szerokopasmowego w podziale na poszczególne lata od dnia wejścia w życie ustawy przedstawiają się następująco (przy czym należy wyjaśnić, że przepisy dotyczące Funduszu wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2021 r. w związku z czym dopiero od tego roku wystąpią skutki finansowe dla budżetu państwa wynikające z utworzenia Funduszu):

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie
0	0	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	137,1803	1234,6227

Jednocześnie katalog przychodów Funduszu zakłada możliwość oddawania wolnych środków Funduszu w zarządzanie na podstawie art. 78d ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i osiąganie przychodu z odsetek od tych wolnych środków.

Założono, że ze środków funduszu finansowane będą także koszty jego obsługi, w tym koszty ewentualnego zatrudnienia w instytucjach operujących środkami funduszu – w związku z czym nie wyodrębniono tych kosztów jako dodatkowych wydatków budżetu państwa. Niemniej zakłada się, że całościowe koszty obsługi Funduszu (rozumiane jako koszty prowadzenia rachunku Funduszu, koszty prowadzenia interwencji podejmowanych ze środków Funduszu, oraz koszty ogólnoadministracyjne, w tym koszty osobowe osób obsługujących Fundusz i uczestniczących we wdrażaniu interwencji) wyniosą w danym roku maksymalnie do 5% rocznego zakładanego budżetu Funduszu. Założono maksymalne roczne zaangażowanie osobowe we wdrażanie Funduszu w wysokości łącznie 20 etatów we wszystkich instytucjach uczestniczących w systemie wdrażania Funduszu.

- Obniżenie stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych dla nowej infrastruktury telekomunikacyjnej. W związku z wprowadzeniem ustawowego obniżenia maksymalnych stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dla nowej infrastruktury telekomunikacyjnej (wybudowanej po wejściu w życie ustawy i dostosowaniu w związku z tym uchwał organów stanowiących JST) do poziomu 20 zł/m²/rok będzie stanowiło nie tylko impuls dla budowy infrastruktury tam gdzie jej obecnie nie ma i gdzie nie oplaca się inwestować, ale także spowoduje większe zainteresowanie lokalizacją tej infrastruktury w pasie drogowym. Realistyczne szacunki opłat za zajęcie pasa drogi przy utrzymaniu obecnej wysokości tych opłat wskazują na możliwość uzyskania przez jednostki samorządu terytorialnego wpływów na poziomie ponad 220 milionów złotych rocznie. Obniżenie stawki do poziomu około 20 zł/m²/rok przyczyni się do zwiększenia wpływów jednostek samorządu terytorialnego z tytułu opłat ze względu na znacznie większą skalę inwestycji w stosunku do scenariusza bazowego. Założono, że obniżenie stawek do tego poziomu umożliwi uzyskanie korzyści dla jednostek samorządu terytorialnego w wysokości 50 milionów zł. do roku 2025, a w kolejnych latach na poziomie 20 milionów zł. rocznie. Łączne dochody jednostek

samorządu terytorialnego z tytułu opłat za zajęcie pasa drogowego dla nowej infrastruktury telekomunikacyjnej (a więc bez uwzględnienia dochodów wynikających z wydanych już decyzji administracyjnych), w podziale na poszczególne lata od dnia wejścia w życie ustawy, przedstawiają się następująco (pierwsze skutki dla budżetu JST globalnie wystąpią od roku 2020), przy czym łączna dodatkowa korzyść dla JST (różnica pomiędzy wpływami w wariantcie bez obniżenia stawek opłat i z obniżeniem stawek opłat) wynosić będzie w okresie 10 lat ponad 140 mln zł.:

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie
0	32	54	71	78	86	94	94	94	94	94	791

Szczegółowe obliczenia dotyczące nowelizacji zasad ustalania stawek opłat za zajęcie pasa drogowego zostały wskazane w uzasadnieniu do projektu ustawy na podstawie *Analizy uwarunkowań w procesie aktualizacji narodowego Planu Szerokopasmowego*, sporządzonej w 2018 r. przez podmioty zewnętrzne na zlecenie Ministerstwa Cyfryzacji w związku z pracami nad aktualizacją Narodowego Planu Szerokopasmowego.

3. Działalność kontrolna organów inspekcji ochrony środowiska. W związku z wprowadzeniem zmian dotyczących kwestii związanych z oddziaływaniem pola elektromagnetycznego oraz możliwością nakładania kar na prowadzących instalacje lub użytkowników urządzeń emitujących pole elektromagnetyczne w przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli przekroczenia dopuszczalnych poziomów tych pól w środowisku konieczne jest wyposażenie wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska w niezbędną aparaturę pomiarową. W celu identyfikacji podmiotu, który powoduje przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku konieczne jest przeprowadzenie pomiarów selektywnych częstotliwościowo. W związku z nowym ustawowym obowiązkiem (rozwiązaniem) konieczny jest zakup mierników dla wszystkich wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska. Szacunki zakupu aparatury oparto na informacjach pochodzących z Instytutu Łączności – Państwowego Instytutu Badawczego, który zakupił mierniki na potrzeby prowadzenia kampanii pomiarowych PEM. Koszt zakupu jednego zestawu aparatury pomiarowej wynosi ok. 51.000 EUR netto (miernik z anteną do 3 GHz – 20.000 EUR, antena do 6 GHz – 10.000 EUR, dekodery UMTS – 7.000 EUR, dekodery LTE FDD – 7.000 EUR, dekodery LTE TDD – 7.000 EUR). Dla oszacowania przyjęto kurs na poziomie 4,30 PLN za 1 EUR. Dodatkowo co dwa lata aparatura pomiarowa musi przejść wzorcowanie, którego koszt wynosi 12.000 PLN za zestaw z dwoma antenami. Łączne wydatki budżetu państwa w kwotach brutto (z 23% podatkiem VAT) z tytułu zakupu aparatury pomiarowej oraz konieczność jej wzorcowania, w podziale na poszczególne lata od dnia wejścia w życie ustawy, przedstawiają się następująco (pierwsze skutki dla budżetu państwa wystąpią od roku 2020):

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie
0	4,316	0,00	0,236	0,00	0,236	0,00	0,236	0,00	0,236	0,00	5,26

Wydatki/oszczędności/przychody nieoszacowalne

1. Budowa kanałów technologicznych. Jak wskazano powyżej, ustawa rozszerza katalog przypadków, w jakich zarządcy dróg będą obowiązani lokalizować kanał technologiczny. W 2017 r. powstało w Polsce ok. 2000 km nowych dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich, a ponad 3000 km zostało przebudowanych z dróg gruntowych na drogi o nawierzchni utwardzonej²⁸. Liczby te nie obejmują przebudowy drogi polegającej np. na budowie chodnika czy zatoki dla autobusów. Informacji o zamiarze rozpoczęcia budowy lub przebudowy drogi, składanych obowiązkowo do Prezesa UKE na mocy dotychczasowych przepisów, było w 2017 r. 791, a w na koniec października 2018 r. – 892²⁹. Ponadto, wcześniej wymienione liczby nie uwzględniają danych o przebudowanych drogach krajowych.

Koszt budowy 1 km kanału technologicznego waha się od ok. 40 tys. zł do ok. 77 tys. zł, w zależności m.in. od jego przekroju. Na podstawie wyżej przywołanych danych o kilometrażach wybudowanych lub przebudowanych dróg oraz przy założeniu utrzymania dotychczasowego trendu, roczny koszt lokalizacji kanałów technologicznych może wynieść co najmniej od 200 do 385 mln zł.

Jednocześnie utrzymuje się możliwość zwolnienia zarządcy drogi z obowiązku lokalizowania kanału technologicznego po spełnieniu odpowiednich przesłanek i uzyskaniu zgody Ministra Cyfryzacji. W obecnym stanie prawnym do Ministerstwa Cyfryzacji wpływa rocznie ok. 50 takich wniosków³⁰. Można oczekiwać, że wraz ze zniesieniem możliwości odstąpienia od budowy kanału w przypadku braku zainteresowania przedsiębiorców telekomunikacyjnych, liczba wniosków składanych do Ministerstwa Cyfryzacji wzrośnie. Nie jest niestety możliwe oszacowanie, w ilu przypadkach stan faktyczny sprawy umożliwiłby zwolnienie z ww.

²⁸ Transport – wyniki działalności w 2017 r.” Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2018. Jako przebudowa traktowane są drogi, których nawierzchnia została zmieniona z gruntowej na twardą.

²⁹ <https://bip.uke.gov.pl/inwestycje/> dostęp 21.11.2018.

³⁰ W 2017 roku wpłynęło ich dokładnie 49.

obowiązku. W konsekwencji nie jest możliwe oszacowanie, jaki będzie rzeczywisty, globalny wzrost kosztów zarządców dróg związanych z obowiązkiem lokalizacji kanału technologicznego w większej liczbie przypadków podejmowanych przez nich prac związanych z budową/przebudową dróg.

2. Umowa inwestycyjna. Projekt wprowadza instytucję umowy inwestycyjnej, w ramach której jednostka samorządu terytorialnego może zawrzeć umowę z inwestorem, na mocy której jednostka obniży inwestorowi wskaźnik stawki, po jakiej ustalane będą indywidualne opłaty za zajęcie pasa drogowego względem stawki, jaka powinna zostać zastosowana zgodnie z uchwałą organu stanowiącego tej jednostki, w zamian za realizację przez tego inwestora inwestycji zaspokajającej zbiorowe potrzeby danej wspólnoty, związanej z wykorzystaniem pasa drogowego. Określenie potencjalnych kosztów i korzyści dla jednostek samorządu terytorialnego nie jest w tym momencie możliwe, bowiem, jak wskazano, proponowane rozwiązanie stanowi novum w ustroju form działania organów samorządu terytorialnego (choć nie jest całkowicie nową koncepcją – biorąc pod uwagę choćby koncepcję umowy urbanistycznej czy ogólne kompetencje do wchodzenia przez jednostki samorządu terytorialnego w stosunki zobowiązaniowe), a ponadto nie jest możliwe wyczerpujące określenie potencjalnych stanów faktycznych, w jakich inwestorzy będą mogli lub chcieli skorzystać z tych rozwiązań. Należy jednak wyjaśnić, że instytucja umowy inwestycyjnej jest formą działania organów samorządowych, oczekiwaną przez samorządy.
3. Umowa inwestycyjna (zasięgowa). Projektowana regulacja przewiduje możliwość zawarcia przez Prezesa UKE porozumienia zasięgowego dotyczącego realizacji inwestycji zapewniających pełny, niezakłócony zasięg usług telekomunikacyjnych świadczonych w technologiach mobilnych na danym obszarze. Struktura proponowanej instytucji odpowiada strukturze projektowanych przepisów o umowie inwestycyjnej, przy czym w przypadku umowy zasięgowej celem tego rozwiązania jest zainteresowanie operatorów świadczących usługi w technologiach bezprzewodowych dokonaniem inwestycji zapewniających pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych na wskazanym przez Prezesa UKE obszarze, na którym takie pokrycie nie jest wystarczające. Zachętą do zawarcia takiego porozumienia będzie możliwość obniżenia opłat za prawo do korzystania z częstotliwości radiowych i opłaty telekomunikacyjnej, ponoszonych corocznie przez operatora przystępującego do umowy. W zakresie potencjalnych skutków finansowych tego rozwiązania dla dochodów budżetu państwa należy oczekiwać, że ewentualne zmniejszenie dochodów z tytułu pobierania ww. opłat w niższej wysokości powinno zostać zrównoważone dochodami z innych tytułów podatkowych, związanych z inwestycjami podjętymi na mocy zawartych umów zasięgowych.
4. Nieodpłatny dostęp do publicznej infrastruktury technicznej jednostek samorządu terytorialnego oraz państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych. W celu wsparcia inwestycji w sieci dostępu bezprzewodowego dla rozwiązań np. z zakresu inteligentnych miast lub autonomicznej komunikacji, zniesione zostaną opłaty za dostęp do infrastruktury technicznej stanowiącej wyposażenie ulic i obiektów – jak latarnie, znaki drogowe, przystanki itp., należącej do jednostek samorządu terytorialnego oraz państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych. Oszacowanie potencjalnego uszczuplenia przychodów ww. podmiotów również nie jest możliwe z uwagi na niewspółmierność skali dotychczasowego wykorzystania tej infrastruktury na cele związane z inwestycjami w infrastrukturę telekomunikacyjną ze skalą inwestycji, jakie zostaną poczynione w oparciu o tę infrastrukturę pionową w związku z upowszechnianiem się nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych. Jednocześnie należy zauważyć, że infrastruktura bezprzewodowa, umieszczona na publicznej infrastrukturze technicznej, wykorzystywana będzie także na cele związane ze świadczeniem przez ww. podmioty usług publicznych lub do wykonywania przez nie innych zadań własnych – w związku z czym nieodpłatność dostępu do tej infrastruktury skutkować będzie korzyściami ekonomicznymi dla tych podmiotów.
5. Uproszczenie postępowań Prezesa UKE dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej i do nieruchomości, w tym do budynków. Projekt wprowadza szereg usprawnień w zakresie prowadzenia przez Prezesa UKE postępowań w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej oraz do nieruchomości, w tym do budynków, m.in. uzależniając dokonanie szeregu czynności w sprawie od działań podmiotów wnoszących spór o dostęp do rozstrzygnięcia przed Prezesem UKE, a które to działania na mocy dotychczasowych przepisów muszą być podejmowane przez sam organ. Zmiany skutkować będą znacznym skróceniem postępowań przed Prezesem UKE (wg szacunków możliwe jest skrócenie czasu trwania postępowań nawet o połowę) oraz zmniejszeniem kosztowności tych postępowań.
6. Zmiana wysokości opłaty od wniosku o wpis w księdze wieczystej praw związanych z dysponowaniem nieruchomością w celach zapewnienia telekomunikacji. Projekt ustawy przewiduje pięciokrotne obniżenie opłaty stałej od wpisu do księgi wieczystej służebności przesyłu (z dotychczasowych 200 zł do 40 zł) oraz wpisów dotyczących praw, o których mowa w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (z

	<p>dotychczasowych 150 zł do 30 zł). Dotychczasowe wysokości opłat od tych wpisów powodowały, że ograniczone prawa rzeczowe oraz roszczenia operatorów telekomunikacyjnych do nieruchomości w zasadzie nie były zgłaszane do sądów wieczystoksięgowych (dana inwestycja na odcinku 1 km może bowiem przebiegać przez kilkadziesiąt nieruchomości). Obniżenie wysokości tych opłat powinno skutkować wzmożeniem dokonywania wpisów przez podmioty uprawnione, co przede wszystkim przełoży się na wzrost pewności prawnej związanej z istnieniem praw na nieruchomościach.</p> <p>7. <u>Obowiązki informacyjne dotyczące zgłoszeń instalacji emitujących PEM.</u> Projekt ustawy wprowadza zmiany w zakresie procedury zgłoszenia eksploatacji instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne. W ramach tych zmian przewiduje się nałożenie na właściwe organy ochrony środowiska obowiązków informacyjnych w celu umożliwienia społeczeństwu udziału w kontroli dokonywanych zgłoszeń. Obowiązki te polegać będą jednak na udostępnianiu elementów dotyczących procedury zgłoszeniowej (zgłoszeń, sprzeciwów itp.) na stronie internetowej właściwego organu ochrony środowiska oraz w systemie informacyjnym SI2PEM, co nie może być uznane za uciążliwe lub skutkujące wzrostem kosztów i czasochłonności prowadzenia postępowań zgłoszeniowych przez organy ochrony środowiska.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	137,1803	137,1803	274,3606	685,9015	1234,6227
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	<p>Zastrzeżenie ogólne: wpływ projektowanej ustawy na sytuację przedsiębiorstw, rodziny oraz innych podmiotów, określony w powyższej tabeli, został ograniczony wyłącznie do bezpośrednio policzalnego wpływu wynikającego z powołania Funduszu Szerokopasmowego (przytoczono kwoty budżetu tego Funduszu w poszczególnych latach od roku wejścia w życie ustawy); ponadto wpływ ten został wskazany jednakowo dla poszczególnych podmiotów, bowiem na tym etapie projektowania ustawy nie jest możliwe jednoznaczne wskazanie, jakie będą rzeczywiste, bezpośrednie korzyści finansowe dla każdej z ww. grup podmiotów – zakłada się natomiast, że wszystkie z tych podmiotów będą mogły ubiegać się o wsparcie ze środków Funduszu, zaś struktura korzyści finansowych zakłada osiągnięcie równoległych korzyści przez wskazane podmioty (np. w przypadku przedsiębiorstw – uczestnictwo w procesie inwestycyjnym, podjętym dzięki środkom Funduszu; w przypadku jednostek samorządu terytorialnego – wpływ z obciążeń publicznoprawnych związanych z procesem inwestycyjnym i późniejszym utrzymaniem infrastruktury; w przypadku rodzin – dostęp do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych i potencjalne oszczędności z tytułu korzystania z tych usług w bieżących sprawach życia codziennego).</p> <p>Strategia Komisji na rzecz Jednolitego Rynku Cyfrowego³¹, czyli główny dokument programujący politykę Unii Europejskiej w obszarze cyfrowym podkreśla znaczenie sieci o bardzo dużej przepustowości jako kluczowego zasobu, umożliwiającego Europie skuteczną konkurencję na rynku globalnym. Szacuje się, że światowe przychody generowane przez usługi bazujące na nowoczesnej łączności bezprzewodowej powinny osiągnąć równowartość 225 mld EUR w 2025 r. Inne źródła wskazują, że korzyści z wprowadzenia łączności przemysłowej w czterech kluczowych sektorach przemysłu (przemysł samochodowy, zdrowie, transport i energia) mogą osiągnąć 113 mld EUR rocznie³². Komisja Europejska przyjmuje, że w pełni funkcjonalny jednolity rynek cyfrowy mógłby wnieść wkład w wysokości 415 mld EUR rocznie i przyczynić się do powstania setek tysięcy nowych miejsc pracy.</p> <p>Powszechny dostęp do nowoczesnych systemów telekomunikacyjnych jest czynnikiem warunkującym konkurencyjność i efektywność krajowej gospodarki w niedalekiej przyszłości. Nowoczesna łączność elektroniczna będzie fundamentem i</p>						

³¹ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions A Digital Single Market Strategy for Europe {SWD(2015) 100 final}.

³² Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions 5G for Europe: An Action Plan {SWD(2016) 306 final}.

		<p>jednocześnie nośnikiem dla nowych ekosystemów wzajemnie komunikujących się inteligentnych maszyn (urządzeń i sensorów o pełnych lub ograniczonych możliwościach obliczeniowych i energetycznych), umożliwiających przeobrażenie dotychczasowych ekonomicznych, biznesowych i administracyjnych strategii oraz dalszego eliminowania podziałów społecznych i kulturowych. Nieograniczona łączność elektroniczna zapewni pełną cyfrową interakcję na każdym kroku naszego życia, i dostarczy wydajną i ciągłą komunikację dla aplikacji biznesowych, platform e-usług administracji publicznej, branży motoryzacyjnej, bezpieczeństwa publicznego, wytwarzania zaawansowanych technologii, usług cyfrowych i internetowych, ochrony zdrowia, usług finansowych, medialnych i gier wideo oraz internetu rzeczy (IoT – Internet of Things). Dzięki powszechności dostępu do usług łączności (stacjonarnych i mobilnych) wszystkie innowacyjne scenariusze zastosowań (autonomiczne samochody, inteligentne miasto – Smart City, inteligentny transport – Smart Transportation, inteligentne rolnictwo – Smart Farming, itd.), wymagające bardzo małych opóźnień, dużych przepływności, pełnego wsparcia dla niezawodności i mobilności jak również ciągłej dostępności usług komunikacyjnych, przełamią ostateczną barierę technologiczną, całkowicie zmieniając obecnie istniejącą koncepcję interakcji z maszynami. Będzie to skutkowało technologiczną rewolucją, gdyż w sposób wirtualny wszystko i wszędzie będzie ze sobą wzajemnie połączone, co w rezultacie wygeneruje znaczące dodatkowe dochody podmiotom gospodarczym oraz wykreuje miliony nowych miejsc pracy na całym świecie.</p> <p>Proponowane zmiany będą miały jednoznacznie pozytywny skutek dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych, wprowadzając wiele ułatwień związanych z procesem inwestycyjnym (m.in. wprowadzając w życie postulaty zawarte w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju).</p>
	<p>sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</p>	<p>j.w.</p>
	<p>rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe</p>	<p>Ostatecznymi beneficjentami korzyści z projektowanej ustawy będą gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa – zarówno te nie posiadające obecnie dostępu do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych, jak również już korzystające z tych usług. W pierwszym przypadku oczywistą korzyścią będzie fakt uzyskania dostępu do tych usług (wynikające stąd dalsze korzyści zostały omówione poniżej), w drugim – wzrost dostępnej oferty tych usług i niższe ceny w związku z rozwojem konkurencji infrastrukturalnej.</p> <p>Powszechna, szybka i niezawodna łączność elektroniczna ma kluczowe znaczenie także dla powstania nowoczesnego społeczeństwa informacyjnego. Społeczeństwa, w którym obywatel w czasie rzeczywistym korzysta z interaktywnych e-usług administracji publicznej, zaawansowanych metod diagnostyki e-zdrowia, czy chociażby uczestniczy w masowych wydarzeniach kulturalnych za pośrednictwem wysokiej jakości mediów cyfrowych. Nowoczesne sieci mają zasadnicze znaczenie dla rozwoju nowych technologii wspierających przyszłe społeczeństwo cyfrowe, w którym będzie umieszczona duża część transakcji handlowych, umożliwiając integrację ogromnych ilości danych wraz ze wszechobecnym i wydajnym dostępem do infrastruktury sieciowej, celem udostępnienia społeczeństwu szeregu nowych usług i procesów cyfrowych będących wyznacznikiem cyfrowej rewolucji.</p> <p>Dzięki wprowadzeniu ustawowych zmian możliwe będzie zwiększenie dostępności usług szerokopasmowych dla obywateli, w tym o wysokich parametrach, również na obszarach, na których obecnie nie jest to możliwe. Efekt ten zostanie osiągnięty dzięki poprawie opłacalności inwestycji w sieci szerokopasmowe, osiąganey dzięki wdrożeniu mechanizmów redukcji kosztów.</p> <p>Korzystanie przez gospodarstwa domowe z dostępu do Internetu ma wpływ na redukcję kosztów ich funkcjonowania, m.in. dzięki ograniczeniu bezpośrednich kontaktów z organami administracji publicznej, ochrony zdrowia czy zakupami przez Internet (oszczędność rzędu 10–15%). Większa dostępność Internetu przełożyć się może również na większą dostępność do wiedzy i informacji w tym w zakresie ochrony praw konsumentów, a także możliwości rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży.</p> <p>Wszyscy obywatele odczują korzyści z większej przejrzystości w zakresie informacji o natężeniu pola elektromagnetycznego. Dodatkowo mieszkańcy gmin, na terenie których ma być eksploatowana instalacja, z której emisja nie wymaga pozwolenia, zyskują możliwość zgłoszenia do organu ochrony środowiska swoich</p>

	<p>uwag, które mogą dać organowi argumenty dla wydania decyzji o sprzeciwie wobec uruchomienia takiej instalacji.</p> <p><u>Udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami:</u></p> <p>Komunikacja oparta na zaawansowanych rozwiązaniach cyfrowych ma bardzo duże znaczenie także dla włączenia osób niepełnosprawnych, ze względu na systematyczne wprowadzanie szeroko pojętych udogodnień np. w kontaktach z urzędami, dostawcami usług telekomunikacyjnych. Dobre pokrycie sieciami komórkowymi jest warunkiem niezawodności funkcjonowania aplikacji wspierających osoby niepełnosprawne. Aplikacje te, aby były w pełni skuteczne i wydajne wymagają dobrego i pewnego połączenia z siecią bezprzewodową – zarówno komórkową, jak i lokalną (5G/4G/LTE/LTE-Advanced, WiFi).</p> <p>Technologie wirtualne i rozszerzonej rzeczywistości znacznie poprawiają możliwości ekonomiczne i społeczne dla osób żyjących z trudnościami w uczeniu się lub niepełnosprawnością społeczną, umożliwiając im naukę umiejętności życiowych – takich jak czytanie wyrazu twarzy lub poruszanie się po zatłoczonych ulicach – w bezpiecznym, kontrolowanym środowisku.</p> <p>Samochody autonomiczne zaoferują natomiast ograniczenie przeszkód w transporcie dla społeczności dostępnej i starzenia się seniorów, tworząc nowe możliwości zatrudnienia i zaangażowania obywatelskiego. Niedawne badania Fundacji Rodziny Rudermana szacują, że autonomiczne pojazdy mogą otworzyć dwa miliony możliwości zatrudnienia dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>Zwiększone zagęszczenie sieci 5G będzie również wspierać ulepszone usługi lokalizacyjne i nawigacyjne dla osób niewidomych lub niedowidzących, ułatwiając użytkownikom nawigację w swoich społecznościach, identyfikację miejsc docelowych, znalezienie miejsca na następnym autobusie i wiele innych.</p> <p>Dzięki 5G jakość i dostępność wideokonferencji znacznie się poprawi, co przyniesie korzyści tym, którzy komunikują się w języku migowym. W szczególności umożliwi to użytkownikom o różnych umiejętnościach wykorzystanie aplikacji wideo do telepracy, tworząc bardziej konkurencyjną i zróżnicowaną siłę roboczą i pomagając w wyrównywaniu szans ekonomicznych dla osób niepełnosprawnych.</p>
rolnictwo	<p>Szybki wzrost liczby ludności, rosnące ograniczenia zasobów i gwałtowne zmiany klimatu to kilka przeszkód dla rolników. Zgodnie z szacunkami³³ Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) globalna produkcja żywności musi wzrosnąć o 70%, aby nakarmić dodatkowo 2,3 miliarda ludzi do 2050 r. Ponieważ zasoby na działalność rolniczą są ograniczone (większość gruntów nadających się do uprawy jest już w użyciu), jedynym sposobem zwiększenia wielkości jest poprawa wydajności produkcji. Wydaje się, że wydajność produkcji rolnej osiągnęła punkt maksymalny ze względu na globalną dostępność nawozów i pestycydów, które są wykorzystywane do poprawy plonów. Jednak niewłaściwe użycie tych produktów i brak świadomości parametrów pola może zmniejszyć naszą produktywność i zagrozić równowadze środowiskowej w obszarze uprawy. Wszystkie aspekty środowiska – gleba, pogoda, roślinność, woda – różnią się w zależności od miejsca. Wszystkie te czynniki decydują o wzroście uprawy i sukcesie rolnictwa. Rolnicy zawsze byli tego świadomi, ale brakowało im narzędzi do precyzyjnego pomiaru, mapowania i zarządzania tymi zmianami. Obecnie rolnicy w regionach rozwijających się, posiadający niewielkie grunty, stanowią prawie 4/5 całkowitej produkcji rolnej. Jeśli uzyskają odpowiednie informacje w czasie rzeczywistym, mogą zwiększyć produkcję poprzez podejmowanie świadomych decyzji dotyczących rolnictwa. Dla rolników i hodowców Internet przedmiotów (IoT) otworzy niezwykle produktywny sposób uprawy ziemi i hodowli zwierząt za pomocą tanich, łatwych w instalacji czujników i dużej ilości wnikliwych danych, które zaoferują. Wykorzystanie dostępu do szerokopasmowego internetu (stacjonarnego i w szczególności mobilnego) oraz usług i rozwiązań na nim opartych może wnieść wartość dodaną do wszystkich obszarów rolnictwa – od uprawy roślin po leśnictwo. Przewiduje się, że w nadchodzących latach inteligentne rolnictwo wywrze ogromny wpływ na gospodarkę rolną, zmniejszając lukę między małymi i dużymi przedsiębiorstwami. BI Intelligence (usługa badawcza premium Business Insider) przewiduje, że instalacje urządzeń IoT w świecie rolnictwa wzrosną z 30 milionów w 2015 r. do 75 milionów w 2020 r., przy złożonej rocznej stopie wzrostu wynoszącej 20%.³⁴</p> <p>Zgodnie z nowym raportem wywiadu rynkowego opracowanym przez BIS Research oczekuje się, że światowy rynek inteligentnego rolnictwa osiągnie 23,14</p>

³³ http://www.fao.org/fileadmin/templates/wsfs/docs/expert_paper/How_to_Feed_the_World_in_2050.pdf.

³⁴ <https://www.businessinsider.com/internet-of-things-smart-agriculture-2016-10?IR=T>.

		<p>mld USD do 2022 r., rosnać w złożonym rocznym tempie wzrostu (CAGR) na poziomie 19,3% od 2017 r. do 2022 r.³⁵ Zgodnie z szacunkami Grand View Research wielkość rynku dronów rolniczych do 2024 r. przekroczy 3770 mln USD.³⁶ Oprócz dronów dostępne są również ciągniki samobieżne, dzięki którym rolnicy mogą kontrolować zdalnie i oszczędzać koszty pracy. Zgodnie z raportem badawczym Machina Research, liczba podłączonych urządzeń w sektorze rolnym ma osiągnąć 225 milionów do 2024 r.³⁷</p> <p>Ponadto OnFarm na podstawie przeprowadzonych badań oszacował, że dla przeciętnego gospodarstwa rolnego wydajność wzrosła o 1,75%, koszty energii spadły o 7 do 13 USD za akr, a zużycie wody do nawadniania spadło o 8%.³⁸ Korzyści (oszczędności) wynikające ze zmniejszonego powielania opryskiwania upraw były zazwyczaj rzędu 10% w wyniku optymalizacji. Inne ważne korzyści to: mniejsze zużycie paliwa, mniejsze zanieczyszczenie gleby, mniejsze zapotrzebowanie na pracę najemną i szybszy siew. Technologie ICT mają potencjał do przekształcania rolnictwa w wielu aspektach, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie danych z inteligentnych czujników, np. o warunkach pogodowych, jakości gleby, postępie w uprawie czy zdrowiu bydła, w celu m.in. do śledzenia ogólnego stanu gospodarstwa rolnego, wydajności osób zatrudnionych czy też sprzętu (maszyn rolniczych) i zastosowanych rozwiązań, • lepsza kontrola procesów wewnętrznych poprzez możliwość przewidywania wyników produkcji. Pozwoli to zaplanować lepszą dystrybucję produktów, • zarządzanie kosztami i redukcja odpadów dzięki zwiększonej kontroli nad produkcją. Będąc w stanie dostrzec wszelkie anomalie w uprawie lub zdrowiu zwierząt hodowlanych można zmniejszyć ryzyko utraty plonów czy też zachorowań całego stada, • zwiększona efektywność biznesowa dzięki automatyzacji procesów – korzystając z inteligentnych urządzeń połączonych ze sobą oraz podłączonych do szerokopasmowego internetu można zautomatyzować wiele procesów w całym cyklu produkcyjnym, np. nawadnianie, nawożenie, zwalczanie szkodników, • zwiększona jakość i ilość produktów dzięki osiągniętej kontroli nad procesem produkcyjnym i utrzymaniu wyższych standardów jakości upraw i zdolności wzrostu dzięki automatyzacji. <p>W rezultacie wszystkie te czynniki mogą ostatecznie doprowadzić do wyższych przychodów w segmencie rolniczym.</p>
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Obniżenie kosztów inwestycyjnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obniżenie opłat za zajęcie pasa drogowego, opisane szerzej w pkt 6 OSR przyczyni się do obniżenia kosztów nowych inwestycji w sieci szerokopasmowe. Przyczyni się to z jednej strony do przenoszenia inwestycji w pas drogowy i w nowopowstające kanały technologiczne, a z drugiej do zwiększenia zakresu inwestycji (większa liczba gospodarstw domowych będzie możliwa do podłączenia przy zachowaniu opłacalności inwestycji). Jednocześnie zmiana będzie miała wpływ jedynie na nowobudowane sieci. 2. Obniżka wysokości opłat za wpis do księgi wieczystej. Proponowane zmiany obniżają wysokość opłat pięciokrotnie. Obecnie wpisanie inwestycji do księgi wieczystej nie jest obowiązkowe, a koszty z tym związane mogą zniechęcać do podejmowania takich działań, w szczególności w przypadku inwestycji o charakterze liniowym, obejmujących większą ilość nieruchomości. Obniżenie wysokości opłat przyczyni się z jednej strony do obniżenia kosztów inwestycji dla podmiotów, które tak czy inaczej decydują się na wpisanie inwestycji do księgi, a z drugiej zwiększy liczbę podmiotów, które będą w księgach wieczystych ujawniały posiadaną infrastrukturę. Poprawi to kompletność informacji znajdujących się w księgach wieczystych. 3. Zmiana zasad dostępu do obszarów kolejowych zmniejszy koszty budowy sieci telekomunikacyjnych na tych obszarach. Nowe przepisy wskazują, że umieszczanie na tych nieruchomościach punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu będzie nieodpłatne. Rządowe zobowiązania w zakresie wdrażania systemów nowoczesnej telekomunikacji bezprzewodowej zakładają pokrycie niezawodną łącznością elektroniczną wszystkich głównych szlaków transportowych. 4. Wszystkie przedsiębiorstwa budujące instalacje niewymagające pozwoleń, a podlegające zgłoszeniu zgodnie z art. 152 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska 	

³⁵ <https://www.marketresearch.com/BIS-Research-v4011/Global-Smart-Farming-Focus-Solution-11775724/?progid=90956>.

³⁶ <https://www.grandviewresearch.com/press-release/global-agriculture-drones-market>.

³⁷ <https://machinaresearch.com/news/agricultural-iot-will-see-a-very-rapid-growth-over-the-next-10-years/>.

³⁸ https://www.biid.org.bd/Newsletter_Volume%201,%20Issue%202_Print%20Version.pdf.

zyskają możliwość przyspieszenia procedury uruchamiania instalacji. Zgodnie z proponowanymi zmianami organ ochrony środowiska będzie mógł z urzędu wydać zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia. Dzięki temu przedsiębiorcy będą mogli szybciej uruchomić instalację – obecne przepisy wymagają odczekania pełnych 30 dni przewidzianych dla organu ochrony środowiska na wydanie decyzji o sprzeciwie.

5. Wszystkie przedsiębiorstwa zobligowane do wykonywania pomiarów pola elektromagnetycznego w środowisku zostaną objęte obowiązkiem przedkładania odpowiednim organom wyników tych pomiarów w postaci elektronicznej. Dodatkowo w przypadku zgłoszenia instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia, mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko, oraz jej ponownego zgłoszenia w przypadku wprowadzenia w niej istotnej zmiany, ułatwione zostanie składanie dokumentów drogą elektroniczną, poprzez zapisanie takiej możliwości wprost w ustawie. Dotychczas występowały przypadki, w których odpowiednie organy wymagały formy papierowej.

Zmiany wspierające nowe inwestycje w sieci telekomunikacyjne:

6. Obowiązek lokalizowania kanału technologicznego w przypadku budowy lub przebudowy dróg lokalnych (wojewódzkich, powiatowych i gminnych) – o ile na odcinkach tych dróg nie zostały już zlokalizowane kanalizacja kablowa lub kanał – przyczyni się do ułatwienia budowy nowych sieci. Wykorzystanie istniejącego kanału technologicznego przyspiesza budowę sieci i obniża jej koszty – szczególnie w powiązaniu z obniżką opłat za zajęcie pasa drogowego.
7. Zmiany w regulacjach dotyczących obszarów uzdrowiskowych będą miały korzystny wpływ na jakość sieci i usług na tych obszarach. Zniesienie obowiązujących aktualnie w tym zakresie zakazów i ograniczeń umożliwi zapewnienie lepszego zasięgu usług bezprzewodowych na tych obszarach, z drugiej natomiast strony powszechnie obowiązujące regulacje ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska spowodują, iż zapewniony zostanie odpowiedni poziom ochrony przed urządzeniami emitującymi pole elektromagnetyczne. Umożliwi to rozwój sieci i dostęp do nowoczesnych usług dla wszystkich kuracjuszy – w 2017 r. było to ok. 808 tys. osób. Usługi te to nie tylko powszechnie dostępne usługi świadczone drogą elektroniczną, ale też np. usługi z zakresu telemedycyny, które mogą wzbogacić tradycyjną ofertę ośrodków uzdrowiskowych.
8. Zmiany w zakresie możliwości umieszczania nieliniowej infrastruktury telekomunikacyjnej w celu związanym z zapewnieniem telekomunikacji na obszarze parku narodowego lub rezerwatu przyrody mogą przyczynić się do poprawy łączności na tych obszarach. Jednocześnie zgoda na dokonanie takiego odstępstwa od generalnych zakazów wydawana jest przez odpowiednie organy, więc końcowy efekt będzie zależał od ich decyzji.
9. Ułatwienie i obniżenie kosztów dostępu do terenów kolejowych ułatwi rozwój sieci wykorzystywanej w transporcie kolejowym, w tym umożliwi dostęp do sieci dla pasażerów kolejowych (koleje przewożą rocznie ok. 300 mln pasażerów³⁹). Jednocześnie przewoźnicy kolejowi uzyskają dostęp do lepszej jakości usług. Obecne problemy z dostępem do internetu w pociągach wynikają m.in. z utrudnień (w tym ograniczeń technicznych i prawnych) dotyczących budowy infrastruktury telekomunikacyjnej na nieruchomościach stanowiących obszary kolejowe, jak nasypy czy słupy trakcyjne oraz ze skomplikowanej struktury własnościowej nieruchomości.
10. Kolejnym elementem zwiększającym możliwość korzystania z internetu są zmiany w ustawie o drogach publicznych. Proponowane przepisy ułatwią objęcie zasięgiem sieci ruchomych autostrad i pozostałych dróg publicznych, a tym samym poprawią łączność dla użytkowników. Jednocześnie zapewnienie tego typu dostępu może być istotne dla rozwoju innowacji w transporcie, w tym inteligentnych systemów transportowych i samochodów komunikujących się z pasem drogowym. Może to wpłynąć pozytywnie na rozwój innowacji w tym obszarze, szczególnie, że przy obecnych przepisach rozwój tego typu infrastruktury jest mocno ograniczony.

Zmiany przynoszące korzyści dla użytkowników internetu oraz świadomości społeczeństwa o stanie środowiska w kontekście stanu emisji promieniowania elektromagnetycznego:

11. Poprawa oferty w zakresie dostępu do internetu dla użytkowników końcowych – zmiana w art. 30 ust 6 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, przesądzająca, że inwestor powinien wyposażyć budynek w odpowiednią instalację telekomunikacyjną, która będzie stanowiła jego część składową, w wielu wypadkach umożliwi oferowanie usługi dostępu do internetu przez kilku dostawców w jednej nieruchomości. Może się to przełożyć na większy wybór i niższe ceny dla użytkowników końcowych. Wejście w życie proponowanych przepisów zmniejszy też koszty dla części operatorów. Obecnie w niektórych przypadkach infrastruktura w budynku jest własnością innego operatora, a uzyskanie do niej dostępu realizowane jest na zasadzie odpłatności.
12. Dzięki zwiększeniu transparentności procedury zgłoszenia eksploatacji instalacji, z których emisja nie wymaga pozwolenia, mogących znacząco oddziaływać na środowisko, społeczeństwo

³⁹ <https://www.utk.gov.pl/pl/raporty-i-analizy/analizy-i-monitoring/statystyka-przewozow-pa/dane-archiwalne/13893.Przewozy-pasazerskie-w-2017-r.html>

	<p>otrzyma lepszy niż dotychczas dostęp do informacji o stanie emisji PEM w środowisku. Najistotniejszym rozwiązaniem w tym zakresie, przewidywanym w projekcie ustawy, jest uruchomienie ogólnodostępnego systemu informacyjnego o instalacjach wytwarzających PEM, za pomocą którego możliwe będzie sprawdzenie stanu emisji PEM dla każdego obszaru na terytorium Polski.</p> <p>Koszty dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych wynikające z dodatkowych obowiązków:</p> <p>13. Dodatkowe obowiązki odnośnie raportowania o budowie infrastruktury. Obecnie operatorzy infrastruktury corocznie, na wezwanie Prezesa UKE raportują do Systemu Informacyjnego o Infrastrukturze Szerokopasmowej (SIIS) m.in. lokalizacje posiadanych przez siebie sieci łączności elektronicznej. Zmiany w tym zakresie zmieniają charakter obowiązku spoczywającego na przedsiębiorcach telekomunikacyjnych. W myśl proponowanych zmian będą oni zobowiązani do częstszego raportowania o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej, co może przełożyć się na zwiększenie czasu potrzebnego na wypełnienie tego obowiązku.</p>
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

tak
 nie
 nie dotyczy

Polska jest wśród krajów o najdłuższym czasie postępowania administracyjnego związanego z budową infrastruktury sieci ruchomych – czas takiej inwestycji szacowany jest na 1–2 lata. Projektowane zmiany mogą skrócić proces inwestycyjny w następujący sposób:

Zmiany w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych:

Zmiany w art. 18 oraz art. 22 – opinia obok uzgodnienia stanowiska może potencjalnie skrócić proces wydawania decyzji Prezesa UKE o co najmniej miesiąc.

Dodatkowo nowy punkt 4 w art. 30 ust. 5 oraz zmiany przewidziane w art. 21 ust. 2a skrócą procedurę wydawania decyzji dotyczących dostępu do nieruchomości o kolejny miesiąc. W 2017 r. wydano 137 decyzji z art. 30 ustawy, a rozpoczęto 289 postępowań administracyjnych w tym zakresie (Sprawozdanie z działalności Prezesa UKE za 2017 r.).

Zmiany w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych:

Możliwość złożenia wspólnego wniosku do zarządcy drogi przez dwóch lub więcej przedsiębiorców telekomunikacyjnych przyczyni się do ułatwienia współinwestycji i zwiększenia popularności tej formy budowy sieci, oraz może skrócić proces inwestycyjny o co najmniej miesiąc.

Kolejny miesiąc może zostać zaoszczędzony poprzez wprowadzenie dodatkowej zmiany w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych wprowadzającej maksymalny, 30-dniowy termin na wydanie przez zarządców dróg publicznych decyzji o zajęciu pasa drogowego w ramach współinwestycji (pod sankcją administracyjnej kary pieniężnej).

Zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska:

Zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska umożliwiające wydanie zaświadczenia o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu wobec zgłoszenia instalacji radiokomunikacyjnej również przyczynią się do przyspieszenia procesu inwestycyjnego. W obecnym stanie prawnym inwestor musi czekać 30 dni na brak sprzeciwu – nowe przepisy umożliwiają skrócenie tego okresu.

Proponowane zmiany przepisów wprowadzają możliwość przekazywania wszystkich informacji związanych z pomiarami natężenia pola elektromagnetycznego drogą elektroniczną – może to skrócić okres doręczenia organowi niezbędnych dokumentów o co najmniej 1 tydzień.

Zmiany w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane:

Uchylenie lit. c w art. 29 ust. 1 pkt 19a doprowadzi do likwidacji wątpliwości interpretacyjnych w zakresie stosowania procedury dla budowy linii kablowych i kanalizacji kablowych. Zmiany te mogą skrócić proces inwestycyjny od 1 miesiąca do nawet kilkunastu (poprzez eliminację ryzyka wydawania decyzji administracyjnych w oparciu o nadmiernie swobodną interpretację przepisów i wynikającą stąd zaskarżalność tych decyzji – w tym do sądów administracyjnych – odsuwających w czasie ich uprawomocnienie się).

9. Wpływ na rynek pracy

W krótkiej perspektywie obniżenie kosztów budowy infrastruktury telekomunikacyjnej przyczyni się do powstania większej liczby kilometrów sieci, a co za tym idzie, do wzrostu zatrudnienia zarówno przy samej budowie sieci, jak też w usługach towarzyszących – takich jak np. serwisowanie sieci.

W długiej perspektywie rozszerzenie dostępu do szerokopasmowego Internetu wpłynie na zwiększenie popularności nowych form pracy, w tym pracy zdalnej, które umożliwiają znalezienie pracy osobom dotychczas pozostającym poza rynkiem pracy, jak też lepsze dopasowanie umiejętności pracowników do wymagań pracodawców.

Powszechność dostępu do Internetu i związanych z tym podstawowych umiejętności jest niezwykle istotna, ponieważ obecnie już 90% wszystkich miejsc pracy wymaga przynajmniej w pewnym stopniu opanowania umiejętności cyfrowych⁴⁰.

Opracowane prognozy wskazują, że wdrożenie nowoczesnych sieci łączności elektronicznej, w tym technologii 5G, w Polsce przyczyni się do powstania do roku 2025 ok. 570 tys. nowych miejsc pracy⁴¹.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne	☐ demografia	☒ informatyzacja
☒ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☒ zdrowie
☒ inne:		

Omówienie wpływu	<p>Sytuacja i rozwój regionalny – proponowane zmiany przyczynią się do bardziej efektywnego gospodarowania środkami publicznymi w ramach PO PC, co przyczyni się do likwidacji „białych plam” – obszarów zagrożonych wykluczeniem cyfrowym.</p> <p>Inne (edukacja) – proponowane zmiany przyczynią do efektywniejszej realizacji Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej.</p> <p>Realizacja inwestycji realizujących cele publiczne, w tym zwłaszcza liniowych inwestycji infrastrukturalnych, stanowi krytyczne narzędzie realizacji polityk publicznych państwa w wielu sferach. Sprawne przygotowanie i realizacja tych inwestycji wpłynie nie tylko na osiągnięcie celów polityk sektorowych, przyczyni się również do osiągnięcia pozytywnych efektów gospodarczych i podniesienia szeroko rozumianej jakości życia.</p> <p>Według raportu GSMA w 2025 r. z 5G ma korzystać 1,1 mld ludzi, zaś wykorzystanie tej technologii ma zwiększać skumulowany roczny wskaźnik wzrostu CAGR (Compound Annual Growth Rate) spółek telekomunikacyjnych o 2,5% rocznie z obecnej wartości 2,0%, choć analitycy GSMA zakładają, że może to być nawet 5,0%⁴².</p> <p>Badania przeprowadzone na rzecz Komisji Europejskiej⁴³ obejmowały cztery gałęzie gospodarki, które najprawdopodobniej znajdą się w czołówce maksymalizujących korzyści z wykorzystania sieci 5G: motoryzacja, służba zdrowia, transport i sektor energetyczny. Korzyści pierwszego rzędu w tych branżach stanowią bezpośrednie korzyści dla producentów towarów i usług. Motoryzacja jest zdecydowanie najsilniejszą kategorią, która w 2025 r. powinna przynieść korzyść w wysokości 42,2 mld EUR przewyższając pozostałe sektory: opiekę zdrowotną (8,3 mld EUR), usługi komunalne (6,5 mld EUR) oraz transport (5,5 mld EUR).</p> <p>Korzyści drugiego rzędu, to skutki wykorzystania towarów i usług adresowanych bezpośrednio dla społeczeństwa. Badanie⁴⁴ dotyczyło czterech odmiennych środowisk, na które wpływ będą miały sieci 5G: Inteligentne Miasta, obszary poza miastem, Inteligentne Domy i Inteligentne Miejsca Pracy. Największe korzyści pośrednie będą dotyczyły miejsc pracy – 30,6 mld EUR, które niemal równomiernie wynikają ze zwiększonej wydajności i zmniejszenia odpadów. Sektor obszaru pozamiejskiego przynosi korzyści pośrednie związane z wdrożeniem 5G większe niż Inteligentne Miasta, w wysokości 10,5 mld EUR, głównie z tytułu niższych kosztów łączy szerokopasmowych i wynikającego z tego tytułu swobodnego dostępu do zakupów online. Ograniczenie korków i mniejsza liczba wypadków będą stanowić główny wkład, w wysokości 8,1 mld EUR, do korzyści pośrednich w Inteligentnych Miastach. Korzyści drugiego rzędu w ramach Inteligentnych Domów osiągną 1,3 mld EUR.</p> <p>Autorzy opracowania „Identification and quantification of key socio-economic data to support strategic planning for the introduction of 5G in Europe” oszacowali, że 5G podniesie o 1% wartość dodaną w przemyśle (z wyłączeniem przemysłu samochodowego, który został przeanalizowany osobno). Wartość dodana przemysłu w Polsce według danych GUS⁴⁵ wyniosła w 2016 roku 335 980 milionów złotych. Wzrost wydajności o 1 punkt procentowy przełoży się więc na korzyści w skali kraju o 3 360 milionów złotych rocznie.</p>
------------------	--

⁴⁰ Sprawozdanie o postępie cyfrowym Europy za 2017 r., SWD (2017) 160.

⁴¹ Identification and quantification of key socio-economic data to support strategic planning for the introduction of 5G in Europe”, Raport opracowany na zlecenie Komisji Europejskiej, 2016.

⁴² The 5G era: Age of boundless connectivity and intelligent automation, GSMA, 2017.

⁴³ Identification and quantification of key socio-economic data to support strategic planning for the introduction of 5G in Europe”, Raport opracowany na zlecenie Komisji Europejskiej, 2016.

⁴⁴ Identification and quantification of key socio-economic data to support strategic planning for the introduction of 5G in Europe”, Raport opracowany na zlecenie Komisji Europejskiej, 2016.

⁴⁵ Rocznik statystyczny przemysłu 2017, GUS, 2017r.

McKinsey⁴⁶ ocenia, że cyfryzacja w służbie zdrowia pozwala na uzyskanie od 2,6 do 3,7% oszczędności na kosztach leczenia. Autorzy opracowania „Identification and quantification of key socio-economic data to support strategic planning for the introduction of 5G in Europe” oceniają, że wdrożenie 5G pozwoli na uzyskanie dodatkowych 5% oszczędności, czyli ograniczenie kosztów leczenia o 0,13–0,20% rocznie. W skali Polski oznacza to korzyść na poziomie około **150 milionów złotych rocznie**⁴⁷.

Możliwości wykorzystania pojazdów autonomicznych w transporcie drogowym to jeden z kluczowych aspektów korzyści zaplanowanych w wyniku wdrożenia technologii 5G ocenia się, że oszczędności z tego tytułu wyniosą rocznie 153 EUR na ciężarówkę. W Polsce obecnie jest zarejestrowanych 3 542 000 pojazdów ciężarowych⁴⁸, stąd szacunkowe korzyści z tego tytułu **2 250 milionów rocznie**.

Dodatkowo należy się spodziewać spadku kosztów transportu o około 2% ze względu na poprawę efektywności zarządzania transportem i magazynowaniem⁴⁹. Koszty działalności transportowej w Polsce w 2016 r. według danych GUS wyniosły 91 395,9 milionów złotych, stąd oszczędności roczne na poziomie 2% to korzyść o wartości **1 800 milionów złotych**.

Korzyści wynikają z poprawy zarządzania siecią inteligentnych liczników. Zakłada się łączny wpływ sieci 5G na korzyści po stronie klientów i podmiotów zarządzających infrastrukturami sieci energetycznych i wodno-kanalizacyjnych na 10,5 EUR rocznie. Zgodnie z wymaganiami UE do 2020 r. w Polsce powinno być zainstalowanych ok. 12,8 mln inteligentnych liczników⁵⁰. Na tej podstawie roczne korzyści z tytułu wdrożenia 5G w tym obszarze można oszacować na **560 milionów złotych rocznie**.

Proponowane zmiany przepisów przyczynią się do większej przejrzystości i lepszej informacji w zakresie występujących emisji pola elektromagnetycznego. Odpowiada to na pojawiające się w Polsce obawy o potencjalnie negatywny wpływ emisji pola elektromagnetycznego, w szczególności ze stacji bazowych telefonii komórkowej na zdrowie obywateli.

Wprowadzenie zaproponowanych rozwiązań będzie miało pozytywny wpływ na planowanie rozmieszczenia sieci piątej generacji (5G), a także na ich wdrożenie w Polsce.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowana ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 11 pkt 3 i 4, które wejdą w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 1 pkt 5, art. 8 pkt 7 lit. b oraz art. 11 pkt 8 i pkt 11 lit. b i c, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.;
- 3) art. 1 pkt 12 lit. a, lit. b z wyjątkiem art. 29 ust. 2 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, oraz lit. c w zakresie art. 29 ust. 2a ustawy zmienianej w art. 1, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Do czasu wdrożenia Systemu Informacyjnego o Instalacjach Wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne przepisu art. 122a ust. 2a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska nie stosuje się. Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłosi w swoim dzienniku urzędowym oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej komunikat określający termin wdrożenia Systemu Informacyjnego o Instalacjach Wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne. Komunikat ogłoszony zostanie w terminie co najmniej 3 miesiące przed dniem wdrożenia Systemu określonym w tym komunikacie.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Minister właściwy do spraw informatyzacji przeprowadzi pierwszą roboczą ewaluację efektów projektu przed przystąpieniem do sporządzania projektu ustawy implementującego do krajowego porządku prawnego przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36). Mierniki, jakie zostaną zastosowane, zostaną określone adekwatnie do badanego obszaru. Badanie uwzględni tylko te obszary, w których wpływ projektowanej ustawy na stosunki społeczno-gospodarcze będzie już wyraźnie zauważalny.

Jednocześnie po upływie pełnego roku budżetowego od dnia wejścia w życie ustawy (tj. w terminie ok. 2 pełnych lat kalendarzowych) minister właściwy do spraw informatyzacji przeprowadzi badanie wpływu rozwiązań przewidzianych w projekcie ustawy na sytuację ekonomiczną jednostek samorządu terytorialnego oraz przedstawi sprawozdanie z tego badania do wiadomości Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Szczególnym elementem badania będzie wpływ na budżety JST projektowanego rozszerzenia katalogu przypadków, w których zarządcy dróg obowiązani będą zlokalizować kanał technologiczny w drodze publicznej – wnioski z tego badania będą stanowić podstawę ewentualnej aktualizacji rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie udostępniania kanału technologicznego przez zarządców dróg publicznych oraz wysokości stawek opłat za udostępnienie kanału technologicznego.

Jednocześnie wpływ projektowanej ustawy na sytuację społeczno-gospodarczą będzie także pośrednio mierzony za pomocą mierników rozwoju dostępności nowoczesnych usług łączności elektronicznej, wg następujących wskaźników:

- 1) Odsetek gospodarstw domowych w zasięgu dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 30 Mb/s;

⁴⁶ McKinsey 2013. The big data revolution in healthcare. Centre for US Health System Reform BusinessTechnology Office.

⁴⁷ Przy wartości wydatków na poziomie 77 miliardów złotych rocznie.

⁴⁸ <http://www.pzpm.org.pl/Rynek-motoryzacyjny/Park-pojazdow-zarejestrowanych/Tabele-Park-pojazdow-zarejestrowanych-w-Polsce-1990-2016>.

⁴⁹ Final Report Summary – WINN (European Platform Driving Knowledge to INNovations in Freight Logistics).Community Research and Development Information Service (CORDIS). http://cordis.europa.eu/result/rcn/173328_en.html

⁵⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE.

- 2) Odsetek gospodarstw domowych korzystających z dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s;
- 3) Odsetek gospodarstw domowych w zasięgu dostępu do internetu o przepustowości dosyłowej łącza wynoszącej co najmniej 100 Mb/s, z możliwością jej zwiększenia do przepustowości mierzonej w gigabitach;
- 4) Odsetek długości przebiegu tras głównych szlaków komunikacyjnych z „niezakłóconym” dostępem do sieci 5G;
- 5) Liczba obszarów miejskich w Polsce posiadająca w pełni rozwiniętą usługę komercyjną łączności 5G;
– oraz pośrednio za pomocą mierników skuteczności działań w sferze upowszechniania stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych w zakresie usług dla obywateli (wg Programu Zintegrowanej Informatyzacji Państwa):
- 1) Odsetek osób korzystających z internetu w relacjach z administracją publiczną w ciągu ostatnich 12 miesięcy;
- 2) Odsetek przedsiębiorców korzystających z internetu w relacjach z administracją publiczną;
- 3) Odsetek osób korzystających z internetu w relacjach z administracją publiczną w ciągu ostatnich 12 miesięcy w celu wysyłania wypełnionych formularzy lub wypełniania ich w czasie rzeczywistym;
- 4) Odsetek internautów oceniających pozytywnie lub raczej pozytywnie sposób załatwienia sprawy urzędowej przez internet;
- 5) Odsetek osób posiadających podstawowe lub ponadpodstawowe umiejętności cyfrowe;
- 6) Odsetek osób umawiających się na wizytę u lekarza przez stronę internetową;
- 7) Odsetek osób uczestniczących w konsultacjach społecznych on-line lub głosowaniach przez internet w sprawach społecznych lub politycznych;
- 8) Odsetek obywateli posiadających Profil Zaufany;
- 9) Odsetek przedsiębiorstw korzystających z internetu do składania ofert na usługi, towary i materiały w elektronicznym systemie zamówień publicznych;
- 10) Odsetek przedsiębiorstw korzystających z internetu w relacjach z administracją publiczną do obsługi procedur administracyjnych (np. deklaracje podatku VAT lub deklaracje ZUS) całkowicie drogą elektroniczną;
- 11) Odsetek przedsiębiorstw korzystających z internetu w relacjach z administracją publiczną do obsługi więcej niż 3 procedur administracyjnych obejmujących odsyłanie wypełnionych formularzy (trzeci stopień dojrzałości);
- 12) Odsetek przedsiębiorstw korzystających z internetu w relacjach z administracją publiczną do obsługi więcej niż 3 procedur administracyjnych w pełni drogą elektroniczną (czwarty stopień dojrzałości);
- 13) Odsetek usług opisanych w części dla obywatela Portalu Rzeczypospolitej Polskiej (odpowiadającej serwisowi Obywatel.gov.pl z 2016 r.) dostępnych drogą elektroniczną;
- 14) Odsetek urzędów administracji rządowej korzystających z systemów klasy EKD jako podstawowego sposobu dokumentowania przebiegu załatwiania i rozstrzygania spraw dla danego podmiotu;
- 15) udział procentowy liczby spraw wszczynanych elektronicznie do ogólnej liczby spraw w sądach powszechnych w postępowaniu cywilnym.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Raport z konsultacji publicznych projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (numer w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów – UD 172).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) z chwilą skierowania projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw do uzgodnień, konsultacji publicznych oraz opiniowania, ww. projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Cyfryzacji.

Jednocześnie, zgodnie z § 52 ust. 1 oraz § 36 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”, oraz przesłany do następujących podmiotów:

1. Business Centre Club - Związek Pracodawców,
2. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji,
3. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Automatyki i Telekomunikacji PKP,
4. Forum Związków Zawodowych,
5. Fundacja Bezpieczna Cyberprzestrzeń,
6. Fundacja Nowoczesna Polska,
7. Fundacja Panoptykon,
8. Fundacja Projekt Polska,
9. Instytut Elektrotechniki,
10. Instytut Kolejnictwa,
11. Instytut Tele-I Radiotechniczny,
12. Internet Society Poland,
13. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji,
14. Krajowa Izba Gospodarcza,
15. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej,
16. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”,
17. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
18. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,
19. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej,
20. Polska Izba Radiodifuzji Cyfrowej,
21. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
22. Polski Fundusz Rozwoju,
23. Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej,
24. Polskie Towarzystwo Informatyczne,
25. Polska Izba Handlu,
26. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,

27. Przemysłowy Instytut Telekomunikacji S.A / PIT-Radwar
28. Rada Dialogu Społecznego,
29. Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Oddział Elektroniki, Informatyki, Telekomunikacji,
30. Stowarzyszenie Inżynierów Telekomunikacji,
31. Stowarzyszenie Teletechników Polskich XXI w.,
32. Unia Metropolii Polskich,
33. Unia Miasteczek Polskich,
34. Wojskowy Instytut Łączności,
35. Zakład Doświadczalny Budownictwa Łączności Sp. z o.o.,
36. Związek Gmin Wiejskich RP,
37. Związek Miast Polskich,
38. Związek Powiatów Polskich,
39. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom,
40. Związek Telewizji Kablowych w Polsce, Izba Gospodarcza,
41. Związek Województw RP,
42. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska,
43. Fundacja Digital Poland,
44. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki,
45. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego,
46. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad,
47. Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego,
48. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
49. Główny Geodeta Kraju,
50. Polska Izba Inżynierów Budownictwa
51. Instytut Badawczy Dróg i Mostów,
52. Polski Kongres Drogowy,
53. Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa,
54. Związku Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT – ZIPSEE „Cyfrowa Polska”,
55. Prezes Urzędu Transportu Kolejowego,
56. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Projekt ustawy był przedmiotem opiniowania w ramach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Do projektu uwagi zgłosiły:

- 1) Związek Województw RP (województwa dolnośląskie, lubelskie, lubuskie i mazowieckie);
- 2) Związek Powiatów Polskich.

Wszystkie uwagi zgłoszone w ramach KWRiST zostały uzgodnione z Zespołem do spraw Społeczeństwa Informacyjnego KWRiST na posiedzeniu w dniu 12 marca 2019 r. Uzgadniając większość uwag strona samorządowa przyjmowała wyjaśnienia Ministerstwa Cyfryzacji co do praktycznego znaczenia konkretnych przepisów, w tym sposobu ich

redakcji. Jednakże, na wniosek strony samorządowej w projekcie ustawy wprowadzono następujące zmiany:

- 1) do projektowanych przepisów nakładających na zarządców dróg i wójtów (starostów, marszałków województw) sankcję finansową za nieprzekazywanie informacji do Punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji dodano odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisów o grzywnie w celu przymuszenia w przypadku wykonania przez podmiot obowiązku, za który wymierzono administracyjną karę pieniężną;
- 2) odstąpiono od nakładania na zarządców dróg obowiązku publikowania na stronach internetowych informacji o planowanych inwestycjach drogowych (skreślono pierwotnie projektowany art. 35a ustawy o drogach publicznych);
- 3) przeredagowano projektowany przepis art. 40 ust. 6c ustawy o drogach publicznych w celu pełniejszego oddania intencji projektodawcy;
- 4) do projektu dodano przepis końcowy, zobowiązujący ministra właściwego do spraw informatyzacji do przeprowadzenia analizy wpływu projektowanej ustawy na sytuację ekonomiczną jednostek samorządu terytorialnego po upływie 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy, oraz do przedstawienia sprawozdania z tej analizy do wiadomości KWRiST;
- 5) do Oceny Skutków Regulacji dodano zobowiązanie ministra właściwego do spraw informatyzacji do przeprowadzenia, po upływie pełnego roku budżetowego od dnia wejścia w życie ustawy, analizy wpływu projektowanych zmian w przepisach dotyczących obowiązku lokalizowania kanałów technologicznych w pasach drogowych dróg publicznych na koszty inwestycji drogowych, która powinna stanowić podstawę ewentualnej aktualizacji stawek opłat za udostępnienie kanału technologicznego, określonych w rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji.

Zespół do spraw Społeczeństwa Informacyjnego wydał pozytywną opinię o projekcie ustawy w dniu posiedzenia, tj. w dniu 12 marca 2019 r.

W ramach konsultacji publicznych projektu ustawy następujące podmioty zgłosiły łącznie 288 uwag:

1. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji,
2. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej,
3. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,
4. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej,
5. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan,
6. Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej,
7. Związek Telewizji Kablowych w Polsce, Izba Gospodarcza,
8. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
9. T-Mobile Polska S.A.,
10. EXATEL S.A.,
11. Polska Izba Inżynierów Budownictwa,

12. Fundacja Widzialni,
13. Federacja „Porozumienie Zielonogórskie”,
14. Centrum Rozwoju Innowacji Strategicznych INSTYTUT PÓLNOCNY,
15. Polska Rada Centrów Handlowych,
16. Patrizia Frankfurt Kapitalverwaltungsgesellschaft mbh spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Oddział w Polsce,
17. Stowarzyszenie „Nasze Bielany”,
18. Wojewódzki Związek Pszczelarzy w Szczecinie,
19. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki,
20. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego,
21. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
22. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych,
23. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej,
24. osoby prywatne (wystąpienia wielokrotne),
25. Starostwo Powiatowe w Pyrzycach,
26. Radny Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego,
27. Instytut Ochrony Zdrowia,
28. Medexpress.pl,
29. Czasopismo medyczne „Służba zdrowia”,
30. Instytut Komunikacji Zdrowotnej,
31. Smak Zdrowia.

Ze względu na ilość oraz charakter uwag, omówienie tych uwag oraz stanowisk Ministerstwa zostanie ograniczone do syntetycznego podsumowania. Najczęstsze uwagi do projektu dotyczyły następujących obszarów merytorycznych:

- 1) projektowanych nowych definicji w ustawie o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;
- 2) propozycji powołania Funduszu Szerokopasmowego;
- 3) nowelizacji zasad prowadzenia inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych oraz obowiązków w zakresie przekazywania danych do Punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji;
- 4) propozycji podstaw legislacyjnych dla powstającego Systemu Informacyjnego o Instalacjach Wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne;
- 5) nowelizacji zasad ubiegania się o dostęp do infrastruktury technicznej/nieruchomości, w tym do budynku, oraz postępowania w tych sprawach przed Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
- 6) nowelizacji zasad dostępu do pasa drogowego dróg publicznych w celu realizacji infrastruktury telekomunikacyjnej;
- 7) projektowanych zmian w katalogu zwolnień z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę i zgłoszenia robót budowlanych dla inwestycji telekomunikacyjnych oraz projektowanych dodatkowych obowiązków w zakresie procedury budowlanej dotyczącej realizacji stacji bazowych telefonii komórkowej;

- 8) nowelizacji zasad wydawania rozporządzeń określających dopuszczalne limity emisji pola elektromagnetycznego oraz metodyki pomiarów i sposobów sprawdzania dotrzymywania tych limitów;
- 9) projektowanych zmian w procedurach dotyczących zgłoszenia instalacji emitujących pola elektromagnetyczne, zakładających większą transparentność tej procedury oraz zwiększony udział partnerów społecznych;
- 10) projektowanych rozwiązań umożliwiających abonentom zawarcie umowy o wykonanie przyłącza telekomunikacyjnego, odrębnej od „standardowej” umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych i umowy o przyłączenie do publicznej sieci telekomunikacyjnej.

Odrębną kategorię uwag do projektu ustawy stanowiły wielokrotne wystąpienia osób prywatnych, sprzeciwiających się w całości procedowaniu projektowanej ustawy jako ustawy, której – rzekomo jedynym – celem miałyby być umożliwienie wdrożenia w Polsce technologii 5G.

Z 288 uwag zgłoszonych w ramach konsultacji publicznych:

- 12 stanowisk zostało przyjętych do wiadomości;
- uwzględniono w całości 45 uwag;
- uwzględniono w części 31 uwag;
- nie uwzględniono w całości 164 uwag;
- w wyniku uzgodnień międzyresortowych 36 uwag stało się bezprzedmiotowych lub częściowo bezprzedmiotowych (przepis będący przedmiotem uwagi bądź został usunięty z projektu ustawy, bądź jego brzmienie uległo znaczącej zmianie bez związku z uwagą).

Uwagi, które zostały uwzględnione w całości lub w części, polegały co do zasady na wprowadzeniu do projektu odpowiednich poprawek redakcyjnych i legislacyjnych – w szczególności w zakresie przepisów dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej/nieruchomości. Do najważniejszych merytorycznych zmian uwzględniających uwagi zgłoszone w konsultacjach należy odstąpienie w znacznym stopniu od projektowanej nowelizacji zasad prowadzenia infrastruktury i usług telekomunikacyjnych, uzupełnienie projektu o dodatkowe nowelizacje definicji w ustawie – Prawo budowlane oraz doprecyzowanie przepisów o Systemie Informacyjnym o Instalacjach Wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne oraz zasad prowadzenia pomiarów instalacji emitujących PEM.

Uwagi nieuwzględnione w całości wymagały zaś stosownego wyjaśnienia intencji projektodawcy.

TABELA ZGODNOŚCI

do projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw

Tytuł projektu	projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
Tytuł wdrażanego aktu prawnego	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej

Jednostka redakcyjna dyrektywy	Treść przepisu dyrektywy 2018/1972	Jednostka redakcyjna projektu ustawy	Treść projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
Definicje Art. 2	23) „punkt dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu” oznacza niewielkie urządzenie o niskiej mocy służące do bezprzewodowego dostępu do sieci, dysponujące małym zasięgiem i wykorzystujące widmo radiowe objęte obowiązkiem uzyskania zezwolenia lub widmo radiowe zwolnione z obowiązku uzyskania zezwolenia lub też połączenie tych obu rodzajów widma, które może, być częścią publicznej sieci łączności elektronicznej, które może być wyposażone w antenę lub anteny o niskim oddziaływaniu na krajobraz i które pozwala użytkownikom uzyskać bezprzewodowy dostęp do sieci łączności elektronicznej, niezależnie od topologii tej sieci – ruchomej lub stałej;	Art. 1 pkt 1 lit. b	1) w art. 2 w ust. 1: b) po pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 i 11 w brzmieniu: „10) punkt dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu - niewielkie urządzenie radiowe o małej mocy, wyposażone w jedną lub więcej anten o krótkim zasięgu i niskim oddziaływaniu na krajobraz, pozwalające użytkownikom uzyskać bezprzewodowy dostęp do sieci telekomunikacyjnej niezależnie od rodzaju tej sieci – ruchomej lub stacjonarnej;”
Wdrożenie eksploatacja punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu Art.57	4. Państwa członkowskie, stosując w odpowiednich przypadkach procedury przyjęte zgodnie z dyrektywą 2014/61/UE, zapewniają, aby operatorzy mieli prawo dostępu do każdej zarządzanej przez krajowe, regionalne lub lokalne organy publiczne infrastruktury technicznej, która nadaje się pod względem technicznym do umieszczania punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu lub która jest niezbędna do połączenia takich punktów dostępu z siecią szkieletową, w tym wyposażenia ulic, np. latarni, znaków ulicznych, sygnalizacji świetlnej, billboardów, przystanków autobusowych i tramwajowych oraz stacji metra. Organy publiczne spełniają wszystkie uzasadnione	Art. 1 pkt 1 lit. b Art. 1 pkt 6 Art. 1 pkt 11	1) w art. 2 w ust. 1: b) po pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 i 11 w brzmieniu: „11) publiczna infrastruktura techniczna - infrastruktura techniczna w przestrzeni publicznej, będąca własnością albo w zarządzie jednostki samorządu terytorialnego, państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej, nadająca się pod względem technicznym do umieszczania w niej lub na niej punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu lub niezbędna do połączenia takich punktów z siecią telekomunikacyjną, taka jak latarnie, konstrukcje wsporcze znaków drogowych, konstrukcje wsporcze sygnalizatorów

Jednostka redakcyjna dyrektywy	Treść przepisu dyrektywy 2018/1972	Jednostka redakcyjna projektu ustawy	Treść projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
	<p>wnioski o dostęp na uczciwych, rozsądnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunkach, które są podawane do wiadomości w pojedynczym punkcie informacyjnym.</p> <p>5. Bez uszczerbku dla wszelkich umów handlowych uruchamianie punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu nie podlega żadnym opłatom niebędącym opłatami administracyjnymi zgodnie z art. 16.</p>		<p>światlnych, konstrukcje wsporcze urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, billboardy, a także przystanki kolejowe, autobusowe i tramwajowe oraz stacje kolejowe i metra.”</p> <p>6) po art. 17 dodaje się art. 17a – 17k w brzmieniu:</p> <p>„Art. 17a. 1. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna zapewnia przedsiębiorcom telekomunikacyjnym dostęp do publicznej infrastruktury technicznej w celu umieszczania w niej lub na niej punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu.</p> <p>2. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, jest nieodpłatny.</p> <p>Art. 17b. 1. Warunki dostępu do publicznej infrastruktury technicznej, w tym techniczne i eksploatacyjne warunki współpracy, strony ustalają w umowie o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej, zawartej na piśmie pod rygorem nieważności.</p> <p>2. Prezes UKE może wezwać jednostkę samorządu terytorialnego, państwową lub samorządową jednostkę organizacyjną do przedstawienia informacji w sprawie warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej.</p> <p>3. Po przedstawieniu przez jednostkę samorządu terytorialnego, państwową lub samorządową jednostkę organizacyjną informacji w sprawie warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej Prezes UKE, kierując się kryteriami określonymi w art. 22 ust. 1, może, w drodze decyzji, określić warunki zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej.</p> <p>4. Decyzję w sprawie określenia warunków zapewnienia</p>

Jednostka redakcyjna dyrektywy	Treść przepisu dyrektywy 2018/1972	Jednostka redakcyjna projektu ustawy	Treść projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
			<p>dostępu do publicznej infrastruktury technicznej wydaje się w uzgodnieniu z:</p> <p>1) Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki, zwanym dalej „Prezesem URE” - w odniesieniu do publicznej infrastruktury technicznej zapewnianej na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji gazu, energii elektrycznej lub ciepła;</p> <p>2) Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego, zwanym dalej „Prezesem UTK” - w odniesieniu do publicznej infrastruktury technicznej zapewnianej na potrzeby transportu kolejowego.</p> <p>5. Niezajęcie stanowiska przez podmioty, o których mowa w ust. 4, w terminie 30 dni od dnia przedstawienia im projektu decyzji w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej uznaje się za brak zastrzeżeń do projektu.</p> <p>6. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna, której wydano decyzję w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej, jest obowiązana do zawierania umów, o których mowa w ust. 1, na warunkach nie gorszych niż określone w tej decyzji.</p> <p>7. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna, której wydano decyzję w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej, zamieszcza na swojej stronie internetowej aktualne warunki zapewnienia tego dostępu.</p> <p>8. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna, której wydano decyzję w sprawie określenia warunków dostępu do publicznej</p>

Jednostka redakcyjna dyrektywy	Treść przepisu dyrektywy 2018/1972	Jednostka redakcyjna projektu ustawy	Treść projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
			<p>infrastruktury technicznej, przekazuje Prezesowi UKE informację o adresie swojej strony internetowej w terminie 7 dni od dnia zamieszczenia na niej warunków zapewniania tego dostępu. Informacja o adresie strony internetowej jest udostępniana przez punkt informacyjny do spraw telekomunikacji dla terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwany dalej „punktem informacyjnym do spraw telekomunikacji”.</p> <p>9. Prezes UKE może zmienić decyzję w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) na wniosek jednostki samorządu terytorialnego, państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej, której tę decyzję wydano; 2) z urzędu, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług świadczonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, państwową lub samorządową jednostkę organizacyjną lub użytkowników końcowych lub zapewnienia ochrony skutecznej konkurencji. <p>10. W postępowaniu w sprawie zmiany decyzji w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej przepisy ust. 2 – 5 stosuje się odpowiednio.</p> <p>Art. 17c. 1. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna jest obowiązana prowadzić negocjacje w sprawie zawarcia umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej, na wniosek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.</p> <p>2. Informacje uzyskane w związku z negocjacjami mogą być</p>

Jednostka redakcyjna dyrektywy	Treść przepisu dyrektywy 2018/1972	Jednostka redakcyjna projektu ustawy	Treść projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
			<p>wykorzystane wyłącznie zgodnie z ich przeznaczeniem i podlegają obowiązkowi zachowania poufności.</p> <p>3. W razie niemożności doręczenia pisma w toku negocjacji w sprawie zawarcia umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej stosuje się odpowiednio przepisy art. 139 § 1 - 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, z późn. zm.¹⁾)</p> <p>4. Wniosek o dostęp do publicznej infrastruktury technicznej określa infrastrukturę szybkiej sieci telekomunikacyjnej, planowaną do realizacji, wraz ze wstępnym harmonogramem jej realizacji.</p> <p>5. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna może odmówić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu dostępu do publicznej infrastruktury technicznej, jeżeli:</p> <p>1) umieszczenie elementów sieci telekomunikacyjnej w publicznej infrastrukturze technicznej objętej wnioskiem nie jest możliwe ze względów technicznych;</p> <p>2) nie ma dostępnej przestrzeni do umieszczenia elementów sieci telekomunikacyjnej, z uwzględnieniem przyszłego zapotrzebowania jednostki samorządu terytorialnego, państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej na miejsce w publicznej infrastrukturze technicznej objętej wnioskiem, co wynika z przedstawionego przez ten podmiot harmonogramu planowanej do realizacji inwestycji obejmującej pozostałe miejsce w publicznej infrastrukturze technicznej;</p>

1) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1467, 1499, 1544, 1629, 1637, 1693, 2385 i 2432 oraz z 2019 r. poz. 55 i 60.

Jednostka redakcyjna dyrektywy	Treść przepisu dyrektywy 2018/1972	Jednostka redakcyjna projektu ustawy	Treść projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
			<p>3) nie jest możliwe wykorzystanie publicznej infrastruktury technicznej ze względu na bezpieczeństwo publiczne, zdrowie publiczne, integralność i bezpieczeństwo sieci, w szczególności infrastruktury krytycznej;</p> <p>4) planowane usługi telekomunikacyjne mogą spowodować poważne zakłócenia w świadczeniu innych usług za pośrednictwem tej samej publicznej infrastruktury technicznej;</p> <p>5) zapewnia przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu inny niż określony we wniosku, skuteczny dostęp do publicznej infrastruktury technicznej, który:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) spełnia potrzeby przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w zakresie zapewnienia szybkich sieci telekomunikacyjnych, b) jest oferowany na warunkach niezakłócających uczciwej konkurencji. <p>6. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna jest obowiązana przedstawić wnioskodawcy na piśmie szczegółowo uzasadnione przyczyny odmowy dostępu do publicznej infrastruktury technicznej nie później niż w terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku.</p> <p>Art. 17d. Prezes UKE może z urzędu, w drodze decyzji, zmienić treść umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej lub zobowiązać strony umowy do jej zmiany w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług świadczonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, państwową lub samorządową jednostkę organizacyjną oraz użytkowników końcowych.</p> <p>Art. 17e. 1. W przypadku odmowy udzielenia dostępu do</p>

Jednostka redakcyjna dyrektywy	Treść przepisu dyrektywy 2018/1972	Jednostka redakcyjna projektu ustawy	Treść projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
			<p>publicznej infrastruktury technicznej przez jednostkę samorządu terytorialnego, państwową lub samorządową jednostkę organizacyjną lub niezawarcia umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o taki dostęp każda ze stron może zwrócić się do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej.</p> <p>2. Do wniosku do Prezesa UKE o wydanie decyzji w sprawie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej dołącza się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wniosek w sprawie zawarcia umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej; 2) potwierdzenie doręczenia drugiej stronie lub potwierdzenie nadania przesyłką poleconą wniosku, o którym mowa w pkt 1; 3) dokumenty z negocjacji prowadzonych z drugą stroną, o ile druga strona podjęła negocjacje; 4) projekt umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia. <p>3. Strony są obowiązane przedłożyć Prezesowi UKE, na jego żądanie, w terminie 14 dni, swoje stanowiska wobec rozbieżności oraz dokumenty niezbędne do rozpatrzenia wniosku.</p> <p>Art. 17f. 1. Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o jej wydanie, biorąc pod uwagę w szczególności konieczność zapewnienia niedyskryminacyjnych i proporcjonalnych warunków dostępu.</p> <p>2. Decyzja w sprawie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej w zakresie nią objętym zastępuje umowę o tym</p>

Jednostka redakcyjna dyrektywy	Treść przepisu dyrektywy 2018/1972	Jednostka redakcyjna projektu ustawy	Treść projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
			<p>dostępie.</p> <p>3. Decyzję w sprawie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej wydaje się w uzgodnieniu z:</p> <p>1) Prezesem URE - w odniesieniu do publicznej infrastruktury technicznej zapewnianej na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji gazu, energii elektrycznej lub ciepła;</p> <p>2) Prezesem UTK - w odniesieniu do publicznej infrastruktury technicznej zapewnianej na potrzeby transportu kolejowego.</p> <p>4. Niezajęcie stanowiska przez podmioty, o których mowa w ust. 4, w terminie 30 dni od dnia przedstawienia im projektu decyzji w sprawie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej uznaje się za brak zastrzeżeń do projektu.</p> <p>5. W przypadku zawarcia przez zainteresowane strony umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej, decyzja o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej wygasa z mocy prawa w części objętej umową.</p> <p>6. Decyzja w sprawie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej może zostać zmieniona przez Prezesa UKE na wniosek każdej ze stron, której ona dotyczy, lub z urzędu, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług świadczonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, państwową lub samorządową jednostkę organizacyjną, ochroną interesów użytkowników końcowych lub zapewnienia ochrony skutecznej konkurencji.</p> <p>7. W postępowaniu w sprawie zmiany decyzji w sprawie określenia warunków zapewnienia dostępu do publicznej infrastruktury technicznej przepisy ust. 2 – 5 stosuje się odpowiednio.</p>

Jednostka redakcyjna dyrektywy	Treść przepisu dyrektywy 2018/1972	Jednostka redakcyjna projektu ustawy	Treść projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
			<p>Art. 17g. Do decyzji w sprawie dostępu do publicznej infrastruktury technicznej stosuje się odpowiednio przepisy działu I rozdziału 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne.</p> <p>Art. 17h. 1. Strona umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej przekazuje tekst tej umowy Prezesowi UKE w terminie 14 dni od dnia jej podpisania.</p> <p>2. Umowa o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej jest jawna.</p> <p>3. Na wniosek strony umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej Prezes UKE może wyrazić zgodę, aby niektóre postanowienia umowy były wyłączone z obowiązku jawności.</p> <p>4. Na wniosek zainteresowanego podmiotu Prezes UKE nieodpłatnie udostępnia przekazane mu umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej.</p> <p>Art. 17i. 1. Do zmiany umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej przepisy art. 17c – 17h stosuje się odpowiednio.</p> <p>2. Do wniosku o zmianę umowy o dostępie do publicznej infrastruktury technicznej dołącza się tekst tej umowy, a w przypadku umowy, która była co najmniej raz zmieniona, dołącza się jednolity tekst tej umowy, zawierający wszelkie dokonane w niej zmiany.</p> <p>Art. 17j. 1. W celu umożliwienia przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu ubiegania się o dostęp do publicznej infrastruktury technicznej jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna jest</p>

Jednostka redakcyjna dyrektywy	Treść przepisu dyrektywy 2018/1972	Jednostka redakcyjna projektu ustawy	Treść projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
			<p>obowiązana udostępnić mu informacje dotyczące tej infrastruktury na obszarze, na którym przedsiębiorca ten planuje umieścić punkty dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu.</p> <p>2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) lokalizację, w tym przebieg publicznej infrastruktury technicznej; 2) charakterystykę i aktualny sposób użytkowania publicznej infrastruktury technicznej; 3) dane kontaktowe jednostki samorządu terytorialnego, państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej w sprawach dostępu do infrastruktury technicznej. <p>3. W celu uzyskania informacji, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorca telekomunikacyjny składa do jednostki samorządu terytorialnego, państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej wnioski w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 700, 730 i 848), w którym określa obszar, na którym planuje umieścić punkty dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu.</p> <p>4. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna udostępnia informacje, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3.</p> <p>5. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna może odmówić udostępnienia informacji, o których mowa w ust. 1, w zakresie, w</p>

Jednostka redakcyjna dyrektywy	Treść przepisu dyrektywy 2018/1972	Jednostka redakcyjna projektu ustawy	Treść projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
			<p>jakim:</p> <p>1) są one dostępne za pośrednictwem punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji;</p> <p>2) jest to niezbędne ze względu na bezpieczeństwo i integralność publicznej infrastruktury technicznej, zdrowie publiczne, obronność, bezpieczeństwo państwa, bezpieczeństwo i porządek publiczny lub ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa, z zastrzeżeniem art. 29 ust. 6b.</p> <p>6. W przypadku odmowy udostępnienia informacji, o których mowa w ust. 1, jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna jest obowiązana przedstawić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3, szczegółowo uzasadnione przyczyny swojej odmowy.</p> <p>7. W przypadku gdy jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna odmówiła udostępnienia informacji, o których mowa w ust. 1, ze względu na ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa, Prezes UKE w decyzji, o której mowa w art. 171 ust. 1, może uchylić to zastrzeżenie, jeżeli uzna, że informacje te są niezbędne dla realizacji szybkich sieci telekomunikacyjnych. Przepis art. 29 ust. 6b stosuje się odpowiednio.</p> <p>8. Informacje, o których mowa w ust. 1, mogą być wykorzystane wyłącznie do celów związanych z uzyskaniem dostępu do publicznej infrastruktury technicznej i realizacji</p>

Jednostka redakcyjna dyrektywy	Treść przepisu dyrektywy 2018/1972	Jednostka redakcyjna projektu ustawy	Treść projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
			<p>szybkiej sieci telekomunikacyjnej, a przedsiębiorca telekomunikacyjny, któremu zostały one udostępnione, jest obowiązany do podejmowania niezbędnych środków w celu zachowania ich poufności.</p> <p>Art. 17k. 1. W celu umożliwienia przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu ubiegania się o dostęp do publicznej infrastruktury technicznej jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna jest obowiązana umożliwić mu dokonanie inspekcji określonych elementów publicznej infrastruktury technicznej w miejscu, w którym ona się znajduje.</p> <p>2. W celu dokonania inspekcji, o której mowa w ust. 1, przedsiębiorca telekomunikacyjny składa do jednostki samorządu terytorialnego, państwowej lub samorządowej jednostki organizacyjnej wniosek w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, w którym określa elementy infrastruktury telekomunikacyjnej związane z planowaną realizacją szybkiej sieci telekomunikacyjnej.</p> <p>3. Jednostka samorządu terytorialnego, państwowa lub samorządowa jednostka organizacyjna jest obowiązana uwzględnić wniosek, o którym mowa w ust. 2, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania. Przepisy art. 17j ust. 5 pkt 2 oraz ust. 6-8 stosuje się odpowiednio.</p> <p>Art. 17l. 1. Z zastrzeżeniem ust. 3, spory w sprawach, o których mowa w art. 17j i 17k, między jednostką samorządu terytorialnego, państwową lub samorządową jednostką</p>

Jednostka redakcyjna dyrektywy	Treść przepisu dyrektywy 2018/1972	Jednostka redakcyjna projektu ustawy	Treść projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
			<p>organizacyjną a operatorem wnoszącym o udostępnienie informacji, o których mowa w art. 17j ust. 1, lub o umożliwienie dokonania inspekcji, o której mowa w art. 17k ust. 1, rozstrzyga Prezes UKE, w drodze decyzji, na wniosek jednej ze stron.</p> <p>2. Prezes UKE wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o jej wydanie, kierując się niedyskryminacyjnymi i proporcjonalnymi kryteriami.</p> <p>3. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje się w uzgodnieniu z:</p> <p>1) Prezesem URE - w odniesieniu do publicznej infrastruktury technicznej zapewnianej na potrzeby wytwarzania, przesyłania lub dystrybucji gazu, energii elektrycznej lub ciepła;</p> <p>2) Prezesem UTK - w odniesieniu do publicznej infrastruktury technicznej zapewnianej na potrzeby transportu kolejowego.</p> <p>4. Niezajęcie stanowiska przez podmioty, o których mowa w ust. 3, w terminie 30 dni od dnia przedstawienia im projektu decyzji jest równoznaczne z uzgodnieniem projektu.”</p> <p>11) w art. 25c ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1. Obowiązek udzielenia informacji, o którym mowa w art. 17j ust. 1, art. 18 ust. 2 i art. 25a ust. 1, oraz obowiązek umożliwienia dokonania inspekcji, o którym mowa w art. 17k ust. 1 i art. 25b ust. 1, nie dotyczą publicznej infrastruktury technicznej i infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury krytycznej, której wykorzystanie do celów szybkich sieci telekomunikacyjnych jest niemożliwe ze względu na bezpieczeństwo i integralność</p>

Jednostka redakcyjna dyrektywy	Treść przepisu dyrektywy 2018/1972	Jednostka redakcyjna projektu ustawy	Treść projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
			publicznej infrastruktury technicznej i infrastruktury technicznej, zdrowie publiczne, obronność, bezpieczeństwo państwa lub bezpieczeństwo i porządek publiczny. Informacje te nie są przekazywane do punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji.”
Okres obowiązywania umowy i rozwiązanie umowy Art. 105	<p>1. Państwa członkowskie zapewniają, aby warunki i procedury regulujące rozwiązanie umowy nie zniechęcały do zmiany podmiotu świadczącego usługi oraz aby umowy zawierane między konsumentami a dostawcami świadczącymi publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej inne niż usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów oraz inne niż usługi transmisji używane do świadczenia usług łączności maszyna–maszyna przewidywały okres zobowiązania nie dłuższy niż 24 miesiące. Państwa członkowskie mogą przyjąć lub utrzymać przepisy zezwalające na krótsze maksymalne okresy zobowiązania umownego.</p> <p>Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do okresu obowiązywania umowy ratalnej, w sytuacji gdy konsument zgodził się w odrębnej umowie na płatności ratalne wyłącznie za uruchomienie fizycznego łącza, w szczególności do sieci o bardzo dużej przepustowości. Umowa ratalna o uruchomienie fizycznego łącza nie obejmuje urządzeń końcowych, takich jak router lub modem, i nie uniemożliwia konsumentom korzystania z praw przysługujących im na mocy niniejszego artykułu.</p>	Art. 11 pkt 1 i 2	<p>1) w art. 57 w ust. 2 po pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) zawarcia umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego, o której mowa w art. 57a, o ile realizacja takiego przyłącza jest niezbędna do świadczenia usług telekomunikacyjnych, w tym zapewnienia przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej.”;</p> <p>2) po art. 57 dodaje się art. 57a w brzmieniu: „Art. 57a. 1. Dostawca usług może zawrzeć z użytkownikiem końcowym umowę obejmującą wyłącznie realizację przyłącza telekomunikacyjnego do publicznej sieci telekomunikacyjnej, o którym mowa w art. 2 pkt 27b lit. a, zwaną dalej „umową o realizację przyłącza telekomunikacyjnego”. Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego nie stanowi umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, w tym również umowy o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej.</p> <p>2. Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego zawiera postanowienia dotyczące co najmniej:</p> <p>1) wysokości opłaty przyłączeniowej, ustalonej jako uzasadniona część kosztu realizacji przyłącza telekomunikacyjnego;</p> <p>2) technologii realizacji przyłącza telekomunikacyjnego;</p>

Jednostka redakcyjna dyrektywy	Treść przepisu dyrektywy 2018/1972	Jednostka redakcyjna projektu ustawy	Treść projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
			<p>3) fizycznego przebiegu przyłącza telekomunikacyjnego w zakresie, w jakim dotyczy nieruchomości będącej własnością lub w posiadaniu albo w zarządzie użytkownika końcowego;</p> <p>4) terminu realizacji przyłącza telekomunikacyjnego;</p> <p>5) odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w szczególności odpowiedzialności dostawcy usług za niedotrzymanie terminu realizacji przyłącza telekomunikacyjnego;</p> <p>6) okresu, na jaki została zawarta umowa, który nie może być dłuższy niż 60 miesięcy, oraz warunków jej rozwiązania;</p> <p>7) sposobu uiszczenia opłaty przyłączeniowej.</p> <p>3. Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego nie obejmuje zapewnienia telekomunikacyjnych urządzeń końcowych.</p> <p>4. Do umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego stosuje się odpowiednio art. 57 ust. 2 pkt 1 i 2, ust. 3 i 5.</p> <p>5. W przypadku niedotrzymania przez dostawcę usług terminu realizacji przyłącza telekomunikacyjnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, użytkownik końcowy jest uprawniony do wypowiedzenia umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego oraz związanej z nią umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej.</p> <p>6. W razie skorzystania z prawa do wypowiedzenia umowy dostawcy usług nie przysługuje opłata przyłączeniowa, a część opłaty przyłączeniowej uiszczona przez użytkownika końcowego do dnia wypowiedzenia umowy podlega zwrotowi.</p> <p>7. Dostawca usług, który oferuje możliwość zawarcia umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego, publikuje na swojej</p>

Jednostka redakcyjna dyrektywy	Treść przepisu dyrektywy 2018/1972	Jednostka redakcyjna projektu ustawy	Treść projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
			stronie internetowej regulamin świadczenia usług w zakresie realizacji tych przyłączy.”

Warszawa, 14 maja 2019 r.

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.1785.2018 / 17/kw

dot.: RM-10-63-19 z 13.05.2019 r.

Pan
Jacek Sasin
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

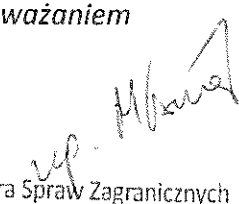
o zgodności z prawem Unii Europejskiej *projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw*, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Maciej Lang
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:

Pan Marek Zagórski
Minister Cyfryzacji

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA CYFRYZACJI¹⁾

z dnia

w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania wsparcia ze środków Funduszu Szerokopasmowego

Na podstawie art. 16a ust. 9 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2062, z 2018 r. poz. 1118 oraz z 2019 r. poz. ....) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wsparcia ze środków Funduszu Szerokopasmowego, zwanego dalej „Funduszem”, na cele, o których mowa w art. 16a ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, można udzielić na:

- 1) dofinansowanie lub udzielenie pożyczki na budowę lub przebudowę szybkich sieci telekomunikacyjnych – jeżeli na danym obszarze szybkie sieci telekomunikacyjne nie istnieją i najprawdopodobniej nie powstaną na zasadach komercyjnych w ciągu trzech lat;
- 2) dofinansowanie lub udzielenie pożyczki na wykonanie przyłącza telekomunikacyjnego – jeżeli udokumentowany koszt wykonania tego przyłącza do lokalizacji użytkownika końcowego wynosi co najmniej 1000 zł.

2. Listę obszarów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, ustala się przed ogłoszeniem naboru wniosków o udzielenie wsparcia:

- 1) na podstawie informacji pochodzących z inwentaryzacji, o której mowa w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;
- 2) w drodze otwartych konsultacji społecznych dotyczących tych obszarów.

---

¹⁾Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 kwietnia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 761).

3. W ramach otwartych konsultacji społecznych, o których mowa w ust. 2 pkt 2, podmioty planujące budowę szybkich sieci telekomunikacyjnych na danym obszarze na zasadach komercyjnych mogą zgłosić plany inwestycyjne.

4. W przypadku stwierdzenia, że zgłoszony plan inwestycyjny nie jest realizowany, obszar wskazany w planie inwestycyjnym może zostać uznany za obszar, na którym może być udzielone wsparcie.

5. Ujawnienie informacji o istniejących szybkich sieciach telekomunikacyjnych lub planach inwestycyjnych dotyczących tych sieci po ustaleniu listy obszarów zgodnie z ust. 2 nie stanowi przeszkody do udzielenia wsparcia na tych obszarach.

§ 2. Wsparcie na cele, o których mowa w art. 16a ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, może być udzielone w przypadku wsparcia polegającego na dofinansowaniu:

- 1) zakupu usług telekomunikacyjnych – konsumentom i osobom fizycznym prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą, których dochód w gospodarstwie domowym, w przeliczeniu na osobę, nie przekracza kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę pomniejszonego o należne podatki i świadczenia z ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego;
- 2) zakupu urządzeń multimedialnych:
  - a) konsumentom i osobom fizycznym prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą – jeżeli liczba tych urządzeń w gospodarstwie domowym, w przeliczeniu na osobę, jest niższa od 1,
  - b) podmiotom innym niż określone w lit. a – jeżeli udokumentują, że posiadana przez nie liczba urządzeń jest niższa niż niezbędna do spełnienia ich potrzeb w zakresie dostępu do usług szerokopasmowego dostępu do Internetu;
- 3) organizacji szkoleń rozwijających kompetencje cyfrowe – po udokumentowaniu istnienia na danym obszarze niezaspokojonego popytu na udział w takich szkoleniach;
- 4) udziału w szkoleniach rozwijających kompetencje cyfrowe – jeżeli na danym obszarze nie są organizowane szkolenia, o których mowa w ust. 3, wsparte ze środków Funduszu.

§ 3. 1. Maksymalna wysokość wsparcia może wynieść do 100% wartości wydatków kwalifikowalnych na cel, na który udziela się wsparcia.

2. Wsparcie udziela się w postaci dotacji celowej w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869) albo instrumentu

finansowego w rozumieniu art. 2 lit. p rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz. Urz. UE L 298 z 26.10.2012, str. 1, z późn. zm.).

3. Wsparcia nie udziela się na cele, na które podmiot wnioskujący o udzielenie wsparcia uzyskał pomoc finansową ze środków publicznych na te same wydatki.

4. Wsparcie na cele, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1 stanowi:

- 1) pomoc inwestycyjną na rozwój sieci szerokopasmowych i jest udzielane zgodnie z warunkami określonymi w przepisach rozdziału I i art. 52 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1) lub
- 2) pomoc de minimis i jest udzielane zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1).

§ 4. 1. Wsparcie udziela się na wniosek o udzielenie wsparcia.

2. Wsparcie na działania, o których mowa w:

- 1) § 1 ust. 1 pkt 1 – jest udzielane w oparciu o otwartą, przejrzystą i niedyskryminującą konkurencyjną procedurę wyboru, zwaną dalej „konkursem”, z poszanowaniem zasady neutralności technologicznej;
- 2) § 1 ust. 1 pkt 2 i § 2 – jest udzielane w trybie ciągłego naboru wniosków o udzielenie wsparcia, zwanego dalej „naborem”.

3. Ogłoszenie o konkursie lub naborze podaje się do publicznej wiadomości co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem naboru wniosków o udzielenie wsparcia.

4. W ogłoszeniu, o którym mowa w ust. 3, określa się w szczególności:

- 1) cele wsparcia, o których mowa w § 1 lub w § 2, których dotyczy konkurs lub nabór;
- 2) kategorie podmiotów, do jakich skierowany jest konkurs lub nabór;
- 3) maksymalną intensywność wsparcia dla celów, których dotyczy konkurs lub nabór;
- 4) katalog wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem;
- 5) wymagania formalne, których spełnienie warunkuje możliwość ubiegania się o udzielenie wsparcia, a w przypadku ogłoszenia o konkursie także kryteria wyboru działań do wsparcia;

- 6) wzór wniosku o udzielenie wsparcia;
- 7) wzór umowy o udzielenie wsparcia.

§ 5. 1. Wydatkami kwalifikującymi się do objęcia wsparciem są wydatki faktycznie poniesione i udokumentowane przez beneficjenta, bezpośrednio i wyłącznie związane z działaniem, na które udzielono wsparcia, niezbędne do jego realizacji, ponoszone w sposób efektywny, które kwalifikują się do poświadczenia, refundacji lub, w przypadku systemu zaliczkowego, do rozliczenia, w trybie i na warunkach określonych w umowie o udzielenie wsparcia.

2. Wydatki kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomniejsza się o naliczony podatek od towarów i usług, chyba że beneficjentowi nie przysługuje prawo do jego zwrotu lub odliczenia od należnego podatku od towarów i usług.

3. Wydatkami kwalifikującymi się do objęcia wsparciem są wydatki poniesione po dniu złożenia wniosku o udzielenie wsparcia do dnia określonego w umowie o udzielenie wsparcia.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

MINISTER CYFRYZACJI

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji ustawowej, określonej w art. 16a ust. 9 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, dodanego do tej ustawy ustawą z dnia ... o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw, zwana dalej „ustawą”. Ustawa ta utworzyła tzw. Fundusz Szerokopasmowy (państwowy fundusz celowy), którego celem jest wspieranie działań prowadzących do rozwoju podaży i popytu na nowoczesne usługi łączności elektronicznej oraz rozwoju kompetencji cyfrowych społeczeństwa. Roczne przychody tego Funduszu wynosić będą ok. 140 mln zł. Ustawa określiła minimalny zakres zasad, na podstawie których Fundusz ten ma funkcjonować, natomiast do dookreślenia w drodze rozporządzenia delegowała sprawy szczegółowych warunków i trybu udzielania wsparcia ze środków Funduszu, z uwzględnieniem ustawowego przeznaczenia tych środków, dbałości o ich racjonalne gospodarowanie oraz z poszanowaniem zasad dotyczących udzielania pomocy publicznej.

Poniżej zawarto uzasadnienie do poszczególnych projektowanych jednostek redakcyjnych:

W § 1 określono warunki udzielania wsparcia na działania, o których mowa w art. 16a ust. 4 pkt 1 ustawy, tj. działania przyczyniające się do rozwoju podaży usług szerokopasmowego dostępu do Internetu. Warunki określono odrębnie dla działań polegających na budowie szybkich sieci telekomunikacyjnych oraz odrębnie dla działań polegających na wykonywaniu przyłączy telekomunikacyjnych w lokalizacji użytkownika końcowego.

Proponuje się, aby wsparcie dla projektów budowy sieci szerokopasmowych mogło być udzielone wyłącznie pod warunkiem, że na danym obszarze projektu szybkie sieci szerokopasmowe nie istnieją i nie powstaną na zasadach komercyjnych w ciągu trzech lat, co ma być weryfikowane na podstawie inwentaryzacji infrastruktury i usług telekomunikacyjnych Prezesa UKE oraz w drodze otwartych konsultacji społecznych, w ramach których operatorzy telekomunikacyjni będą mogli zgłaszać plany inwestycyjne dotyczące budowy sieci szerokopasmowych. Warunki te są zgodne z art. 52 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 w sprawie tzw. wyłączeń blokowych od stosowania przepisów art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W zakresie wsparcia wykonywania przyłączy telekomunikacyjnych proponuje się z kolei, aby mogło być ono udzielone wyłącznie w przypadku, gdy ustalony koszt wykonania takiego przyłącza przekroczy 1000 zł. Taka granica wydaje się być kosztem możliwym do poniesienia przez przeciętnego użytkownika końcowego bez dodatkowego wsparcia, a jednocześnie nie powinna pośrednio wpłynąć na nieuzasadniony wzrost cen usług w zakresie wykonywania przyłączy telekomunikacyjnych.

W § 2 określono warunki udzielania wsparcia na działania, o których mowa w art. 16a ust. 4 pkt 2 ustawy, tj. działania przyczyniające się do rozwoju popytu na usługi szybkiej łączności elektronicznej oraz rozwoju kompetencji cyfrowych społeczeństwa. W zakresie wsparcia:

1) zakupu usług telekomunikacyjnych – proponuje się, aby dofinansowanie mogło być udzielane tym abonentom, których dochód w gospodarstwie domowym na 1 osobę nie przekracza kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, pomniejszonej o należne podatki i świadczenia z ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego;

2) zakupu urządzeń multimedialnych dla konsumentów i podmiotów prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą – proponuje się, aby wsparcie było udzielane, jeżeli liczba takich urządzeń posiadanych w gospodarstwie domowych beneficjenta jest niższa niż 1 w przeliczeniu na osobę;

3) zakupu urządzeń multimedialnych dla podmiotów innych niż określone w pkt 2 (np. dla szkół, gminnych bibliotek publicznych itp.) – proponuje się, aby wsparcie było udzielane, jeżeli podmioty te udokumentują, że liczba posiadanych przez nie urządzeń jest niższa niż niezbędna do spełnienia ich potrzeb w zakresie korzystania z usług szybkiej łączności elektronicznej;

4) organizacji szkoleń rozwijających kompetencje cyfrowe – proponuje się, aby wsparcie było udzielane po udokumentowaniu przez beneficjenta niezaspokojonego popytu na szkolenia z zakresu kompetencji cyfrowych (na danym obszarze);

5) udziału w szkoleniach rozwijających kompetencje cyfrowe – proponuje się, aby wsparcie było udzielane, o ile na danym obszarze (np. w gminie) nie są oferowane szkolenia wsparte ze środków Funduszu.

Z kolei odnosząc się do § 3, w ust. 1 określono, że wsparcie ze środków Funduszu może osiągnąć poziom 100% wartości kosztów kwalifikowalnych wspieranego działania. Ma to

szczególne znaczenie w kontekście potencjalnych interwencji wspierających osoby najuboższe, które zasługiwać będą na pełne pokrycie ze środków Funduszu kierowanych do nich działań, bez ich wkładu własnego. W ust. 2 określono formy udzielanego wsparcia, jakimi będą mogły być bezpośrednie, bezzwrotne dotacje lub instrumenty finansowe (np. pożyczki). Ustęp 3 precyzuje się, że wsparcie nie może zostać udzielone na wydatki w ramach działania, które zostały już pokryte z innych publicznych źródeł pomocy finansowej.

Natomiast w ust. 4 doprecyzowuje się, że wsparcie na projekty budowy sieci szerokopasmowych może stanowić pomoc publiczną i być udzielane przy zachowaniu warunków, o których mowa w rozdziale I i art. 52 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014, lub pomoc de minimis i być udzielane przy zachowaniu warunków, określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 ws. pomocy de minimis.

W § 4, w ust. 1 wskazano, że warunkiem udzielenia wsparcia jest złożenie wniosku o jego udzielenie. W ust. 2 określa się szczegółowo tryby udzielania wsparcia:

- 1) na projekty budowy sieci szerokopasmowych – wsparcie będzie udzielane w oparciu o otwartą, przejrzystą i niedyskryminacyjną procedurę wyboru z poszanowaniem zasady neutralności technologicznej;
- 2) na pozostałe działania wspierane ze środków Funduszu – wsparcie będzie udzielane w drodze ciągłych naborów wniosków.

W ust. 3 nałożono obowiązek ogłoszenia o planowanych naborach wniosków o udzielenie co najmniej na 30 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia przyjmowania wniosków. W ust. 4 sprecyzowano wymagania dotyczące treści ogłoszenia, w tym określenia w nim:

- 1) rodzaju interwencji i kategorii wspieranych działań;
- 2) wymagań dotyczących potencjalnych beneficjentów;
- 3) maksymalnego poziomu wsparcia i katalogu wydatków kwalifikowalnych;
- 4) wzoru wniosku i umowy o udzielenie wsparcia.

W § 5 określono, co należy rozumieć przez wydatki kwalifikowalne, w szczególności czego mogą dotyczyć, co nie wchodzi w ich skład oraz w jakim okresie ich poniesienie może warunkować ich refundację ze środków Funduszu.

Przepis § 6 określa termin wejścia w życie rozporządzenia – 1 stycznia 2021 r., zgodny z terminem wejścia w życie przepisów tworzących Fundusz Szerokopasmowy.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 362).

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania wsparcia ze środków Funduszu Szerokopasmowego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Cyfryzacji</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Wanda Buk, Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Marcin Łukasiewicz – Wydział Inwestycji Telekomunikacyjnych w Departamencie Telekomunikacji w Ministerstwie Cyfryzacji, tel. 22 245-59-18</p>	<p>Data sporządzenia 15.05.2019</p> <p>Źródło: art. 16a ust. 9 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
--	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Technologie Informacyjno-Komunikacyjne dalej (ICT) obecne są we współczesnej gospodarce praktycznie w każdym sektorze i towarzyszą zarówno sferze zawodowej, jak i prywatnej coraz większej rzeszy ludzi. Tak jak wielkim skokiem cywilizacyjnym było pojawienie się w XVIII w. maszyny parowej, tak dziś bodźcem do wszelkiego rodzaju przemian przemysłowych są nowe technologie. Znaczenia nabiera szczególnie silny, obserwowany od kilku lat, trend mobilności usług elektronicznych – stają się one elementem codziennego życia „cyfrowego społeczeństwa” i bardzo szybko znajdują zastosowanie w procesie produkcji, w mediach, w logistyce, transporcie, zdrowiu, bankowości, czy wreszcie w sektorze publicznym. Zjawisko to jest na tyle wyraźne, a pozytywny wpływ ICT na gospodarkę stał się na tyle oczywisty, że całość tych przemian zaczęto określać mianem ery Przemysłu 4.0.

W Polsce na przestrzeni ostatnich lat zaobserwować można dynamicznie postępujący proces informatyzacji gospodarki. Jest on następstwem rozwoju technik ICT, w tym ciągłej miniaturyzacji sprawiającej, że ICT znajdują coraz szersze zastosowanie we wszystkich gałęziach życia społeczno-gospodarczego. Wchodzące na rynek rozwiązania ICT dokonują przemian m.in. w kontaktach międzyludzkich, sposobie prowadzenia biznesu, edukacji, medycynie, a także w administracji państwowej. Usługi oparte na technikach ICT tworzą nową przestrzeń nie tylko informacyjną, ale przede wszystkim w obszarze produkcji oraz dystrybucji towarów i usług.

W najbliższych latach należy spodziewać się dalszych zmian w sposobie korzystania z Internetu, a jednocześnie nowego wymiaru nabierze sama treść transmisji (przestanie mieć ona charakter czysto informacyjny, a coraz częściej będzie to interakcja obustronna).

Wraz z pojawieniem się coraz większej liczby bardziej dostępnych cenowo smartfonów, a także tabletów oraz rozwojem mobilnego dostępu do Internetu, dynamicznie pojawiających się aplikacji, zwiększonej dostępności techniki LTE, a wkrótce także kolejnej generacji systemów dostępu bezprzewodowego, polski jak i europejski rynek ICT wejdzie w fazę znaczących przemian, stając się istotnym elementem rozwoju Przemysłu 4.0.

We wrześniu 2018 r. Ministerstwo Cyfryzacji skierowało do konsultacji publicznych projekt aktualizacji Narodowego Planu Szerokopasmowego – rządowego programu rozwoju określającego cele w zakresie powszechnego dostępu do szybkiego i bardzo szybkiego Internetu, a także środki dla realizacji tych celów. W obliczu gwałtownie zmieniających się trendów technologicznych w telekomunikacji oraz współbieżnej do nich ewolucji potrzeb konsumentów i przedsiębiorców w zakresie jakości usług łączności elektronicznej, projekt aktualizacji NPS określił następujące główne cele Państwa w tym obszarze:

- 1) zapewnienie do 2025 roku powszechnego dostępu do Internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s w oparciu o sieci, które umożliwią także świadczenie usług o przepustowościach mierzonych w Gb/s;
- 2) zapewnienie do 2025 roku dostępu do Internetu o przepustowości co najmniej 1 Gb/s dla wszystkich miejsc stanowiących główną siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego (takich jak szkoły, placówki służby zdrowia, miejsca świadczenia usług publicznych, czy węzły transportowe);
- 3) zapewnienie łączności w sieciach 5G w co najmniej 1 głównym mieście do roku 2020 oraz w co najmniej wszystkich głównych ośrodkach miejskich i wzdłuż głównych kolejowych i drogowych

szlaków komunikacyjnych do roku 2025.

Cele określone w aktualizacji NPS są spójne z celami europejskimi, określonymi przez Komisję Europejską w komunikacie Łączność dla Konkurencyjnego Jednolitego Rynku Cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego²⁾, który stanowi kontynuację strategii polityki wspólnotowej w obszarze dostępu do szybkiego Internetu, określonej w Europejskiej Agendzie Cyfrowej.

W NPS dokonano diagnozy rynku dostępu do usług łączności elektronicznej w Polsce, w tym istniejącego poziomu realizacji nowych celów NPS oraz wynikającej stąd luki w podaży infrastruktury realizującej te cele, a także oszacowano nakłady inwestycyjne niezbędne do zapewnienia tej infrastruktury. Zdefiniowano także mocne i słabe strony rynku oraz stojące przed nim szanse i zagrożenia, wśród których najważniejszym jest utrzymywanie się szeregu administracyjno-prawnych barier inwestycyjnych, które negatywnie wpływają na koszty- i czasochłonność procesów inwestycyjnych w nowoczesną infrastrukturę telekomunikacyjną oraz na koszty jej późniejszego utrzymania, a przez to istotnie ograniczają potencjał inwestycyjny rynku telekomunikacyjnego. Cierpią na tym w szczególności obszary oddalone (wiejskie), które już ze swej istoty (niska gęstość zaludnienia, rozproszona zabudowa itd.) nie stanowią obszarów atrakcyjnych inwestycyjnie. Należy bowiem dodać, że inwestycje w infrastrukturę telekomunikacyjną – w odróżnieniu od inwestycji np. w infrastrukturę transportową – są inwestycjami komercyjnymi, w związku z czym decyzje o podjęciu tych inwestycji podejmowane są w oparciu o przesłanki ekonomicznej opłacalności.

Jak wskazano powyżej, w projekcie aktualizacji NPS dokonano szacunków w zakresie potrzeb finansowych niezbędnych do zrealizowania przez operatorów telekomunikacyjnych inwestycji w infrastrukturę telekomunikacyjną w skali, jaka pozwoli osiągnąć cele określone w NPS, z uwzględnieniem szacunków w zakresie zdolności inwestycyjnych operatorów w okresie objętym programowaniem NPS. Dla celów w zakresie powszechnej podaży usług dostępu do bardzo szybkiego Internetu koszty inwestycyjne zostały oszacowane na poziomie od 17,47 mld zł do 24,59 mld zł dla sieci przewodowych oraz od 5,93 mld zł do 10,47 mld zł dla sieci bezprzewodowych³⁾. Z kolei koszty inwestycji w kolejne generacje sieci dostępu bezprzewodowego zostały oszacowane na poziomie od 11,3 do 20,3 mld zł⁴⁾. Potencjalna luka finansowa realizacji celów NPS – jako różnica pomiędzy wielkością niezbędnych nakładów inwestycyjnych, a możliwościami finansowymi operatorów – została zaś oszacowana na poziomie od 11,13 mld zł do nawet 33,45 mld zł. Wartości te pokazują, jak ogromne wyzwanie stoi przed Polską i działającymi na polskim rynku operatorami w celu zapewnienia społeczeństwu i gospodarce równości szans oraz możliwości rozwoju i budowy przewag konkurencyjnych w oparciu o wykorzystanie najnowszych technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Państwo od wielu lat wspiera finansowo zwiększanie możliwości dostępu obywateli do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych, współfinansując inwestycje w infrastrukturę szerokopasmową na trwale wykluczonych cyfrowo obszarach tzw. białych plam (w obecnej perspektywie finansowej w ramach I osi priorytetowej Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, dzięki której dostęp do szybkiego Internetu zostanie zapewniony dla prawie 2 mln gospodarstw domowych i ponad 13 tys. szkół z terenów wiejskich i suburbanizowanych). Budżet tych działań jest jednak niewystarczający do zniwelowania terytorialnych różnic w możliwości dostępu do Internetu o wysokich przepustowościach, jak również do zapewnienia wszystkim obywatelom równych możliwości korzystania z usług szybkiej łączności elektronicznej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W dobie wyzwań stojących przed Polską oraz prawdopodobnym, znaczącym ograniczeniem funduszy zewnętrznych możliwych do przeznaczenia na wsparcie publiczne inwestycji w szybkie sieci szerokopasmowe, ustawa z dnia ... o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw utworzyła tzw. Fundusz Szerokopasmowy, którego celem jest wspieranie działań prowadzących

²⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, COM(2016)587.

³⁾ Różnice w szacunkach – w szczególności przedziały kosztów – wynikają z przyjęcia 3 różnych scenariuszy samodzielnego, komercyjnego potencjału inwestycyjnego operatorów do roku 2025 (scenariusz bazowy – zakładający utrzymanie istniejącego potencjału, scenariusz optymistyczny – zakładający wzrost możliwości inwestycyjnych oraz scenariusz pesymistyczny – zakładający spadek tych możliwości) oraz z odrębnego traktowania inwestycji w sieci przewodowe i sieci bezprzewodowe, które umożliwią świadczenie usług określonych w celach NPS.

⁴⁾ Założono 3 modele budowy sieci 5G – kontynuację rynkowego modelu rozwoju sieci mobilnych w oparciu o samodzielne inwestycje w odrębne sieci przez 4 największych operatorów sieci mobilnych, współpracę tych operatorów w celu budowy sieci współdzielonej oraz zaangażowanie podmiotu publicznego w przejęcie części zobowiązań inwestycyjnych niezbędnych do zapewnienia sieci 5G w zakresie realizującym cele NPS.

pozostałe jednostki (oddzielnie)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0																																																
Źródła finansowania	Nie dotyczy.																																																											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p><u>Koszty wdrożenia oraz funkcjonowania Funduszu Szerokopasmowego zostały oszacowane w ustawie z dnia ... o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.</u></p> <p>Fundusz Szerokopasmowy zasilany będzie dochodami budżetu państwa pochodzącymi z tytułów wymienionych w art. 16c ust. 3 ustawy, tj. z tytułu opłaty za gospodarowanie numeracją (100% wpływów), 15% opłat za dysponowanie częstotliwościami oraz kar i grzywien, nakładanych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (100% wpływów). Dane o wysokości tych dochodów ustalono na podstawie Sprawozdania z działalności Prezesa UKE za 2017 r. oraz Planu dochodów UKE na 2018 r., które wynosiły lub były planowane na kwotę:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) z tytułu opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji – 85,332 mln zł; 2) z tytułu opłat za prawo do wykorzystywania częstotliwości – 301,222 mln zł; 3) z tytułu kar i grzywien – 6,665 mln zł. <p>Z ostrożności przyjęto, że w poszczególnych latach dochody z ww. tytułów odpowiadać będą dochodom bazowym, osiągniętym w 2017 r. lub planowanym do osiągnięcia w 2018 r. Jednak największe składniki przychodów Funduszu – w postaci opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji oraz opłat za prawo do wykorzystywania częstotliwości – wynikają z decyzji administracyjnych określających wysokość tych zobowiązań w okresie wieloletnim i są wartościami co do zasady stałymi. Składnik przychodowy w postaci kar i grzywien ma charakter szacunkowy.</p> <p><u>Przychody Funduszu Szerokopasmowego w podziale na poszczególne lata od dnia wejścia w życie ustawy przedstawiają się następująco (przy czym należy wyjaśnić, że przepisy dotyczące Funduszu wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2021 r. w związku z czym dopiero od tego roku wystąpią skutki finansowe dla budżetu państwa wynikające z utworzenia Funduszu):</u></p> <table border="1" style="margin-left: 40px;"> <thead> <tr> <th>0</th><th>1</th><th>2</th><th>3</th><th>4</th><th>5</th><th>6</th><th>7</th><th>8</th><th>9</th><th>10</th><th>Łącznie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td><td></td><td>137,</td><td>137,</td><td>137,</td><td>137,</td><td>137,</td><td>137,</td><td>137,</td><td>137,</td><td>137,</td><td>123</td> </tr> <tr> <td>0</td><td>0</td><td>180</td><td>180</td><td>180</td><td>180</td><td>180</td><td>180</td><td>180</td><td>180</td><td>180</td><td>4,62</td> </tr> <tr> <td></td><td></td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>3</td><td>27</td> </tr> </tbody> </table> <p>Jednocześnie katalog przychodów Funduszu zakłada możliwość oddawania wolnych środków Funduszu w zarządzanie na podstawie art. 78d ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i osiąganie przychodu z odsetek od tych wolnych środków. Założono, że ze środków funduszu finansowane będą także koszty jego obsługi, w tym koszty ewentualnego zatrudnienia w instytucjach operujących środkami funduszu – w związku z czym nie wyodrębniono tych kosztów jako dodatkowych wydatków budżetu państwa. Niemniej zakłada się, że całościowe koszty obsługi Funduszu (rozumiane jako koszty prowadzenia rachunku Funduszu, koszty prowadzenia interwencji podejmowanych ze środków Funduszu, oraz koszty ogólnoadministracyjne, w tym koszty osobowe osób obsługujących Fundusz i uczestniczących we wdrażaniu interwencji) wyniosą w danym roku maksymalnie do 5% rocznego zakładanego budżetu Funduszu. Założono maksymalne roczne zaangażowanie osobowe we wdrażanie Funduszu w wysokości łącznie 20 etatów we wszystkich instytucjach uczestniczących w systemie wdrażania Funduszu.</p>												0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie			137,	137,	137,	137,	137,	137,	137,	137,	137,	123	0	0	180	180	180	180	180	180	180	180	180	4,62			3	3	3	3	3	3	3	3	3	27
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie																																																
		137,	137,	137,	137,	137,	137,	137,	137,	137,	123																																																	
0	0	180	180	180	180	180	180	180	180	180	4,62																																																	
		3	3	3	3	3	3	3	3	3	27																																																	
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe																																																												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)																																																				
W ujęciu	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0																																																	
	sektor mikro-, małych																																																											

pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	rolnictwo							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.							
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).					☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy			
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:					☒ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:			
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.					☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy			
Nie dotyczy.								
9. Wpływ na rynek pracy								
Nie dotyczy								
10. Wpływ na pozostałe obszary								
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:			☐ demografia ☐ mienie państwowe			☐ informatyzacja ☐ zdrowie		
Omówienie wpływu		Nie dotyczy.						
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego								
1 stycznia 2021 r.								
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?								
Nie dotyczy.								

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.